VALEA TIMPULUI PROFUND

PROZĂ
FRANCEZĂ
CONTEMPORANĂ

ORACOL

SF&F

VALEA TIMPULUI PROFUND

SCIENCE-FICTION FRANCEZ

Cele mai senzaţionale povestiri ale ultimilor ani

Antologie şi repere bio-bibliografice de STEPHANE NICOT și ALAIN GROUSSET

Emmanuel Jouanne, Le trait d'union, La Vie du Rail, nr. 2059 (1986).
Dominique Douay, Les idea de Mars. Fiction, nr. 230 (1973).
Joëlle Wintrebert, La créode, Univers, nr. 17, „J'ai lu“ (1979).
Daniel Walther, Une partie de campagne en l'an 1984, Mouvance, nr. 4 (1980).
Jean-Pierre Andrevon, La réserve, Fiction, nr. 174 (1968).
Thierry Di Rollo, Le pique-nique marin, Imagine… nr. 47 (1989).
Gérard Klein, Réhabilitation, La loi du talion, Laffont, „Ailleurs et demain” (1973).
Daniel Paris, La perle du pirate, Espaces Imaginaires, nr. 2 (1984).
Alain Grousset şi Danielle Martinigol, Les soleils de Nashua. Fiction, nr. 376 (1986).
Claude Ecken, La dernière mort d'Alexis Wiejack, Carfax, nr. 7 (1985).
Jacques Boireau, Le banquet du centenaire, Mouvance, nr. 6 (1982).
Colette Fayard, La leçon de choses, C.I.N.Q., éditions Logiques (1989).
Michel Jeury, La vallée du temps profond, Le Monde (1/2–09–1985).
Pierre Giuliani, Taupe, Futurs intérieurs, OPTA (1984).
Richard Canal, Le passé comme une corde autour de notre cou, Futurs intérieurs, OPTA (1984).
Danielle Fernandez, Claudius et Milea, Univers, 1980, „J'ai lu“ (1980).
Christine Renard, Car il faut que jeunesse se passe, Fiction, nr. 282 (1977).
Raymond Milési, Le carnassier unijambiste, Fiction, nr. 347 (1984), reluată în Extra-Muros, Editions de l'Aurore.
Jean-Claude Dunyach, Venez dans mon palais, Espaces imaginaires, nr. 3 (1986).

ACCESUL LA ORACOL

În timpul când oamenii începuseră să sape „cuie” în piatră, înţelegând ce înseamnă ele, zeii nu erau hotărâți dacă lumea scrisului trebuia să fie a lor, ori trebuia să le aparţină oamenilor. S-a ridicat atunci zeul criticii spunând că, din moment ce zeii ştiu pe ce lume se află, lumea cărţilor trebuie să le arate cum trăiesc şi ce anume vor oamenii, modul în care îşi văd ei propria lume. Imaginaţia s-a opus, susţinând că literatura trebuie să înfăţişeze „cea mai bună dintre lumi”. Se cam porniseră zeii şi părerile riscau să semene dezbinare între ei. Atunci, supărat, zeul zeilor a dat drumul la doi vulturi, trimiţându-i în două direcţii diferite; pe primul către realitatea imediată, pe celălalt către fantezie. Apoi le-a spus celorlalţi: „Acolo unde se vor întâlni va fi lumea pe care o vreau eu”. După multă vreme de zbor, cei doi vulturi s-au revăzut pe la jumătatea drumului, iar zeii au constatat cu groază că lumea aceasta nu le mai aparţine: era universul interior al oamenilor. În acel „axus mundi” scăpat de sub controlul lor, cu toate că era tărâmul de baştină al zeilor, aceştia au încercat să creeze punţi care să lege realitatea de lumile posibile, visul de palpabil, coşmarul de feeric. Nu se ştie din ce cauză, la început au dat greş; de câte ori se întorceau de acolo, uitau ce voiau să spună.

Atunci, au creat un oracol prin care să vorbească oamenilor şi să le ceară ajutorul. Nu au reuşit să între în dialog decât cu foarte puţini – cu cei care îşi cunoşteau bine lumea interioară şi puteau să şi-o controleze. Peste multe secole, unul dintre aceştia avea să spună: „Am sentimentul profund că, într-o oarecare măsură, sunt tot atâtea universuri câţi oameni, că fiecare individ trăieşte într-un univers creat de el; este un produs al fiinţei sale, o operă personală de care poate fi mândru.”. (Philip K. Dick).

Prin diversitate, oamenii au reuşit acolo unde zeii nu mai puteau face nimic. De aici s-au născut basmele, miturile, legendele şi, în cele din urmă, literatura fantastică şi cea SF. Dacă la început oamenii încercau să limpezească un trecut imemorial, mai târziu au fost tentaţi să realizeze o imagine a zilei de mâine văzută din interior, din trăirile cele mai adânci ale fiinţei umane, pentru că „infinitul interior este cel care creşte, care îşi îndepărtează limitele. Dincolo de profunzimea pielii,

totul este împlinit, precis, măsurat (...) Dar imediat ce îţi arunci privirea în profunzimea sinelui, imediat ce priveşti spre centrul tuturor lucrurilor, vei vedea spaţiul, un spaţiu mai mare decât marea, mai întins decât cerul”. (J.M.G. Le Clézio).

Oracolul nu le-a mai slujit să comunice cu zeii, ale căror imagini sparte au ajutat la înfrumuseţarea noilor lumi; el a devenit un element capabil să poală realiza perceperea lumilor din fiecare om, filtrând realitatea prin prisma interpretării şi trăirii, cu visurile şi coşmarele proprii fiecăruia. A fost o capacitate de previziune, oare, faptul că multe din lumile lor s-au interferat, creând faţetele lumii de astăzi, pe care continuăm să o interpretăm? Mai mult ca sigur că nu! Fiecare şi-a exprimat, cum a putut mai bine, speranţele – şi aşa s-a născut utopia. Fiecăruia îi era frică de un rău care s-ar fi putut petrece în cetate; ca să nu se întâmple, le-a spus celorlalţi – şi aşa s-a născut distopia. Există o multitudine de alte lumi pe care omul le-a creat pornind de la experimentul ludic şi ajungând la prospecţiunea reală. Fiecare dintre aceste lumi încearcă să propună omului noi premise de evoluţie, urmărindu-i capacitatea de adaptare la posibile elemente pe care le purtăm cu toţii, ascunse în noi înşine.

Din interpretarea corectă a acestei interfeţe cu zeii s-a consolidat o literatură puternică, trăgându-şi seva din realitate şi din fantastic, o literatură pe care mulţi o consideră minoră. Unora le ajung năzuinţele proprii şi ceea ce văd în jur. Nu visează, aşa că la ce bun să mai caute ceva în visele celorlalţi? Dar au existat şi alţii care s-au orientat în propriile lumi după căile propuse de această literatură.

Genul este imposibil de definit. În literatura despre care vorbim, ca şi în Zen, este valabil dictonul: „Cei ce ştiu nu vorbesc, iar cei ce vorbesc nu ştiu”. Cei ce ştiu îl creează şi devin pentru semeni un oracol, nedorit la curtea despoților, căci fantasmele subconştientului relevă adesea cele mai ascunse păcate ale dictaturii.

„Lumea interioară, lumea înnăscută, imensă cât universul; în ea se află cunoaşterea, în ea este izvorul limbajului. Nu-i aşa că ea nu există, înainte de a ne-o defini simțurile, aşa cum mitul nu există înaintea zorilor? Îmi amintesc de ea, ca despre o viaţă mai bogată decât propria mea viaţă. Îmi amintesc de ea şi, când sunt departe de lumina sa, încerc să-mi regăsesc ritmul,

limbajul, gândul...” (J.M.G. Le Clézio). A poposi în lumea interioară înseamnă şi a fi liber, a nu depinde de ceea ce îţi oferă realitatea imediată, a putea face abstracţie de ea şi chiar a te revolta.

Dictatorilor le era clar că ar fi devenit ridicoli într-un univers la care nu aveau acces. De aceea, la noi, au devenit tabu aproape toate temele SF care în Occident au conferit genului o mare popularitate.

Antologia de faţă este un cadou pe care autorii ei ni l-au făcut, cu cea mai mare generozitate, imediat după Revoluţie, tocmai pentru a ne putea permite să facem cunoştinţă cu o bună parte din cei care au explorat lumile posibile din Franţa. Nu contează dacă prezicerile acestor autori se adeveresc sau nu, în lumea interioară oracolul mincinos poate fi felicitat pentru că a ştiut să vadă o alternativă periculoasă. Contează doar coerenţa universurilor create, arta cu care acestea ne sunt revelate.

Acest dar primit pe care îl dăm mai departe înseamnă şi o mână întinsă pentru a ne cunoaşte mai bine, pentru a ne permite să zărim ceea ce cortina de fier ne-a ascuns celor mai mulţi, să străpungem cortina de hârtie care ascunde cuvântul scris de mintea celui care l-a gândit...

Lucia Robitu Şi Constantin Cozmiuc

SF-UL FRANCEZ: IMAGINARUL ÎN LIBERTATE!

ALAIN GROUSSET și STÉPHANE NICOT

Lui Pierre Ferran, apărător neobosit al SF-ului, prea curând dispărut dintre noi, cel care a încercat să uşureze schimburile cu prietenii noştri români într-o vreme când acest lucru nu era uşor…
Lui Constantin Cozmiuc, pentru colaborarea sa entuziastă la acest proiect din 11 februarie 1990!

Science-fiction-ul modern s-a născut o dată cu secolul al XX-lea, în Statele Unite, iar dezvoltarea lui s-a petrecut în ritmul industrializării: Marea Britanie, Franţa, apoi Quebec-ul, U.R.S.S. Şi ţările din Est… Nu este nicidecum vorba de hazard, ci mai curând de dialectică, raţiune pură chiar!

În momentul în care anticipaţia franceză (Jules Verne, Albert Robida, Paul d’Ivoy, Rosny Aîné, Régis Messac), înfloritoare la finele secolului al XIX-lea şi la începutul celui de-al XX-lea, se pregătea să dispară în preajma celui de-al doilea război mondial (doar René Barjavel, cu Ravage şi Le Voyageur imprudent, a supravieţuit, convertindu-se la literatură generală), SF-ul american își crea categoriile şi un întreg aparat de prezentare şi de legitimare autonomă: reviste specializate şi redactori şefi influenţi, fanzine şi cluburi ale fanilor, autori consacraţi genului, convenţii şi, mai târziu, colecţii separate. Au creat modelul care astăzi are mai mult sau mai puţin autoritate în SF-ul întregii lumi (Statele Unite, Marea Britanie, Franţa, Quebec şi ţările din Est, deci şi România!). Entuziasmul de după război şi cărţile din bagajele tinerilor admiratori ai genului au produs în Franţa (re) descoperirea acestei literaturi care promitea omului universuri infinite!

ÎNCEPUTURILE SF-ULUI FRANCEZ: O LITERATURĂ INFLUENŢATĂ…

O dată cu apariţia revistelor „Fiction” şi „Galaxie”, s-a putut crede pentru moment că science-fiction-ul va deveni important şi la noi în ţară: intelectuali de prestigiu (dintre toţi, cel mai

cunoscut rămâne Boris Vian, căruia îi datorăm traducerea primelor capodopere ale lui A.E. Van Vogt) şi mass-media se interesau de această literatură ce părea să aducă răspunsuri întrebărilor esenţiale şi preocupărilor moderniste. Cele două colecţii specializate, create în 1951, „Anticipation” (la Fleuve Noir) și „Rayon Fantastique” (editată în colaborare de Hachette şi Gallimard), permit tinerilor scriitori naţionali să se exprime: Klein, Andrevon, Jeury, Curval şi mulţi alţii, aflaţi astăzi în frunte ca editori sau scriitori, s-au făcut cunoscuţi în anii cincizeci şi şaizeci… Cu timpul, SF-ul se scindează iremediabil: la Fleuve Noir se promovează aventura facilă (cu autorii francezi care au acceptat această optică sau cei care, ca Stéphan Wul sau Gilles d’Argyre[1], trişează cu regulile impuse şi publică unele romane majore ale SF-ului francez), iar la „Présence du futur” (Denoël), creată în 1954, traducerile anglo-saxone. Între timp, „Galaxie” şi „Rayon Fantastique” au sucombat. Această estompare rapidă a genului sau, mai precis, a autorilor naţionali, a împiedicat constituirea, în acea perioadă, a unui nucleu solid, veritabil, al SF-ului francez.

Se pierde, deci, prima ocazie, chiar dacă „Fiction” rămâne, sub conducerea luminată a lui Alain Dorémieux, locul de dezbatere şi de publicare privilegiat pentru a te impune cu adevărat. Lansarea colecţiei „Le Club du Livre d’Anticipation”, la propunerea lui Jacques Sadoul, este, desigur, o iniţiativă importantă, dar autorii francezi nu sunt admişi, cu excepţia lui Francis Carsac. De fapt, evenimentele din mai ’68 sunt cele care relansează SF-ul în primele rânduri şi redau autorilor francezi ocazia de a publica: „Ailleurs et demain” (Laffont) este lansată în 1969 de către Gérard Klein, „J’ai lu“ îşi creează în 1970 secţia SF, condusă de Jacques Sadoul, iar toate celelalte edituri preiau ideea!

După o scurtă perioadă în care, trebuie să mărturisim, mulţi autori francezi au publicat sub eticheta de „nuvelă SF politică” mai mult lucrări proaste decât bune (textele lui Philippe Curval, Jacques Boireau şi Yves Frémion reprezintă al doilea versant al alternativei), editarea suferă o recesiune brutală. Prăbuşirea majorităţii colecţiilor – uneori cele mai slabe, dar şi unele dintre cele mai exigente, adesea fragile din punct de vedere economic (legile unei pieţe fără control au câteodată consecinţe

[1] Pseudonimul iui Gérard Klein.

discutabile!) – a provocat o criză de lansare pentru autorii naţionali, criză cu atât mai gravă cu cât avântul din anii ’70 adusese în SF zeci de autori tineri. Paranteza s-a închis repede, iar SF-ul francez a intrat într-un impas teribil, al doilea din istoria lui, generator de interogaţii multiple: cum să scrii SF în zilele noastre? Pentru ce public? Cum să impui un SF „în manieră franceză” în faţa presiunii unui SF anglo-saxon încă şi mereu dominant?

STILUL ŞI POVESTIREA…

Dorind să construiască modele autonome şi să se rupă de excesele infraliterare ale „nuvelei SF politice”, care respingea colonialismul şi militarismul autorilor americani precum Robert Heinlein (acesta dedicase celebrul său roman Starship Troopers „tuturor plutonierilor din lume”!), dar şi, în bloc, space-opera şi extratereştrii (ceea ce dovedeşte o negare apriorică a rădăcinilor genului), SF-ul francez al anilor ’80 s-a trezit în faţa unei noi generaţii de autori. Aceştia s-au împărţit rapid în două curente de importanţă numerică sensibil egală: adepţii „stilului frumos”, centrat pe personaj şi pe povestirea în genul romanului „realist”, în numele modernităţii, şi povestitorii care, pentru a profita de un limbaj foarte pur, nu neglijează, totuşi, să-şi pasioneze cititorul şi să-i descrie un univers… Această opoziţie între cei supranumiţi „literaţi” şi „naratori” este, adesea, mai puţin tranşată şi brutală decât am putea crede; unii autori evoluează de la o tendinţă la alta sau se situează, uneori, la intersecţia celor două curente. Astăzi, cu toate că în SF-ul francez dezbaterea continuă, balanţa se apleacă net: majoritatea cititorilor, criticilor, responsabililor de colecţii şi, mai ales, autorii înşişi au optat pentru o oarecare întoarcere la povestire. În ciuda tuturor celor de mai sus, experienţele continuă, iar aportul literaturii generale fecundează eficace, de la începutul anilor ’70, SF-ul francez: structurile narative utilizate sunt, adesea, mai complexe decât acelea ale povestirii liniare clasice, inovaţiile „noului roman“ (unul dintre exponenţii săi, Claude Simon, a obţinut, în 1985, premiul Nobel pentru literatură) şi ale romanului sud-american contribuie la reînnoirea formelor literare…

SF-UL FRANCEZ ÎNSEAMNĂ IMAGINARUL ÎN LIBERTATE!

Iată că, de aproape 40 ani, SF-ul francez încearcă să se constituie în mod autonom faţă de SF-ul anglo-saxon şi, mai ales, de cel american. Cu înălţări şi scăderi, cu perioade faste şi cu altele mai dificile, SF-ul francez a sfârşit prin a-şi construi o identitate din ce în ce mai definită – nici imitator, nici subprodus, şi el câştigă constant în faţa SF-ului american în calitate şi în originalitate. Scriitorii ca Gérard Klein, Michel Jeury, Philippe Curval, Daniel Walther, Christine Renard sau Jean-Pierre Andrevon din generaţiile precedente, ori ca Emmanuel Jouanne, Serge Brussolo, Francis Berthelot, Joelle Wintrebert sau Colette Fayard dintre autorii mai recenţi, au atins un nivel de calitate egal cu al celor mai buni autori de peste ocean.

Pe aceşti autori, cu excepţia lui Brussolo şi Berthelot, care au scris îndeosebi romane, precum și pe alţi câţiva de mare talent, îi veţi descoperi în această antologie a SF-ului francez. Ca orice alegere, nici a noastră nu este lipsită de subiectivitate şi reflectă, în parte, preferinţele noastre…

Totuşi, am încercat să oferim cititorului român viziunea cea mai reprezentativă şi cea mai cuprinzătoare a SF-ului, aşa cum s-a scris în ultimii 30 de ani în ţara „luminilor”. Dacă „nuvela SF politică” este puţin, prezentă nu înseamnă că suntem străini de preocupările sociale; o regăsim printre textele selecţionate, dar puţine asemenea texte au rezistat timpului. Dacă povestirea se află, adesea, pe primul plan, este pentru că antologatorii cred în permanenţa sa, dincolo de mode şi de şcoli, chiar dacă formele ei, evoluează şi sunt, periodic, repuse în discuţie. Oricum, veţi găsi aici un text de Emmanuel Jouanne, şeful partizanilor unui SF în care stilul primează în faţa oricărei alte preocupări.

Diversă, dar deja bogată, cu un trecut glorios şi cu un viitor promiţător, literatura SF franceză din acest început de deceniu justifică, tot mai mult, speranţele primilor săi apărători. Dacă această scurtă trecere în revistă aduce amatorilor români de SF parfumul unei libertăţi pe care şi ei încep să o recâştige, SF-ul francez va avea valoarea pe care i-o dau scriitorii săi: imaginarul în libertate!

Nancy şi Orleans, 3 august 1990

Traducere de CONSTANTIN COZMIUC

ALAIN GROUSSET

Colecţionar şi pasionat de SF (a adunat 7000 de cărţi), Alain Grousset (n. 1956) creează, împreună cu alţi doi pasionaţi ai genului revista „Fantascienza”. Care în 1980 obţine Premiul special al SF-ului francez. E critic SF la revista „Lire” a lui Bernard Pivot, precum şi la „Nouvelles d’Orléans”.

De curând a obţinut Marele Premiu al cărţii pentru tineret ’90 pentru romanul La Citadelle du Vertige, apărut la Editura Hachette/Livre de Poche.

STÉPHANE NICOT

Ziarist şi critic, născut în 1952, Stéphane Nicot este între anii 1980 şi 1984 unul din principalii colaboratori ai revistei „Fiction”. Apoi se ocupă timp de doi ani la FR3 Lorraine (un post de televiziune local) de o emisiune lunară consacrată SF-ului. Colaborează, de asemenea, la diverse reviste şi antologii, printre care „Univers” (J’ai lu) unde publică mai multe articole remarcabile despre SF-ul francez şi cel canadian (în care este unul dintre rarii specialişti din Franţa). Contribuţia sa la dosarul special al SF-ului din „Français dans le monde” a fost tradusă în română, în „Paradox ’86“. Nicot realizează mai multe antologii francofone, printre care Futurs intérieurs (Editura OPTA) şi seria Espaces imaginaires (în colaborare cu Jean-Marc Gouanvic din Quebec).

Stéphane Nicot întreţine astăzi rubrica SF la mai multe săptămânale franceze şi colaborează la revista „Imagine…” din Quebec. Actualmente pregăteşte pentru cititorii români o antologie a „celor mai bune povestiri SF din Quebec”.

LINIA DE UNIRE

EMMANUEL JOUANNE

Se uita la cele două maşini cum trag fiecare în altă direcţie: din moment în moment legătura putea să cedeze. O făcuse mai solidă decât ultima oară, folosind mai multe lanţuri şi suduri, dar punctul de ruptură exista. În mod sigur. Chiar dacă nu-i convenea, nu-l putea face să dispară.

Era răcoare, iar locomotivele făceau un zgomot aproape sălbatic, aspru şi brutal, în liniştea zorilor. Fără să-şi poată explica motivul, i s-ar fi părut o necuviinţă să se dedea la aceste experienţe în timpul zilei. Avea nevoie de genul acela de discreţie ivită din lipsa firească a martorilor şi nu dintr-o încercare de a ascunde intenţionat.

În sfârşit, puntea de metal care lega cele două maşini gâfâinde şi greoaie se rupse. Cu un salt brusc în faţă, cele două Stevenson’s bombs se năpustiră spre parapetele de la capătul liniei, pe care le doborâră, apoi alunecară în iarbă într-o gălăgie infernală de tablă şi fierăraie izbite între ele.

Îşi frecă satisfăcut mâinile: de data acesta, legătura rezistase cu două minute şi jumătate mai mult.

Îi vor trebui două luni ca să le pună din nou pe şinele cu tampoane la ambele capete unde, până la urmă, vor fi nevoite să înveţe a se înţelege.

— Ce doriţi să demonstraţi, doctore Fer?

Tânăra ziaristă stătea într-o poziţie foarte incomodă, pe marginea unui scaun desfundat, de pe care doctorul Fer, stânjenit în fotoliul său Régence, luase un teanc de reviste tehnice îngrămădite acolo.

— Mi-aţi înţeles întrebarea?

Îl privea cu un fel de nelinişte, de parcă s-ar fi aşteptat să-l vadă săvârşind dintr-o clipă în alta vreo nouă extravaganţă, periculoasă poate.

El dădu din cap. Lampa grosolană, agăţată în spatele lui, lumină cu un scurt reflex pielea lucioasă a capului său ras.

— Să dovedesc… spuse el printre dinţi.

Prin imensul hol al gării dezafectate, unde bătrânul excentric locuia de mai bine de zece ani, se auzi un şuier uşor. În praful şi uleiul scurs de pe jos zăceau tot felul de piese de motor şi

aparate de sudură; în interiorul gării domnea o atmosferă vag ameninţătoare. Trebuie că doctorul Fer ucisese mai mult de un robot.

— Să dovedesc că direcţia de mers…

Se opri. Nu părea să gândească. Mai degrabă se cufundase într-un adânc vid interior, un abis fără relief şi fascinant, de imbecilitate.

— …Contradicţiile sunt pur mecanice, spuse el.

Tânăra începu să se întrebe dacă va reuşi să obţină de la el măcar o declaraţie inteligibilă.

Botezase cele două Stevenson's bombs „Tohu“ şi „Bohu”, ceea ce-l scutea să-şi mai pună problema sexelor respective, dar, susţinea el, una din ele era în mod necesar de sex masculin, iar cealaltă de sex feminin. Evident, Tohu şi Bohu formau un cuplu: toate speranţele lui se întemeiau pe acest fapt şi, fără a mai face alte precizări, declară că deţinea dovezi certe în legătură cu afirmaţia făcută.

Cei ce-l auziseră nu se putură împiedica să-şi imagineze greoaia împerechere dintre maşinile uzate şi reparate de mântuială, manevra lentă, anevoioasă, în plină noapte, în taină, în fundul unui antrepozit unde doar păsările semiartificiale, scăpate de sub supravegherea guvernului, mai veneau să cuibărească. Tohu şi Bohu se dezmierdau şi se mângâiau cu capetele tenderelor în cel mai realist înţeles al cuvântului. Tăcerea, tăcerea.

Se punea întrebarea dacă legătura va da roade.

Se spera că nu.

Se înşelau.

Dacă doctorul Fer ştia ceva despre cordonul de forţe armate ce înconjura gara, nu lăsa să se întrevadă. Numai rarii săi vizitatori cunoşteau greutăţile peste care trebuia să treci ca să pătrunzi pe câmpul de experienţă unde el domnea ca stăpân contestabil, dar necontestat: posturi de observaţie, baraje rutiere, controlul actelor; brigăzile mobile nu interveneau niciodată în interiorul perimetrului, iar doctorul nu ieşea deloc. Furnizorul de produse alimentare venea regulat şi doctorul n-avea niciun motiv să presupună că în lumea de afară s-ar fi schimbat ceva.

— Ce rost are această supraveghere? întrebase o dată un trimis al guvernului, îngrijorat de costul operaţiunii şi preocupat

să găsească o justificare.

— Ultimele cercetări ale doctorului Fer au avut drept obiect cutiile de conserve, răspunse civilul însărcinat cu coordonarea şi relaţiile cu publicul.

— Individul e ţicnit.

— Cutiile de conserve au învăţat să vorbească între ele, preciză coordonatorul.

— A, da?

Delegatul guvernamental nu părea prea impresionat.

— Ţicnitul ăsta, cum îi spuneţi dumneavoastră, a învăţat pur şi simplu cutiile de conserve să-şi facă singure etichetele…

Nimeni n-a mai pus în discuţie prezenţa militarilor pe teren.

Visele sale erau de oţel.

Visa că realităţile sale vor prinde viaţă.

Repararea locomotivelor lua din ce în ce mai mult timp. Era nevoie ca puterea lor să crească pentru a se smulge una de alta şi a-şi rupe legăturile tot mai solide pe care domnul şi stăpânul lor le ţesea între ele, iar când desprinderea se producea, în sfârşit, elanul le purta tot mai departe în iarbă şi le provoca stricăciuni din ce în ce mai mari. În afara efortului necesar refacerii carcaselor strivite, doctorul Fer mai trebuia să consacre o bună parte din timp pentru întreţinere şi lucrări de cazangerie.

Dar când, până la urmă, îşi refăcea „micuţii”, cum le spunea el, privirea sa dovedea că-i iubea şi că nu regreta niciun moment grijile, lacrimile, zgârieturile şi nopţile albe – chiar dacă îmbătrânea de-a binelea, chiar dacă sfârşea reumatic şi sleit de puteri, chiar dacă era răspunzător de rănile pe care se străduia să le îngrijească.

Trage şi iar trage, răsuflă şi înhamă-te, bombăne şi scrâşneşte…

Tohu şi Bohu ajunseră în iarbă după douăzeci şi cinci de minute.

Animalele mici se prezentau la raport în fiecare zi, credincioase şi devotate. Viermii şi piţigoii, veveriţele şi chiţcanii veneau să-şi deruleze memoria la arhivă. Minusculele lor creiere cibernetice aveau deja prelucrată informaţia, iar stupidelor calculatoare militare, nişte animale greoaie fără pic de carne, nu le mai rămânea decât să opereze o sinteză, după cât se părea, uşoară.

Uşoară?

Tohu şi Bohu erau leiţi: ochi mari, galbeni, frunte înaltă, bombată, din sticlă, nasul turtit, bărbie teşită, urechi inexistente. Pielea lor de metal albastru şi alb începea să se împestriţeze cu puncte de rugină, însă doctorul Fer le făcu un tratament pe bază de bombe cu aerosoli. Îi plăcea să le vadă cochete şi zglobii, când cu ajutorul macaralelor mobile le aşeza pe cele două sute de metri de sine pe care reuşise să le reconstituie. Legate pe la spate, locomotivele începeau fiecare nouă luptă cu un aer vesel şi vioi.

Luptă?

Doctorul Fer considera că era vorba de o luptă împotriva noţiunii însăşi de luptă şi nu de o înfruntare între micuţii săi. Nu era o aversiune personală, ci, dimpotrivă, o colaborare ce lua aspectul unei bătălii, o întrajutorare ce semăna cu un conflict.

Iepurii, pe jumătate organici, nu-şi credeau urechilor, muştele aproape artificiale nu-şi credeau ochilor.

Militarii nu înţelegeau nimic.

Uneori… la ce se gândea oare cuplul mecanic… efortul… ruptura… nemişcarea ruşinoasă, cu nasul în iarbă ca un curtezan stângaci…

Slăbiciune şi dependenţă… poate suferinţa pinioanelor stricate sau a parbrizelor crăpate… poate umilinţa…

Cât despre doctorul Fer, el susţinea că e iubire şi speranţă.

— De unde luaţi fonduri? întrebă ziarista, care se tot răsucea pe scaun, pregătită pentru orice, gata să vadă trenuri întregi năvălind pe neaşteptate în holul gării dezafectate, gata să-şi vadă scaunul năruindu-se sub ea, gata să-l audă pe doctor că se declară într-adevăr din fier, gata…

— Ce fonduri?

— Ce părere aveţi despre politica industrială a… oftă ziarista în disperare de cauză.

— Care? Tot ce se poate concepe în materie de politică industrială e rezumat aici, draga mea, ca şi restul. Locomotivele…

Încă o dată nu-şi termină fraza, iar cuvintele mureau în hol, încărcate de o neobişnuită solemnitate.

Apoi, dintr-o dată:

— Fondurile! Vând piese de schimb, evident! În sfârşit, mă

descurc.

Gândirea doctorului Fer părea să funcţioneze într-o manieră mai curând bizară – dacă funcţiona. Maşinile sale, ar fi răspuns el dacă i s-ar fi făcut această observaţie, funcţionau într-un mod foarte asemănător şi din acest motiv comunicau cu el fără şovăială.

Tohu părea să înţeleagă ceva mai repede ca Bohu, iar alaiul cu două capete înainta domol în direcţia aleasă de acesta din urmă. Era îngrijorător: ar fi fost dificil să se adauge şine în faţa lui Bohu pentru a preveni eşecul experienţei, iar maşinile să se rostogolească în iarbă mai înainte de a se fi desprins. Era de neimaginat.

Apoi, doctorul Fer observă că tendinţa se inversa treptat, iar cuplul de metal o luă în direcţia opusă sensului de mers, pentru a se îndrepta, centimetru, cu centimetru spre partea lui Tohu, de această dată.

Frecându-şi mâinile, omuleţul chel în salopetă neagră aştepta…

După aceea, da, ele o luau de la capăt!

Tohu şi Bohu dansau pe tronsonul lor de cale ferată.

— Inutil să mai lungim această întrevedere, doctore Fer. Dumneavoastră nu păreţi dispus să-mi răspundeţi la întrebări cu toată seriozitatea, iar eu n-am timp de pierdut.

— Mă rog, domnişoară. Să vă conduc?

— Nu e nevoie.

La plecare, din cauza furiei, ziarista nu se mai concentră destul pentru a remarca unele mici detalii ciudate în lăzile cu eticheta VRAC, aşezate în partea din spate a holului, lângă uşile batante.

N-a observat, de pildă, că multe dintre pretinsele rebuturi, folosite de sudorul nebun pentru a-i lega pe micuţii săi, aveau forme neobişnuite, obţinute în mod limpede prin prelucrare, forme… înlănţuite şi noduluri, circumvoluţiuni şi sinapse…

Arahnoidele şi furnicile, însă, îşi luaseră deja misiunea să-i informeze pe militari despre importanţa probabilă a trăsăturii de unire dintre Tohu şi Bohu.

De data aceasta, de această ultimă dată, locomotivele nu se mai despărţiră şi nu se mai îndreptară, cu mare gălăgie, spre distrugere, spre o catastrofă personală.

Rămaseră nemişcate, exact în mijlocul tronsonului.

Motorul li se opri.

— Dragele mele, şopti doctorul, şi-i căzu o lacrimă.

Se întoarse şi plecă.

— Sunt inteligente, aşa-i?

Puseseră mâna pe doctor pe când el „încerca să fugă”, conform termenilor folosiţi în procesul-verbal. Omuleţul nu se împotrivise; nicio clipă nu dăduse impresia că ar avea cea mai mică dorinţă de a fugi, de a rezista sau de a se manifesta în vreun fel. Părea că nu-i pasă de nimic.

Lanterna fu din nou îndreptată spre ochii aproape fără pupile.

— Dezlegaţi-l! făcu scurt Marele Inchizitor, scârbit. Vom găsi singuri.

— S-ar spune că sunt moarte, declară doctorul, cu voce înceată, examinând o buburuză aşezată pe dosul mâinii sale drepte.

— S-ar spune că sunt îndrăgostite, declară buburuza şi mai încet.

Doctorul Fer zâmbi.

— Dezlegaţi-le! spuse inginerul, arătând spre Tohu- Bohu. Ei nu vor găsi niciodată nimic.

Traducere de BEATRICE STANCIU

EMMANUEL JOUANNE

Emmanuel Jouanne, născut în 1960, are deja la activ mai multe zeci de povestiri, două culegeri (dintre care una în colaborare) şi patru romane. Face parte din gruparea literară Limite, care a publicat în 1987 o culegere colectivă cu acelaşi titlu şi care refuză să admită noţiunea de povestire, acceptând-o pe cea de experiment literar.

Povestirile lui Jouanne sunt adesea pline de capcane, minate parcă de contradicţiile strecurate pe furiş de autor… Linia de unire e, deci, cum era de aşteptat, o tulburătoare poveste feroviară, şocantă chiar şi pentru un cititor care nu s-a limitat la lecturi clasice şi îngăduie (în afara calităţilor sale de netăgăduit) să i se înfăţişeze cititorului român un curent al SF-ului francez ce, deşi minoritar, se bucură de o oarecare influenţă.

IDELE LUI MARTE

DOMINIQUE DOUAY

— Soldaţi! urlă căpitanul, sau colonelul, sau poate chiar un simplu locotenent. În sfârşit, să spunem un tip cu galoane pe umeri şi mici dreptunghiuri plăcut colorate pe buzunarul de la piept. Un gradat, ce mai: genul de individ cu trăsături puternic întipărite, cu maxilarul proeminent, cu ceafa lată şi rasă până sus, pe care recruţii, după două zile, învăţaseră deja, dacă nu să-l respecte, cel puţin să-l evite.

— Soldaţi! Aveţi onoarea să purtaţi uniforma!

La dracu! gândi Flippe. Se uita fix la gâtul slab şi nespălat al celui din faţa lui.

— Reprezentaţi Patria!

Flippe se întrebă deodată de ce se trudea acesta să zbiere. Nu dispunea de un microfon? Trebuia să reflecteze mult la asta, căci constatase că, de când sosise la cazarmă, nu auzise decât urlete… Să creadă că volumul sonor era, ca uniforma sau capul ras, un semn distinctiv al microsocietăţii în care eşuase. Negreşit, oratorul nu putea să vorbească altcumva decât ţipând… Și-l imagină o clipă pe cale de a păcătui cu o blondă cu rotunjimi debordante, murmurându-i la ureche cuvintele obscene ce răsunau dintr-un capăt până la celălalt al campusului, în timp ce vecinii, înfierbântaţi de cuvintele lui…

O erecţie trecătoare îl alertă deodată. Dumnezeule! Numai să… Dar nu. Nimeni nu se mişcase; ofiţerul îşi continua vociferările. Se strădui să-şi reducă existenţa la un singur simţ: auzul.

— Sunteţi elita naţiunii, onoarea patriei!

Flippe renunţă să orneze cu majuscule cuvintele oratorului: aproape fiecăruia i-ar fi necesară una. Oricum, existau termeni ce reveneau invariabil în fiecare frază. Onoare şi Patrie, de exemplu. Onoare, Patrie. Onoare, Patrie. Onoarepatrie. Noarepatrie. Noarpatri, noarpatri, noarpatri, notri, notri! Încremeni: numai am gândit cuvintele astea sau le-am cântat cu adevărat? Stomacul i se crispă. Trebuia să reuşească să nu se gândească la nimic! Trebuia, dacă nu…

Izbuti să reducă strigătele la modulări penibile, dar suportabile şi îşi îndreptă atenţia spre ceafa tipului pe care

întâmplarea îl aşezase înaintea lui. Cum îl cheamă? Storgne?… Sau era Level? Probabil nici unul, nici altul. De altfel, erau singurele nume de care îşi amintea: aceştia doi luaseră loc la masa unde se aşezase să completeze diverse formulare şi amândoi îi ceruseră ajutorul. Oricum, i se părea că băiatul ăsta era din aceeaşi cameră cu el. Îl privi cu atenţie, având grijă să nu-şi mişte decât ochii. Bocanci diformi şi noroioşi… rectifică: bocanci diformi, pe care Storgne, sau Level, sau oricare altul va trebui să-i cureţe cu meticulozitate de maniac şi să-i ungă din abundenţă cu cremă şi care, mâine dimineaţă şi în toate dimineţile ce le vor petrece băieţii în armată, vor fi dichisiţi din nou cu dragoste înainte de a fi târâţi prin noroi… Pantalonii păreau noi. Norocos! gândi Flippe. Ai lui avuseseră feluriţi stăpâni, înainte… Încercă să-şi imagineze morfologia predecesorilor săi. Probabil că fuseseră scunzi, cel puţin dacă se lua după lungimea pantalonilor, a căror parte de jos îi lovea pulpele. Dar Flippe îşi punea întrebări privitoare mai ales la corpolenţa lor: el era mai degrabă slab și pantalonii îi stăteau pe şolduri fără să-i fi potrivit cu bucăţi de sfoară sau cu ace de siguranţă, cum îi văzuse făcând pe ceilalţi. Concluzie provizorie: legendarii lui predecesori nu erau mai graşi decât el. Foarte bine… dar atunci cum să-şi explice că fundul îi ajungea abia deasupra genunchilor şi ar putea să conţină de două sau de trei ori micul volum al feselor sale?

Ajunsese aici în urma unui raţionament ce nu-i era de folos decât în măsura în care îi permitea să scape de discursul răsunător, când un cuvânt îl izbi. Era: „ploşniţe”. Şi Flippe îşi aruncă speculaţiile vestimentare în fundul sufletului.

— Soldaţi, reluă ofiţerul după o clipă de linişte destinată (cel puţin aşa îşi închipuia Flippe) să-i facă să înţeleagă pe toţi – şi Dumnezeu ştie că gradaţii nu par să aibă o părere foarte bună despre nivelul intelectual al noilor recruţi – profunzimea cuvintelor ce era pe cale de a le pronunţa. Soldaţi… Ştiţi cu toţii despre ce vreau să vă vorbesc. Cunoaşteţi pericolul ce ameninţă civilizaţia noastră. Ştiu că sunteţi mândri să fiţi aici, să luaţi o dată cu uniforma şi responsabilitatea apărării acestei civilizaţii…

Atenţia lui Flippe slăbi. Probabil că n-ar trebui să aştepte ceva în plus astăzi. Ofiţerul îşi citea textul; era evident chiar şi pentru Flippe, care nu putea să-l vadă: nu ezita nici o singură dată, iar vociferările nu-l deranjau; sau îl învăţase pe de rost. Oricum, era

o alocuţiune standard, ce nu conţinea nicio precizare asupra viitorului care-l aştepta pe el, Flippe, şi pe toţi ceilalţi.

— Soldaţi, vă invidiez! Vă invidiez, căci voi veţi învinge ploşniţele… pe voi Patria recunoscătoare vă va întâmpina ca eliberatori…

Urmă un pasaj în care se punea problema familiilor soldaţilor şi a iubitelor ce-şi vor petrece timpul urmărind marile fapte de arme ale celor ce avuseseră curajul să plece să le apere atât de departe de ele. De asta Flippe era mult mai puţin sigur… Ca să fim sinceri, era chiar convins de contrariu.

— Ai revăzut-o pe Marte?

— Flippe suspină: aştepta întrebarea asta de când deschisese uşa unităţii părinţilor săi. Îşi privi mama, căutând să pătrundă sensul ascuns al neînsemnatei întrebări. Ştia? Poate, sigur chiar. Hotărârea lui bruscă o derutase, probabil; dar de aici la a vedea în Marte motivul înrolării…

— Nu, răspunse el.

După expresia complice, apărută pe faţa mamei lui, el înţelese că ea se înşela. Credea că Marte îl părăsise şi că el se înrolase din disperare! Această părere era de nesuportat. Prefera ca ea să cunoască adevărul.

— Marte e însărcinată, spuse el aprinzându-şi o ţigară.

Gata. N-a fost chiar atât de greu. Marte e însărcinată; iar eu n-am găsit decât armata ca ieşire din situaţie.

Cu coada ochiului văzu mâinile mamei încleştate pe ochelarii pe care-i scosese când el intrase.

— Dar… O voce ciudat de joasă şi de tremurătoare. Se reţinu să se ridice, s-o ia în braţe. Nu. Nu poţi să înţelegi. Stai toată ziua în scaunul tău aşteptând ziua de mâine. Nu vorbeşti cu nimeni şi nimeni nu vorbeşte cu tine. Poate nu ştii că există un război. Trăieşti pierdută printre amintiri. Dar eu sunt obligat să trăiesc în prezent.

Rămase tăcut, ţinându-şi ochii fixaţi cu îndârjire pe capătul împurpurat al ţigării sale. Ce ar putea să facă altceva? Să încerce să justifice în faţa părinţilor o alegere pe care o simţea el însuşi ca pe o laşitate? Înainte cu două luni ar fi încercat fără îndoială; dar opt săptămâni de armată făcuseră greu de înţeles situaţia de atunci. Ca şi cum totul i se întâmplase altuia, nu lui. Ca şi cum acest frate geamăn o iubise pe Marte, făcuse

dragoste cu ea când aveau întâlniri (pe un palier pustiu; în pivniţele campusului, călăuziţi în mişcările lor de gâfâielile altor cupluri imorale; în unitatea părinţilor săi, în zilele când aceştia, în mod excepţional, erau absenţi…). Ca şi cum n-ar avea nimic în comun cu fătul care creştea încet în pântecele lui Marte.

Şi, de altfel, ce ar putea face altceva? Nu putea s-o ia în căsătorie. Nici ea, nici el nu aveau vârsta cuvenită. Nu puteau nici să trăiască împreună. Nu din cauza interzicerii concubinajului şi dezaprobării lui de către morala oficială. Ci dintr-una simplă, dar fără drept de apel: în absenţa documentelor care să le confirme căsătoria, nu puteau cere atribuirea unei unităţi într-un campus. Altfel spus, concubinajul nu putea exista fără a fi o infracţiune gravă în legislaţia campusurilor – iar abaterile erau reprimate cu severitate.

Avortul era exclus: într-o societate care pedepsea cu moartea pe cei care îl efectuau, ca şi pe cei ce recurgeau la el, era practic imposibil, dacă nu făceai parte din clasa conducătoare, să cunoşti o filieră. Iar Flippe, ca şi Marte, provenea dintr-un mediu modest.

Cincisprezece zile după ce Marte îi împărtăşise temerile ei, Flippe îl întâlnise pe cel ce urma să-i hotărască viitorul. Bărbatul îl abordase pe când se pregătea să între în unitatea familială:

— Aş putea să vă vorbesc în particular câteva clipe? Flippe aprobase maşinal: nu trecea nicio săptămână fără ca un anchetator să vină să întrebe ce se crede despre guvern, despre sfârşitul, probabil victorios, al războiului defensiv împotriva ploşniţelor, despre raţionalizările necesare din cauza efortului militar, despre reluarea apropiată a activităţii economice… Fusese puţin surprins când celălalt îl invitase la un pahar la cofetăria campusului, dar, în definitiv, poate nu era decât o nouă metodă de sondaj. Câteva minute mai târziu trebui să-şi revizuiască părerea; după ce scosese o legitimaţie a Ministerului de Interne, bărbatul îl luă direct:

— Ce impresie vă face faptul că veţi fi tată la optsprezece ani?

Alternativa, aşa cum îi fusese prezentată lui Flippe, era clară: sau îşi asuma responsabilităţile, îşi abandona studiile şi solicita o slujbă subalternă pentru a se îngriji de nevoile lui Marte şi ale copilului („Doamne, băiete, societatea nu e responsabilă… De ce să suporte o povară suplimentară datorată faptelor

voastre?”), sau să se angajeze în armată pentru câţiva ani, la sfârşitul cărora putea, aureolat de glorie, să-şi găsească un post onorabil în administraţie… şi în cazul acesta societatea i se substituia în obligaţiile faţă de Marte. Cel puţin până la naştere.

— După aceea, preciză bărbatul, copilul ar putea fi lăsat în grija serviciilor Asistenţei Publice. Cel puţin până la întoarcerea din armată, când, dacă doriţi, îl puteţi lua. Surâse, pentru a arăta că eventualitatea aceasta nu fusese luată în considerare decât de formă.

Monologul durase, de fapt, mai mult de o oră. Bărbatul se ridicase de trei ori pentru a comanda alcool. Era prima dată că Flippe gusta puţin din această băutură foarte scumpă. La sfârşit, celălalt îşi privise ceasul-brăţară şi scoase din buzunar o coală împăturită în patru. O întinse cu grijă pe masă şi plecă, nu fără a-i strânge îndelung mâna. Flippe semnase angajamentul şi îl expediase câteva minute mai târziu. Din acel moment, propriul viitor nu-i mai aparţinea.

— Ţi-ai făcut prieteni, jos, în cazarmă?

Ridică ochii; mama lui renunţase să mai discute despre ceea ce nu putea să înţeleagă, ce numai intuiţia ei întrezărea.

Câteva clipe mai târziu, plecă. Între timp sosise şi tatăl lui; nu schimbaseră decât banalităţi. De altfel, nu vorbise niciodată mult cu el. Era prea bătrân; el însuşi fusese soldat, dar într-o vreme când serviciul militar era obligatoriu. Şi apoi era un om ciudat; Flippe o auzise într-o zi pe mama lui spunând că nu mai era în toate minţile de când fusese ciomăgit la o manifestaţie de stradă, înainte ca acestea să fie declarate ilegale.

Coborî pe scară – funcţionarea lifturilor era oprită, din motive de economie, între orele 21 şi 7 – şi trecu prin uşa cu geamuri a holului fără să fie nevoie s-o deschidă: era mult timp de când geamul dispăruse. Făcu câţiva paşi şi privi înapoi, simţind vag că nu va revedea niciodată campusul care îi adăpostea părinţii. Oricum, acolo unde mergea nu existau Complexe de Unităţi Standard, ci numai tabere fortificate. Doi agenţi de poliţie îl urmăreau cu priviri suspicioase – oprirea lifturilor era cel mai sigur semnal de stingere şi indivizii care se plimbau între campusuri după ora 21 erau automat suspectaţi de vagabondaj. Grăbi pasul spre cazarma de tranzit, din fericire foarte apropiată.

Spaţiul. Neantul. Şi în spaţiu, în inima neantului, un punct aparent nemişcat: racheta. Mirosuri de ulei şi de mizerie. Duhori de bucătărie. Adieri pestilenţiale provenind de la toaletele alăturate.

— Cunoşti tipi care au revenit din războiul împotriva ploşniţelor?

— Nu.

Flippe aruncă zarurile ce se rostogoliră îndelung.

— Cunoşti pe unii care au plecat?

— Nu.

Nimic uimitor în asta: în campusuri, relaţiile de vecinătate sunt reduse la minimum. Nimeni nu cunoaşte pe nimeni. Câteodată se încrucişează, atâta tot.

Universul explodă. Flippe se ridică pe cuşetă, cu ochii bulbucaţi, cu inima bătându-i frenetic. Izbi zidul la câteva zeci de centimetri de locul unde îi stătuse capul când se culcase, dar nu reuşi decât să facă să-i ţâşnească sânge din rănile ce şi le făcuse la pumni în zilele precedente. Soneria îşi continuă ţârâitul imperios, la adăpostul unei plăci de oţel, încastrată în zid şi străpunsă de găuri atât de mici încât chiar şi sârma pe care a sustras-o într-o zi percheziţiilor gardienilor nu putuse să pătrundă. N-avu nevoie decât de câteva minute pentru a-şi da seama de zădărnicia eforturilor sale. Lăsă să-i cadă braţele; intensitatea soneriei descreştea… Liniştea se stabilea puţin câte puţin. Liniştea. Vecinul lui gemea înăbuşit la câţiva paşi de el şi careva urla la celălalt capăt al dormitorului, dar cu toate astea era linişte.

— Ticăloşii, murmură Flippe apăsându-şi mâinile pe piept pentru a-şi constrânge inima să se calmeze. Ticăloşii…

Ticăloşii: cei care îi întrerupseseră visul. Marte. Imaginile se estompau rapid, dar încă ştia că o visase pe Marte, pântecele ei rotunjit. Încercă să le ocrotească, să le păstreze intacte în interiorul craniului său. În zadar. Curând nu-i mai rămase decât amintirea difuză a unui chip pe care, poate, îl iubise cândva.

Se lăsă să cadă pe scândură şi închise ochii. Un răzuit sau mai curând un scârţâit metalic: al tinetei trase pe betonul podelei. Zgomotul unei cascade anemice.

— La dracu! Încă mai am cufureală!

Flippe îşi astupă urechile: mirosurile, deşi la fel de grăitoare,

erau mai uşor suportabile decât descrierile pe care bărbatul le făcea defecaţiilor sale bicotidiene. Blestema în tăcere gardienii care, sus, pe pasarelă, priveau scena rânjind. Când se vor hotărî să intervină? Orice cuvânt era interzis în cuşti. Dar gardienii făceau excepţie numai cu scatologul şi cu un altul, aflat mai departe de Flippe, care se masturba de vreo zece ori pe zi şi îşi împodobea de fiecare dată operaţiunea cu comentarii destinate probabil să completeze o imaginaţie săracă. La început, monologul îl distra – orice era bun pentru a-l sustrage singurătăţii. Remarcase apoi liniştea care se lăsa atunci când vreunul îşi începea monologul pornografic. Linişte elocventă: el însuşi se surprinsese o dată deschizându-şi şliţul… Reacţionase. Nu împotriva masturbării; era imposibil – şi, de altfel, se întreba dacă onanismul nu însemna o reacţie sănătoasă la o situaţie anormală. Se masturba, deci, când ceilalţi dormeau; modalitate puerilă de a se manifesta diferit de ei… şi poate chiar superior.

— Psst! îşi întoarse ochii. Numai ochii: trebuia să fie atent să nu alerteze gardienii.

La stânga lui, băiatul, întins pe pat, îşi dădea osteneala să urmeze cu degetul fisura ce separa două dale de beton.

— De ce eşti aici?

Apoi, foarte repede, fără să aştepte răspunsul:

— Spune, crezi că ploşniţele sunt chiar animale? Eu cred că sunt oameni ca mine, ca tine… Se opri o microsecundă să se asigure că Flippe asculta.

— Ştii de ce am fost trimis aici? Pentru că refuzam…

O plesnitură păru să îngheţe toată viaţa din „dormitor”. Flippe îşi trase instinctiv capul între umeri, aşteptând să-i vină rândul. Nu veni. De această dată, gardienii se mulţumeau numai cu o victimă. După câteva clipe se ridică şi făcu câţiva paşi. Foarte puţini: cuşca lui măsura în jur de doi metri pe doi. Trei paşi, cu ochii închişi: gratiile. Un sfert de întoarcere la stânga, patru paşi: din nou gratiile. Încă un sfert de întoarcere, trei paşi: simţi apăsarea scândurii pe tibiile sale şi deschise ochii. Omul zăcea pe podeaua lipicioasă, cu gura deschisă într-un strigăt tăcut, cu membrele contractate. Ce tâmpit! De ce…? Dar Flippe cunoştea motivele ce-l împinseseră să sfideze regulamentul disciplinar. După trei sau patru experienţe de acest gen, băiatul va înţelege că e mai bine să nu cedeze nevoii de comunicare cu semenii săi.

Se aşeză pe pat. Ce spusese? Ah! da: încă un tip care cedase

în cursul unei ciocniri cu ploşniţele. Iar ei îşi ofereau toţi acelaşi pretext umanitar. Flippe nu putea să invoce nici măcar scuza asta: fusese trimis în cazarma disciplinară deoarece lovise un subofiţer. Un sublocotenent. Pederast. Care îl imobilizase cu ajutorul a trei soldaţi pentru a ajunge mai rapid la chiloţi. Dar, evident, asta nu era menţionat în raport.

— Mai repede! Flippe trecu pe marginea cărării şi numără oamenii care alergau prin ceaţă, la trei sau patru metri de el, cufundându-se din nou în decor, câteva minute mai târziu. Cinci soldaţi trecură astfel, fugind greoi. Flippe înjură: lipsea unul. Ucis sau capturat de ploşniţe. Sau, mai probabil, distanţat de ceilalţi şi căutându-i zadarnic în ceaţă – oricum, rezultatul era acelaşi.

Încercă să-şi mărească raza de observaţie, însă ochelarii erau deja reglaţi la acuitatea maximă.

— Stop! se răsti el în laringofon. O umbră neclară se clătina la limita ceţii. Recunoscu silueta ultimului om din comandoul său.

— Mişcă-te, pentru Dumnezeu! Vrei să te doboare? dar umbra rămânea în acelaşi loc, clătinându-se uşor. Apoi, încet, se nărui în noroi.

Flippe ridică piedica armei şi se apropie cu prudenţă, căutând să se camufleze după arbuştii prăpădiţi ce mărgineau poteca. Ajuns lângă trup, se aşeză pe vine. Niciun semn de rană. Dar omul se sufoca; era pur şi simplu pe cale de a se asfixia. Flippe îl ridică de umeri, deschise o taşcă mică agăţată de centură şi scoase din ea o capsulă pe care o plasă cu uşurinţă în masca respiratorie, după ce-i scoase filtrul îmbâcsit şi-l vârî în buzunar. Celălalt putea acum să respire. Întinse mâna şi controlă dacă în taşca soldatului nu era niciun filtru propriu.

Mai târziu, după ce se reîntorseseră cu toţii în tabăra fortificată şi stătuse îndelung sub duş pentru a-şi scoate din fiecare por al corpului planctonul ce i se lipise în timpul ieşirii, îl chemă pe cel salvat în biroul lui.

Leibre sosi palid şi încremeni în poziţie de drepţi. Flippe îl studie fără să scoată un cuvânt.

— Sergent…

— Linişte!

Ce atitudine să ia? Flippe ştia că nu avea de ales.

— Lipsă de filtre respiratorii de schimb… Ştii ce te va costa,

nu-i aşa? Zece zile de carceră. Data viitoare te vei gândi la asta!

Niciun răspuns.

— Nu-ţi cer să-mi mulţumeşti! Dacă te-am salvat, n-am făcut-o pentru tine. Ci numai pentru că riscai să fii luat de o patrulă de ploşniţe înainte de a muri. Şi să vorbeşti sub tortură.

— Dar, sergent… tot atât de bine aţi fi putut să mă omorâţi…

Atins. Schimbă tactica:

— Leibre, citi pe o fişă de informare. Ai fost notat bine până acum. Disciplinat. Curajos. Deseori voluntar pentru acţiuni periculoase. Cred că incidentul de astăzi s-a datorat numai faptului că ai uitat…

— Da, sergent. Am uitat să-mi iau filtrele de schimb. Răspunsul venise prea repede. Flippe era sigur că intuise bine. Nu-i plăcea ceea ce avea de făcut acum.

— Şi dacă îţi spun că ştiu de ce ţi-ai lăsat de bunăvoie filtrele în tabără?

— Vă înşelaţi, sergent… Chiar am uitat.

— Când ai văzut ploşniţele pentru prima dată?

Celălalt se tulbură.

— Acum două zile… dar…

O privire pe fişă.

— Sunt deja trei luni de când eşti aici. Trei luni de când te lupţi cu ploşniţele. Trei luni de când poți să ne vezi rândurile micşorându-se pe măsură ce trece timpul. Prietenii îţi dispar unul după altul. Ucişi de ploşniţe, pe care nici nu le vedeau. Şi acum, vrei să te sinucizi pentru că le-ai văzut! Asta e, nu-i aşa?

— Nu.

— Ai observat cât de mult se aseamănă ploşniţele cu oamenii?

Leibre respiră mai zgomotos. Flippe ştiu că e pe drumul cel bun.

— Te-a şocat, nu-i aşa, să le vezi deodată în faţa ta! Pe moment, nu te-ai mai gândit… ai tras, cum ţi se ordonase să faci. După aceea, însă, noaptea, te-ai gândit. Şi noaptea următoare la fel. Şi nu mai poţi suporta ideea că ai doborât aceste caricaturi ale oamenilor…

— Nu caricaturi, sergent! Erau chiar oameni… oameni ca noi!

— Caricaturi ale oamenilor! Nu pentru că au patru membre, doi ochi, un nas şi o gură sunt oameni! Dar mai e ceva, nu-i aşa?

— Da.

Leibre îl privi pe Flippe drept în ochi.

— Războiul pe care-l ducem aici este un război de exterminare. Nu e unul defensiv, cum vrea propaganda să facă să se creadă.

Flippe încercă să-l intimideze.

— Cum îndrăzneşti…? Ştii că rişti Curtea marţială pentru că ai spus asta?

Dar Leibre era pornit:

— Ştiu, sergent. Dar prefer asta decât să continui să… Le-aţi văzut armele? Sarbacane şi săgeţi. Unde este înspăimântătorul material de război despre care vorbesc comunicatele oficiale? Noi avem acest material. Ei se luptă la fel ca îndepărtaţii noştri strămoşi. Nu au decât un avantaj asupra noastră: văd prin ceaţa de plancton atunci când noi, chiar cu ochelari speciali, nu vedem practic nimic. Şi numai acestui handicap îi datorăm toate pierderile de vieţi omeneşti!

— Imbecilule! Deci, pentru că le-ai văzut o singură dată, crezi că se luptă întotdeauna cu săgeţi… Uiţi că suntem aici, pe această planetă pierdută, deoarece au decimat coloniile de pe alte planete ocupate de oameni. Şi cum au ajuns acolo? Pe picioare?

— Sergent, nu cred – nu mai cred – în povestea cu invazia. Ploşniţele… n-au părăsit niciodată planeta asta.

Atenţie, gândi Flippe. Fii foarte atent. Dacă spui prea multe, nu voi mai putea face nimic pentru tine.

— Ce înseamnă asta?

Leibre îşi răsucea nervos mâinile.

— Nu ştiu. Nu mai ştiu unde se află adevărul. Dar sunt sigur de un lucru: ploşniţele se apără împotriva unei invazii umane şi nu invers!… De ce? De ce ne luptăm cu ele? De ce nu le lăsăm în pace?

Flippe deveni patern.

— Ascultă, bătrâne. Ce motive am avea să venim să ne luptăm pe planeta asta putredă? Crezi cu adevărat că avem un alt interes decât defensiv exterminând… (se corectă) luptând împotriva ploşniţelor?

Celălalt tăcea. Încăpăţânat, dar recuperabil. Să mergem, îşi spuse Flippe, vreau să-ţi fac un serviciu. Bine că nu ţi-ai dus raţionamentul până la capăt.

Se ridică.

— Vreau să-ţi arăt ceva. Accentuă intenţionat pe cuvântul ceva. Ceea ce vei vedea este cel mai bun mijloc prin care pot să-ţi arăt eroarea deducţiilor tale. Surprinse o licărire de speranţă în privirea lui Leibre. Acesta nu-i cerea decât un lucru: ca Flippe să-i demonstreze că se înşală, că numai fantasmele născute dintr-o imaginaţie prea bogată şi dintr-un mediu străin l-au incitat să încerce să-şi pună capăt zilelor.

Trecură într-o aripă a clădirii subterane unde Leibre nu intrase niciodată. Din motive serioase. Panouri repetau la intervale regulate aceeaşi interdicţie categorică pentru orice persoană străină serviciului. O patrulă îi opri. Flippe ceru să-l vadă pe sergent şi, după ce parlamentase câteva minute cu el, acesta îi dădu o legitimaţie magnetică.

De la baraje automate la patrule, de la patrule la ofiţeri, cei doi ajunseră, în sfârşit, în ceea ce părea să fie un spital. Flippe merse drept spre o uşă. O sonerie ţiui undeva în interiorul încăperii. Uşa culisă; un bărbat în bluză albă – un maior, hotărî Leibre – scutură energic mâna lui Flippe.

— Salut, sergent! Ce mai faci? Ce vânt bun te aduce? Încă un…? aruncă o ocheadă spre Leibre şi tăcu.

Flippe intră fără să spună nimic, trăgându-l pe Leibre. O sală de operaţii; un bloc operator luminat orbitor. Evită cu grijă să-şi îndrepte ochii spre el.

— Priveşte! ordonă. El n-avea nevoie să privească; putea să descrie din memorie fiecare detaliu al tabloului pe care Leibre îl descoperea cu oroare. Pe masă era un om… nu un om, corectă Flippe: o ploşniţă. Acolo, fără ceaţa de plancton, diferenţele dintre cele două specii apăreau în toată claritatea lor: membre scurte şi alcătuite aproape numai din oase şi tendoane, o gură deschisă încontinuu într-o cortină de fanoane, o piele solzoasă… În întregime, sau cel puţin acolo unde exista, căci fiinţa era aproape complet jupuită. Un norişor de plancton galben-portocaliu ieşea cu intermitenţă dintr-un tub, la câţiva centimetri de „gura“ ploşniţei, şi dispărea între fanoane.

— Trăieşte! şopti Leibre.

Flippe aprobă.

— Da… aproape: e menţinută în semiviaţă.

— E inuman! Ar trebui mai bine…

— Inuman? De ce? Vezi bine că ploşniţa asta nu are nimic omenesc. Experienţele efectuate pe ea sunt aceleaşi ce pot fi

făcute pe animale… Şi duhoarea asta. Chiar aici, unde aerul este primenit cu regularitate, e aproape insuportabil. Au fost numite ploşniţe din cauza duhorii şi nu a aspectului lor. Aceasta explică, desigur, faptul că te-ai lăsat surprins de silueta lor vag omenească…

Niciun răspuns. Câştigase. Dar, nu ştia de ce, se simţea aproape ruşinat de victorie.

Ciocăni. Două lovituri sonore. Luă mormăitul care ajunse până la el drept un răspuns afirmativ.

— Generale!

Drepţi. Generalul îi făcu semn să se aşeze.

— Căpitane Flippe… Nu bănuieşti, cred, motivele prezenţei tale aici?

Îşi tăia cu grijă unghiile şi nu-şi ridicase capul la intrarea lui.

— Nu, generale.

Nu era adevărat. Ştia de ce binevoise să-l primească generalul. Ceea ce nu ştia era ce hotărâre se luase privitor la el. Oricum, nu vedea de ce i-ar uşura sarcina acestui mare porc.

Tăcere. Apoi Poule – adevăratul lui nume era Poulande, dar soldaţii, apoi şi ofiţerii, se obişnuiseră cu diminutivul – oftă. Avea ochii aţintiţi în continuare asupra delicatei lui ocupaţii.

— Foarte bine… Căpitane, îţi anunţ, deci, apropiata promovare.

Aşadar, era avansare. Flippe exultă: Statul major nu avusese obiectivitatea necesară luării singurei hotărâri logice care se impunea în cazul lui: închisoarea – sub acoperirea unui tratament psihiatric – sau, mai bine, pentru a evita orice scandal, lovitura pe la spate. Dispariţia. Mort pe câmpul de onoare. Accidentul idiot. Recunoaşterea eternă şi postumă a Patriei.

— Sunt mândru de tine, Flippe: iată-te colonel, acum. Atât de tânăr! mai am o veste bună…

Cel interesat înălţă sprâncenele. De formă: de fapt, vestea nu era, desigur, decât consecinţa promovării lui. Trebuia, totuşi, să nu arate că bănuie ceva.

— O veste care, personal, mă întristează. Căci, vai, promovarea ta înseamnă şi o nouă redistribuire. Pierd un om de valoare. Dar tu, tu n-ai decât de câştigat… Şi armata de asemenea! Cântece de război. Duruit de tobe. Flippe se întrebă

fără să vrea dacă generalul izbutea să creadă în temeiul propriilor vorbe.

— Dar nu te mai fac să aştepţi: eşti numit la Cartierul General!

— La Cartierul General? Marte II?

Era prea frumos; lui Flippe nu-i venea să creadă.

— Da. Marte II… Ai noroc, Flippe.

Ia te uită, se gândi el, trebuie să fii colonel pentru a nu ţi se mai adresa menţionându-se gradul. Pentru a redeveni, chiar preţ de câteva clipe rare, un simplu individ.

Flippe fu convocat din nou la Poule cu două zile înainte de plecare. În birou se găseau doi bărbaţi, care se ridicară la intrarea lui. Uniformă cenuşie: I.G.A.

— Colonele, ți-l prezint pe generalul Quante şi pe aghiotantul său, colonelul…

Şovăi. Cel în cauză zâmbi şi completă el însuşi prezentările:

— Colonel Borle.

Flippe încerca un scurt sentiment de satisfacţie. Ei bine, o să mişc lumea din loc! N-avea nicio îndoială că bărbaţii aceştia veniseră pentru a-l vedea – pentru a-l cântări, a evalua încrederea ce i s-ar putea acorda în noile funcţii. Nu-i erau necunoscuţi. Informaţiile secrete sunt încă cele ce se propagă cel mai repede într-o societate închisă. De când fusese promovat, descoperise un univers pe care simplii soldaţi nici nu-l puteau bănui. Quante făcea parte din Statul major suprem. Deci, a priori, un tip incompetent. Cât despre Borle, era cu totul altceva. El era cel mai periculos. Numărul unu, de fapt, al Informaţiilor Generale ale Armatei.

Acesta nu făcu, de altfel, niciun mister din motivele prezenţei lor aici. („La urma urmei, dragul meu, nu e normal? Nu vrem un spion pe Marte II.“ Râzând, bineînţeles.) Şi propuse să coboare la popotă ca să discute într-un mod mai destins. Poule interveni:

— Să rămânem aici… Voi ordona să se aducă cele necesare.

Cele necesare erau alcoolul şi… gheişele.

Ia te uită, îşi spuse Flippe văzându-le intrând, un nou transport de mărfuri. Se corectă imediat – îi auzise vorbind despre asta pe alţi ofiţeri; aceste femei necunoscute făceau, probabil, parte din rezerva personală a lui Poule. E adevărat că el trebuia să aibă mijloacele de a întreţine un adevărat harem.

Solda de colonel era deja considerabilă… De fapt, Flippe nu visase niciodată să câştige atâţia bani în atât de puţin timp. Iar cea de general era cel puţin dublă sau triplă faţă de a lui.

Nici alcoolul, nici femeile nu reuşiră să-l facă să se abată de la conduita pe care şi-o fixase. Era pregătit pentru un asemenea interogatoriu după ce Poule îi anunţase mutarea pe Marte II. Bău doar cât era nevoie pentru a adormi eventuala bănuială a anchetatorilor, mergând chiar până la a simula un început de beţie… Se lăsă mângâiat de mâinile experte ale gheişelor, fără ca manevrele lor să-i ştirbească o singură clipă luciditatea.

Nostim, gândi el. S-ar spune că e o partidă de pocher. Toată lumea blufează. Numai eu am un avantaj: ştiu ce cărţi au. Iar ei nu sunt siguri că eu blufez.

Au folosit toate mijloacele. Aproape redescoperi că avusese o existenţă înainte de a se înrola. Borle îi aminti de o femeie — o fată? — ce se numea Marte, cu care făcuse dragoste odată şi care avusese un copil cu el. Părinţii lui, mai ales tatăl, înregistrat ca agitator notoriu, înainte ca un incident nefericit să-l constrângă la inactivitate.

Apoi, trecutul lui militar. Primele luni, fără probleme sau aproape. („Fleacuri. Erai… Cum să spun?… Un cap tare. Dar, după cum ştii, din capetele tari ies cei mai buni soldaţi.") Apoi curtea marţială, cazarma disciplinară („Cunoaştem faptele… adică tot ce nu-i scris în raport."), amnistia şi rapida lui ascensiune. Flippe se găsise întotdeauna acolo unde trebuia, la momentul potrivit. Şi câteva propte bine plasate, două sau trei fapte de arme onorabile, fără a fi eroice, ajutaseră norocul.

S-a vorbit şi despre incidentul căruia Flippe credea că-i datorează avansarea de acum. Un recrut, fost student la medicină — dar Flippe ignorase lucrul acesta până la incident – descoperise adevărata natură a ploşniţei jupuite cu grijă, conservată în secţia spitalului: o rămăşiţă de corp omenesc deghizat prin adăugire de ţesuturi şi organe din plastic. Flippe bănuia o asemenea escrocherie de mult timp. Dar nu căutase niciodată să cunoască adevărul. Ascunsese incidentul. Necazul se produsese: un martor povestise totul. Ironie absolută: pentru a înăbuşi scandalul, singurul mijloc ce s-a găsit a fost să-l avanseze colonel. Flippe se justifică pe cât de bine putea. În avantajul lui, desigur, căci Borle abandonă subiectul.

Îl întrebară, bineînţeles, ce credea despre războiul defensiv

împotriva ploşniţelor. Nu în această formulare, dar se înţelegea acelaşi lucru. Aici, mai ales, trebuia să fie prudent.

— Mi se pare necesar menţinerii civilizaţiei noastre.

— Apărării sau menţinerii civilizaţiei noastre?

Ajuns aici, Flippe era forţat să-şi joace ultima carte. Borle nu s-ar mulţumi cu răspunsul dat civililor sau tinerilor soldaţi puţin prea curioşi. Aştepta ca Flippe să-i demonstreze că nu era un nătărău; că înţelesese situaţia… şi că o accepta.

— La menţinerea civilizaţiei. Fără război, omenirea s-ar fărâmiţa. Moravurile ar decădea. Egoismul ar deveni regulă…

Cu ajutorul războiului, populaţiile civile sunt unite prin frică şi lipsuri. Căci întreaga economie este axată pe producţia de material militar. Armata devine atotputernică. Ajunge, la început, o înţelegere secretă între Statul major şi câţiva conducători, care să fie şi proprietari de capital judicios plasat. Totul e pus la punct. Nu mai rămâne decât să se decreteze stare excepţională pentru a-i înlătura pe complicii de moment şi să se supună întreaga omenire la o exploatare metodică. Atunci, de ce să te opreşti de pe o poziţie atât de bună, sub pretextul că ploşniţele nu sunt de fapt decât o rasă înapoiată şi că nu au avut niciodată posibilitatea să atace coloniile umane? De ce să facă o tragedie din coloniile distruse de propria lor armată, deoarece trebuia un motiv pentru a porni războiul? Nu. Să continuăm, pentru că este vorba de viitorul omului. Şi când nu va mai rămâne decât o singură ploşniţă, vom găsi alţi extratereştri… inofensivi, dar care, într-o zi, s-ar putea dovedi periculoşi dacă sunt lăsaţi să trăiască.

Toate acestea, Flippe nu le spuse. Nu vorbi decât despre menţinerea civilizaţiei. Dar Borle, din fericire, înţelese din două vorbe. Interogatoriul se terminase.

Marte II. Fortăreaţa spaţiului. De aici plecau ordinele care hotărau soarta omenirii. O sferă imensă, de un negru mai profund decât spaţiul, gravita în jurul unei stele mici, indicată pe hărţi numai printr-un umăr. Indetectabilă şi inexpugnabilă. Sau aproape.

Flippe stătu aici trei ani. Trei ani pe care îi petrecu poate pentru a imagina şi realiza cea mai puternică maşină infernală a tuturor timpurilor! Sau poate ca să constituie o reţea de sabotori. Dar această ultimă ipoteză era improbabilă: nu

ajunsese până acolo, pentru a risca să-şi vadă proiectul prăbuşindu-se ca urmare a unei indiscreţii. Nu; trebuie mai bine să ne gândim că Flippe a fost singur de la început până la sfârşit.

Sfârşitul: o novă ce nu persistă decât câteva secunde. Distrugerea subită a lui Marte II, a Cartierului General, a Statului major în întregime. Sfârşitul războaielor defensive. Sfârşitul dictaturii militare. Moartea unui obscur colonel, care, apăsând pe un buton, s-a gândit, poate, la o tânără şi la un copil.

Traducere de FLORIN LEODOR DĂNILĂ

DOMINIQUE DOUAY

Născut în 1944, Dominique Douay este unul din rarii autori francezi care au reuşit o sinteză între influenţa lui Philip K. Dick (tema realităţilor trucate este abordată de majoritatea prozelor lui) şi o sensibilitate pentru problemele social-politice. Marele premiu al SF-ului francez în 1975 pentru nuvela Thomas, după care a mai publicat opt romane şi două culegeri de povestiri. Este, de asemenea, un critic incisiv, ataşat unei viziuni materialist-istorice asupra originilor SF-ului şi unei cercetări exigente a căilor libertăţii sale.

Personajele lui Douay oscilează între o angajare totală şi o fugă spre microuniversuri, spaţiale sau temporale, la adăpost de convulsiile şi nedreptăţile realităţii.

Şef de cabinet al ministrului comunicaţiilor la începutul anilor optzeci, Douay a încetat să mai creeze. Să sperăm că retragerea lui (deziluzionată!) din culisele puterii ne va oferi curând noi capodopere…

CREODA

JOËLLE WINTREBERT

Religia soarelui e religia
bărbatului, dar acesta nu poate face
nimic fără femeie, dublul său, în
care se reflectă.
Religia lui UNU care se taie în DOI
ca să devină eficientă.
Pentru A FI.
Religia despărţirii dintâi de UNU.
UNU şi DOI reuniţi în primul
androgin.
Care este EL, bărbatul.
Şi EL, femeia.
În acelaşi timp.
Reuniţi în UNU.
ANTONIN ARTAUD

Roşi. Ultimul joc inventat de tinerii Uqdar. Puţini dintre ei reuşeau să reproducă toată gama de sunete scoase de animalul lor fetiş. Damballah era foarte admirat pentru măiestria cu care emitea din gât toate modulaţiile…

Roşi, iar strigătul său se repercută multă vreme din oglinzi în oglinzi înainte de a se sparge de pereţii stâncoşi. În depresiunea pustie, acustica era perfectă. Lui Damballah îi plăcea să se instaleze din zori în bazin. La această oră putea da frâu liber visurilor, fără teama de a fi întrerupt.

Damballah roşi încă o dată. De plăcere? Era strigătul leului rănit şi tânărul Uqdar aproape că era prea convingător. Urletele sunt supape care permit să se elimine multe lucruri… Potolit, Damballah alunecă în argilărie. Acţiunea mecanică a argilei roşii îmbogăţite îi destinse şi ultimele contracţii musculare ce rezistaseră strigătului. Se simţea relaxat. Deasupra sa treceau nori palizi pe cerul de un albastru marin, iar lumina zilei începu să destrame noaptea violetă. Curând, oglinzile vor capta primele raze de soare, transmiţându-şi căldura sistemului regulator al bazinului, iar argilăria se va încălzi încet până la temperatura ideală. Lui Damballah, însă, îi plăcea ca argila să fie reavănă,

aproape rece. Prefera să se simtă înviorat, nu moleşit. Cel puţin aşa îşi spunea lui, ca şi altora. Dar, pe undeva, în mod obscur, îşi mărturisea cu plăcere ce-l atrăgea atât de devreme în aceste locuri: pustietatea, absenţa zgomotului, a vieţii. Spaţiul pustiit din jurul lui îi devenise indispensabil. Aici, în depresiune, departe de promiscuitatea vivariului, unde nu-i putea evita pe tinerii din neamul lui, fiecare nou revărsat de zori îl arunca în alt univers. Spiritul eliberat ajungea pe norii decupaţi de vânturi, iar trupul său aspirat prin miile de guri ale argilăriei se întorcea în neantul din care apăruse.

Damballah emise un răget nervos. Era agitat, decontractarea musculară nu durase decât câteva momente. Îşi blestemă trupul, copleşindu-l cu un crâncen dispreţ, fără a reuşi să micşoreze tensiunea ce-i cuprinsese toată fiinţa. Ajungea, deci, un banal mecanism fiziologic pentru a pune la îndoială convingerea sa că se simţea deosebit, unic, în pofida nemiloasei asemănări, impresionantă la Uqdari, acea convingere pe care şi-o făurise în întregime împotriva legilor emise? Nu putea el opri germinarea în trupul său? Să fie într-adevăr, sclavul celulelor sale reproducătoare? Pasiunea exclusivă resimţită pentru sine va supravieţui dedublării organismului său?

Damballah mormăi abia auzit. Cunoştea foarte bine ireversibilitatea procesului şi caracterul lui inevitabil. Supravieţuirea speciei depindea de creodă, de această „cale necesară”, obligatorie, a dezvoltării Uqdarilor.

Damballah visa adesea la cărţile vechi cu ajutorul cărora întrezărise universul ancestral al Uqdarilor. O lume în care fiecare fiinţă era unică şi liberă să accepte sau să refuze reproducerea, iar dacă accepta, să aleagă momentul împreună cu partenerul alegerii sale. Cele două sexe erau atunci indispensabile elaborării unui nou Uqdar. Acesta mai însemna pentru el un mare mister, chiar dacă înţelegea, deşi îşi condamna inconsecvenţa, cauzele ce au condus la transformarea definitivă a eredităţii poporului său. Asimilase perfect, deşi atât de abstractă, schema în trei termeni: suprapopulare, foamete, război. Istoria Uqdarilor era plină de asemenea exemple. Cel mai ucigător (şi ultimul) se desfăşurase sub Dinastia Huplanilor, cu ocazia cruciadelor religioase împotriva deţinătorilor Ştiinţei „Vrăjitoreşti”, decretată în afara legii. Aceasta ar fi fost cu siguranţă anihilată, dacă cruciadele n-

ar fi coincis cu revolta ce mocnea în burţile înfometate ale unui popor prea numeros. Războiul Săracilor care a urmat, aţâţat în ambele tabere de câţiva sateliţi lipsiţi de scrupule, era cât pe ce să nimicească planeta şi a distrus trei sferturi din biotopul său.

În înspăimântătoarea dezordine de după aceea, guvernări efemere decretaseră Legi după Legi pentru organizarea supravieţuirii, dar nimeni n-a avut forţa necesară pentru a impune respectarea lor. În Deceniul Sperjurului toate au fost respinse şi acordurile anulate. Anarhia rezultată de aici ar fi făcut praf şi pulbere Farkis-ul, dacă n-ar fi fost stăvilită în ultima clipă de un autocrat, pe care o extremă abilitate, dublată de talentul unui tribun aproape charismatic, puternic sprijinit de o miliţie hiperorganizată, l-a instalat pe tron în trei luni.

Prieten al Ştiinţelor, Helios cel Mare a domnit ca un despot luminat. Ştiind că suprapopularea Farkis-ului era un fenomen endemic, rezolvat întotdeauna prin groaznice măceluri şi agravat de distrugerea mediului înconjurător, a căutat soluţii… şi le-a găsit. (Sau, mă rog, echipa de geneticieni care lucra pentru el… dar numai numele lui Helios a rămas pentru posteritate.)

Într-un secol, potenţialul genetic al supravieţuitorilor Războiului Săracilor a fost radical modificat. Uqdarii care refuzau să accepte Transformarea erau eliminaţi ca „Trădători de specie”. Mutaţia îngăduia fiecărui individ ajuns la al treilea stadiu al dezvoltării sale să ducă la maturitate o parte din el însuşi şi de a se elibera de ea prin sciziparitate.

Damballah nu reuşea să înţeleagă de ce geneticienii nu suprimaseră sexele masculin şi feminin, de acum încolo lipsite de semnificaţie şi, mai ales, de ce aceste organe inutile nu suferiseră o mutaţie de-a lungul celor trei mii şase sute de ani ce trecuseră de la Transformare. Îl întrebase de mai multe ori pe Ranys, tutorele său, dar acesta nu-i dăduse decât răspunsuri evazive. Damballah bănuia că preotul nu ştie nici el nimic şi că se mulţumeşte să repete versiunea oficială fără să o fi înţeles. Din afirmaţiile sale, destul de confuze, reieşea că Uqdarii ar fi păstrat hormoni sexuali micşti, ceea ce ar fi explicat faptul că fiecare Uqdar purtător al unui mugur sexual masculin nu dădea niciodată naştere unei fiinţe purtătoare a depresiunii circulare feminine, din care ieşea, la rândul său, un Uqdar „în relief” şi aşa mai departe. În afară de această diferenţă, nimic nu lăsa să

se deosebească un „mascul” de o „femelă”.

Evidenţierea era cu atât mai absurdă cu cât împerecherea, devenită tabu de secole, căzuse totalmente în desuetudine. Nimeni nu mai făcea aşa ceva. În ce-l privea, Damballah credea că „sexele” nu erau altceva decât punctele de fixare ale înmuguririlor. Unui ombilic convex îi corespundea unul concav şi invers. Asta era tot.

Tânărul Uqdar se complăcea cu amărăciune în analizarea unui trup virgin, neted, pe care putea imprima cele mai subtile şi mai fantastice diferenţieri. Cu atât mai insuportabil i se părea să vadă acest trup începând să se îngroaşe, să-şi imagineze deformarea progresivă ce-l va afecta atâtea luni.

Lipsit de liberul-arbitru, deoarece mecanismul se declanşase împotriva voinţei sale, violat în integritatea sa, Damballah urla din toate fibrele fiinţei lui răscolite, în timp ce celulele organismului său continuau, implacabil, să fabrice acel alt el-însuşi, dublu între dubli, geamănul blestemat.

O scânteiere şi, aproape dintr-o dată, raza Iswarei, reflectată din oglindă în oglindă, puse stăpânire pe bazin. Damballah mormăi, primind cu o evidentă neplăcere ceea ce, dimineaţă de dimineaţă, îi trezea aceeaşi uimire şi, smulgându-se din argilă, fornăi greoi. Cu ochii închişi, se expuse o clipă radiaţiilor solare, iar urmele de argilă parcă se aprindeau pe pielea neagră. Apoi, sărind peste ghizdul unde îl aştepta încolăcit animalul său favorit, plonjă în canalul de acces. Se răsuci o clipă pe loc pentru ca bucăţile de argilă ce mai rămăseseră pe el să se desprindă şi, când ajunse la suprafaţă, solzii fini, negri, aveau un luciu mat, fără pată.

Damballah se apropie de Dido, şarpele său, şi privirile lor, ciudat de asemănătoare, se încrucişară. Pupilele şarpelui se îngustară şi, ridicându-şi capul, Dido atinse cu lovituri uşoare ale botului buzele stăpânului. Damballah adora sărutările acestuia, care ţinea numai la el şi n-ar fi salutat niciodată astfel un alt Uqdar. Alene, ca pentru a se întinde, Dido îşi desfăcu cei doi metri ai corpului sinuos. Încă de când era mai tânăr, Damballah şi-a imaginat de multe ori că el va descifra într-o zi hieroglifele întunecate încrustate în pielea de jad a lui Dido. Pe atunci era sigur că dezvăluirea secretului îi va oferi cheia tuturor obsesiilor sale. Între timp, trecuseră două etape şi naivitatea copilăriei dispăruse. Damballah o invoca uneori din toate puterile sale, dar

nu mai avea la ce spera. Tânărul Uqdar ieşise de sub vrajă.

Pierdut în amintiri, Damballah îşi privea şarpele ca printr-un văl. Dido cuprinsese cu capul încheietura mâinii stăpânului şi culoarea portocalie care înconjura ca un colier gâtul animalului apărea pe pielea neagră ca o frumoasă şi magnifică bijuterie.

Damballah scoase un şuierat modulat şi şarpele, desfăcându-se din strânsoare, aluneci până la apă. Înotând alături, se îndepărtară de depresiune în direcţia Cetăţii.

La templu, Ranys îşi aştepta deja pupilul. Era neliniştit. Rolul său era de a-i pregăti pe Uqdari să suporte fără incidente procesul de reproducere. Nu dăduse niciodată greş în această misiune pe care o găsea înălţătoare. Ranys avea înclinaţii spre misticism... Dar cine din Casta Preoţilor n-avea? Sciziparitatea, eveniment unic, esenţial în viaţa unui Uqdar, îl fascinase dintotdeauna, deşi nu pricepea prea bine mecanismul. Încercase să înţeleagă, întrebase specialiştii... Dar n-a ştiut să le descifreze răspunsurile. În vremea dinaintea instalării sale avusese şi el îndoieli, gânduri nelegiuite: poporul său îmbătrânea şi ştiinţa sa se pierdea. Fără nicio îndoială, nimeni, nici chiar Shamash-ul, nu cunoştea amănuntele mutaţiei săvârşite asupra trupurilor Uqdarilor. Ranys aflase că, înainte cu trei sute de ani, nişte geneticieni căutaseră mijloacele de a provoca o altă sciziparitate. Bineînţeles, nu reuşiseră. Cum să controlezi un fenomen care rămâne inexplicabil?

Ranys se îndoia. Dorise cu patimă să vadă lucrurile ceva mai clar, dar, cu cât ştia mai mult, cu atât vederea i se întuneca mai tare.

Apoi, Khimer îi trimisese un vis:

„Ca să mă slujeşti”, bolborosise zeiţa scuturându-şi coama atât de strălucitoare încât n-o putea privi, „ca să mă slujeşti, preoţelule, nu e necesar să cunoşti răspunsuri la toate întrebările. Tu trebuie să înlături falsele probleme. Mâine, să bei Ovogenul. Filtrul meu îţi va aduce uitarea”.

Viziunea dispăru încetişor şi Ranys zări pentru o clipă figura leonină şi abisul aurit, abia întredeschis, al privirii lui Khimer. Coada dragonului împrăştia negurile din jurul zeiţei şi murmurul se mai făcu auzit încă o dată:

„O să-ţi mai spun un lucru, preoţelule. Îmi place buna înţelegere care domneşte între cei de-un neam cu tine. Fie ca Uqdarii să se dezvolte şi să se înmulţească din nou, iar această

armonie va fi distrusă atunci când va fi rupt pactul meu cu poporul tău.”

Şi zeiţa dispăru imediat, lăsându-l pe Ranys uluit şi fără umbră de şovăială.

A doua zi, alesul lui Khimer deveni preot şi bău din licoarea sacră. De atunci, toate ezitările sale metafizice fuseseră îndepărtate de Ovogen… Până la Damballah…

Revolta tânărului Uqdar era atât de mare, întrebările sale atât de precise, încât Ranys fu cuprins de vechea frământare. Filtrul nu-l liniştise. Trebuia să se stăpânească pentru a rămâne calm în timpul şedinţelor cu pupilul său. Slăbiciunea se afla în el, creştea zi de zi, despicându-i fiinţa în două, ca pentru o altă sciziparitate. Cum să-şi înăbuşe convingerea că neamul său se va stinge cu timpul? De ce nu exista nicio statistică privind regenerarea populaţiei? De la Transformare se scurseseră mai bine de trei mii de ani. Nu se poate să nu se fi făcut niciodată cercetări… Şi dacă s-au făcut, de ce-au rămas secrete, dacă nu pentru a ascunde diminuarea ireversibilă a populaţiei Uqdar?

Desigur, Uqdarii păreau invulnerabili: înrobitorii lor dispăruseră. Cei ce nu fuseseră eliminaţi odinioară prin vânători sângeroase au fost supuşi radiaţiilor mortale răspândite în atmosferă în timpul Războiului Săracilor. Închişi în rezervaţii, supravieţuitorii erau obiectul unei supravegheri stricte, unde la loc de frunte se aflau eugenia şi controlul densităţii. Acest control putea prilejui serbări la fel de splendide ca Leoniadele, vânători de lei ce aveau loc o dată pe an. La serbările pe care un oarecare risc le făcea mai atractive, puteau să participe numai Uqdarii ce depăşiseră a treia fază (deci îşi duseseră cu bine la capăt sciziparitatea). Accidentele erau foarte rare, iar puterea de regenerare a poporului din Farkis fiind întărită prin Transformare, un Uqdar nu murea niciodată din cauza unei simple răni. Pentru a muri, el trebuia să fie ucis pe loc… Ceea ce, după câte îşi aminteau Uqdarii, nu se întâmplase vreodată în timpul Leoniadelor.

Pe Farkis se mai întâmpla să fie şi cutremure, dar oraşele nu erau afectate. Zidurile lor elastice absorbiseră undele de şoc ale seismelor timp de milenii. Se părea că nimic nu-i putea clinii până la sfârşitul veacurilor.

Cât despre boli, ele dispăruseră o dată cu războaiele, ca şi cum, de o veşnicie, singura lor funcţie ar fi fost reglementarea

speciei.

Nu, Uqdarii nu vor pieri înainte de vreme, dacă ei nu o doreau. Ranys se ruga adesea la Khimer să-i ferească de valurile seismice. Un asemenea val înecase poporul său în anul 33 al Erei Transformării. Decada Sinucigaşă făcuse trei mii de morţi; mulţi nu apucaseră să se reproducă, deci nu fuseseră reînnoiţi… Ciudat, din acel an data Ovogenul şi Ranys suspecta filtrul de a fi fost folosit pentru a pune capăt tulburării ce răvăşea Farkis-ul. Dosarele şi documentele referitoare la mutaţie fuseseră, în mod categoric, distruse în acelaşi an, pentru a se împiedica o revenire la reproducerea sexuată.

O umbră trecu prin lumină. Întorcându-se, Ranys îşi strânse pumnii de enervare, descoperind şarpele încolăcit în chip de colier la gâtul lui Damballah.

— De câte ori să-ţi spun că nu vreau să văd aici această creatură? Înţeleg că-ţi iubeşti animalul, dar eu nu sunt obligat să am aceleaşi sentimente! Pentru a mia oară, afară!

Ranys o detesta pe Dido. Nu pe ea în mod deosebit, ci toţi şerpii îi produceau repulsie. Ofidienii îi provocau un rău nedesluşit, de neînvins şi nu reuşea să înţeleagă puternicul sentiment ce-i lega pe cei mai mulţi dintre Uqdari de aceste animale.

După ieşirea şarpelui, Ranys îl studie cu atenţie pe Damballah şi descoperi cu stupoare că pe abdomenul său apăruse un reflex argintiu ce înconjura mugurele de înmulţire.

— Ia vino aici, murmură el.

Damballah se apropie fără tragere de inimă şi tresări când Ranys îşi îndreptă spre el mâna sa mare. Contactele fizice între Uqdari erau foarte rare. Cu ochii închişi, îl lăsă, totuşi, pe tutorele său să-i radă umflătura de pe abdomen. Jupuiţi de unghia lui Ranys, solzii fini se desprinseră, scoţând în evidenţă relieful curat al înmuguririi la începutul său… şi culoarea: alb-sidefiu!

De pe buzele lui Damballah ţâşni involuntar o exclamaţie de surpriză:

— Cum e posibil aşa ceva?

— Tu n-ai observat nimic?

— Cum e posibil? repetă Damballah, pierdut în contemplarea acestei pete indecente de pe pielea sa neagră.

— Nu ştiu nimic despre aşa ceva, spune Ranys, privind cu

perplexitate depresiunea circulară a propriului său abdomen. N-am mai văzut niciodată aşa ceva. Niciodată. Nici la mine, nici la altul dintre tinerii pe care-i pregătesc pentru Sci.

— De necrezut. E de necrezut, murmură Damballah, pierdut într-un fel de visare.

— Linişteşte-te, va dispărea. Nu poate decât să dispară. Întoarce-te la vivariu. Pe Khimer, trebuie să meditez. Am nevoie să fiu singur!

În lunile care urmară, înmugurirea lui Damballah, departe de a se retrage, părea să câştige în albeaţă şi în volum. Nu era decât un efect optic, dar unul impresionant.

Damballah exulta. Refuzase cu atâta patimă Sciziunea, încât forţase fiinţa în devenire să dovedească deosebirea, demonstrând prin chiar carnea sa că era neatinsă de delirul demonului negru, al demonului saturnian care-l bântuia pe Damballah.

Damballah exulta. Armura fericirii sale îl ferea de tot ceea ce-l sâcâise până atunci. Îşi petrecea zilele suspendat între cer şi pământ, alunecând în apa canalelor, unde creşterea în greutate a trupului său devenea neglijabilă. Se distra cu şarpele, făcând mii de tumbe din plăcerea de a-şi vedea sclipind în razele Iswarei pântecele imaculat şi nu mai trecea deloc pe la templul unde Ranys, neputincios, îl aştepta frângându-şi mâinile. Dacă se bucurase în sine de teroarea superstiţioasă citită în ochii Uqdarilor, Damballah nu apreciase controversa teologică al cărei obiect era trupul său. Încă o dată deposedat de sine, asistase de la distanţă, spectator descompus, la înfăţişarea sa în faţa teosofilor din Cripta Betylei, Piatra de Impregnare, piatra neagră, lunară, colectorul de Forţă. Din toată disputa nu reţinuse decât nehotărârea: corpul său era sacru ori pângărit? Oricum ar fi fost, lipsa lui de respect era în centrul discuţiilor. Khimer dorise să-l pedepsească pe Damballah cu această înmugurire alb-lăptoasă ori să-i demonstreze măreţia sa?

De ce au reţinut preoţii cea de a doua interpretare, Damballah n-ar fi putut spune. El credea că era pur şi simplu mai lăudabilă. După ce s-a retras pentru a delibera, de faţă fiind doar câţiva privilegiaţi, Shamashul a dat următorul verdict: ființa apărută din această sciziparitate misterioasă va fi consacrată lui khimer şi va deveni încarnarea zeiţei în Templu.

Se va numi AYUDA: cel ce protejează, ce susţine, ce uşurează…

Damballah ieşise de acolo cu senzaţia de a fi fost dus de nas. Ca şi cum Shamash-ul, recuperând-o pe Ayuda în scopuri religioase, l-ar fi atacat pe ascuns în propriul său trup. Reacţia lui fu că încetă să se mai ducă la Templu, spre marea disperare a lui Ranys, terorizat că nu va putea pregăti ritualul complex de iniţiere legat de sciziparitate. Constrângerea nu mai exista în Farkis, iar preoţii trebuiau să se mulţumească cu trimiterea de emisari ale căror demersuri erau de fiecare dată încununate de eşec.

Timpul se scurgea. Shamash-ul îi poruncise lui Ranys să fie tot timpul în preajma lui Damballah, ca să-l pregătească, fără voia lui chiar, pentru o uşurare fără accidente. Acesta, însă, fugea de Ranys. Cu cât pupilul era mai entuziasmat, cu atât tutorele cădea în disperare.

Damballah era pe cale de a trăi cea mai dulce, cea mai minunată dintre aventuri: descoperea iubirea, dimensiune abstractă şi, între toate, insesizabilă. Trezirea unei conştiinţe străine în propriul său corp dedublat, mai întâi l-a tulburat puternic… Va fi el, o dată în plus, deposedat? Cum să împace fără conflicte coexistenţa celor două entităţi distincte?…

Apoi, foarte repede, a reacţionat în armonie cu ecoul deformat pe care Ayuda i-l trimitea din el-însuşi. Ayuda, falsul geamăn, dublul lui inversat, aşa cum pozitivul răspunde negativului şi ziua nopţii, Ayuda îi îngăduia lui Damballah să trăiască complet, absolut, cu drepturi egale, purtător al tuturor puterilor. Damballah se crezu Dumnezeu. Nu înţelesese nimic. Dar urma să înţeleagă. Îi lipsea dimensiunea sexuală. Ea veni cu mult mai repede decât la ceilalţi Uqdari, dar tutorele nefiind acolo pentru a provoca diferenţierea obişnuită, ea îl înghiţi pe tânărul Uqdar, deja copleşit de metamorfoza sa.

Damballah cunoscu atunci abisurile sexuale ale îndepărtaţilor săi strămoşi şi trăi cu Ayuda fantasme de iubire sexuală care provocară în el explozia plăcerii. El pricepu că Uqdarii trăiau realmente, în timpul lunilor de înmugurire premergătoare. Sciziunii, unul din cele mai vechi visuri de pe Farkis, contopirea contrariilor, mitul feminin/masculin-ului, unirea într-un singur corp. În interior… Doi într-una… Această revelaţie îl ului şi puse capăt prudenţei neutre cu care o considerase până atunci pe Ayuda. În noaptea aceea, sub razele Variantului, luna de pe

cerul Farkis-ului, care începuse să-i placă de când trăia mai mult noaptea decât ziua, pentru a-i scăpa lui Ranys, în noaptea aceea el se decretă solemn UNUL şi UNA. Din clipa aceea, vor exista El, Damballah, şi EA, Ayuda, sora sa, însoţitoarea sa. Pe Khimer, cât de mult o va iubi!

Într-o dimineaţă, Ranys îşi surprinse pupilul înainte de ivirea zorilor. Damballah adormise în bazinul de argilă. Apropiindu-se de el, călcă pe coada lui Dido, pe care, în întuneric, n-o văzuse. Şarpele ţâşni cu un şuierat atât de puternic, încât, de spaimă, Ranys căzu în bazin.

Dezmeticindu-se, Damballah nu căută să fugă. Ajunsese în faza în care nu-l mai interesa nimic din ce se întâmpla în afara lui. Numai instinctul de conservare îl împingea în continuare să se ascundă şi nu se mai hrănea decât atunci când în locurile destinate meselor în comun nu se afla nimeni. Când tânărul se curăţă de argila roşie care-l acoperea, Ranys încremeni. Abdomenul lui Damballah lucea stins, pată luminoasă în penumbră. Ranys socoti că înflorirea ajunsese la apogeu.

— Trebuie să te pregăteşti pentru Sci, spuse el. Nu mai e decât o chestiune de zile.

— Nu va avea loc nicio Sci, îi replică liniştit Damballah.

Vocea îi era deosebit de calmă, părea să vină de foarte departe, din alte ere, poate. Ranys oftă lung:

— Nimeni nu poate refuza Sciziunea, Damballah. Nimeni n-a refuzat-o vreodată. Poate vei reuşi s-o amâni, dar ea va sfârşi prin a se produce fără voia ta.

— Nu se poate aşa ceva, şopti tânărul Uqdar cu o oarecare nelinişte în voce. Nu se poate, spuse el mai tare, nu pot, nu vreau să mă despart de ea!

— De ea? întrebă Ranys.

Intuiţia a ceea ce urma să trăiască pupilul său îl ţintui locului. Avusese şi el odinioară de luptat cu demonii feminin/masculinului. Şi lui îi trebuise câtva timp până a se afla pe punctul de a extrage neutrul. Dar asupra lui veghea tutorele… Şi totuşi, ce tentaţie!

— De ea? repetă el cu o voce şi mai scăzută.

— Ştii bine, răspunse Damballah cu glas tremurat.

Într-adevăr, întrebarea nu cerea niciun răspuns. Preotul ştia foarte bine. Damballah suspină şi Ranys fu cuprins de milă

pentru protejatul său. Ar fi vrut să-l ajute. Pe Khimer, cum ar fi vrut să-l ajute!

— Ajută-mă, Ranys, spuse Damballah ca şi cum ar fi ghicit dorinţa preotului. Dacă o pierd, voi muri.

— N-o vei pierde. Când Ayuda va fi propriul ei stăpân vei putea lega cu ea orice relaţii vei dori.

— De ce mă minţi, Ranys? Tot ce se întâmplă înainte de sciziparitate dispare din memoria fiecărui nou Uqdar. Cunoşti vreo excepţie de la regulă? Bineînţeles că nu. O iubesc pe Ayuda numai pentru mine. Cum crezi că aş putea suporta să fiu pentru ea un străin ca oricare altul?

— Nu există altă ieşire pentru iubirea ta decât ca ea să renască în Ayuda după Sci.

— Chiar şi aşa, Ranys, sentimentul ei nu va fi niciodată la fel de intens ca al meu. Îi va lipsi întotdeauna complicitatea care ia naştere din unirea a două fiinţe în una singură. Ea nu va înţelege această inexprimabilă iubire decât atunci când va atinge cel de al treilea stadiu. Şi o va trăi cu un Altul, Ranys, nu cu mine. Pe Khimer, e prea îngrozitor!

— Hai cu mine la Templu, îl rugă cu blândeţe tutorele.

— Ca să cad iar în capcana Arbitrului? Niciodată! Blestem Shamashul, Ranys. Spune-i că-l blestem! Şi pentru că tu nu poţi să mă ajuţi, o să văd ce mi se oferă în altă parte. Te salut!

Aruncându-se în canal, Damballah plecă, escortat de Dido. Rămas singur, Ranys îşi duse mâna la orificiul circular deschis în mijlocul abdomenului său, ca pentru a-l proteja. Când încercă să-şi analizeze gestul, spiritul său nu reacţionă în niciun fel. Cu toate acestea, de obicei îi reuşea introspecţia. Se simţea epuizat moralmente şi oboseala găsea ecou în membre, a căror greutate o resimţi de îndată, făcându-l să se gândească până la ce punct chiar aceste caractere dădeau trupurilor alungite ale Uqdarilor frumuseţea lor sculpturală.

Ştia ce ascunde ameninţarea abia mascată a lui Damballah. Pupilul său urma să ceară ajutorul Sectei eretice a Pythienilor, care va încerca să-i dea satisfacţie. Cum? Mister… Din cauza dublului său albinos, Damballah devenise o miză politică importantă. Sectarii Baziliscului vor căuta în mod sigur să se servească de el pentru a instaura Haosul la care râvneau. Damballah va deveni o pradă uşoară pentru adepţii Şarpelui Prezicător. Ranys se întrebă dacă ei vor îndrăzni să-i omoare

pupilul... Vor căuta, mai degrabă, un mijloc ocolit. Mai spectaculos pentru un impact superior...

Preotul oftă. Până atunci nu suferise eşecuri decât în ce privea persoana lui. Toate pregătirile sale pentru Sciziparitate fuseseră întotdeauna încununate de succes. Se întrebă dacă n-ar putea să-şi înarmeze mai bine protejatul împotriva tulburării din organism, nemiloasa desfăşurare a creodei. Nu. Damballah era prea inteligent ca să nu-şi dea seama de tot ceea ce va pierde datorită Sciziparităţii. Ritul de trecere în cel de-al patrulea stadiu nu i-ar fi putut ascunde faptul că el instituia pierderea copilăriei, a jocului lipsit de griji, a dualităţii sexuale. Sciziparitatea te împărţea în două. Dintr-un Tot nu mai rămâi decât o Parte, iar ritualul de iniţiere nu era decât un rit de ordine, având misiunea să mascheze această pierdere, această sfâşiere.

Ranys se aruncă, la rândul său, în canal şi se îndreptă fără grabă spre citadelă. Nu era zorit să-i dea raportul Arbitrului. Acesta va condamna cu siguranţa blestemul lui Damballah, ca şi vizita la Bazilisc.

„Păstrează-ţi dublul
Mai bine mori împreună cu el
Decât să-l pierzi.”

Aşa suna profeţia Şarpelui Prezicător.

Damballah se înfioră la amintirea labirintului subteran al smârcurilor, al locurilor umede şi reci prin care trecuse înainte de a ajunge în faţa Baziliscului. Amintirea corpului enorm de o culoare nehotărâtă, cu pielea împodobită de plăci cornoase îl făcu să tremure din nou, convulsiv. Intră şi mai adânc în argilărie, ca pentru a se încălzi. Argilăria, însă, era rece. Razele Iswarei abia începeau să înflăcăreze oglinzile cu un foc ce părea de gheaţă, atât de slabă era încă raza sa.

Ca bolnav, Damballah şedea, obsedat de orbitele goale ale Pythianului ce-i interpretase oracolul, când, în faţa lui, în lumină, apăru o siluetă. Nu fu surprins prea tare. De când ieşise din labirintul Sectei nu-şi mai luase nicio precauţie. Uqdarul înaintă spre el şi trupul său părea roşu în lumina răsăritului. Nu. Nu părea, era roşu... Mai curând ocru. Damballah îşi dădu seama imediat că se afla în faţa Arbitrului. S-a deranjat pentru el

Shamash-ul? Tânărul revoltat se simţi cuprins de o fărâmă de orgoliu şi de multă îngrijorare. Se baricadă pentru a nu auzi discursul ce nu va întârzia să urmeze. Aşteptările îi fură, însă, înşelate:

— Am venit să te invit la Leoniade. După cum ştii, încep azi, la asfinţit. Dacă doreşti, vei vâna cu noi. Ar fi bine să-ţi dai seama că cel de al patrulea stadiu nu e cu totul lipsit de bucurii.

Fără să-i mai aştepte răspunsul, Shamashul se îndepărtă, cu trupul strălucind sub sclipirile Iswarei.

Damballah şovăi multă vreme. Simţea capcana, dar, pe de altă parte, el trebuia să moară, iar să moară sfâşiat de un leu i se părea o modalitate foarte frumoasă de a părăsi Farkis-ul împreună cu Ayuda. Când soarele ajunse la zenit, decizia sa era luată. Se gândi cu părere de rău la Dido, care-l întovărăşea în timp ce înota spre rezervaţie, dar gândul dispăru când ajunse în mijlocul agitaţiei voioase ce domnea în canalele din jurul uriaşei arii circulare, unde tocmai fusese adus Atlas, un mascul bătrân, ale cărui răgete se auzeau în nopţile liniştite la câteva leghe distanţă.

Vânătorii îşi verificau sarbacanele şi îşi muiau săgeţile într-un drog care făcea comportamentul leului delirant şi imprevizibil. În jurul lui Damballah se formase un grup de curioşi. Ranys se apropie şi îi îndepărtă. Îi făcu cu ochiul, având o înfăţişare ce-i ascundea prost neliniştea. Îi întinse o sarbacană şi săgeţi. De la tribună, Shamashul făcea, plin de elocvenţă, elogiul tradiţional al Leoniadelor. Ferm în hotărârea luată, Damballah nu asculta. Îl auzi ca prin ceaţă pe Arbitru pronunţându-i numele. O fi tocmai pe cale să explice prezenţa mea, se gândi el, observând că era ţinta tuturor privirilor. În sfârşit, sunetul gongului deschise vânătoarea şi, în aceeaşi clipă, Damballah sări în arenă. În tăcerea de moarte care urmă, vocea tânărului Uqdar răsună puternic şi limpede:

— Voi toţi, ascultaţi-mă. Cum răbdaţi să trăiţi despărţiţi? Cum răbdaţi pierderea în trupul vostru a acestui UNU primordial, contopirea contrariilor care vă făcea zei? În ce mă priveşte, eu spun NU fatalităţii. Nimeni nu-mi poate hotărî destinul, nici Shamash-ul, nici chiar zeiţa Khimer. Puţin îmi pasă de iniţierea voastră, care e un ritual de interdicţie. Puţin îmi pasă de hieroglifele sacre ale Betylului, fiindcă numai teosofii ştiu să le interpreteze. Eu vă întreb: cât valorează interpretarea lor? De

unde-şi trag sfânta Inspiraţie? De unde le vine darul clarviziunii? Există printre ei măcar unul care să poată răspunde la aceste întrebări? Nici Arbitrul nu poate explica Sciziparitatea… Prefer să mor cu dualitatea mea decât să trăiesc într-o lume de neputincioşi. Farkis, te salut!

Şi Damballah se întoarse cu spatele la public. Un murmur trecu din gură în gură, dar tânărul Uqdar nu-l auzi. Era complet întors în sine, se dedica trup şi suflet unui alt discurs, un dialog tandru şi pasionat totodată, un dialog de contopire şi despărţire:

— Ayuda, sora mea, soră dulce şi crudă, sora mea lichidă, sora mea de apă vie străbătută de peştii dorinţei, sora mea de umbră şi ambră, sora mea noptatică, fermecată de strigătele ascuţite ale păsărilor de pradă în lumina lunii, vino, dă-mi trupul tău imaculat şi lacom, cercul obscur al pântecelui tău bombat, lasă-mă să arunc ancora în profunzimea mării tale.

— Damballah, fratele meu prin fier şi foc, iubirea mea de seminţe arzătoare, jumătatea mea, de două ori îmbrăţişat, fratele meu, pumnal înroşit, fratele meu soare, şarpele tău, moartea ta să alunece în mine, tunul să bubuie în trupul meu fulger şi furtună, ca să ard, nu mai îndur multă vreme aşteptarea, hai, hai, să fim nedespărţiţi pentru vecie.

Între timp, spectatorii nu rămăseseră inactivi. Purtat de suflul puternic al Uqdarilor, un nor de săgeţi atinseră leul, fără să-i fi lezat niciun centru vital. Şi atunci, se văzu un spectacol neobişnuit: bătrânul Atlas, nebun de durere, răgea învârtindu-se, iar Damballah răgea împreună cu el, beat de nebunia sa, mişcându-şi într-un fel de dans al ursului corpul uriaş şi greoi. Lovit de o spaimă superstiţioasă, poporul din Farkis tăcea, căci cele două răgete erau atât de asemănătoare încât nu mai puteau fi deosebite.

Urmă un moment de întrerupere atunci când Damballah se aruncă asupra lui Atlas. Un strigăt, acelaşi, izbucni din toate gurile. Formidabila încleştare nu dură decât o clipă, dar aceasta se înscrise pentru eternitate în memoria Uqdarilor. Damballah se rostogolea deja pe nisip. Sângele care ţâşnea din răni desena stele roşii pe solzii fini, albi, înainte de a se scurge în şuvoaie întunecate şi lucitoare pe pielea neagră. Zăpăcit de drog, Atlas se juca ciudat de grijuliu cu trupul ce abia mai mişca. Apoi, atins de o nouă săgeată, leul făcu o săritură înainte şi îşi părăsi prada, îndreptându-se spre canale. În vreme ce câţiva Uqdari

distrăgeau atenţia fiarei, Ranys se repezi spre pupilul său şi-l depuse în siguranţă într-o tribună.

— Mai târziu o să-mi mulţumeşti, îi şopti el tânărului Uqdar, care-l învăluia într-o privire încărcată de ură.

— Niciodată! Prefer să mor!

Shamashul se aşeză între Ranys şi Damballah.

— Dacă vrei, n-ai decât să mori, îi spuse el cu asprime. Dar fără Ayuda. Aceasta e legea creodei. Noi trebuie să supravieţuim şi o vom face şi fără tine.

Damballah îşi pierdu cunoştinţa.

Damballah visa…

Razele lunii se joacă în oglinzile de nisip topit la foc solar. Eu sunt Geograful Invizibilului, al creatului şi al increatului. Cunosc lupta zeilor dintre Cer şi Întuneric. Voi reuşi să-i reunesc dincolo de moarte?

Damballah visa…

După un timp îndelungat, atunci când ieşi din coma provocată artificial, îşi dădu seama imediat de mutilarea sa. Trupul îi fusese vindecat printr-o amputare fără leac. Se simţea rănit de moarte.

Dori s-o vadă pe Ayuda şi pumnalul se răsuci în rana sufletului său. Ea abia îşi încheiase creşterea, corpul îi era încă slăbuţ, iar membrana dintre degetele de la mâini şi de la picioare era diafană. Pe Khimer, cât era de frumoasă! O adorabilă statuie de alabastru… Sau ar fi trebuit să spună de gheaţă? Pe cât era de albă, pe atât era de rece. Ochii roz îl fixară pe Damballah cu un soi de plictiseală, făcu un gest vag ca pentru a-şi marca neputinţa, apoi se îndepărtă.

Tânărul Uqdar izbucni în hohote fără lacrimi. La ce bun să se omoare? Nu era el deja mort?

Traducere de BEATRICE STANCIU

JOËLLE WINTREBERT

Face parte dintre puţinele femei care au reuşit să ocupe postul de redactor şef la revistele de science-fiction „Horizons

du Fantastique" şi „Univers". Paralel cu această activitate, Joëlle Wintrebert (n. 1949) debutează ca romancieră cu Les Olympiades truquées, urmat de Les Maîtres-Feu şi Chromoville. Actualmente lucrează la televiziune, la elaborarea de scenarii pentru desene animale.

O IEŞIRE LA IARBĂ VERDE

DANIEL WALTHER

Toate animalele sunt egale, dar unele animale sunt mai egale decât altele.
GEORGE ORWELL, Ferma animalelor

Unde mă duc aşa, se întrebă el, nu-i o nechibzuinţă să laşi lumea în urma ta?

Lumea, bineînţeles, era oraşul. Oraşul rapace şi protector în acelaşi timp, oraşul cu speluncile şi lacunele sale uriaşe, oraşul cu lentele sale revărsări de piatră şi oţel, oraşul cu peisajele sale în descompunere, cu farmecele sale policrome, oraşul… târfa de oraş… târfa de viaţă…

Aici, însă, se termina spaţiul citadin şi panouri imense, monstruoase anunţau că:

ATENŢIE

IEŞIŢI DIN.

SPAȚIUL URBAN.

Demară încet, ca şi cum îşi regreta decizia. Aruncă o privire spre ceasul de bord: 07.46. Nu pierduse timp. Ajuns în culoarul său de circulaţie, coborî geamul şi lăsă să între în interior un şuvoi de aer proaspăt.

„Ziua riscă să fie magnifică”, îşi spuse.

La dreapta sa, un panou: Garano, 117 km.

Se duce la Garano. Un oraş important. 320000 de locuitori. Conserve, textile etc… Pentru turişti, nu prea mare lucru. Aceştia nici nu erau numeroşi. Planificatorii preconizau, într-adevăr, un turism compensat. Repetatele plecări în masă şi fluxul mare de vehicule pe autostrăzi nu mai erau o miză.

GARANO: Nu-l interesau în mod deosebit conservele şi nici fluctuaţiile industriei textile. Lucra în publicitate 4 zile din 7, ca toată lumea. Sau aproape. Deoarece trebuia să dea seama de „şomerii planificaţi”. Traversă prin locuri mai puţin aglomerate. Se apropia acum de marginea oraşului.

GARANO: Era atras acolo de speranţa de a o regăsi pe Jezabel. Jezabel avea douăzeci şi cinci de ani şi o sexualitate mai puţin primitivă decât a celor mai mulţi dintre cei din jurul lui. Cel

puţin aşa credea după ce auzise prostiile proferate de-a lungul zilei. Evident, ar fi fost mai simplu să ia trenul rapid până la Garano, unde locuia Jezabel, dar, ciudat, cu câteva zile mai înainte îl apucase un chef nebun să meargă cu maşina printre câmpuri. Ceruse cu oarecare teamă autorizaţia de ieşire şi câteva bonuri de carburant. Autorizaţia şi bonurile i-au fost acordate, însă, cu o uimitoare rapiditate, aşa că era gata de plecare.

Mai înainte, îi telefonă încă o dată lui Jezabel, dar nu reuşi să-i spună decât vreo două vorbe: tânăra avea o întâlnire importantă. „O să mai vrea să se culce cu mine după atâta vreme?” se întrebă el cu o oarecare nelinişte. Jezabel Dee era o fată foarte liberă, care prefera femeile bărbaţilor şi nu accepta să se dăruiască decât dacă aceasta îi făcea într-adevăr plăcere.

— Bărbaţii nu sunt decât nişte episoade masturbatorii în viaţa mea, spusese ea după ce făcuseră într-un mod mai mult decât satisfăcător dragoste. Cu femeile e altceva. Nu vreau să te jignesc. Femeile ştiu mai bine să ofere şi să se bucure de plăcere decât bărbaţii. Sunt din fire mai experte şi mai atente.

El râsese. Dar loviturile îşi nimeriseră ţinta, rănindu-l profund. Ah, Jezabel Dee!

Tocmai găsise şi un slogan splendid, sub formă de poem: Dumnezeu nu făcu vreodată O mai frumoasă fată Ca Jezabel Dee!

Putea fi şi mai bun, dar el lucra în publicitate, nu în literatură. Şoseaua rapidă era mărginită de stâlpi oribili. Semănau cu nişte candelabre ori cu nişte cactuşi. Unii aveau forma abia schiţată a arborilor desfrunziţi, supravieţuitori ai unei catastrofe nucleare. Nu va avea nevoie de mai mult de o oră ca să ajungă la Garano. Garano nu era un oraş foarte frumos.

Dar acolo trăia Jezabel Dee.

„Am timp, îşi spuse, să mănânc ceva”.

Ştia că la km 15 era un restaurant. Mâncarea era îngrozitor de chimizată, dar poate că aveau cafea acceptabilă şi chifle care să nu semene prea tare cu cauciucul. Vezi să nu!

Chiflele erau ca o gumă. Cafeaua – mocirloasă ca fundul unui râu. Când încercă să se plângă chelneriţei, aceasta se mărgini să ridice din umeri. „Ce vreţi să fac, spuse ea cu un aer trist. Adresaţi-vă celor de la bucătărie. Se spune că-şi spală picioarele în cafea, dar eu n-aş putea să jur…”

Rămase înmărmurit. Cu gura căscată. Atâta obrăznicie… Lumea modernă te loveşte în orice clipă peste bot. Şi totuşi, cu un pic de efort, fata aceea ar fi putut fi aproape frumoasă, dorită în orice caz. Dar ce fel de viaţă ducea, între muştruluielile patronului şi remarcile deşănţate ale clienţilor?

— Bine, las-o baltă. Să nu mai vorbim despre asta.

După câţiva kilometri de la restaurantul rutier apărură panouri ce semnalau lucrări. Încetini, puţin îngrijorat să nu-l fotografieze vreun turnător de la poliţie. Săgeţi şi panouri îl deviară atâta de bine încât sfârşi prin a se trezi pe o arteră cu totul exterioară, cât se poate de pustie. „Ar fi trebuit să mă aştept la asta. Nimeni nu se mai poate orienta în harababura de aici… Ce mă fac acum, pentru numele lui Dumnezeu?” Pentru moment nu era mare lucru de făcut. Încercă să repereze un itinerar care să-i permită să ajungă iarăşi pe autostradă, dar parcă s-ar fi cufundat din ce în ce mai adânc în ceaţă. Curând trebui să recunoască faptul că circula pe un drum care ducea, sigur, spre un şes întins. Văzu o câmpie, coline, copaci şi chiar un râu, mai departe, în stânga sa. Trebuia să fie Grege sau unul din micii săi afluenţi. „Poate am fost lipsit de discernământ atunci când am vrut neapărat să mă duc la Garano cu mijloace proprii. Există trenuri atât de comode. Acum aş putea să stau în liniştea din vagonul-bar şi să beau o cafea, privind la defilarea peisajului şi spunându-mi că-n mai puţin de jumătate de oră trenul va ajunge la destinaţie. Eşti un idiot!”

Şoseaua nu era la fel de bună ca autostrada, dar se rula bine pe ea. Tu siguranţă va întâlni pe cineva care să-i arate drumul. Chiar atunci, avu impresia că vede în depărtare, adică la marginea unui câmp cu porumb, o siluetă nemişcată. În mod sigur, un om. Instinctiv, apăsă pe accelerator. Cu cât va termina mai repede cu această încurcătură, cu atât va fi mai bine pentru nervii lui de orăşean. I se părea că va dura un ceas până să parcurgă distanţa care-l despărţea de omul nemişcat. Nici maşina nu prea era dispusă să înainteze. Ca şi cum ar fi încercat sentimente omeneşti.

Întrebare pentru Marele Computer

Un automobil poate avea sentimente/senzaţii ca oamenii? (cliclaclicla-clic)

Răspuns

Vă rog formulaţi altfel întrebarea.

Întrebare reformulată pentru Marele Computer

O fiinţă umană poate merge la fel de repede ca o maşină? (cliclaclicla-clic)

Răspuns

Îmi supraîncărcaţi circuitele. Fiţi amabil şi reformodelaţi-vă întrebarea.

Întrebare reformodelată pentru ME

Un om şi un automobil, mergând cu aceeaşi viteză pe un drum cu trafic mijlociu, pot ajunge la intersecţie în acelaşi timp…? (cliclacliclacliiic)

Răspuns

Blasfemie. Paznici, opriţi-i pe acest om!

Silueta era într-adevăr a unei fiinţe umane. 1,80 m înălţime, umeri laţi, nu prea vorbăreţ.

— Vă rog, îmi puteţi spune cum să mă întorc pe autostradă? N-am luat-o bine de la început şi acum…

— Mda. Mergeţi drept înainte. Apoi, după câteva sute de metri, o luaţi la stânga.

— Da, credeam că…

Ochii spălăciţi se fixară, dispreţuitori, asupra lui:

— Drept înainte, apoi la stânga.

— Totuşi, aş fi jurat…

Însă celălalt intrase deja în lanul de porumb şi se îndepărta prin pulberea aurită de soare. Dispăru.

— Ce tâmpit…

De când Planificatorii exaltau virtuţile vieţii la ţară, ţărănoii nu-şi mai cunoşteau lungul nasului. Tâmpitul…

Când porni din nou, motorul gemu. Ai fi zis că-i o femeie schingiuită. Instinctiv, căuta printre tulpinile de porumb, care se legănau în vântul dimineţii, silueta mocofanului. Visa că-l lua la ochi şi că-i trântea trei, patru gloanţe între umeri.

Se calmă. Îşi spuse: „De fapt, are dreptate. Eu sunt un intrus. Perturb această linişte. Vin şi perturb acest calm. Sfâşii calitatea acestei tăceri”.

Se simţi imediat mai uşurat, într-o excelentă condiţie. Muşchii întinşi, inima bătând regulat, cu putere. Atmosfera acţionase asupra organismului său ca un drog.

Era timp frumos, era plăcut să redevii pentru câteva fărâme

de eternitate un primitiv, un sălbatic de treabă. Trebuia să se bucure de acest ocol neprevăzut peste câmpuri, peste timp. Oricum, în câteva minute va intra pe autostradă şi va mări viteza pentru a recâştiga timpul pierdut. În definitiv, Garano nu era capătul lumii. „Trebuie să recunoaştem că odinioară am comis foarte mari greşeli. De pildă: desconsiderând satul în favoarea oraşului. Iar oraşele noastre au devenit…”

Planificatorii posedau în cel mai înalt grad de tehnicitate arta de a-şi obosi adversarul pentru a-l face să cedeze. Primiseră lecţii de la Big Brother.

1984… Da, sfârşise prin a sosi, blestematul acesta de an 1984, dar cu nesfârşit mai multă blândeţe decât în previziunile lui Orwell. Planificatorii din toate ţările Europei sociocapitaliste îşi uniseră resursele mentale pentru a da altă înfăţişare ţărilor lor. De la Gibraltar la Berlinul de Vest, de la Belfast la Izmir, oamenii trăiau aproape în acelaşi ritm. Informatica sfârşise prin a face Opoziţia imposibilă, inutilă şi primejdioasă pentru toată lumea, toţi erau de aceeaşi părere şi toţi trăiau într-o pace deplină. Ţările din fostul bloc comunist adoptaseră, în ce le privea, o politică strictă de neamestec, complet contrară filosofiei marxiste, dar însemnând o garanţie a securităţii pentru întreaga lume. De îndată ce au avut mână liberă, Planificatorii îi trimiseseră pe toţi Opozanţii în tabere de readaptare şi făcuseră (…)

„Ceva nu-i în regulă! Ar fi trebuit să ajung la marginea autostrăzii. E posibil ca țopârlanul să mă fi trimis intenţionat într-o direcţie falsă?”

Fără să vrea, orăşeanul din el îi suspecta pe ţărani. În oraş, instinctul fusese înlocuit cu o nouă formă de paranoia.

Minutele se scurgeau impasibil în mlaştina sălcie a timpului. Cercetă ambele părţi ale şoselei în speranţa că va găsi ceva care să semene cu un panou indicator. Dar, fiindcă acum mergea pe un drum de ţară, nu văzu decât câteva borne pe jumătate îngropate în vegetaţie.

Ceva mai târziu, opri maşina la marginea drumului şi se cufundă în lectura greoaie a unei hărţi deja învechite. Curând îşi dădu seama că nu-i era de niciun folos. Se gândea că acum putea fi într-un tren în plină viteză gonind spre Garano. Nu tu

oboseală, nervi, ţărănoi slabi de minte care să-şi facă o plăcere din a-l îndruma greşit pe nişte câmpuri moarte. Planificatorii aveau dreptate. De o mie de ori dreptate. Fiecare la locul lui: ţăranii la ţară, orăşenii la oraş. Restul e literatură.

Ceasul din tabloul de bord arăta 08.50. Pierduse o groază de timp. Prea mult timp. Trebuia neapărat să se întoarcă pe autostradă şi s-o apuce pe drumul bun.

— Drumul cel bun, se strâmba el cu amărăciune, cine poate spune unde se găseşte el în vremurile astea!

Deodată, auzi un claxon. Ai fi spus că-i o trompetă. În retrovizor, o maşină se făcea din ce în ce mai mare, o maşină roşie, decapotabilă şi decapotată, la bordul căreia se aflau două persoane.

„Alţii de la coada vacii, îşi spuse el, care se plimbă în automobil mulţumită bonurilor de carburant alocate cu atâta generozitate de Biroul central. Asta nu-i drept!”

Maşina roşie puse o frână lungă pe drumul desfundat. Se opri la înălţimea intrusului:

— V-aţi rătăcit ori sunteţi în pană? întrebă unul din cei doi mocofani, cel de la volan.

Cât despre vecinul său, acesta părea să facă parte din vasta confrerie a idioţilor satului, ai cărei membri au aproape aceeaşi figură în mai toate ţările din lume. Privea în direcţia intrusului, cu ochii ficşi şi cu gura larg deschisă. Imposibil să-i apreciezi vârsta.

— Am rătăcit drumul, răspunse intrusul, cam fără voia lui.

— Unde vreţi să mergeţi?

— Vreau să mă întorc pe autostradă.

Celălalt rânji cu un aer batjocoritor:

— I-aţi întors spatele autostrăzii dumneavoastră.

— Nu se poate. Vin din direcţia aceasta.

— Zău? Atunci să ştiţi că s-a schimbat lumea.

Părea inteligent, dar viclean şi prefăcut. Pe sub sprâncenele groase, îmbinate deasupra nasului, ochii cenuşii străluceau, sarcastici şi atenți. Idiotul rânji.

— Ce trebuie să fac?

— Urmaţi-mă, o să vă pun pe drumul cel bun, orăşeanule…

Nu era sigur că auzise bine. Individul spusese într-adevăr „orăşeanule…” Oricum, nu era momentul s-o facă pe mofturosul. Se rătăcise ca un copil într-o pădure mare şi

întunecată şi avea nevoie de ajutor ca să iasă din ea. În caz contrar, dacă începea să se învârtă fără rost, îşi va risipi degeaba preţiosul carburant. În momentul când ţăranul intră în viteza întâi, nătângul i se adresă intrusului:

— Oamenii de la oraş sunt rentieri… (maşina roşie făcu un salt grotesc în faţă)… în timp ce noi trudim, acolo se trândăveşte…Politica Planificatorilor dăduse roade: ţărănoii nu-şi mai încăpeau în piele de bucurie răutăcioasă. „Nu e prima oară când o revoluţie se bazează pe ţărănime. Mao-tse-tung deschisese calea…” Da, dar el murise de douăzeci de ani şi gândirea sa nu mai atârna atât de greu în vântul istoriei. Planificatorii, dacă ne mărginim la aserţiunile lor filosofice, ar fi mai degrabă alături de poziţiile morale ale mareşalului Pétain, un militar pe care nişte inconştienţi îl rechemaseră în activitate pentru a salva ultimele mobile dintr-o casă veche ce se clătina…

Mizerabilul! Accelera! Încerca să-l lase-n drum. Ce însemna asta? Plod de târfă de la ţară! Ai de gând să te opreşti, spune?! TE OPREŞTI? Decapotabila, însă, rezista bine şi, mai ales, ticăloasa cunoştea drumul ca pe propriul buzunar:

— N-AI DE GÂND SĂ TE OPREŞTI, SPUNE, AŞTEAPTĂ-MĂ, NEMERNICULE!

Se lăsă cuprins de panică, uită de prudenţă, simţea că sudoarea îi înţeapă dureros ochii. Când ieşi dintr-un viraj lung printre marginile înalte ale lanurilor, constată că drumul era pustiu.

— Pederast nenorocit…

Încetini, exact la timp pentru a nu se răsturna în şanţ, foarte adânc în acel loc şi izbucni în plâns de furie. Niciodată nu avusese prea multă răbdare. Detestase întotdeauna obstacolele, nepotrivirile.

— Dacă mă mai întâlnesc cu imbecilul ăla îl omor, îl omor… Strânse puternic volanul până în momentul când realiză că va devia în mod periculos dacă mai continua să-şi brutalizeze astfel maşina. 09.04. Totul se petrecuse atât de repede. Acum era convins că e realmente pierdut. Hărţile minţeau mai abitir decât cărţile de joc ale ghicitoarelor şi natura îl înconjura tăcută, ostilă, de două ori închisă. Natura poate fi ostilă?

„… mare greşeală să uiţi principiile elementare ale vieţii. Noi nu vom cădea în erorile înaintaşilor noştri; noi vom cultiva grădina terestră şi vom face din ea grădina vieţii. Fiecare

bărbat, fiecare femeie, fiecare copil la locul lui: oraşele pentru orăşeni, satul pentru ţărani. Vom munci împreună la reconstrucţia lumii. O lume mai bună… mai fraternă… mai responsabilă. Era revoltător. RE-VOL-TĂ-TOR şi iritant! Pentru oamenii din oraşe nu mai exista libertate. Erau ca nişte încarceraţi între zidurile lor înalte, naufragiaţi în oceanul de pietre.

…şi asta nu-i decât dreptate! Căci oamenii oraşelor pe verticală şi-au răspândit fumul steril asupra câmpiilor, au murdărit cu excrementele lor holdele însămânţate, şi-au aruncat fără ruşine fecalele pe pajişti, au dat foc pădurilor, au sfâşiat pântecele pământului. Oamenii oraşelor trebuie să plătească pentru greşelile lor! Nostra maxima culpa! Maledictio Domini descendat super vos et manet semper!”

Simţea cum aceste cuvinte hidoase îşi croiau drum prin mintea sa, ca un vierme devorator… hrănindu-se din substanţa sa cerebrală. O senzaţie îngrozitoare.

Deschise portiera, se târî până la şanţ şi vomită micul dejun. Când se îndreptă, cu ochii plini de lacrimi şi gura strâmbată de un rictus imbecil, intrusul se trezi nas în nas cu o femeie ghemuită printre tulpinile înalte de porumb. Ea se uita la el, cu gura căscată şi cu mâinile pe coapse. Îşi dădu imediat seama că ea era pe cale de a se uşura. Constatarea îl scârbi:

— Scuzaţi-mă, spuse el prosteşte. Nu v-am văzut, doamnă… Femeia avea în jur de patruzeci de ani. Nici prea frumoasă, dar nici urâtă, în ciuda privirii neghioabe. Nu făcu niciun gest ca să-şi ascundă părţile intime, fesele mari şi albe, sexul mare cu o blană abundentă deasupra:

— Arătaţi foarte rău, spuse ea, iar ochii prinseră un pic de viaţă.

— M-am rătăcit, spuse ei, caut autostrada. Mi-aţi putea spune în ce direcţie e?

— Care autostradă? întrebă ţăranca şi îşi acoperi cu fusta închisă la culoare coapsele brune.

— Autostrada A 36. Trebuie să merg la Garano.

— Garano? Un oraş mare.

— Da, 320 000 de locuitori.

Femeia ieşi din lanul de porumb, atingând ştiuleţii copţi. El îşi aminti de un roman american în care unul dintre personaje viola o fată cu un ştiulete de porumb. Un astfel de tratament, însă, n-

ar fi speriat-o pe femeia care se îndrepta acum spre el cu un pas hotărât.

— Mă puteţi ajuta? întrebă el.

— Ce să fac?

— Ştiţi bine… autostrada spre Garano?! Mă învârt de mai bine de o oră şi…

— Credeam că sunteţi mai descurcăreţi, voi cei din marele oraş… sau asta-i numai o părere pe care ne-o facem noi, sătenii? Dacă mă duceţi o bucată vă pun pe drumul cel bun, dragă domnule… Ochii femeii, ochi ce păreau acum foarte vii, erau ironici, iar sarcasmul din voce…

— Bine, spuse el, o să vă iau.

— Mulţumesc. Aveţi o maşină frumoasă. Dar la ce vă foloseşte, dacă Planificatorii nu vă dau tichete de carburant? Ei?

— Într-adevăr, spuse el, în timp ce ea se instala pe scaunul de alături. Acum viitorul aparţine claselor muncitoare de la ţară. Proletarii din oraşe n-au decât să stea de-o parte… Găsiţi că e drept, doamnă?

— Puţin îmi pasă. Nu fac politică.

În timp ce el pornea maşina, ea îşi ridică rochia de pe pulpele mușchiuloase şi se scărpină în interiorul coapsei drepte. „Nu se jenează, îşi spuse el, un adevărat animal”.

Merseră o clipă în tăcere.

— Femeile voastre de la oraş nu fac aşa ceva, nu?

— Despre ce vorbiţi?

— A, ştiţi prea bine… să te pişi şi să te scarpini în faţa unui bărbat…

El încercă să râdă zgomotos ca să salveze aparenţele, dar realiză că nu reuşea decât să rânjească prosteşte:

— În oraş… se poate întâmpla orice…

— Cum să nu! Credeţi că la ţară nu se întâmplă niciodată nimic?

— Nu asta voiam să spun… E departe?

— Ce?

— Autostrada, târfa aia de autostradă pe care o caut de mai bine de…

— Liniştiţi-vă, bunul meu domn, în zece minute veţi fi… (hahahaha)

Râsul femeii răsună ca un claxon în spaţiul închis.

— Se mai spune că voi, cei din oraşele verticale, sunteţi tari în

fleacuri. Puteţi mângâia o fată până e toată o apă şi începe să zbiere de plăcere mai rău ca o vită pusă la muncă. Nici nu-i nevoie să i-o bagi, că o şi porneşte, hop, în chiloţi, dacă poartă aşa ceva. Dumneata ştii să faci chestii din astea?

— Se vorbesc atâtea, murmură el, încercând să abată conversaţia. De exemplu, că…

— Puţin îmi pasă, băiete. Eu ştiu despre ce vorbesc. Acasă, mă rog, la fermă, am un nenorocit de bărbat, atât de abrutizat încât nu mai ştie să mă mulţumească aşa cum trebuie… aşa că… vreau să-mi faci şi mie o chestie din aia, să văd şi eu cum e, altfel te las baltă cu autostrada… El începu să transpire. O cursă: căzuse într-o altă cursă. Femeia asta îl scârbea. Nu se putea opri să şi-o imagineze ghemuită în lanul de porumb, gata să urineze ca un animal. Greaţa reveni, cumplită şi dureroasă.

— Haide, spuse ea, opreşte maşina şi ÎNCEPE!

Opri maşina.

Ea era încordată, gata să plesnească, cu fustele ridicate, cu sânii palpitând în căldura dinăuntru, în timp ce el o scormonea cu amândouă mâinile. Încerca să-şi amintească toate figurile îndrăzneţe învăţate de la Jezabel ca s-o servească mai bine, în vreme ce secreţia femeii îi năclăia degetele, iar dintre coapsele larg deschise se răspândea un miros puternic. Dintr-un fel de automatism primar, deşi plin de repulsie, se trezi pradă unei erecţii dureroase. Începu să încetinească ritmul.

— Nu te opri! Prostovane! Simt că-mi vine!

El încercă să se execute, ruşinat, dar din ce în ce mai excitat.

— Coboară din maşină… mişcă-te!

Ar fi trebuit să bănuiască. Probabil că cei trei bărbaţi îl urmăreau de când începuse să manipuleze femeia. Ea era în înţelegere cu ei, bine-înţeles, căci insistase ca portiera să rămâne deschisă. „Ca să fie aer”, spusese ea.

— Şi aşa, zise cel mai înalt dintre cei trei ţărani, venim de la oraş la ţară ca să ne legăm de femeile sătenilor!

Lângă el stăteau şoferul maşinii roşii decapotabile şi idiotul satului care zâmbea cum le place îndeobşte tuturor idioţilor satului să o facă.

— Ştiţi foarte bine că n-am nicio vină!

— Bineînţeles: ea ţi-a pus mâna pe fund! Tu eşti nevinovat ca un nou născut! Iar noi nu suntem decât nişte ţărănoi, nişte primitivi care nu pricep niciodată nimic…

Femeia nu-şi trăsese fustele şi rămăsese cu coapsele ei groase întredeschise.

— Te-a ameninţat, Fran?

— Vă bateţi joc de mine, aţi aranjat totul între voi şi acum mă luaţi la rost… Nu voiam decât să-mi arate drumul spre autostradă… pentru că voi m-aţi lăsat de izbelişte (se adresase celui cu decapotabila).

— Eu! Eşti complet în afară! Cel mai bun lucru ar fi să mergem în sat să limpezim lucrurile…

— Glumiţi! Lăsaţi-mă să plec, sunt gata să ofer… reparaţii!

Cel ce-i poruncise să coboare din maşină interveni:

— Nu înţelegeţi deloc ce vi se întâmplă, domnule de la oraş. Se întâmplă că ne-am săturat până peste cap (hahaha) de aroganţa dumitale… O să veniţi cu noi… N-avem ce discuta… Robie, ia-i cheile de la maşină… Idiotul se execută, rânjind ostentativ. Până la urmă, poate că nu era chiar aşa tâmpit cum voia să lase impresia.

„Ţăranul, mai puţin atins de corupţia moravurilor decât orăşeanul, şi-a păstrat o parte din puritatea ancestrală. Pe el trebuie să ne întemeiem speranţele. Bărbatul şi femeia de la ţară sunt caracterizaţi prin statornicie şi perseverenţă. Aceste virtuţi capitale vor salva, poate, lumea.”

„Atunci Domnul a slobozit peste Sodoma şi Gomora ploaie de pucioasă şi foc din cer…”

DEOARECE ÎN ACESTE ORAŞE NU MAI EXISTAU OAMENI DREPŢI Satul era mic.

Aproximativ 200/250 de locuitori.

În piaţă, lângă fântână, la umbra clopotniţei se aflau câteva persoane, cu toate că se aşteptase (Dumnezeu ştie de ce?!) la o mulţime zgomotoasă şi ostilă. Legea Talionului, linşaţi-l, daţi-i pe mâna noastră pe acest copil de târfă venit de la Oraş să ne scuipe în faţă! Stătea între femeie şi idiot pe bancheta strâmtă din spate a decapotabilei roşii. Tot timpul drumului (cam 5 kilometri) piciorul său fusese lipit de cel al femeii şi se simţea cum nu se poate mai umilit. Mai ales din cauza petei de spermă care-i murdărea pantalonul. Când va vedea Jezabel pata aceea pe pantalonul său bej, va face nişte observaţii şi… „Niciodată n-o voi mai revedea pe Jezabel, niciodată!” cu toate că:

Dumnezeu nu făcu vreodată
O mai frumoasă fată
Ca Jezabel Dee!

PRIMĂRIE/ŞCOALĂ

O clădire posomorâtă. Cu un etaj. Acoperiş de ardezie. Obloane verzi cu vopseaua jupuită în soare.

Trenul care pleca din Ifidia-Sari la 08.13 intrase în Garano la 09.17. Fără întârziere. Ca de obicei.

— Cât e ceasul? întrebă intrusul.

Nimeni nu catadicsi să-i răspundă. Se prezentă primarul:

— Eu sunt primarul comunei. Mă aflu aici pentru a vă garanta… drepturile şi a veghea asupra… securităţii dumneavoastră. În cazurile de violenţă sexuală avem tot interesul să prevenim autoritatea de tutelă. Dacă vă arătaţi de înţeles…

— DE ÎNŢELES! Dar ştiţi la fel de bine ca şi mine că această târâtură m-a obligat să…

Primarul ridică mâna plină de vinişoare albastre şi declară:

— Domnule, niciun cuvânt în plus… şi daţi-mi, vă rog, hârtiile dumneavoastră de identitate.

Buletin de identitate/permis de conducere/permis de ieşire/legitimaţie gri/asigurare/certificat de bune moravuri/legitimaţie de membru PUP (Partid Unic de Planificare)/Certificat de sănătate/legitimaţie de alegător/lipseşte ceva? nu, nimic, mulţumesc, vom aviza (…).

L-au închis într-o pivniţă răcoroasă. Dimensiuni: 4×3 m (=12 m^2)… unde să se poată învârti în voie ca o sălbăticiune în cuşcă. Se culcă pe spate, cu braţele sub cap, în mijlocul pivniţei întunecoase, neavând încredere în patul de campanie pus de primar la dispoziţia sa.

Nu simţea niciun fel de teamă. Era prea ameţit, prea furios pentru a ceda panicii. Nu visa decât să spargă uşa grosolană de lemn, să pună mâna pe o armă şi o torţă şi să treacă prin foc şi sabie satul mizerabil. Sfârşi prin a adormi!

Femeia pe care-o culesese în maşină împinse uşa pivniţei/închisoare şi rămase în pragul ei. Demnă şi înfofolită, ca şi cum n-ar fi cunoscut păcatul originar.

„Îmi pare rău de ce ţi se întâmplă, debită ea. M-ai frecat atât de bine, că acum, când oamenii din sat te-au închis în beciul ăsta, tânjesc după tine”.

Se trezi imediat şi-şi dădu seama că pur şi simplu delirase/deviase într-un somn de moarte. Totuşi…

Îi era foame. Lângă patul improvizat găsi o jumătate de pâine, două felii de slănină, puţină brânză, trei castraveţi muraţi, un pumn de măsline verzi şi un sfert de vin roşu. Pentru un citadin era o masă de sărbătoare.

Începu să mănânce, cu ochii pe jumătate închişi. Gândindu-se la Jezabel.

„Ce nebunie, îşi spuse el, ce aberaţie…”

Soţul lui Fran şedea în penumbra sălii consiliului municipal. Avea cel puţin şaizeci de ani. Îşi răsucea şapca în mâini. Ca şi cum ar fi fost plătit pentru asta. Nu cumva l-au plătit realmente ca s-o facă?

— Da, da spuse el, e adevărat.

— Ce anume? întrebă primarul.

— Că nevasta mea e bună mamă şi n-a făcut niciodată lucruri necuviincioase… Demonul-de-la-oraş e cel care-a pervertit-o… (am un nenorocit de bărbat, atât de abrutizat încât nu mai e în stare să mi-o vâre cum trebuie…)

— Domnule, consimţiţi să răspundeţi la toate întrebările noastre? Să vă justificaţi în faţa înaltelor instanţe?

— Da, spuse intrusul. Sunt gata de orice pentru a scăpa din această… (cursă)… această neînţelegere. N-am intenţionat să vă fac necazuri. Voiam doar să merg de la IFIDIA-SARI la GARANO… la GARANO şi nimic altceva…

— Domnule, domnule, nu vă înfuriaţi… Eu trebuie să conduc o anchetă, să fac lumină într-o afacere… serioasă… tristă chiar, noi n-am mai avut niciodată de-a face cu un orăşean… cu un orăşean rău intenţionat… Scuzați-mă… Noi respectăm în cel mai înalt grad legea… Sper că mă înţelegeţi…?…!…

— (…)…că şi dumneavoastră mă veţi înţelege la fel… (de bine) (!)…Avea rost să continue? Avea rost să mai argumenteze?

— În aşteptarea judecăţii, aş vrea să mă întorc în beci, domnule primar…

— Ce judecată?

— Presupun că va avea loc un proces oarecare… sau credeţi

că veţi rezolva singur micile probleme, domnule primar?

— Deloc! Tocmai v-am explicat că noi, în această comună, respectăm întru totul legea…

— Ce lege? Legea propriu-zisă sau legea voastră?

Bătrânul slăbănog îi aruncă o privire oţelie şi şuieră ca un şarpe furios:

— Destul. Nu-i cazul să vă bateţi joc!

Pentru un ţăran se exprima cu destulă uşurinţă:

— Nimeni nu v-a cerut să veniţi şi să faceţi fapte imorale pe teritoriul comunei. Aş prefera să rămâneţi liniştit. Noi suntem oameni de treabă şi nu cerem decât să trăim în pace. Dar dacă voi, ceilalţi, istericii din oraşele pe verticală, veniţi să ne deranjaţi pe pământurile noastre, nu şovăim să ne apărăm. Dreptatea e de partea noastră.

Ajuns în pivniţă, aţipi. Neobişnuit cu vinul greu, roşu, de ţară, căzu într-un somn uşor care-i aduse un vis idiot. Se făcea că sta într-o sală de clasă, cu mâinile legate la spate, îmbrăcat cu un fel de cămaşă de noapte. Jezabel Dee era cu spatele la el: scria ceva pe o tablă mare. Purta numai jacheta de la o pijama bărbătească şi ritmul în care scria îi dezvelea fesele frumoase la intervale aproape regulate. Când sfârşi de scris, se întoarse, în sfârşit, spre el. Bluza de la pijama nu era închisă, lăsând să se vadă o parte din sâni, din pântece şi din moviliţă armonioasă, aurită, dintre picioarele netede:

— Priveşte cu atenţie ce-am scris pe tablă. E legea… Nimănui nu-i e îngăduit să ignore legea.

E INTERZIS SĂ SE DEA NUME DE BĂRBAT SAU DE FEMEIE UNUI AUTOMOBIL.

E INTERZISĂ COMPARAŢIA ANUMITOR PĂRŢI DIN ANATOMIA FEMEII CU ORGANELE UNUI AUTOMOBIL.

— Asta nu e legea, spuse el, sunt prostii.

— Cum îndrăzneşti?! (Ochii lui Jezabel străluceau de furie şi indignare.)

Nu eşti altceva decât un falocrat, un sexist, un… Vocea i se sugrumă când văzu că el privea la triunghiul blond şi îşi încheie în grabă bluza pijamalei.

— Eşti un voyeur, un voyeur. Unul respingător, murdar, desfrânat! Privirea ta de broscoi murdăreşte tot ce atinge… Îmi murdăreşti carnea cu…

Apoi tabla se evaporă într-o ceaţă albă şi se transformă într-o

uşiţă prin care intrară trei oameni în cămăşi cenuşii. Aveau măciuci şi lanţuri.

— Ce-ai de zbieri aşa?
— Un coşmar, răspunse el, un coşmar.
Idiotul satului îl privi cu neîncredere.
— Mi-e sete, spuse intrusul.
— O să-ţi aduc ceva… A, să nu uit, aş vrea să ştiu… ce te-a apucat să-i faci porcării lui Fran… N-aveţi destule la oraş. Se pare, totuşi, că sunt cârduri de târfe în cartierele voastre.
— Închipuiri. Planificatorii ne fac viaţa grea de câtva timp.
— Mă rog, făcu celălalt. Vrei să spui că nu mai aveţi dreptul să sărutaţi pe oricine, oriunde… E exact ceea ce gândeam: ai venit să-ţi goleşti aici, la ţară, boaşele, nu?
Intrusul se întoarse către perete. Din ce în ce mai descumpănit. Singur, într-o lume care-şi pierduse busola, pe o navă-planată fără parâmă, care rula şi tanga fără pilot pe un ocean întunecat, lipsit de stele.
— Nu-i nimic dacă aşteptaţi. De-aş avea eu un cuvânt de spus, te-aş condamna să-ţi taie chestiile…
— Mi-e sete, spuse intrusul.
Închise ochii şi încercă să se imagineze la volanul maşinii, pe autostradă. Apărea un panou albastru cu alb: G.A.R.A.N.O., 7 km. Nu mai mult de 7000 de metri până la Garano, unde va găsi trupul voluptuos şi fantastic al lui Jezabel Dee.

Reprezentatul Planificatorilor era o femeie de patruzeci de ani. Îşi spuse că n-avea noroc. Îmbrăcată sever: taior bej, bluză verde, pantofi cu tocuri joase. Pe reverul hainei purta o insignă neagră cu cele trei iniţiale galbene înlănţuite: PUP. Îl privea pe intrus fără niciun pic de înţelegere:
— Sunt locotenent-controlorul Almeida. Trebuie să vă previn că problema dumneavoastră nu e deloc plăcută.
— Vă asigur că n-am nicio vină, lăsaţi-mă să vă explic cum s-au petrecut lucrurile în realitate…
— Veţi vorbi atunci când vă dau eu voie.
Femeia-funcţionar te îngheţa. Părul scurt şi ochii inexpresivi ai acesteia îi dădeau fiori. Nu va găsi îngăduinţă. Pentru ea, cauza era limpede. Sentinţa dată dinainte.
— Ştiţi foarte bine că filosofia noastră este de a împiedica

orice amestec al oraşului în obiceiurile de la ţară. Aveaţi o autorizaţie specială pentru a vă îndepărta atât de mult de autostradă? Nu răspundeţi… Ştiu că nu aveţi decât o permisiune de ieşire. Cu destinaţia Garano. Cred că putem evita o foarte lungă procedură. Nu trebuie decât să semnaţi aici… şi gata. Cu cât inventaţi mai puţin cu atât puteţi conta pe o oarecare indulgenţă a tribunalului…

— Dar vă dau cuvântul meu! M-am rătăcit… erau reparaţii, imediat după restaurant şi m-am pierdut pe câmp…

— Nu-i adevărat. Martorii v-au arătat drumul, dar aţi preferat s-o faceţi pe hoinarul şi pe satirul!

— Inexact! Aceşti martori m-au făcut să mă rătăcesc pe câmp cu bună ştiinţă şi eu mă…

— Chiar vă închipuiţi că o să cred aşa ceva? Încercaţi să scăpaţi prin discreditarea oneştilor şi onorabililor cultivatori? Cât despre femeie, ea spune că aţi supus-o unor mângâieri… obscene… Scutiţi-mă să intru în amănunte! Doar nu Pretindeţi că ea v-a sedus?

— Nu mai pretind nimic. Dumneavoastră nu căutaţi adevărul, m-aţi condamnat de pe acum.

Ochii cenuşii începură să lucească:

— Îndrăzniţi să insinuaţi că legea nu e dreaptă?

— Eu… eu… susţin că n-am comis nicio crimă, în afara celei de a mă fi înşelat asupra drumului. N-am avut niciodată intenţia să fac o ieşire la iarbă verde…!

— O ieşire la iarbă verde… poftim, foarte original. E modul dumneavoastră de a vedea lucrurile. Permiteţi-mi ca eu să le văd cu totul altfel. Intrusul nu mai încearcă să argumenteze. „Nimic din toate acestea nu s-ar fi întâmplat dacă aş fi luat trenul. Acum eram la Garano în braţele lui Jezabel.” Se simţea obosit, murdar, golit de energia sa vitală. Nimeni nu-l putea ajuta şi trebuia să spere la clemenţa tribunalului.

Mai făcu, totuşi, o ultimă tentativă:

— Aţi văzut-o pe femeie. Nu mai e o fetiţă şi are cum se apăra împotriva unui bărbat singur. N-am nimic dintr-o gorilă. N-am violat niciodată pe nimeni…

Locotenentul-controlor îl întrerupse cu brutalitate:

— Tăceţi. Vă sfătuiesc să nu aduceţi un astfel de argument în faţa unui tribunal. Acum semnaţi aici ori aşteptaţi-vă la ce e mai rău. Puteţi citi procesul-verbal…

— La ce bun? spuse el şi semnă.

— Acum puteţi pleca…

— Trebuie să mă întorc în beci cu celălalt… (era să spună idiot, dar se opri la timp)?

— Vreau să spun că puteţi să vă luaţi maşina şi să plecaţi la Garano. Veţi avea veşti de la noi în câteva zile. O să fiţi convocat în faţa unei curţi care va pronunţa sentinţa. Până atunci, sunteţi liber. Liber! Poate să dispară în natură, unde stăteau la pândă alţi farsori plini de idei luminoase, alte femele în călduri, liber să se ascundă în vreo mahala din Garano, aşteptând să fie găsit de politie pe jumătate nebun de îngrijorare. Liber să crape de frică!

— Mulţumesc, voi încerca să mă arăt demn de acest semn de încredere. Când se urcă în maşină, o zări pe femeie aşezată pe ghizdul fântânii. Apa susura enervant, uşor batjocoritor. Simţi cum renaşte în el furia şi ura, talaz care se spărgea în el cu forţa unui val seismic. Provocare: femeia îşi ridică picioarele, desfăcându-le obscen şi reîncepu să se scarpine pe coapse:

— Pe altă dată, spuse ea. În privinţa autostrăzii, nu vă puteţi înşela. Într-adevăr, la ieşirea din sat dădu nas în nas cu un panou.

Foarte vizibil.

Deschise fereastra. O dată geamul coborât, vântul pătrunse în maşină. Autostrada era aproape pustie, panglică cenuşie, povârnişuri costelive, stâlpi posomorâţi, sloganuri…

Întrebare pentru marele computer

Există vreo şansă (şi din câte?) să fiu recunoscut vinovat?

Răspuns

Fiţi amabil şi formulaţi altfel întrebarea. Întrebare către ME, reformulată

Ce se înţelege prin „mângâieri obscene”?

Răspuns

Nu este nicio legătură între prima dumneavoastră întrebare şi a doua. Exprimaţi-vă clar. Întrebare către ME, clar exprimată

Am scuturat vaginul unei toante ticăloase! Ea mi-a cerut-o. Ce-ar fi trebuit să fac?

Răspuns

Vă aflaţi în stare de arest.

Intraţi în spaţiul oraşului Garano.

Se trezi tresărind. Un lung moment încercă să-și amintească locul unde se afla, căci întunericul din jur era dens ca draperiile de catifea prin care nu se filtrează lumina de afară. Imagini crude îl năpădiră şi el gemu în lumea nocturnă, lipsită de dimensiuni. Apoi, brusc, când simţi că-l cuprinde panica, izbucnise lumina, mai nemiloasă decât întunericul şi ştiu că se afla la Garano în patul lui Jezabel. Femeia, într-o pijama bărbătească ce nu-i ascundea decât foarte puţin partea de jos a abdomenului, părea să doarmă, fără să-i pese de ţinuta sa. Totuşi, instinctiv, întinsese mâna în întuneric pentru a aprinde lampa de noptieră şi acum i se auzi vocea pe jumătate adormită:

— Ce ţi s-a-ntâmplat?

— Nimic. Doar un coşmar.

— Încearcă să dormi. Credeam că te-am obosit. El încercă să se apropie, s-o înlănţuie, să se lipească de ea, să-şi ascundă teama cât mai adânc în trupul lui Jezabel Dee. Vechiul exorcism al actului sexual. Împerecherea considerată ca o incantaţie. Ea, însă, îl respinse şi-şi trase bluza de la pijama peste pântece:

— Nu acum, nu pentru asta sunt aici… Găseşti somnifere în baie.

— Ascultă, spuse el… eu…

— Vreau să dorm, ţipă ea, înţelege odată! Ai primit ce voiai, acum trebuie să dorm…

Se făcu din nou întuneric şi el rămase nemişcat, zăcând în noaptea neagră, ascultând respiraţia tinerei femei, respiraţie redevenită regulată, indiferentă la starea sa sufletească.

„Bărbaţii nu sunt decât episoade masturbatorii în viaţa mea… cu femeile e altceva…” Riscase şi i se întâmplase tot ce putea fi mai rău numai ca să se culce cu această lesbiană. Blestemata asta de lesbiană care-l acoperea de ironii muşcătoare cu cea mai mare plăcere. Cu mâini jilave, pândea zgomotele şi freamătul nopţii. Numai că noaptea era ciudat de tăcută, chiar respiraţia lui Jezabel devenise aproape imperceptibilă. „M-am lăsat orbit, îşi spuse el, am făcut o mare greşeală…”

Cum se rătăcise pe blestemata de autostradă. Nu mai avea ce face în acel oraş. Visul în care o văzuse pe Jezabel scriind la tablă ar fi trebuit să i se pară premonitoriu. Ar fi trebuit să

înţeleagă că ea era geniul său rău, că ea-l târâse în vârtejurile nopţii, ca să-l lase să cadă în abis. Era prea târziu, însă, ca să se mai lamenteze. Destinul nu-i mai aparţinea: intrase în mâinile Planificatorilor.

Traducere de BEATRICE STANCIU

DANIEL WALTHER

De profesiune ziarist, Daniel Walther (n. 1940) este unul dintre autorii importanţi ai SF-ului francez. Până acum a publicat peste 150 de povestiri, numeroase antologii şi romane. Pentru L'épouvante primeşte în 1980 Marele Premiu al SF-ului francez.

Opera sa se caracterizează printr-o scriitură barocă, stridentă chiar uneori, şi printr-o preferinţă accentuată pentru citatul literar. Textele sale îmbină în mod iscusit o tematică a păcatului şi a pedepsei (ispăşire aşteptată, dacă nu dorită, a transgresiunii) cu un erotism exacerbat. O ieşire la iarbă verde ilustrează aceste obsesii, la care se adaugă un omagiu adus lui Orwell. O dată în plus, „eroul" waltherian se zbate într-un coşmar atroce, total…

Responsabil de colecţie la editura OPTA până în 1990, în 1982 editează Babel de Vladimir Colin („Galaxie-bis") şi înscrie în cuprinsul revistei „Fiction" o nuvelă de Gheorghe Săsărman.

O parte din povestirile şi romanele lui Walther au fost traduse în Germania, Statele Unite şi România.

REZERVAŢIA

JEAN-PIERRE ANDREVON

În cavernă, o pasăre cu aripi negre se înălţă într-un zbor tăcut şi greoi, planând în direcţia punctului argintiu deschis spre pământul-de-sub-cer. Kitti Pritti luă întâmplarea drept o prevestire întunecată; îl strânse mai tare la piept pe micul Phils. Acesta se agăţă cu amândouă mâinile de sânul ei stâng şi-l morfoli cu furie, dar fără mare efect. Kitti Pritti avea din ce în ce mai puţin lapte, iar Phils crescuse. Împlinise zece luni şi în curând va trebui să-i găsească altceva de mâncare, dar ce? Era al doilea copil ieşit din pântecele ei, primul murise după ce trecuseră două lunaţii de la naştere, deşi nu avusese necazuri cu hrana. De data aceasta, cu toate că sânii îi erau încă mari, aproape că nu mai avea lapte; pe de altă parte, Phils încă n-avea dinţi, ci doar gingii moi şi roz, cu care i-ar fi fost cu neputinţă să roadă carne.

Kitti Pritti îşi puse copilul la sânul drept. Phils îi prinse cu lăcomie sfârcul, dar curând începu să mormăie nemulţumit. Mama era disperată. Nu mai avea cu ce să-şi hrănească pruncul şi asta acum, când devenise ceva mai mult decât o larvă, când cu gesturi autoritare de bărbat îi lua sânii în mânuţele durdulii. Acum, când începea cu adevărat să trăiască…

Îl compara cu copiii femelelor animalelor-mlădioase, îngrijorată că el creşte atât de încet, în timp ce aceia alergau la câteva zile de la naştere şi vânau după o lună. Dar, pentru că Phils creştea, o presimţire neclară o făcea să creadă că în curând copilul ei se va ţine pe picioare, va merge, va alerga. Trebuia să găsească ceva cu care să înlocuiască laptele matern.

Phils începu să ţipe. Kitti Pritti se sculă, făcu câţiva paşi prin cavernă, legănându-l şi murmurând cu cântecel a cărui melodie o născocea pe loc. Degeaba. Descurajată, îl puse pe Phils în culcuşul plin cu ierburi uscate, pe care le schimba în fiecare zi. Până seara nu-i venea laptele, nici atunci nu va fi de-ajuns şi tot aşa, mereu mai puţin, până nu va mai avea deloc. Se gândi atunci că poate fructele cele moi ale copăcelului vor fi bune pentru el. Trebuia să plece neapărat la vânătoare pe pământurile-de-sub-cer, căci nu mai avea carne de rezervă pentru ea şi să profite de ocazie pentru a culege poame.

Cu mâinile pâlnie la gură, scoase strigătul animalelor-mlădioase, mi-hiii… mi-hiii… şi apărură o sumedenie, ieşind din scobiturile de piatră ce le serveau drept ascunzători. Kitti Pritti le mângâie pe fiecare îndelung pe spate. Unele erau foarte sălbatice, altele mai puţin, dar la toate le plăcea să le apese pe şira spinării de sus în jos, în sensul firului de păr; deveneau docile şi, de plăcere, închideau ochii mari şi verzi. Ea luă două animale-mlădioase, despre care ştia că nu sunt periculoase şi le puse în scobitură, lângă Phils; acesta ţipa întruna. Le explică, slujindu-se de sunete blânde, că va lipsi jumătate din timpul unei apariţii solare, iar una dintre ele începu să-l lângă pe Phils pe faţă cu limbuţa sa roz şi aspră.

Kitti Pritti îşi trecu peste trupul gol, lipsit de culoare, pentru că trăia mai mult în cavernă, funia de care era legată traista pentru vânat. Îşi alese vreo zece săgeţi lungi, bare de metal cu aripi de pene, îşi luă arcul şi începu să urce scara cea mare, tot mai năruită, ce ducea din cavernă în cavernă până sus, la pământul-de-sub-cer. Pasărea prevestitoare de rău o nelinişte puţin. Era o pasăre de înălţime, nu avea nimic de-a face cu animalele-cu-aripi-de-piele care poposeau în cavernele superioare şi se rătăceau uneori până jos, la ea. Faptul că a coborât până acolo şi a urcat fără un strigăt însemna cu siguranţă ceva în limbajul misterios al soartei, dar ce? Poate că va găsi capcanele goale sau poate că niciun animal-cu-urechi-mişcătoare nu va cădea sub săgeţile ei, ori nu va găsi nimic bun pentru Phils. La gândul acesta simţi că-i sângerează inima. El crescuse, dar tot mic şi lipsit de apărare era. În sinea ei, lui Kitti Pritti îi era tare frică să nu-l găsească ţeapăn într-o zi, ca pe Plong odinioară, însă de Plong nu avusese timp să se lege, ca de Phils. Dacă Bărbatul ar fi acolo, dacă el s-ar întoarce, poate că ar şti să-i dea sfaturi bune… Se îndoia însă, Bărbatul era aspru, puternic, prezenta lui o întărea, dar n-avea nicio înclinaţie pentru lucruri delicate. Totuşi, i-ar fi plăcut ca el să fie acolo din mai multe motive, să-l ştie lângă ea când doarme sau pentru plăcerea de nedescris pe care o simţea când o mângâia, când se culca peste ea şi o pătrundea.

Bărbatul, însă, lipsea. Trecuseră mai mult de patru luni de când nu mai venise jos. Probabil că vâna foarte departe pe platou, sau poate chiar murise. Kitti Pritti se-nfiora la gândul acesta, deşi îşi putea găsi un alt bărbat; el nu fusese singurul, ci

doar ultimul şi îi plăcea mult.

Scara se încolăcea în jurul cuştii mari de fier, ruginită de tot, ce ducea şi ea până la şesul pământurilor-de-sub-cer. Din când în când, Kitti Pritti era nevoită să lovească brutal cu arcul cârduri întregi de animale-cu-dinţi-ascuţiţi, ce ieşeau din găurile zidăriei şi încercau s-o muşte de picioare. Animalele-cu-dinţi-ascuţiţi, nişte rotocoale cenuşii sau cafenii cu labe ridicol de scurte, deveneau periculoase dacă se lăsa atinsă de ele, căci se spunea că muşcăturile lor transmiteau boala neagră, întotdeauna mortală. Din fericire, animalele-mlădioase le vânau fără milă pe cele cu-dinţi-ascuţiţi, care nu se aventurau niciodată până în caverna de jos.

Kitti Pritti urca, sărind câte trei trepte deodată, cu pasul întins, mereu acelaşi. Deschizătura de cer de deasupra capului deveni din argintie de-a dreptul albastră. În sfârşit, ajunse în caverna superioară, sub marea boltă, stâncă dreaptă şi foarte netedă, cu excepţia orificiului de ieşire, unde totul se surpase şi trebuia să te strecori în patru labe, ba uneori chiar să te târăşti ca un animal-funie-cu-corpul-rece, înainte de a ajunge cu adevărat sub cer, în mijlocul ruinelor uriaşe ale cavernelor verticale ce te făceau să crezi că în fundul celor o mie de ochi pătraţi şi negri ai lor ascund tot atâtea priviri.

Vanlouss are chef să meargă la Rezervaţie. E o dorinţă nestăpânită, secretă, care îl chinuie adesea, îi strânge stomacul, îi usucă gura. S-a dus acolo de multe ori, câteodată pe ascuns, alteori, mai rar, împreună cu soţia-armonie Areichnide. N-ar şti să spună de ce e astfel urmărit de această dorinţă tulbure. E sigur că la bază se află impulsuri de natură pur sexuală – sau măcar aceste impulsuri erau limpezi la început, cu ani în urmă, când Vanlouss intrase pentru prima dată în Rezervaţie. Dar acum?... Vanlouss nu ştie; e numai o mărturie a dorinţei sale, o contemplă cum creşte în interiorul lui, cum devine irezistibilă, cum până la urmă se potoleşte atunci când se apleacă îndelung asupra cuştilor din sticlă ale Rezervaţiei, iar această viziune îi transformă sentimentele, nu lesne de identificat, un fel de regrete, un fel se sfâşietoare nostalgic.

Lui Kitti Pritti nu-i plăcea acest loc, în care ameninţări stranii par a se îngrămădi între blocurile pe jumătate dărâmate ale

cavernelor verticale unde nu călcau animalele. Din fericire, nu e mult de mers când cunoşti bine drumul cel mai scurt spre câmpia cu ierburi şi ea îl străbătea întotdeauna foarte repede; fugea şi dacă totul era în ordine, primul pas în iarbă venea ca o uşurare.

Când ajunse la marginea zonei cavernelor verticale, soarele era încă jos, iar departe, la capătul pământului-de-sub-cer, munţii mici şi rotunzi aproape că dispăreau într-o ceaţă uşoară, albăstrie. Era timpul să-şi pună laţurile şi, în plus, mai trebuia să facă un ocol până ta arbuşti. Ea ştia că soarele se va ridica pe cer şi în momentul acela lui Phils îi va fi tare foame şi va plânge în cavernă, poate înconjurat de femelele animalelor mlădioase, dar ele nu pot face nimic pentru el, în afară de a-l linge cu limba lor aspră, ca pe puii lor.

Porni repede, cu paşi mari, neobosiţi, puţin neliniştită din pricina nenorocirii lăsate să plutească în aer de pasărea neagră de dimineaţă. Vânătoarea se dovedi destul de bună: prinsese ceva doar într-un laţ, dar animalul-cu-urechi-mişcătoare agăţat în el era greu şi gras şi acum atârna în sacul din spatele lui Kitti Pritti. A mai tras şi destule săgeţi asupra păsărilor în zbor, însă fără rezultat, deoarece săgeţile din metal, prea grele, cădeau la mică distanţă. Îşi spuse că ar avea nevoie mai mare de săgeţi din lemn uşor, doar cu vârf mic din fier, meşterite de Bărbat odinioară, numai că ea nu ştia să le facă şi Bărbatul dispăruse. În cele din urmă doborâse, aproape din întâmplare, şi un animal-sapă-pământul ce dormea la soare pe o piatră lată şi asta îi mai aducea un spor de carne, deşi animalul-sapă-pământ avea carnea fără gust, tare, greu de sfâşiat cu dinţii.

Apoi, Kitti Pritti se căţără pe panta unde erau arbuştii şi în momentul acela auzi zgomotul. Se opri brusc, cu inima bătând şi se întinse în iarba destul de înaltă, cu faţa la pământ, fără să mişte. Mai auzise zgomotul de multe ori, era făcut de trage-singur, aducătorul fiinţelor-fără-seamăn. Când acestea veneau pe pământul-de-sub-cer trebuia să fugi, să te ascunzi, să nu fii văzut, altfel te prind, te duc pe un trage-singur şi nu te mai vede nimeni niciodată. Când dispărea cineva şi nu era găsit ţeapăn într-un loc sau altul, puteai fi sigur că ființele-fără-seamăn îl luaseră pentru a-l duce undeva la celălalt capăt al pământului-de-sub-cer, în cavernele lor verticale, despre care se spune că se găsesc pe mari întinderi, înalte ca munţii şi pline de mii şi mii

de fiinţe-fără-seamăn, dar, fireşte, nu se putea şti adevărul de vreme ce aceia ce văzuseră cavernele verticale nu se mai întorseseră niciodată ca să vorbească despre ele.

Aplecat pe fereastra pătrată a compartimentului-armonic, vanlouss îşi aruncă privirile mioape asupra siluetelor întunecate ale blocurilor oraşului-armonic, decupate pe cerul pur al dimineţii.

De jos, de la nivelurile inferioare, ajung până la el zgomotele nedesluşite ale circulaţiei de pe benzile rutiere, încolăcite în jurul clădirilor, ce transportă până în fundul acestor prăpăstii de umbră mii de vehicule grăbite, fumegătoare, bubuitoare. vanlouss se smulge cu greu din această fascinaţie şi se întoarce spre Areichnide, foarte ocupată să se înfăşoare în voaluri de tul, transparente. Acceptase, în sfârşit, să-şi însoţească soţul-armonie la Rezervaţie; n-a fost uşor, făcea întotdeauna mofturi când i se propuneau astfel de vizite, dar undeva în creierul ei ţâşniseră din adâncuri rămăşiţe ale educaţiei şi ale preceptelor vieţii-armonice, aşa că fusese de acord. Bine că s-a întâmplat aşa, fiindcă în luna aceasta ziua lor de concediu-armonic cade în acelaşi timp şi vanlouss n-ar fi putut s-o şteargă singur, fără multă gălăgie, până la Rezervaţie. El o întreabă dacă e gata, ea răspunde că da, apoi vanlouss îşi pupe ochelarii şi părăsesc compartimentul lor armonic. Un coridor drept duce în direcţia platformei mobile. Aceasta urcă până la acoperişul blocului, o sută de etaje mai sus, sau coboară până la nivelele de circulaţie, o sută cincizeci de etaje mai jos. Se înghesuie pe platformă; e aglomeraţie mare la ora asta, ca întotdeauna de altfel, o mulţime care urcă sau coboară. Blocul are numai patru platforme mobile şi numără cel puţin cinci mii de locatari, s-ar putea şi zece mii. Din cauza opririlor, lui vanlouss şi Areichnidei le trebuie o oră pentru a ajunge la nivelul de circulaţie distanţă-mare, undeva spre oraşul de jos, dar nu chiar în cel interior, ci în zonele nedeterminate, crepusculare, brăzdate de şanţuri, întărite de bare de susţinere groase ca nişte vagoane care formează zidăria blocurilor, străbătută de trenuri rapide ce traversează dintr-o parte în alta oraşul-armonie până la periferie, dar nu mai departe.

Kitti Pritti alerga. Făcuse o mare greşeală: se gândea că ar fi

trebuit să rămână întinsă în iarbă, nemişcată, deşi firele ţepoase îi intrau în piele şi poate aşa fiinţele-fără-seamăn n-ar fi văzut-o. Dar când scrâşnetul lui trage-singur se oprise, nu se mai putu abţine şi se ridică să se uite. Văzu atunci cele trei trage-singur stând departe, jos, pe câmp, iar în jurul lor siluetele mici ale fiinţelor-fără-seamăn. Liniştită să le ştie atât de departe, o rupse la fugă pe o colină cu un singur gând: să ajungă cât mai repede la cavernă, să-l regăsească pe micul Phils şi să rămână acolo, sub pământ, ascunsă, în afara primejdiei.

Acum fugea, fugea pe pământul gol al ţinutului-de-sub-cer şi zgomotul lui trage-singur era în spatele ei, aproape, din ce în ce mai aproape, nu îndrăznea nici să întoarcă capul. Muşchii îi ardeau sub piele, alerga, la început îşi aruncase arcul, apoi sacul cu vânat, dar asta nu-i ajuta la nimic; alerga şi vedea în minte pasărea nenorocirii fâlfâind din lungile-i aripi negre şi se simţi pierdută. Ceva o plesni peste picioare şi umeri, se prăbuşi, se rostogoli, se zbătu în mijlocul frânghiilor care o încolăceau, trage-singur o înconjurau cu bubuituri de tunet. Închise ochii, încetă să se mai lupte, să mai facă vreo mişcare, credea că va muri şi aştepta ca sufletul să-i iasă prin ochi şi să-i fie dus de vânt până în munţii albaştri, unde trăiesc sufletele.

Dar nu s-a întâmplat decât un singur lucru şi anume că nişte mâini o pipăiau, o apucau, o trăgeau. Când deschise ochii, era în picioare, ţinută bine de două fiinţe-fără-seamăn în mijlocul unui grup de alte fiinţe-fără-seamăn care vorbeau şi râdeau uitându-se la ea. Pentru prima oară le vedea atât de aproape şi pentru o clipă uită să-i mai fie frică, erau atât de ciudate, nu chiar înfricoşătoare, ci mai curând caraghioase. După aceea, au împins-o spre o namilă de fier şi abia atunci îşi reaminti brusc tot ce se spunea despre ţara fiinţelor-fără-seamăn şi înţelese că poate n-o vor ucide imediat, însă niciodată nu-şi va mai revedea caverna, nici pe Phils, şi că acesta fără ea va muri. Îşi simţi inima sfâşiată şi când o urcară în pântecele pătrat şi negru al lui trage-singur le întrebă pe fiinţele-fără-seamăn dacă nu s-ar putea să-l caute şi pe Phils, însă ele nu înţelegeau ce spune şi nici ea nu le înţelegea graiul. Se aşeză pe podea şi începu să plângă. Trage-singur se puse în mişcare, hurducându-se cu mare zgomot. N-o legaseră strâns şi, cum în cădere îşi julise pielea de la mâini şi de la genunchi, începu să-şi lângă rănile pentru a îndepărta pământul şi să-şi cureţe sângele, iar

însoţitorii ei începură să râdă văzând-o ce face. După o vreme, trage-singur se opri şi ea fu condusă spre o mare-pasăre-de-fier aşezată pe câmpie într-un loc necunoscut. O cuprinse o frică îngrozitoare, deoarece ştia că marile-păsări-de-fier zburau repede şi sus în cer, apoi când ajunse în pântecele păsării vuitoare simţi că parcă inima îi ieşea prin gură, iar după un timp simţi acest lucru a doua oară. Pe urmă, o scoaseră din marea-pasăre-de-fier şi ea văzu în depărtare cavernele verticale, înalte ca munţii, ale fiinţelor-fără-seamăn. Fu dusă, apoi, în pântecele unui fel de trage-singur lung ca un animal-funie-cu-corpul-rece, iar după aceea nu mai ştiu ce se întâmplă cu ea, era ca într-un vis urât de care îţi aminteşti cu teamă la trezire; de data aceasta nu va mai avea loc nicio deşteptare, nu vedea decât imagini amestecate din interiorul cavernelor verticale unde a fost condusă. Acolo, fiinţe-fără-seamăn vorbeau între ele privind-o, nişte mâini o palpau, o măsurau, o atingeau; din acest loc straniu căzuse peste ea din găurile zidului o ploaie călduţă şi plăcută, apoi o aduseseră cu blândeţe în caverna mică şi luminoasă şi o încuiaseră.

Pe drum au fost nevoiţi să mănânce nişte cuburi de pateu de soia stropite cu un păhărel de bere călduţă, ieşit pentru câţiva bani dintr-un aparat automat al rapidului, deoarece traseul de la blocul lor până la Rezervaţie este lung şi cu mai multe schimbări de linii. Cu totul, le-au trebuit încă trei ore ca să ajungă în pragul oraşului-armonic, în faţa câmpiilor goale unde nu se merge niciodată, dinaintea incintei strălucitor decorate a Rezervaţiei. Areichneide încearcă să-şi scuture vălurile de praful adunat, spune pe un ton acru că au ajuns, în sfârşit, şi că nădăjduieşte că acum vanlouss e mulţumit. El tace, cuprins de un fel de exaltare, amestecată cu o teamă nelămurită, pe care o resimte întotdeauna când pătrunde în Rezervaţie. La ora aceasta, însă, e multă lume şi trebuie să înaintezi în mijlocul unui şuvoi compact de oameni ce vin aici ca la târg şi, de altfel, Rezervaţia ia puţin câte puţin aspectul unui târg, cu toate luminile astea care strălucesc ca nişte puncte multicolore începând cu căderea nopţii, cu barăcile de atracţie împrăştiate printre cuştile de sticlă şi standurile documentare, cu bufetele şi tonetele apărute aproape pretutindeni, oferind câteva feluri de mâncare sau băuturi rare – aflate în cantitate foarte mică – cum ar fi suc de

cătină albă sălbatică, chiftele din carne sintetică în sosuri aromate… Trebuie să dai din coate, să te ţii bine pe picioare, să te strecori prin mirosul greu de sudoare, în mijlocul mării zgomotoase a conversaţiilor, a strigătelor, a fluierăturilor, a muzicii. E foarte greu să te învălui aici într-o mantie de meditaţie şi, totuşi, ori de câte ori îşi afundă privirile în interiorul cuştilor de sticlă, vanlouss simte cum în sine se cască un gol, un mare hău inexplicabil.

Se învârte mult în jurul cuştilor, scrutează, iscodeşte, cu soţia-armonie bombănind la braţul lui. Nu-l interesează standurile unde sunt explicate cu ajutorul unor grafice complicate, în culori, procesele de transformări genetice; le ştie pe de rost. De multă vreme nu mai e atras decât de fiinţele închise în cuştile de sticlă. Rămâne pironit în faţa uneia dintre ele şi se uită la o creatură blondă, venită de curând, negreşit, căci n-a mai văzut-o, o creatură blondă stând apatică într-un fotoliu, cu ochii ficşi, cu capul întors spre public, probabil fără să vadă oamenii ce defilau pe dinaintea cuştii sale de sticlă, privind-o înduioşaţi, veseli, curioşi, interesaţi, dezgustaţi… vanlouss o priveşte, îi priveşte părul lung, blond, revărsat pe umeri, îi admiră tenul palid, colorat doar de puţin roz în obraji, ochii ce par albaştri, se opreşte pe sânii grei şi tari, coboară pe pântecele neted, terminat cu o spumă fină de aur şters, parcurge coapsele lungi, picioarele zvelte, întărite de mersul liber pe câmpiile pustii, unde nimeni din oraşul-armonie nu merge niciodată şi după aceea… După aceea, trebuie să plece pentru a reface lungul drum în sens invers până la compartimentul-armonie unde el şi soţia-armonie îşi vor lua frugala masă de seară, un pahar de apă de orez, pateu cu praf aromat, fructe uscate din Africa, venite atât de departe, vândute atât de scump.

La început, Kitti Pritti abia a gustat, apoi a început să mănânce fructe necunoscute şi bucăţi de carne plăcut mirositoare, neobişnuit gătite, a băut apă parfumată cu diferite arome, s-a obişnuit să vadă trecându-i prin faţă, prin peretele transparent al micii sale caverne luminoase, o mulţime de fiinţe-fără-seamăn, care se uită la ea şi pleacă. Stă aşezată pe o saltea moale şi plăcută la atingere ce se afundă sub ea, nu are nimic de făcut, nu doreşte nimic, mai e sfâşiată uneori de imaginea micului Phils, dar şi aceasta se estompează puţin câte puţin. Drumurile pe câmpie, jocurile cu animale-mlădioase,

spaimele, primejdiile vieţii în cavernele adânci devin din ce în ce mai îndepărtate, n-are nimic de făcut, nimic de dorit, se scufundă încetişor într-o toropeală călduţă: se simte bine.

Trec din nou pe sub marele portal al intrării în Rezervaţie. Cu litere luminoase e specificat că e vorba despre Rezervaţia pentru specimene umane pe cale de dispariţie şi unde sunt închişi pe viaţă, în cuşti de sticlă, femei şi bărbaţi sălbatici, scăpaţi nu se ştie cum mutaţiilor care au remodelat specia umană după Marile Războaie Atomice ce au avut loc în urmă cu două sule de ani. vanlouss îşi potriveşte ochelarii pe nas, ochelari cu trei lentile de diferite dioptrii, fiindcă are trei ochi, din care unul în mijlocul frunţii. Toţi văd diferit, dar fiecare la fel de prost şi încearcă să se grăbească prin mulţime, abia trăgându-şi picioarele enorme, zbârcite, purulente, terminate printr-un fel de cioturi uriaşe în chip de tălpi. Îşi priveşte pe furiş soţia-armonie, marea Areichnide, cu o drăgălaşă piele verde ca frunza, care încearcă să înfăşoare cu efecte artistice vălurile de tul pe crestele cornoase care îi fac un spate de reptilă din era secundară. Merg printre oameni, care au cu toţii ceva ciudat, nelalocul lui, cu smocuri de păr unde nu trebuie, sau solzi, ori pene, sau au pielea caraghios colorată, membre contorsionate ori atrofiate, toţi au câte ceva ieşit din comun şi vanlouss îi spune soţiei-armonie:

— Erau frumoşi, nu-i aşa?

Ea întreabă cine erau frumoşi şi vanlouss bâiguie:

— Oamenii, altădată…

Cuprinzând cu un gest al mâinii lumea viermuitoare din jur Areichnide spune:

— Oamenii suntem noi.

Traducere de BEATRICE STANCIO
şi FLORIN DĂNILĂ

JEAN-PIERRE ANDREVON

Publicat pentru prima dată în condiţii profesioniste în revista „Fiction” cu La réserve (Rezervaţia), textul pe care vi-l propunem, Jean-Pierre Andrevon îşi aşterne pe hârtie angoasele şi refuzurile sale: represiunea sub toate formele, distrugerea cadrului vieţii, dezumanizarea sau, ca un ultim suspin al unui

pesimism fundamental, sfârşitul speciei umane... Fie că împărtăşim sau nu convingerile autorului, nu-i putem nega sinceritatea şi talentul.

Născut în 1937, Andrevon este autorul a aproape patruzeci de romane şi de culegeri de nuvele. A obţinut Marele premiu al SF-ului francez în 1987 pentru l-a feé et le géomètre, o lucrare pentru copii, şi în 1990 cu Sukrân, o povestire viguros antirasistă, îmbrăcată în haina romanului negru.

PICNICUL DE LA MALUL MĂRII

THIERRY DI ROLLO

Ca să ajungă pe plajă, au luat-o pe poteca pe care venea întotdeauna Mia. Ei nu-i plăcea înghesuiala de pe şosea. O boare îşi făcea simţită prezenţa măturând uşor nisipul încins, iar zgomotul valurilor ce se spărgeau molcom de mal se auzea înăbuşit în aerul călduţ. Plaja era pustie. Doot se uită mirat la Mia. Soarele albastru strălucea în acest început de după-amiază, iar în depărtare marginea orizontului marin se confunda cu cerul roşu-ocru al lui Groenar 3. Miei îi plăcea să vină să se odihnească aici, departe de agitaţia din Gor IV şi de circulaţia din ce în ce mai nebunească. I se părea că ştie dintotdeauna plaja aceasta, nisipul, dar, de fiecare dată, avea un motiv serios pentru a le găsi o atracţie nouă, iar în ziua aceea se întâmpla la fel. Mia îi zâmbi drăgăstos lui Doot, ca şi cum ar fi vrut să-l facă să-i împărtăşească bucuria în faţa unui asemenea spectacol, a paletei de culori vii, atât de diferite de cenuşiul sintetic al oraşului. Doot, însă, orăşean convins, nu era surprins decât de deosebirea de mediu pe care a simţit-o venind până aici; recunoştea lucrurile, dar fără sensibilitate sau emoţie. Mia îl înţelegea foarte bine şi nu voia să exagereze. Aşternu proviziile pe o faţă mare de masă din material plastic, având grijă să nu uite de oranjada sintetică, apoi se aşeză, îmbrăcată, direct pe nisip. Chiar atunci, o pală uşoară de vânt începu să se joace prin părul ei blond-brun. Cu ochii închişi, savura mângâierea acestei adieri atât de neobişnuite, răcoroasă şi caldă totodată, atât de senzuală. Undeva, îşi luă zborul o pasăre mecanică, iar fâlfâitul se adăugă clipocitului produs de zvâcnetul valurilor sparte de mal. Doot se uită lung la ea, înainte de a-şi privi, întrebător, însoţitoarea:

— Mia, vii să te scalzi?

Tânăra, atât de frumoasă în costumul ei făcut anume pentru mare, răspunse încet, fără a întoarce capul:

— Nu, Doot, o să merg mai târziu.

El o luă la fugă şi plonjă Mia, stând acum întinsă pe o parte, bău o oranjadă şi încercă să nu se gândească la nimic, privind orizontul.

Urmă o lungă aşteptare. Ea ştiu că Doot nu se va mai

întoarce. Băuse toată oranjada în aşteptarea lui, fără să încerce nicio amărăciune. Puse la loc ce mai rămăsese şi se îndreptă spre drumul principal de acces. Picioarele i se târau prin nisipul portocaliu, ca şi cum acesta ar fi încercat s-o convingă să mai întârzie puţin. Însă Mia ştia să reziste la chemarea mării. Când ajunse la şoseaua pe care Doot n-o va vedea niciodată, trecu fără să observe o pancartă mare pe care se afla anunţul:

BAIA STRICT INTERZISĂ
ÎN PREAJMA PLAJELOR DE NISIP PORTOCALIU
E SEMNALATĂ PREZENŢA RECHINILOR

Nu, ca se gândea prea adânc, poate la Doot, şi apoi şi soarele devenea din ce în ce mai puţin arzător.

A doua zi, se hotărî să pornească la vânătoare şi se gândi că un scurt tur prin oraş ar fi cel mai bun mijloc să-şi atingă scopul. Habar n-avea ce tip de gronarian îi va cădea în noaptea aceea în braţe, dar ştia sigur că va exista unul. Cum circulaţia era la fel de nebună în Gor IV, se decise să ia Farno-carul.

Vehiculul, asemănător unui lung şarpe-clona, era cocoţat pe o şină cu pernă de aer şi plutea cu repeziciune în jurul oraşului; aluneca senin, fără probleme. Mia socoti maşinal opririle pentru a întâmpina, în sfârşit, cu o privire de copil încântat, singurul moment care o ajuta să suporte monotonia acestor călătorii şi urâţenia posomorâtă a peisajului urban. Într-adevăr, Farno trecea acum peste uriaşa adâncitură de verdeaţă situată în partea de răsărit a oraşului: pădurea Zedir sau Zediriana, cum le plăcea gronarienilor s-o numească. De îndată, cu un zâmbet complice, cufundându-şi privirea în imensitatea sintetizată, fata se gândi la perechile ce rătăceau şi se iubeau aici de când e lumea. Cunoştea şi ea cele mai ascunse colţuri ale aşa-zisei păduri, dar azi, pentru a-i reuşi vânătoarea, nu va recurge la vechile şiretlicuri de gronariană. Nu, în ziua aceea, ce se arăta absolut minunată, se va mulţumi să viziteze Marele Parc Holografic din Gor IV şi, în mod sigur, îşi va sfârşi seara, cu o oranjadă sintetică în faţă într-o grotă-de-plăceri din oraş. Mia zâmbi în sine: ştia că nu-şi va pierde timpul ca să pună în practică acest program.

Din păcate, plimbarea prin Marele Parc nu fu pe măsura

aşteptărilor şi Mia, cu toate bunele sale intenţii, nu întâlni decât vreo câteva perechi şi două sau trei viitoare mame ce-şi mângâiau pântecele rotunjit, iar pe la sfârşitul după-amiezii nişte gronarieni veniţi să se odihnească după o zi de muncă. Cu părere de rău se îndreptă spre grota-de-plăceri. Ştia că în localurile pentru celibatari în lipsă de aventuri, fiecare vânător îşi află până la urmă prada, însă nu se omora după aerul supraîncălzit şi înecat în oranjadă sintetică din ele. Mia se alătură fără nicio greutate unui grup vesel şi făcu cunoştinţă cu unul dintre petrecăreţi.

Se numea Nhet. Din punct de vedere fizic, avea înălţimea medie autorizată şi asta nu-i displăcea fetei. În plus, era agreabil şi ştia să se poarte în societate. Petrecerea se prelungi până târziu şi se termină în Marele Parc, foarte întunecat acum. În acea seară, vântul fusese reglat la „foarte uşor" şi frunzele arborilor-holograme foşneau abia auzit. Mia se simţi imediat mult mai bine în mijlocul acestei naturi liniştitoare. Nhet îi zâmbea, dar ea era sigură că acest loc sau altul nu va schimba cu nimic comportamentul, mereu acelaşi, al acestui gronarian tipic.

— Mia, la ce te gândeşti, aşa, cu ochii închişi?

Răspunsul veni fără grabă:

— Ascult freamătul vântului. Nu-l simţi cum respiră printre ramuri? E chemarea mării…

Nhet ar fi vrut să aibă aceeaşi senzaţie ca şi Mia, dar la o oră atât de târzie ar fi fost o faptă eroică din partea lui. Şi apoi, îşi dădea seama că efortul era inutil: trupul lasciv al fetei se abandona deja mângâierilor sale.

În pat, fu foarte viguros…

Dimineaţa devreme, Mia propuse o ieşire la plaja portocalie. Nhet acceptă cu bucurie, vremea promitea să fie atât de caldă! Acolo jos, aşezată pe nisip, ea aşteptă îndelung întoarcerea prietenului ei, iar între timp goli toată sticla de oranjadă. Înţelese că el nu va mai reveni şi împături totul cu grijă. Se întoarse pe şosea şi de această dată văzu pancarta. O citi şi surâse.

Câteva ore, sau poate câteva zile, mai târziu – Mia nu ştia niciodată – vânătoarea începu din nou. O dată în plus. În seara aceea era plin la grota-de-plăceri. Nhet şi amintirea sa se aflau departe, foarte departe. Mia râdea în hohote de glumele lui

Reel, care se cam întrecuse cu oranjada. Domnea o atmosferă de veselie dezlănţuită. Băutura curgea în valuri şi ameţea spiritele. Fata profită de aceasta pentru a se abandona fanteziei, apoi, cuprinsă la rândul ei de nebunia din jur, îşi dădu drumul fără nicio reţinere; văzu atunci, cu ochi mai puţin cuminţi, cum o fericire violentă transfigura grota-de-plăceri, printre râsete, printre trupurile ce se înlănţuiau cu furie prin colţurile întunecate – imagini fugare ale unui decor rănit de siluete artificiale şi derizorii. Chiar Reel, lângă ea, părea să fi primit o altă dimensiune. Petrecerea ajunse la apogeu. După care efectul euforizant provocat de oranjadă sfârşi prin a se risipi, iar trezirea fu dureroasă pentru Mia, chiar dacă foarte târziu, noaptea, când zgomotele sutelor de voci din jur, atmosfera înceţoşată a locului unde lumina zilei nu pătrundea niciodată, începură să redeştepte ura tinerei gronariene faţă de aceste spaţii sordide. Nici glumele noului său prieten n-o mai distrau. Se hotărî să plece acasă; simţea că melancolia primejdioasă ce-o bântuia dintotdeauna o cuprindea iarăşi, în acelaşi timp cu o dorinţă de neînvins de a părăsi grota-de-plăceri atât de artificială. Reel o urmă.

Ajunseră în pat destul de repede. Mia avea nevoie de un trup cald lângă al său, a grijii blânde şi virile care să o protejeze de frigul de afară şi de senzaţia gravă inspirată de vidul ce te atrage de fiecare dată tot mai jos. De data aceasta, însă, nu-i ajută la nimic şi se simţi inundată de o imensă disperare când, din marea dezlănţuită a memoriei sale, începură să urce la suprafaţă amintirile. Atunci, în timp ce făceau dragoste, ea nu se putu abţine să-i spună la ureche o poveste.

Îi mărturisi că încetase de a mai fi fericită din ziua când, mică fiind, tatăl său o dusese într-o după-amiază caldă pe plajă. Se mirase că nu mai era nimeni, dar tatăl îi răspunsese că trebuie să profite de asta. Nu mai aşteptă să aşeze masa şi alergă să se arunce în apă. Mia zâmbise fericită şi începuse să scoată pachetele cu mâncare şi oranjada, după ce întinsese pe nisip faţa de masă din plastic.

— Eram uşor toropită… Când mi-am dat seama că se scursese multă vreme de la plecarea lui în apă, am început să strig până n-am mai avut glas. Nu mai ştiu cât l-am strigat… N-a răspuns. Atunci am alergat la întâmplare pe şoseaua pe care nu veneam niciodată, tatăl meu şi cu mine; ne plăcea mai mult liniştea

potecii... Alergam înnebunită, lacrimile mă împiedicau să văd bine înaintea mea. M-am izbit, în plină fugă, de un stâlp cu o pancartă mare. N-am simţit nimic, dar ceva m-a împins să citesc ce scria pe ea. Am înţeles că tatăl meu fusese ucis de rechini, care, cu ocazia migraţiei lor, veneau în apropierea ţărmurilor cu nisip portocaliu timp de două luni din vara gronariană. Tata e mort, Reel... Tata a fost ucis de rechini.

Tăcu. Liniştea din jurul lor parcă-i confirma spusele. În acel moment, sentimentul de totală singurătate care, nemilos, punea stăpânire pe ea, îi aminti de întreaga oroare a vieţii ei de după acea zi îngrozitoare. Ochii i se umplură de lacrimi. Cât despre Reel, el nu auzise nimic, creierul îi mai era înceţoşat de excesul de oranjadă.

A doua zi, când ajunseră pe plajă venind pe potecă, o găsiră plină de lume. Cu o strâmbătură, Mia înţelese că migraţia rechinilor se terminase şi că trebuia să aştepte cu răbdare până la vara viitoare. Vântul, reglat la „foarte uşor“ în ziua aceea, îi mângâia şuviţele de păr blond-brun şi i se jucă pe obraji, însă ea era prea absorbită ca să se bucure din plin. Nu-i mai rămânea decât să aştepte.

Timpul trecu. După câteva luni, Mia aduse pe lume un copil. Lui Reel, tatăl, nu-i venea a crede. Spitalul mirosea a spital, sora îl conducea printr-un labirint de coridoare, dar toate acestea încă nu-l convingeau că nu visează, ca şi cum fiecare element nu era decât o iluzie, afară, poate de paşii tinerei femei din faţa lui... Realitatea aspră, definitivă, îl izbi când sora deschise uşa pentru a-l lăsa să între. Încăperea era aproape în întuneric, doar o lumină slabă înconjura ca un halo palid leagănul noului născut. Reel privi, prin geamul ce tăia spaţiul în două, bebeluşul care tipa. Foarte emoţionat, nu ştia ce va face cu mica fiinţă, dar, gândindu-se la Mia, fu sigur că va avea forţă să înfrunte viitorul. N-ar fi putut să spună dacă sora, la rândul ei, manifesta o mare discreţie sau, mai simplu, că era prea mişcat pentru a observa că şi ea privea copilul.

După un timp, care lui i se păru veşnicie, ea îi aminti că e acolo:

— E o fetiţă, domnule Reel.

Lui i se umeziră ochii.

— Şi... mama?

— A murit la naştere. Suntem dezolaţi.

O spusese cu atâta răceală, încât Reel se simţi şi mai singur cu nefericirea sa; începu să plângă de-a binelea, deşi ştia că multe mame mureau la naştere pentru a se frâna demografia galopantă a lui Groenar 3. Mai ştia şi că trebuia să se socotească fericit că-şi putea păstra fiica; noii născuţi aveau aceeaşi soartă când numărul de naşteri autorizate pentru un an era atins. Reel cunoştea toate aceste lucruri, dar plângea la fel de tare ca bebeluşul de dincolo de geam.

Apoi, vara groenariană veni din nou şi Reel luă obiceiul să-și ducă fetița la plajă. Se afla multă lume întotdeauna, dar el îşi amintea de Mia, care-l făcuse atât de fericit în cele treisprezece luni de viaţă comună, chiar dacă ea se plângea deseori că naşterea va avea loc înainte de mijlocul verii. Ritualul după-amiezelor la mare continuă astfel, până în ziua când nu mai găsiră pe nimeni. Acolo, pe nisipul portocaliu, cu vântul cântându-i în urechi, Reel îşi aminti de ce-i spusese de atâtea ori Mia; descoperi plăcerea intensă de a fi singur cu sine, cu adierea brizei artificiale mângâindu-i senzual pielea, bucuria profundă şi adevărată pe care distracţiile superficiale ale oraşului n-o pot aduce niciodată. I se părea că Mia e lângă el şi că nu-l va mai părăsi niciodată. Luă fetiţa în braţe, se duseră să facă baie şi nu mai reveniră.

Plaja era pustie. Valuri liniştite udau ţărmul. Nimic nu tulbura armonia sunetelor şi a mişcărilor. Ceva mai departe, pe şosea, pancarta cea mare atrăgea atenţia:

BAIA STRICT INTERZISĂ
ÎN PREAJMA PLAJELOR DE NISIP PORTOCALIU
E SEMNALATĂ PREZENŢA RECHINILOR

Traducere de BEATRICE STANCIU

THIERRY DI ROLLO

Născut în 1959, Thierry Di Rollo, titular al unei catedre de drept, lucrează în prezent ca informatician la un ziar regional.

Şi-a publicat primele povestiri în revista „Imagine...” din Quebec. Alain Dorémieux, unul dintre cei mai buni specialişti ai genului din Franţa, i-a editat de curând Là derrière la porte în numărul trei din seria sa de antologii Territoires de l’inquiétude (Denöel, „Présence du fantastique”). Numeroase alte povestiri

sunt în curs de apariţie.

Thierry Di Rollo posedă un ascuţit simţ al descrierii şi al psihologici personajelor. În scrierile sale nu uită niciodată necesitatea, adesea sortită eşecului într-o lume care o neagă sau o respinge, a iubirii. Picnicul de la malul mării este, într-un fel, textul său purtător de noroc: autorul mărturiseşte deseori că a „învăţai meseria de scriitor” cu ocazia rescrierilor succesive, ce au avut drept rezultat această mică bijuterie plină de sensibilitate.

REABILITARE

GÉRARD KLEIN

Dragi părinții,

Când ai intrat în zona frikill nu-ţi mai vine să mori de râs. Ni s-a comunicat de pe Pământ, pe când ne aflam în cuadrantul galaxiei ce urma a fi verificat. Bineînţeles, eram încă departe de regiunea de lupte, atât cât se poate vorbi de front într-un război interstelar unde operaţiunile se reduc mai ales la lovituri îndrăzneţe. Ici, colo, câte o încăierare sau curăţarea vreunei baze inamice, când apuci s-o detectezi. Lucru de rutină. Oricum, însă, îţi simţi stomacul ghem. Nu c-ai risca mare lucru la bordul unei unităţi ca SS Richard-Nixon, de treizeci de kilometri lungime, un echipaj de douăzeci şi cinci de mii de oameni şi cinci mii de combatanţi. Nu mai ştiu masa exactă, dar trebuie să depăşească binişor zece gigatone. La bord, atmosfera e mai degrabă destinsă. Cum zice şi comandantul: „Când o pornesc băieţii într-o croazieră de zece ani, trebuie să se simtă ca acasă”. Nimic nu e prea bun pentru noi şi mi se rupe inima dacă mă gândesc câte lipsuri înduraţi voi pe Pământ din cauza acestei mizerii de război. Aici, în sferele înalte, se spune că sfârşitul se apropie. De curând, i-am buşit zdravăn de câteva ori pe mizerabilii de xenoşi. Nu mai durează mult până se dau învinşi. Cel puţin, asta ar trebui să facă. Vor avea ceea ce merită.

Tocmai începuserăm să ne distrăm, patru băieţi şi două fete drăguţe de la serviciul de moral, când s-a lansat noutatea pe interior. Dur. Ni s-a făcut frig dintr-o dată. Niciunul dintre noi nu era de serviciu, dar ne-am împrăştiat în grabă. Parcă nici inima nu-mi mai bătea. Am aruncat şortul pe mine şi am ieşit să văd ce fac ceilalţi. Câţiva dintre albaştri erau mai degrabă palizi. Îşi scoseseră insignele de pacifişti. Eu nu. Ţin să mi se cunoască opiniile. Cred că dacă fiecare ar fi rămas acasă, războiţii nu izbucnea. Dar asta nu mă împiedică să-mi fac bine treaba şi să fiu bine notat. Mi-am petrecut cel puţin o oră din treizeci lângă o maşină de învăţat şi sper să ies programator seria A în sesiunea următoare. Astfel, când mă întorc pe Terra voi găsi cu siguranţă o slujbă bine plătită, ori, dacă nu acolo, pe una din noile lumi. Am înţeles că viaţa nu-i întotdeauna hazlie, dar, ca să aduni

grâul, nu trebuie decât să te apleci.

Nu ştiu dacă voi aveţi idee ce-i aceea o zonă frikill. Conform instrucţiunilor, este o regiune a spaţiului, virtual controlată de duşman, unde ai datoria să distrugi tot ce mişcă. Inclusiv tot ce are viaţă pe planetele din drum şi aşa ni s-a întâmplat o chestie caraghioasă, dar până la urmă s-a făcut treabă ca la carte.

Ideea este că inamicul se infiltrează în regiune, că poate să ia contact cu populaţiile indigene, dacă ele există, şi să le aţâţe împotriva noastră. Profită de mâna de lucru ori de materiile prime, sau îşi instalează baze secrete, care le pot provoca alor noastre mari necazuri. Pentru a împiedica aceasta, practicăm ceea ce se cheamă cauterizare. Când se cauterizează o planetă, nu mai rămâne nimeni şi nimic de care inamicul s-ar putea sluji. Bineînţeles, după cum ne aminteşte comandantul în predica sa duminicală, ori de câte ori arc ocazia, e măsură extremă şi nu se aplică decât cu prudenţă. Conform constituţiei, orice viaţă e sacră şi orice viaţă inteligentă trebuie păstrată. De aceea, de fiecare dată când descoperim o civilizaţie necunoscută, lăsăm acolo instructori care o echipează şi o antrenează ca să se poată apăra împotriva xenoşilor şi a tiraniei lor. Nu sunt de acord întotdeauna cu consecinţele, având în vedere ideile mele şi rezultatele pe care am avut uneori ocazia să le constat, dar cred sincer că altceva nu e de făcut, fiindcă xenoşii nu respectă nimic din ce e sfânt pentru noi, nici libertatea, nici religia vieţii. De pildă, n-am auzit niciodată ca un xeno să fie pacifist. Ca să fiu sincer, nu ştiu mare lucru despre ei, decât că seamănă cu o încrucişare între o urzică şi un crab, că trăiesc într-un fel de termitiere şi că ne-au atacat primii. Cum spune şi popa, putem ierta ce-au făcut vieţii când îi vom fi strivit.

Sigur, de cum e declarată starea de frikill, intrăm în perioada de alertă oranj şi obiceiurile ne sunt puţin tulburate. Zece ore de serviciu din treizeci nu e deloc acelaşi lucru cu şase. Nava a fost împărţită în compartimente şi ni s-au distribuit insigne ca să putem trece de la unul la altul. Am participat, fără a fi anunţat dinainte, la două exerciţii de salvare şi de evacuare, dar nimeni n-a luat chestia asta prea în serios. Combatanţii s-au trezit că li s-a interzis aproape de tot cartierul de distracţii, ceea ce i-a cam înfuriat, dar cum eu nu sunt decât tehnician, dispoziţia nu mă privea. Am primit o insignă albastră, care îmi permitea să circul aproape peste tot, în afară de locurile unde oricum nu mă duc

niciodată. Pe scurt, după câteva zile ai fi crezut că nu s-a schimbat nimic.

Pe urmă, am dat peste o planetă locuită.

Eram la post şi îndesam într-o maşină o grămadă de hârţoage plicticoase referitoare la starea stocurilor, când a sunat gongul. Luminile şi-au schimbat culoarea şi ne-am dat seama că se dăduse alarma roşie.

L-am întrebat pe vecinul meu Ric, aflat la a treia campanie:

— Tu ce crezi? Am intrat în bucluc? Riscăm un atac?

Mi-a răspuns liniştit, mestecându-şi guma:

— Eşti nebun. În sectorul ăsta? Nu-i decât un cuib de şobolani.

M-am gândit o clipă, apoi i-am spus:

— E a doua planetă în jurul acestui soare de tip G. Crezi că sunt xenoşi pe ea?

A ridicat din umeri.

— Poate da. Poate nu. Chiar dacă sunt, sectorul ăsta nu e de niciun folos. Dar dacă le-ar putea fi utilă e mai bine s-o curăţăm.

Am păstrat tăcerea un moment.

— Şi dacă sunt fiinţe pe ea?

— Ei, şi? Nu sunt ca mine ori ca tine, nu? Nu-s oameni.

După asta, o bună bucată de vreme am tăcut.

Totuşi, mă gândeam la acele fiinţe, dacă existau pe blestemata aia de planetă, la religia vieţii şi mi-am zis c-ar fi mai bine pentru toată lumea să nu fie nimeni, vreau să spun nicio urmă de viaţă, pe pietroiul ăla afurisit. Pe urmă, mi-au tăiat accesul la calculator. Aveau nevoie de el să analizeze pachetele cu daruri pentru planeta de care ne apropiam şi starea stocurilor mai putea aştepta, iar eu n-am mai avut nimic de făcut. Aş fi preferat să-mi ocup mintea, chiar şi cu o sarcină idioată, dar nu era posibil, nu-mi rămânea decât să aştept instrucţiuni, aş fi vrut să trag o duşcă, dar în timpul alarmei roşii e strict interzis şi cine se matoleşte e trimis la sol cu prima ocazie. La sol înseamnă unul din cuiburile de purici instalate peste tot şi unde procentul de pierderi depăşeşte cu mult 50.

Când ni s-a spus că pe acea planetă era viaţă, mă aflam la popotă şi mâncam. Presimţisem asta de la început, de cum aflasem că ne apropiem de o stea de tip G, pentru că am apucat să învăţ noţiuni de astrobiologie de la nişte tipi de meserie şi ştiu că pe nouă din zece planete din jurul acestor stele se dezvoltă viaţa şi aproape întotdeauna pe a doua sau a treia,

plecând din centrul sistemului. Soarele nostru e unul de tip G, de aceea a apărut viaţa pe Terra noastră, iar pe Marte n-a rezistat. Din acelaşi motiv, comandantul nostru s-a îndreptat spre această stea. Pe xenoși, ca şi pe noi, nu-i interesează decât stelele de tip G, chiar dacă ei pot trăi numai pe lumi cu mult mai reci decât Terra, cum ar fi sateliţii lui Jupiter sau, la nevoie, ai lui Pluton. Astrobiologii spun că e posibil să existe forme de viaţă foarte diferite în jurul sorilor de alte tipuri, dar toţi îşi bat joc de ei, afară de oamenii de ştiinţă, deoarece noi n-avem mijloacele să colonizăm aceste planete şi nici măcar să punem piciorul pe ele. După război, când vor exista mijloacele materiale, vom vedea. Pentru moment, însă, lupta se dă pentru stânci de un tip cu totul deosebit.

Interul transmitea tridimensional o partidă de şah, având în vedere că jocul îi interesează pe mulţi dintre băieţii de aici, inclusiv pe mine. Fata care comenta partida s-a scuzat pentru întrerupere şi ne-a spus că urmează să vedem imagini ale planetei. Cum ne găseam la mai multe zeci de ore-lumină distantă, imaginile nu vor fi decât bidimensionale. Însă, oricum, în spaţiu se pierde simţul volumelor.

Imaginea era curată şi clară. O lume care se învârte în spaţiu e întotdeauna impresionantă. Mai întâi, n-am văzut decât un punct portocaliu, apoi un cerc minuscul virând lent spre mov, abia ştirbit de o semilună de noapte. Era nefiresc, deoarece, ca măsură de precauţie, noi veneam din spatele soarelui în jurul căruia se învârtea planeta. În principiu, nu riscam nimic, băieţii de la detecţie nu sesizaseră niciun semn de activitate inteligentă în toată gama de unde electromagnetice, cu atât mai puţin din partea tahionilor, şi pentru că locuitorii planetei, dacă existau, nu puteau dispune de o tehnologie prea avansată, în comparaţie cu a noastră sau cu cea a xenoşilor. Instrucţiunile, însă, sunt instrucţiuni. Dacă se aflau acolo astronomi nu puteau repera nava decât dacă erau extrem de dotaţi pentru a privi soarele în faţă. Bineînţeles, după ce ne apropiam mai mult, eram obligaţi să înconjurăm soarele lor, îndepărtându-ne puţin de planul elipticei, acesta fiind cel mai bun mijloc de a trece neobservaţi. Şi, oricum, pentru ei ar fi fost prea târziu.

Pentru moment, însă, nu mă gândeam la toate astea. Priveam la lumea ce devenea încetul cu încetul albastră, aureolată de vata alungită a atmosferei sale şi mă gândeam la Pământ. Nu-

mi era foame.

Cei din jurul meu încetaseră şi ei să mănânce. Nico, o falā drăguţă pe care îmi place s-o am numai pentru mine din când în când noaptea, îşi răsucea şervetul de hârtie cu atâta furie că l-a făcut praf. Avea ochii încercănaţi. Planetă mamă, jur că avea ochii umezi.

Nu ţineam deloc să mă duc acolo să văd. Repetam în gând, ca o placă stricată: Planetă mamă, fă să nu fie nimeni acolo.

Pe urmă, captatoarele de pe sonde au stabilit legătura cu cele de pe navă şi era ca şi cum am fi făcut un salt înainte de miliarde de kilometri. Planeta era uriaşă, ai fi crezut c-o atingeam, albastră, dar un alt albastru decât cel al Terrei, cu o nuanţă de mov, iar în aureola din jur se afla un punct portocaliu pe alb. Totul montat în negrul spaţiului.

Apoi, pe ecran s-a schimbat imaginea. Dansau patru planete, de patru ori aceeaşi, dar văzută din patru unghiuri diferite, în funcţie de sondele care o prindeau în cleşti. Noapte, zi, asfinţit şi răsărit. Poli şi ecuator, totul era acolo. Şi deşi sondele se aflau încă la milioane de kilometri, se vedeau norii, se întrevedeau largile întinderi deşertice, munţii şi marile suprafeţe verzi ca muştarul, probabil oceane.

Mă gândeam: Planetă mamă, fă să nu fie nimeni acolo.

Sus, în careul ofiţerilor, trebuie că aflaseră ceva, dar ne lăsau să fierbem, ce mai, trucul psihologic. Pentru ca toată lumea să ajungă să spună în adâncul sufletului: la dracu' cu planeta asta, dacă nu poate fi a noastră, să nu-i lăsăm nici pe xenoşi s-o aibă.

Când eşti bărbat, poţi dori o planetă ca pe o fată. Şi poţi dori într-atât o fată, încât ai prefera ca mai degrabă să moară decât s-o aibă altul. Nu e vorba, bineînţeles, de un prieten, ci de un nemernic, un duşman, un xeno. Însă pe xenoşi îi interesau planetele, nu fetele.

După aceea, a apărut vegetaţia, dintr-o dală, un fel de muşchi pe coasta unui munte, nu puteai fi sigur pentru a o distinge la scara asta, trebuie să fi fost o pădure gigantică, fiindcă diametrul aparent al planetei nu depăşea pe ecran cu mult patru metri, şi, imediat, pe imaginea adiacentă, am văzut crescând o ridicătură la marginea discului. Mai întâi am crezut că e vorba de o catastrofă, o erupţie, ceva de neînchipuit, dar am înţeles că era o lună şi am fost sigur că muşchiul acela era vegetaţie, o lună precum cea de pe Pământ, deşi aparent mai

mică şi mai apropiată, greu de spus cu ochiul liber, şi m-am întrebat de ce nu apăruse până acum pe niciuna dintre proiecţii, problemă de unghi, sau, mai degrabă, nu, cei de sus n-au vrut ca noi să ştim de existenţa acestei luni decât la momentul potrivit. Soare de tip G, mări, o lună, toate cele necesare apariţiei vieţii, după astrobiologi. E nevoie de flux şi reflux, care fac să fiarbă o supă groasă în fundul băltoacelor uitate. Acolo, sus, nu voiau ca noi să înţelegem prea repede. Ştiau bine că învăţasem câteva fleacuri şi că ne pricepeam să adunăm doi cu doi. Mai presus de orice, ei ţin să-şi povestească în felul lor istorioara.

Fireşte, ce era mai important au păstrat pentru sfârşit. Una din cele patru imagini începu să crească atât de repede încât le devora pe celelalte trei, iar marginile discului au dispărut. Cădeam ca un pietroi, cineva şi-a vărsat paharul şi am simţit un lichid arzător cum îmi curge pe şoldul drept, dar nici n-am spus, nici n-am făcut nimic, iar Nico mi-a luat mâna dreaptă, a pus-o unde trebuie şi împreună am străpuns norii, culorile s-au schimbat puţin din cauza filtrelor cu care sunt echipate sondele pentru a vedea chiar şi prin aburi, şi cazi, şi cazi, un fir roz a devenit un râu mov şerpuind printr-un fel de covor-perie albăstrui, şi am văzut nişte puncte alergând prin savană, animale care galopau ca şi cum se ştiau observate din adâncul nemărginit al spaţiului, dar nu, ele-şi urmau poteca lor, cum se spune, şi eu mi-am frecat şoldul stâng, iar Nico a strâns mai tare mâna mea dreaptă dintre coapsele sale, că am crezut că o să-mi strivească pumnul între degete şi am căzut din plin, ca din întâmplare, pe un sat care nu semăna cu unul de pe la noi, erau movile de pământ, nu mai înalte decât o şalupă de salvare, bălţate în culori tari şi străpunse la diferite înălţimi de nişte găuri. Ne-am mai apropiat, imaginea a devenit mai puţin clară, din cauză că se mărise şi am văzut oamenii, nu, băştinaşii, de obicei se spune şobolanii, deşi termenul oficial e băştinaş şi mi-am spus, în timp ce mâna mea zdrobită se mişca încolo şi încoace cu furie, că poate nu sunt mai inteligenţi decât castorii sau şobolanii, semănau puţin cu nişte urşi, dar în acelaşi timp şi cu nişte canguri. Păreau acoperiţi în întregime de o piele albăstrie, aproape aceeaşi culoare cu covorul-perie din savană, rezultat, probabil, dintr-un proces evolutiv şi protecţie posibilă împotriva prădătorilor, şi aveau ceva care semănau a mâini, şi

în aceste mâini şi între maxilare ţineau ustensile şi unelte. Am observat unul pe vârful unei movile, ocupat cu vopsitul, a ridicat capul, n-aveau ochi, sau poate erau ascunşi în pielea albăstrie, a deschis uşor gura şi am crezut, Planetă mamă, că spunea ceva şi că eu îl înţelegeam, un mormăit, dar sondele erau la milioane de kilometri de satul lui, un mic geamăt înăbuşit, Nico era, bineînţeles, lângă mine, mi-a dat drumul la mână, m-a lăsat să-mi retrag mâna din ea.

Şi mi-am spus: Planetă mamă, am fost pupat pe toată linia…

Pentru moment, asta a fost tot. Spectacolul se terminase. Oficial, sondele aveau alte misiuni, făceau relevee topografice. Cei care au putut şi-au terminat masa. Eu nu. Când am ieşit din popotă, m-am încrucişat cu unul care trebuie să fi fost ofiţer, dacă ne luăm după părul tuns scurt şi ţinuta regulamentară. S-a încruntat când m-a privit, a deschis gura, dar n-a mai zis nimic. Maşinal, mi-am închis până la gât bluzonul, medalionul de pacifist, pe care-l simţeam cum se leagănă uşor, agăţat de lanţ, pe stomac, nu se mai vedea şi mi-am reproşat acest lucru când, la toaletă, după ce-am folosit pisoarul, mi-am spălat mâinile şi mi-am verificat ţinuta. La dracu, un bărbat are dreptul să poarte ce-i place.

Mă găseam într-o sală de educaţie fizică şi lucram asupra muşchilor abdominali sub o întreită gravitaţie, ceea ce, vă rog să mă credeţi, nu-i un fleac, atunci când comandantul s-a adresat întregului echipaj.

Îşi pusese uniforma de gală, iar glasul îi era corespunzător.

— Prieteni, pentru prima dată în cursul acestei campanii ne aflăm într-o situaţie delicată şi complexă care, aşa cum ştiţi cu toţii, nu e totuşi fără precedent. Împrejurarea de faţă mă îndeamnă să cer fiecăruia dintre voi, fără excepţie, cele mai mari sacrificii. Trăim un moment solemn al istoriei umane, deoarece am descoperit recent în univers o specie inteligentă. Înaintea oricăror alte consideraţii, ţin să-i felicit pe toţi ofiţerii, subofiţerii şi membrii echipajului, combatanţi şi tehnicieni ai navei SS Richard-Nixon, fără ale căror cooperare şi abnegaţie această izbândă ar fi fost imposibilă. Trebuie să vă spun că azi Terra e mândră de voi.

Şi ram-pam-pam şi ta-ta-ta. O dată pornit aşa, poate vorbi ore întregi. Ştie – i-au spus-o psihologii, după cum mi-au mărturisit şi mie în secret – că, în medie, o singură frază din trei e

ascultată de careva. Aşa că repetă de trei ori acelaşi lucru, fără ca asta să se observe prea tare. E, totuşi, un băiat de treabă. Ştie să închidă ochii şi, cu singura ocazie când l-am văzut altfel decât pe ecran, mi-a strâns mâna. Văzuse insigna mea de pacifist, dar şi-a ţinut gura. Frumos. Era cât pe ce să i-o dau, mai am de rezervă, de altfel poţi să-ţi faci câte vrei în atelier. Mi-am spus, însă, că el n-ar putea s-o poarte. Corect.

Aici, pe inter, avea mai degrabă un aer plictisit. Nu datorie, disciplină, sacrificiu, nu, plictiseală. E cineva individul ăsta.

Am întrerupt gravitaţia trei şi l-am ascultat, împreună cu ceilalţi. Spunea:

— Peste câteva ore, sondele noastre îşi vor începe activitatea de explorare la distanţă şi vom şti tot ce e omeneşte posibil despre locuitorii săi. Încă de pe acum, sociologii au determinat gradul de civilizaţie a băştinaşilor pe care i-aţi putut vedea şi care constituie specia dominantă de pe această planetă. Se află încă într-un stadiu relativ primitiv. Aglomerările lor cele mai importante nu cuprind mai mult de cincizeci, şaizeci de mii de indivizi. Trăiesc din vânătoare, din pescuit şi dintr-o formă originală de agricultură, despre care ar fi plictisitor să vă expun acum detalii. Industria e puţin importantă. Repet, se pare că n-au avut niciodată contactul cu exteriorul. Investigaţiile noastre se fac asupra acestui punct a cărui importanţă o cunoaşteţi. Rezultă că, teoretic, suntem pe cale să aducem un ajutor considerabil acestor băştinaşi, mai întâi pentru a le asigura dezvoltarea, ajutându-i să facă un salt înainte de mii de ani, apoi pentru a-i echipa şi a-i antrena în vederea unei confruntări cu un invadator.

Evident, n-am ţinut minte tot ce-a spus, dar, după aceea, m-am dus să caut discursul comandantului la arhivă, atât de frumos mi s-a părut.

— Totuşi, a spus el, şi aici vocea i se cam sugruma, eu port, cu toţii purtăm grave şi mari răspunderi. Faţă de Pământ şi faţă de specia umană, de părinţii voştri, de prietenii voştri, faţă de toţi cei dragi. Ne aflăm în război. Se poate, repet, se poate ca inamicul să fi reuşit deja să se infiltreze în această populaţie, să fie pe cale să o înarmeze, să o antreneze şi să o îndrepte împotriva noastră, cu toate că noi n-am manifestat nicio intenţie ostilă. Se poate că e pe cale să o facă, sau măcar e în măsură să realizeze un asemenea lucru într-un viitor nedeterminat. În

acest caz, va dispune de o bază formidabilă, de unde va putea să ne ameninţe direct avanposturile şi expediţiile.

Viitorul părţii de jos a spatelui, m-am gândit eu. Ăia n-au văzut pe nimeni, nimeni nu le-a venit din spaţiu şi, fără un ghinion fantastic, nici nu vor primi vizita cuiva. Sau nu mai înainte de o mie de ani. Atunci când noi vom fi cu toţii morţi. Vedeam, însă, cum vine acel ghinion.

— Ştiţi cu toţii că ne aflăm într-un sector pe care nu-l putem abandona în niciun fel inamicului, unde nu putem lăsa nimic care să-i poată fi de folos. Cu acest preţ reuşim să apărăm Terra de loviturile sale. E posibil, deci, să fim obligaţi să procedăm la cauterizarea acestei plante.

A spus-o, Planetă mamă, a spus-o şi avea aerul că se scuză. Fiinţele acelea nu ne-au făcut nimic şi sunt incapabile să ne facă ceva, dar ar putea cădea într-o bună zi sub dominaţia xenoşilor şi să ne zgârie la tălpi, aşa că mai bine să-i strivim cu lovituri de călcâi.

A adăugat:

— Bineînţeles, nu am calitatea să-mi asum singur o astfel de responsabilitate. Terra e ținută la curent tot timpul cu datele pe care le culegem. Numai cei în drept pot lua o astfel de decizie. Iar atunci când vom primi ordinul Marelui Cartier General, va trebui să-l executăm, oricare ar fi el, pentru salvarea Planetei mamă. Sunt convins că fiecare îşi va face datoria. Vă mulţumesc pentru atenţie.

Unul de lângă mine, care se bâţâia pe un cal mecanic, a spus cu o voce stinsă, atât de stinsă că n-am înţeles dacă e pentru sau contra: Ce serviri grozav în perspectivă.

Eu n-am spus nimic. Nu aveam nimic de spus. Ştiam ce urma să se întâmple. Dar nu totul.

Lucrul cel mai rău în astfel de situaţii e că te simţi lipsit de apărare. Aş fi vrut să mă car, să plutesc, să spăl putina în mine însumi, un spaţiu plin de ticăloşii uneori, dar cel puţin îţi aparţine şi nu influenţează soarta nimănui. Nici vorbă, însă. Au raţionalizat tranchilizantele, pentru că unii le înghit cu pumnul şi ajung în stare comatoasă. Am încercat cu alcoolul, dar bagă atâta brom în el încât, deşi gustul nu se schimbă, uitarea rămâne în fundul paharului. Mai rămâne muzica, numai că, în stare de alarmă roşie, nu poţi depăşi 80 de decibeli. Dacă încerci să trişezi, maşina te fluieră politicos, sunt dezolată

domnule, în circumstanţele actuale nu e posibilă depăşirea pragului de confort. M-am dus la Nico, dar când mi-a zis că plăcuţa mea de pacifist îi zgârie sânii şi eu am refuzat s-o scot, m-a dat pe uşă afară.

A venit şi ordinul. Cauterizare.

Ne-am apropiat de planetă. Mult. Se iau mai multe precauţii. Secundul a spus în interfon: Toţi necombatanţii care nu sunt de serviciu şi nu doresc să urmărească operaţiunile pot rămâne în zonele lor.

Cum nu eram de serviciu, trebuia să mă decid. La început am vrut să mă retrag, apoi m-am răzgândit. Dacă şi aşa totul se petrecea sub noi, măcar să văd şi să ştiu. Nu se rade o planetă în fiecare zi.

Nu era frumos. Am descoperit însă repede că e fascinant. Operatorii de la camerele de luat vederi îşi cunoşteau meseria. Fac asta pentru actualităţi, arhive, istorie. Trimiteau în poliviziune şi tridimensional şase imagini simultane pe marele ecran din popotă. Nu ştiam unde să ne uităm mai întâi. Nava survola planeta la o altitudine medie de douăzeci de mii de kilometri, pentru a nu supraîncărca structurile, dar prea destul pentru a distinge detaliile, mai ales când imaginile proveneau de la sonde, sau mai degrabă de la pirane, tot un fel de sonde, însă mai mari, mai bine echipate pentru curăţare şi telecomandate de la posturile de luptă. Pirande lucrau mult mai jos, în atmosferă, uneori chiar la sol şi mi se întorcea pe dos stomacul ori de câte ori se năpusteau asupra unui munte, programate să aterizeze forţat şi să găsească soluţii impecabile în ultimul moment. Au început cu oraşele. Mai întâi mulţimea, pentru ca băştinaşii să nu mai aibă timp să fie cuprinşi de spaimă la ideea că planeta lor era pe cale să explodeze. Crezusem că vor folosi bombe atomice, dar nu, ţintele nu erau destul de importante, iar calculatoarele logistice predicau tot timpul în favoarea economiei de material. Au răsturnat movilele cu proiectorul sonic, le vedeai cum se clatină şi se crapă, se desfac şi se năruie. Resturile le-au ars cu raza termică. Se vedeau puncte albastre fugind spre câmp, erau atâtea că solul părea mişcat de un freamăt şi mi-am zis că arătau, într-adevăr, ca nişte şobolani, dar nu dura prea mult, fiindcă razele îi prindeau şi, oricum, pirande lansau în atmosferă o grămadă de otrăvuri, mai ales produse destinate catalizării oxigenului, atât

de bine, că aerul devenea irespirabil, mort. Jos, şobolanii galopau zadarnic. N-aveau nici măcar umbra unei şanse. Evident, ei n-aveau de unde să ştie.

La început mi se pusese un nod în gât, dar m-am destins şi am comandat o cafea tare, nimic nu părea adevărat, în orice caz nu semăna cu ce vedeam la actualităţi acasă şi nu reuşeam să cred că totul poate fi real, că se petrecea chiar în clipa aceea sub mina, apoi am simţit un fel de căldură, planetă mamă, mi-am spus, iată-mă, asist la o mare bătălie din istoria omenirii şi, dacă mă întorc, le voi povesti toate astea nepoţilor mei, sau poate voi scrie un articol ori o carte.

Ţineţi cont că la bordul lui Nixon erau mai mult de zece mii care-şi spuneau acelaşi lucru, în acelaşi moment.

Am băut cafeaua dintr-o înghiţitură şi am încercat să-mi analizez sentimentele, aşa cum ne recomandaseră la universitate în timpul sesiunii de trei săptămâni de creaţie literară. Am constatat că nu am niciun fel de sentimente. Mă uitam la cele şase imagini care relatau mereu acelaşi lucru, sau aproape, şi nu simţeam nimic. Ca şi cum creierul mi s-ar fi aşezat în fundul ochilor. Îmi spuneam că mulţi băieţi vor găsi cuvintele potrivite pentru a evoca tragicul situaţiei, sfârşitul unei civilizaţii, moartea unei specii şi vor scoate exclamaţii în legătură cu puterea omului sau vor scoate ţipete de furie, sau vor fi capabili să stoarcă lacrimi din ochii cititorilor până se vor revărsa oceanele. Eu, însă, nu. M-am uitat la ceas şi am văzut că trecuse exact o oră de la începerea operaţiunilor.

Cineva m-a bătut pe umăr şi l-am recunoscut pe Tad, sergent ochitor, un prieten. În general, între combatanţi şi tehnicieni relaţiile nu sunt foarte bune, deoarece combatanţii îi consideră pe tehnicieni civili, cei ce stau la adăpost, dar, de fapt, aceştia îşi asumă aceleaşi riscuri. Eu, avându-se în vedere că eram lipsit de prejudecăţi, mi-am făcut prieteni în toate sectoarele şi am observat că, în fond, combatanţii îi invidiază puţin pe tehnicieni din cauza cunoştinţelor lor superioare. În special de aici provine dispreţul lor. În ce mă priveşte, mă feresc să-mi etalez cunoştinţele în faţa unui tip ca Tad, numai dacă nu mi-o cere el şi astfel îmi explic relaţiile bune dintre noi. Pe urmă, lui Tad îi plac pacifiştii. Spune că ei respectă toate formele de curaj, iar exprimarea opiniilor e o formă de curaj. O dată, mi-a mărturisit că regretă că nu are un pacifist şi în unitatea lui.

Tocmai îşi terminase prima tură şi avea dreptul la un sfert de oră de pauză, aşa că trecuse pe la popotă să bea o cafea, motiv de a se destinde. Am vorbit de una, de alta, abia dacă se uita pe ecrane din când în când. După zece minute, s-a sculat şi mi-a spus: „De aici nu vezi mare lucru. Dacă vrei, vino cu mine. Vei vedea ce se petrece cu adevărat.”

Eu n-am decât o insignă albastră, dar când am ajuns la intrarea în zona de luptă, unde în mod normal nu am acces, el i-a spus unui tip de la pază: Nu-ţi face probleme, e un prieten. Dacă îţi caută nod în papură cineva, trimite-i la mine.

Celălalt n-a insistat.

Am intrat într-un godeu integrat într-un şir, aproape acelaşi model ce poate fi văzut pe Pământ în metrou, dar mai rapid.

În ambele sensuri, godeurile erau pline de indivizi care pălăvrăgeau liniştiţi sau se salutau când întâlneau un prieten. Eu mă făcusem mie din cauza ţinutei şi a părului, căci aproape toţi erau în echipament de luptă, dar mărturisesc că nimeni nu s-a uitat la mine. Mi-am pus medalionul sub bluzon, pentru că mi-am zis că nu-i nici locul şi nici momentul să fac prozelitism.

După aproape un kilometru, au coborât şi s-au urcat pe nişte paliere ce nu se mai sfârşeau, apoi au ajuns în cabinele de luptă. Până atunci crezusem că acestea se aflau în jurul navei, dar în acel moment nu mai eram atât de sigur. Nu aveau nimic spectaculos. Uşi ce dădeau în încăperi joase, scăldate într-o lumină albastră, de unde ieşeau vocile tipilor care enunţau înşiruiri de cifre şi litere sau care îşi vorbeau într-un argou de neînţeles. Fiecare meserie cu limba ei.

Pe urmă, Tad m-a împins într-o cabină, tipul pe care-l sculase protesta în legătură cu orarul, dar Tad l-a pus la punct din două vorbe. S-a aşezat într-un fotoliu, şi-a pus pe cap un fel de cască, a verificat înclinaţia scaunului şi şi-a băgat mâinile într-un fel de mănuşi. În faţa lui erau o grămadă de ecrane, dintre care numai unele arătau peisajul, celelalte fiind acoperite cu cifre şi curbe. Le-aş fi putut interpreta, având în vedere formaţia mea, dar n-aveam chef.

Stăteam în picioare, în spatele lui, cam înghesuit, încercând să nu ating nimic. Pirana pilotată de Tad, la mii de kilometri distanţă, survola o coastă destul de pustie, apoi, după ce a primit noi instrucţiuni în cască, a înclinat-o, a sărit peste faleze şi s-a năpustit peste un mărăciniş roşcat cum nu mai văzusem

până atunci. Îmi irita ochii numai dacă mă uitam la el. A încetinit şi am nimerit drept peste un sat. Identic cu cel văzut prima oară, doar peisajul era deosebit. Băştinaşii nu observaseră pirana. Firesc, deoarece, la viteza cu care ajunsese, zgomotul venea cu întârziere. A trecut atât de repede, încât n-am văzut bine ce făceau băştinaşii, dacă nu cumva erau ocupaţi cu jupuirea unui animal lângă un foc mare şi, ciudat, burta deschisă a animalului părea plină cu grăunţe sau cu nişte animale foarte mici. O clipă mi-am zis că Tad îi va lăsa în pace, dar el a făcut un viraj mare, o curbă strânsă, cu adevărat impecabilă, a frânat brusc şi i-am văzut pe băştinaşii atât de aproape că puteam să le dau mâna şi îţi jur, planetă mamă, n-aveau ochi. Dar, într-un fel sau altul, ne-au reperat şi s-au împrăştiat în toate direcţiile, cred că l-am auzit pe Tad spunându-mi printre dinţi: Fii atent, o să te distrezi. A luat unul în cadru, a făcut ceva, a apăsat pe un buton şi am văzut un fascicol de lumină roşie atingându-l pe băştinaş, un zig-zag rapid şi tipul, nu şobolanul, a căzut la pământ, desfăcut în două bucăţi, tăiat la fel de precis ca şi cu o lamă. În jurul lui, solul fu împroşcat, dar planetă mamă, cel puţin nu era roşu şi mi-am zis că, probabil, ei au aramă în sânge, nu fier ca noi, pentru că acesta mergea spre albastru. Cele două bucăţi continuau să se zbată, simţeam nevoia să înjur, dar mi-am atins insigna de sub bluzon şi mi-am zis că trebuie să mă ţin bine, că e ultima oară, va fi împins de curent şi se va pune capăt acestei grozăvii, oricum depăşiserăm cele două bucăţi ale individului şi Tad a mai prins dintr-o lovitură încă vreo zece cu un singur fascicul. S-a întors spre mine şi probabil că a văzut ce mutră făceam, căci mi-a zis: „Ştii, aş putea să-i curăț pe toţi dintr-o lovitură, dar oricum trebuie să treacă prin asta, atunci măcar să râdem. N-au timp să sufere şi, de altfel, sunt şobolani, nimic altceva decât şobolani. Nu vrei să încerci şi tu?”

M-a luat de mână şi m-a împins într-un fotoliu de lângă el, pe care nici nu-l observasem din cauza ecranelor, mi-a arătat o manşă şi mi-a zis: „Eu pilotez şi tu cureţi. O să vezi, e uşor. Iei obiectivul în vizor pe ecran, mişcând manşa în faţa ta, chiar în centru, iar la momentul potrivit apeşi pe buton. Ai mai făcut asta la maşinile de jos, nu? Aşteaptă, iau în cadru unul extra”.

M-a condus drept spre un băştinaş care sărea printre mărăcini, împingând în faţa lui un cârd de mici şobolani. Pe

jumătate urşi albaştri, pe jumătate canguri, cum am mai spus, micuţii semănau totuşi mai mult a canguri. Planetă mamă, mi-am zis, e o femeie de treabă cu liota ei de copii, sosise momentul, urma să percutez şi nu ştiu ce m-a apucat, am apăsat butonul atât de încet, de parcă degetul mi se înfunda în unt, şi am ratat, vreau să spun că nu i-am atins decât o labă, şi a căzut la pământ făcând gesturi dezordonate, şi mi-am zis că nu pot lăsa asta, am mişcat de manşă, de data asta am nimerit în plin, am despicat-o în două şi, planetă mamă, am văzut ceva ieşind din despicătură, sau dintr-un buzunar, acel ceva semăna cu un cangur, mare cât un purice, care sărea cât putea şi Tad l-a doborât. Împreună cu ceilalţi, fiindcă eu plângeam în hohote şi nu mai vedeam nimic.

Tad mi-a zis, aşa, ca între prieteni: „Nu te necăji. Oricum, toţi trebuie să treacă prin asta. În ce mă priveşte, nu sunt un ticălos. La mine nu durează mult, ca la alţii. Eu îmi fac curat treaba. Dacă nu-ţi place vânătoarea, cu atât mai rău pentru tine”.

Ca să-mi facă plăcere, a ars totul dintr-o lovitură pe o rază de câţiva kilometri pătraţi. Mi-a spus: „Ascultă aici, nu ştiam. Scuză-mă, ar fi trebuit să-mi dau seama. Evident, trebuie să fii obişnuit cu asemenea lucruri”.

I-am răspuns: „Tad, nu-i vina ta, nu-i vina ta”.

Am rămas acolo să privesc, pentru că Tad trebuia să-și termine tura înainte de a mă conduce şi eu n-aș fi ştiut să găsesc drumul în această parte a navei, de două ori mai mare decât Manhattanul, pe care n-o cunoşteam şi riscam o grămadă de necazuri. Tad, însă, e un adevărat prieten, n-a mai căutat sate, ci s-a mulţumit să arunce bombele de cataliză deasupra pădurilor, iar mie îmi era totuna să le văd degradându-se dintr-o dată, toamnă şi iarnă în acelaşi timp, şi rămânând din ele un terci albastru, care, de sus, părea zăpadă. M-am uitat pe ecranele acoperite de curbe şi cifre şi după o oră am început să-mi dau seama, să ştiu că acolo jos nu mai rămăsese nimeni. Niciun băştinaş. Niciun şobolan. Credeam că s-a terminat. Dar nu fusese decât începutul.

Eram atât de nervos, încât am luat-o spre Parcul Central. Plimbarea mi-a făcut bine şi mi-a dat de gândit, pentru că acolo am regăsit Pământul, iarba, florile, arborii noştri, la care se adăuga un soare adevărat ce plana pe un cer azuriu printre mici nouraşi albi cu marginile rotunjite şi curate. Aici totul e

adevărat, nicio urmă de imitaţie, aşa cum se vede din ce în ce mai des în parcurile de pe Terra, sub pretextul că plasticul nu se uzează şi ca atare întreţinerea e foarte uşoară. Aici, îţi poţi înfige degetele în pământ şi să te murdăreşti, poţi culege un mănunchi de iarbă şi să-l mesteci. Există locuri unde gazonul se poate tunde, sau poţi învăţa să dai o formă arborilor, sub îndrumarea grădinarilor. Uneori poţi obţine autorizaţie ca să culegi un fruct, un măr roşu sau o pară zemoasă, pe care e de-ajuns s-o priveşti ca să simţi cum îţi curge de-a lungul bărbiei sucul dulce; într-un colţ, unul din micii lămâi verzi, ce strepezesc dinţii, dar te fac să te gândeşti, atunci când sugi una, că în vecii vecilor nu-ţi va fi mai sete.

Nu e mare lucru, dar atât de bine făcut, că după câţiva paşi ai impresia că n-are margini şi că toată planeta e în jurul tău. Poţi să te rostogoleşti prin iarbă sau pe muşchi, şi aproape peste tot sunt locşoare liniştite unde poţi merge cu o fată sau cu un băiat, după sex şi gusturi.

Mă plimbam pe acolo aproape singur, având în vedere alarma şi mă gândeam că aceasta era Terra, că merita s-o apărăm, chiar dacă ştiam că totul fusese făcut intenţionat şi că nu era adevărat; că acasă, dacă scormoneşti pământul, aproape oriunde, îţi rupi unghiile în beton, că înainte de a urca la bordul lui Nixon nu văzusem arbori decât în ghivece. Credeam însă că aceasta e adevărata Terra, paradisul terestru, ce mai, şi că atunci când se va termina ticăloşia asta de război va trebui să facem în aşa fel încât peste tot să fie o grădină care să nu pară a fi una. Există un loc, lipsit de vegetaţie, doar nisip greblat cu grijă, unde nimeni n-ar îndrăzni să pună piciorul, iar prin mijlocul lui trece un fir de apă care clipoceşte, cu pietre mari, cu muşchi pe ele; ai jura că sunt acolo de mii de ani, chiar dacă ştii că Nixon a fost construit şi armat acum mai puţin de douăzeci de ani. Te aşezi la margine, pe o bancă de lemn şi aştepţi, nu mai doreşti nici să gândeşti, asculţi liniştea şi nu mai vrei nimic altceva, îţi uiţi toate necazurile şi ai impresia că eşti nemuritor. Timpul pare că nu se mai scurge până în clipa când îţi spui, la dracu’, o să întârzii să-mi iau solda. Colţul acesta, ca întreg Parcul de altfel, parc-ar fi făcut de japonezi; eu spun că băieţii ăia sunt grozavi, mai grozavi decât artiştii noştri care meşteresc cu capete de metal, sunete şi culoare. Ăia au lucrat cu pământ, aceleaşi materiale ca pe Pământ, şi când te înfunzi în peisaj ştii

că merită să-ţi dai osteneala să-l aperi cu orice preţ, şi, aici e găselniţa psihologică, degeaba eşti conştient, nu poţi să-i scapi. Am văzut o insectă, un fel de buburuză care fugea prin iarbă, printre picioarele mele şi pentru nimic în lume n-aş fi strivit-o. Nu pentru că sunt pacifist, nici chiar din cauza religiei vieţii. Ci pentru că venea de pe Terra.

Ca şi mine.

După aceea – am văzut de la popotă sau mi s-a povestit, nu mai ştiu, pentru că a durat zile întregi şi mai trebuia să dormi din când în când – au dărâmat munţii şi au secat mările. Au sfâşiat atmosfera şi au trimis-o să se piardă în spaţiu. Au descojit planeta cum cureţi un măr şi s-au putut vedea mari segmente din continente, că bucăţile detaşate dintr-o carapace, pornind în derivă pe magmă. Era frumos, vă jur, tot acel roşu, castaniu şi negru, mi-ar fi plăcut să fiu pictor ca să pun toate astea pe hârtie şi am regretat că n-am urmat cu mai multă seriozitate cursurile de artă grafică de la universitate. Apoi mi-am spus că totul fusese fixat pe holograme şi că a trecut multă vreme de când pictura realistă nu mai e la modă.

Vă întrebaţi, poate, de ce a trebuit să se întâmple această nenorocire, însă e foarte logic. Dacă planeta poseda materii prime, xenoşii nu trebuiau lăsaţi să profite de ele. După felul cum începea să arate, nu vor mai îndrăzni nici să se apropie. Putea fi aruncată în aer, dar ar fi luat prea mult timp şi cineva mi-a zis că era interzis prin lege. Nu ştiu dacă e adevărat, dar dacă legea există, eu sunt pentru.

La sfârşit, au venit la rând câmpiile, o mulţime de câmpii şi au început să balanseze nişte chestii în direcţia soarelui şi a spaţiului înconjurător, ca să emită raze otrăvite.

De-abia începuseră, bine că s-a întâmplat aşa, fiindcă a sosit un mesaj de pe Pământ.

Se înşelaseră.

Nu noi, bineînţeles, ci un oarecare de pe Pământ, sau, mai probabil, de la Marele Cartier General, din spaţiu. O lucrătură între două servicii, ori un calculator prost programat, sau o informaţie rătăcită pe drum. Zona de frikill se mutase, iar planeta pe care tocmai o aranjasem se afla acum într-un sector prieten. Ai noştri de pe Pământ erau chiar pe punctul de a lua contact cu băştinaşii, dacă nu cumva instructorii speciali ai unei

alte arme începuseră deja. Băieţii ăştia sunt atât de discreţi, că puteau fi curăţaţi o dată cu restul fără ca măcar să ne dăm seama.

Când am auzit, m-a apucat o veselie nebună. Toată tevatura asta pentru nimic. Nu s-a aflat dintr-o dată, desigur, dar s-a iscat debandadă când, temporar – după cum spuneau ei –, au fost suspendate operaţiunile şi au început să circule zvonurile. Comandantul a ţinut iar un discurs, cu un aer şi mai plictisit decât prima dată, a spus că fusese comisă o regretabilă eroare, fără ca nimeni de la bord să fie vinovat, că era necesar ca aceasta să fie reparată prin efectuarea unei reabilitări.

Reabilitare. Un cuvânt pe care nu l-am mai auzit niciodată în legătură cu o planetă, dar se pare că instrucţiunile aveau în vedere cazul. Cauterizare, apoi reabilitare. Ordin, apoi contraordin. Aşa se întâmplă mereu în armată. În cazul nostru, ordinul venise cam târziu.

Comandantul ne-a spus că trebuia să se treacă la o reabilitare făcută cu mare grijă şi conta pe noi să punem tot sufletul. N-a mai spus, dar am auzit mai târziu, pe căi neoficiale, în general bine informate, că afacerea risca să devină un mare scandal pe Pământ, că urma să fie numită o comisie de anchetă, iar comandantul nostru îşi putea pierde galoanele, ba chiar să stea la coteț până la sfârşitul zilelor sale, iar noi împreună cu el sau, în cel mai bun caz, să fim prost notaţi. Nu că ar fi fost mare lucru, dar în asemenea razuri trebuie găsit rapid un ţap ispăşitor şi întotdeauna acarul Păun e cel care plăteşte. Numai să debarce comisia de anchetă, în viteza a patra, flancată de ziarişti, că toată povestea promitea să se transforme într-un scandal stelar de primă mărime. Opoziţia va profita la maximum şi va ţipa că s-a făcut un genocid inutil, iar guvernul, pentru a ieşi din încurcătură, va decide să radă nişte capete.

În această situaţie, era mai bine să se facă reabilitarea uşurel şi în viteză. Reabilitarea unei planete înseamnă să reaşezi lucrurile exact cum le-ai găsit. În primul moment n-aş fi crezut că e posibil, având în vedere starea pietricelei, dar la bordul unei nave ca Richard Nixon există o grămadă de posibilităţi şi, cum am mai spus, razul era prevăzut.

Au început cu recuperarea rachetelor trimise spre soare şi în spaţiul din jur şi s-au străduit mult să neutralizeze efectele unora care ajunseseră ceva mai devreme cu bine la ţintă. După

aceea, au început să dragheze spaţiul, pentru a aduna cât mai multă apă, atmosferă şi vapori de apă, ca să nu apeleze prea mult la rezervele de la bord. Cum moleculele n-avuseseră timp să ajungă prea departe, au reuşit în procent de 99,9. Pe urmă, au pus la loc continentele, aproape la milimetru. Cel mai greu a fost să sudeze din nou plăcile şi să evacueze căldura în exces, pentru a permite atmosferei să reziste şi vaporilor de apă să se depună binişor în golurile unde au fost oceanele. Jos, a plouat zile şi zile, un veritabil potop ce nu se putea compara nici cu cel mai rău muson de la tropice, pe Pământ; adevărate pachete de apă, lacuri întregi care se prăvăleau din cer şi îşi luau avânt de la kilometri altitudine, sfârşind prin a se aşeza unde trebuie.

Pe marele ecran din popotă nu se vedea mare lucru, un bulgăre de aburi, uriaş, dar era frumos, vă jur, era frumos ca la facerea lumii şi am văzut cum se deschide planşeul de nori şi cum apare pământul, cu mările iarăşi la locul lor, iar preotul nu s-a putut opri să nu citească, pentru cine voia să-l asculte, din Geneză şi să spună că era o mare minune că Domnul i-a dat omului puterea de a repara ce a stricat, că ne-a fost oferită, măcar o dată, ca o binecuvântare, şansa de a construi în loc de a distruge şi că slujim pentru prima oară religia vieţii. Nu s-a mai uitat chiorâş la mine când mi-a văzut insigna de pacifist, ci m-a luat de umăr mai înainte ca eu să am timp să mă retrag şi a murmurat: Fericiţi pacifiştii, căci ei îl vor vedea pe Dumnezeu.

După aceea, s-au pus să facă din nou munţii şi ce bine că erau arhivele, deoarece cu ajutorul lor au pus la loc de la cel mai mic pârâu până la cel mai mic gheţar.

Totul începea să prindă formă. Practic, nu mai părăseam popota din cauza ecranului cel mare, am uitat de haleală, de somn şi de glume. Când a venit Nico să mă ia de mână şi mi-a zis că puţin îi pasă de insigna mea, m-am dus imediat cu ea, nu voiam să creadă că îi port pică. Mă simţeam minunat şi împăcat cu toată lumea. Reabilitarea era într-adevăr o treabă straşnică. I-am cerut, însă, ca în cabină să branşeze ecranul; astfel, am avut tot timpul impresia că mă sărut cu planeta şi ea n-a protestat. Pentru un moment mi-am dorit ca planeta să se numească Nico, deoarece n-avea nume, doar o droaie de cifre şi litere. O idee aiurea, bineînţeles, nu se dau nume decât extensiunilor Pământului, acolo unde se instalează oameni, dar în clipa aceea am crezut că voi urma calea ierarhică pentru a o

supune comandantului. Apoi am lăsat-o baltă.

Lucram ca un nebun, pentru că ei goleau magaziile de stocuri, ca să pună în acţiune sintetizatoarele de reconstituire a pământului arabil, iar după aceea, a resurselor naturale. Nu era un fleac, planeta fiind mare şi noi foarte presaţi de timp. S-a muncit până la douăzeci de ore din treizeci. N-am auzit însă pe nimeni să se plângă. Din cauza lipsei de personal, m-au numit programator Seria A, dându-mi de înţeles că, dacă mă descurcam bine, sesiunea viitoare nu va mai fi decât o formalitate. Vă daţi seama că mi-am dat toată silinţa: le-am construit un metagraf de restructurare ecologică, o minune. Când au intrat astrobiologii în horă, abia dacă au mai avut de făcut ceva retuşuri. Dispuneau de prelevări luate înainte de cauterizare şi nu le-a fost prea greu să furnizeze vegetaţie în mari cantităţi. Din cauza lipsei de timp, însă, au hotărât ca pe cea mai mare parte a terenurilor arabile să planteze imitaţii ce se vor elimina în câteva zeci de ani, dar vor lăsa loc, cu timpul, adevăratei vegetaţii. În special, în ce priveşte pădurile, nu se putea proceda altfel. Au mai reprodus în mare grabă, pornind de la specimenele recoltate, toată fauna, chiar şi insectele care, după mine, puteau fi în mod obiectiv calificate drept parazite. Totul, în proporţiile exacte indicate de arhive. N-au avut necazuri decât cu fosilele; nu le puteau produce în cantităţile necesare şi reintroduce pretutindeni în locuri adecvate. Am auzit pe unul făcând mare haz că planeta promitea să pună probleme paleontologilor viitorului. Oricum, fosilele nu erau la vedere.

Când am reuşit să revin la popotă şi să privesc marele ecran, totul era perfect. Planeta semăna exact cu ceea ce văzusem prima oară. Aş fi jurat că arborii, chiar şi imitaţiile, fuseseră plantaţi la locul lor, că nu lipsea nici măcar o frunză sau ceea ce o înlocuia. Gângăniile puteau să mişune printre imitaţii în aşteptarea adevăratei vegetaţii. Ţi-ar fi trebuit un microscop să vezi diferenţa.

Totul era perfect. Mai puţin un amănunt. Nu existau fiinţe. Credeam că se vor mulţumi cu atât, căci, cu toate posibilităţile tehnicii, morţii nu se învie. Mă înşelam. Lucrul cel mai important erau băştinaşii. Ultima trăsătură de penel. Elementul indispensabil care, numai el, putea să ne salveze de curtea marţială, o dată ajunşi pe Pământ.

Luaţi aminte că dispuneam de toate datele necesare. Chiar dacă lipseau specimenele – era împotriva religiei vieţii să faci prizonieri indivizi dintr-o seminţie nebeligerantă –, astrobiologii păstrau în memorie întregul capital genetic al băştinaşilor, inclusiv variantele, iar sociologii le cunoşteau perfect civilizaţia, după cum psiholingviştii ştiau şi cele mai mici nuanţe ale modului lor de comunicare. Ceea ce lipsea se putea interpola cu uşurinţă. Dacă e uşor să reconstitui insecta, o societate e mai greu de construit. Mai ales, ia foarte mult timp. Până îţi intri în mână. Dacă am fi avut în faţa noastră un secol, două sau măcar câteva zeci de ani, ne-am fi încercat norocul. Dar, din cauza ziariştilor ce puteau să apară pe neaşteptate de la o zi la alta, în timp ce Marele Cartier General reuşea din ce în ce mai greu să-i ducă cu vorba, n-o mai puteam lungi.

Au avut loc o serie de discuţii, eu n-am auzit decât ecourile, dar, până la urmă, ciberneticienii s-au pus pe treabă şi au început să scoată băştinaşi în serie. Nişte maşini, dar dacă nu ie deschideai pieptul era imposibil să vezi diferenţa. Au confecţionat de toate mărimile şi sexele. Pe urmă le-au burduşit creierul cu tot ce trebuiau să ştie. S-au reconstruit satele şi orăşele exact aşa cum au fost, de asemenea drumurile şi potecile, după care au băgat peste tot băştinaşii, iar ei au început să funcţioneze ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Aceleaşi tradiţii, aceleaşi cunoştinţe, aceleaşi rețete de bucătărie, acelaşi mod de a o rupe la fugă. Jur că şi originalele s-ar fi înşelat dacă s-ar fi putut vedea.

Cel mai frumos e că îi făcuseră mai zdraveni decât cei veritabili. Băştinaşii curăţaţi n-ar fi dus-o mai mult de cincisprezece, douăzeci de ani în medie. Cei noi vor trăi sute, dacă nu mii de ani. Era obligatoriu; fiind maşini nu se puteau reproduce. Atunci, mai bine să-l faci voinici.

La acest punct, sociologii şi ciberneticienii s-au luat la ceartă. Primii spuneau că asta va da loc unei civilizaţii statice, iar ceilalţi că nu era atât de sigur şi, de altfel, lor puţin le pasă. Reabilitare însemna să refaci totul identic, la un moment dat, şi atât. Astrobiologii i-au potolit pe toţi spunând că după război, când vom avea timp şi mijloace, maşinile vor fi înlocuite cu băştinaşi biologici de sinteză, că evoluţia îşi va reintra în drepturi şi că s-ar putea chiar să-i mai ameliorăm puţin, determinându-i să facă un pas înainte de câteva mii de ani şi astfel ar putea fi echipaţi

şi antrenaţi în vederea rezistenţei faţă de xenoşi.

Oricum, lucrurile fuseseră aduse la starea de mai înainte, ca şi cum noi n-am fi fost niciodată acolo, aceasta fiind şi dorinţa pacifiştilor. Când eram gata de plecare, fără a mai aştepta comisie şi ziarişti, priveam cu Tad şi cu Nico pe ecranul din popotă şi l-am văzut pe individul aşezat în vârful movilei sale, gata să se apuce de vopsit, exact ca şi cel văzut la sosire şi mi-am spus că dacă avea un pic de noroc va rezista câteva mii de ani şi am început să plâng. Nici nu l-am auzit pe comandant când ne-a mulţumit şi ne-a felicitat, anunţându-ne că urmau decorări şi avansări.

Am făcut cu adevărat o treabă bună. Puteţi fi mândri de noi toţi. Asta e tot ce aveam să vă povestesc de data aceasta.

Nu-mi rămâne decât să vă rog să nu vă faceţi griji pentru mine, că m-aş bucura mult să am noutăţi de la voi, mai ales de la soră-mea, că vă doresc să primiţi această înregistrare şi că sper să nu suferiţi prea multe lipsuri.

Vă îmbrăţişez pe toţi.

Traducere de BEATRICE STANCIU

GÉRARD KLEIN

Născut la Paris în 1937, Gérard Klein s-a format în profesia de economist.

În 1969 creează la editura Laffont faimoasa colecţie SF Ailleurs et Demain.

A scris puţin, dar bine. Sub pseudonimul de Gilles d'Argyre a publicat trei romane. Dar cea mai bună carte a sa este considerată a fi Les Seigneurs de la Guerre, apărută la editura „J'ai lu”, cunoscută şi cititorilor români (Seniorii războiului).

feste foarte apreciat ca antologist şi critic al genului.

PERLA PIRATULUI

DANIEL PARIS

Sprijinit de bastingaj, căpitanul rămase mult timp nemişcat, privind vasul în flăcări care se scufunda încet în ocean. Când, într-un ultim vârtej, Englezul fu înghiţit în întregime, scuipă peste bord şi dădu ordin bosco-ului să aducă din cală câteva butoaie de rom. Echipajul îl aclamă şi cântecul piraţilor se ridică de-a lungul puternicelor pânze roşii întinse sub vântul cald al verii.

Încrezător într-o altă victorie, Şoimul Roşu îşi reluă drumul spre Bretania.

La ţipătul jalnic al unui goeland ce plonjă brusc spre o sclipire de argint viu, bătrâna doamnă tresări şi se smulse cu părere de rău din contemplarea peisajului…

Cu puţin înainte, foarte înflăcărate, gemenele veniseră să-i ceară voie să se joace cu orcile. Ezitase o clipă, reticentă la ideea de a le lăsa la discreţia vreuneia din aceste cetacee impresionante, care plecau şi veneau cu repeziciune la piciorul debarcaderului, nerăbdătoare să se întoarcă în valuri. Dar bărbatul ce o însoţea îi explicase că specia aceasta era condiţionată de generaţii, obişnuită cu oamenii şi curenţii calzi ai Golfului încă de la naştere.

— Cursele pe spatele orcilor sunt o experienţă fantastică, doamnă. Nepoatele dumneavoastră nu se vor putea lipsi de ele. Să călăreşti un cal nu e nimic în comparaţie cu asta; aici, aluneci şi faci salturi cu o viteză nebunească, ameţit de vânt şi de stropii valurilor… Lăsaţi-le să se distreze; animalele acestea şi-au pierdut toată agresivitatea, sunt tot atât de blânde ca mieii.

— Nu mă îndoiesc, dar au un aer nemaipomenit de feroce! răspunse ea, realmente înfricoşată…

La sfârşitul acelei dimineţi estivale, portul Vannes fremăta de mii de activităţi. Pe debarcader, strigătele negustorilor de produse marine se amestecau cu conversaţiile şi râsetele, în ţiuitul continuu al parâmelor, întrerupt din când în când de pornirea furioasă a vreunui motor. E foarte cald; soarele se află la zenit; pe apă joacă o sclipire orbitoare. Cu o mână umbrindu-şi ochii, bătrâna doamnă se străduie să urmărească înaintarea

orcii care le duce cu toată viteza pe Sophie şi Marie în direcţia Insulei Călugărilor. Drepte, în echilibru pe spinarea orcii, ţipând de frică şi de plăcere, fetiţele îşi conduc animalul cu fermitate; purtate de vânt spre coastă, strigătele lor se amestecau cu cele ale altor copii.

Târâtă în baletul multicolor al planşelor cu velă şi al ambarcaţiunilor, orca ajunse în curând destul de departe. Bătrâna doamnă îşi întoarse privirea, apoi se adresează ghidului său:

— Aproape am uitat că ştrengăriţele mele se joacă tocmai cu carnivore!

— Nu există niciun pericol, doamnă, fiţi fără grijă… E trecut de amiază, trebuie să plecăm.

Ea îşi consultă ceasul:

— Într-adevăr, e deja destul de târziu. Să mergem, domnule.

— François, doamnă. Toată lumea îmi spune aşa.

Îi răspunse cu un surâs şi se sprijini de umărul lui pentru a trece pasarela strâmtă de lemn ce ducea la barca mare care se clătina uşor, încărcată cu coşuri goale pentru crabi. În timp ce ea se aşeza, tânărul scotoci sub o bancă şi scoase o vestă de salvare.

— Îmbrăcaţi asta. Aici vânturile sunt viclene, iar furtunile imprevizibile…

Pentru Fraţii Coastei, Yann le Dantec era Şoimul Roşu, şi niciun corsar, de la Saint-Dominque până la Insula Ţestoasei, nu pronunţa acest nume fără să tremure. Temerar, solitar, crud, spumega Mările Sudului cu vasul său corsar, rapid, cu pânzele stacojii şi steagul negru cu cap de mort. Era un mare căpitan şi un luptător neînfrânt; jefuia, viola, masacra fără milă, răsărind pe neaşteptate şi aruncându-se la abordaj în fruntea oamenilor săi, toţi atât buni mateloţi, cât şi piraţi.

Aşezată în partea de dinainte a bărcii, ascultând clipocitul valurilor ce se izbeau de cocă şi murmurul vântului în pânze, bătrâna doamnă simţea cu intensitate prezenţa Golfului, la fel ca şi picăturile fine de spumă de pe faţă, căldura jilavă, înăbuşitoare şi duhoarea specifică bancurilor de stridii, invitând-o să pătrundă plenar în liniştea înconjurătoare.

După depăşirea geamandurii, însoţitorul ei oprise motorul.

Câteva clipe mai târziu, o velă mare, roşu-cărămizie, se întinse, pocnind violent şi împingând ambarcaţiunea spre insule; în acel moment, bătrâna doamnă simţise pulsaţia infinită, răsunând în surdină, a inimii ţinutului; dobândise certitudinea că Golful era un loc privilegiat, trăind dintr-o muzică interioară, ale cărei armonii şi ritmuri vibrau la diapazonul ambianţei. Stâncile, arborii, insulele, casele albe şi albastre, bărcile şi pescarii modulau acorduri în gama majoră la o claviatură invizibilă sau improvizau în contrapunct jocul neîncetat de lumini şi umbre, gamele de culori, sclipirile din valuri şi zborul păsărilor de mare.

François a reluat mânerul cârmei. Liniştit, fără să-şi dea seama că pasagera îl observă pe furiş, urmăreşte gânditor mişcarea pescăruşilor pe luciul apei. Înalt, atletic, în vârstă de vreo treizeci de ani, are tenul arămiu, buzele groase, nasul acvilin, o faţă nobilă şi autoritară, cu o privire ciudată a ochilor ceacâri, unul de un albastru foarte şters, celălalt aproape violet. E îmbrăcat după moda ţinutului, ca un pirat, pantalonii roşii cu dungi galbene, cămaşa albă cu mâneci bufante, panglica verde din păr, perlele din urechi, pumnalul de la coapsă, picioarele goale, chiar, par să smălţuie cu o tuşă de extravaganţă coloritul ornamental oferit de peisaj, în timp ce velele mari, de culoarea sângelui, ale vaselor de pescuit plutesc elegant, ca o ultimă legătură romantică între locuitorii Golfului şi trecutul lor.

Deodată, bătrâna doamnă îşi duce mâna la piept, gâfâind. Un rictus de durere îi deformează trăsăturile. François se ridică pe jumătate, dar îl linişteşte imediat cu un gest.

— Nu e grav, doar o mică înţepătură. Mi se întâmplă adesea, m-am obişnuit. Îşi descheie vesta şi îi surâde; într-adevăr, e foarte cald astăzi! El nu spune nimic; ea tace şi lasă privirea să-i rătăcească în jur, străduindu-se să-şi uite suferinţa, cancerul crud ce o roade noapte de noapte. Zilele sunt mai uşor de suportat, cu caruselul lor neîntrerupt de reuniuni, întrevederi, rapoarte, comisii, decizii. Durerea se închide atunci în zonele obscure ale corpului său, pândind cel mai mic semn de oboseală sau de destindere, pentru a reapărea, neîndurătoare. Maşina puterii funcţionează şi îmi revine mie, în ciuda vârstei mele, în ciuda bolii mele, sarcina grea de a echilibra rotiţele… Când era copil, ochii îi scânteiau deja de focul ambiţiei şi, mai târziu, tânăra plăpândă şi dulce, cum părea, nu se lăsase cucerită decât pentru a-i manipula mai bine pe cei care cădeau în

capcana farmecului ei. Ascensiunea fusese fulgerătoare, într-o ţară stupefiată să vadă, pentru prima dată, o femeie de-abia de cincizeci de ani instalându-se în fruntea ei.

În acea după-amiază a lunii august 1699, Şoimul Roşu tocmai atacase o navă engleză încărcată cu vin şi alcool. Transbordase mărfurile, apoi executase supravieţuitorii cu propria lui mână, înainte de a da foc vasului. Acum se întorcea în ţară, neliniştit din cauza unei dorinţe puternice de a-şi regăsi golful şi insulele, râurile parfumate cu iod şi pin, satul natal şi toate aşezările vecine, de unde erau originari cea mai mare parte a marinarilor din echipaj. După douăzeci de ani în largul mării, în furtuni şi în lupte, în atacuri banditeşti din ascunzători şi în jefuiri de palate, Yann le Dantec se întorcea acasă, având drept avere câteva monezi de aur şi o viaţă bine folosită…

Insulele surori Boëdie şi Boëdé, insula Arz, Arradon, Port-Blanc, Insula-Călugărilor, Larmor-Baden, târguşoarele şi insulele apar una după alta…

— Ce privelişte minunată! Claritatea aceasta… liniştea aceasta… Nu ştiam că Golful tău este atât de frumos, François!

— Nu este Golful meu, nu-mi aparţine… E superb, într-adevăr, nu mă satur de el niciodată.

Bătrâna doamnă aprobă în linişte, impresionată de potenţialul de realitate şi de imaginar ce constituie Golful; îşi dă seama că, în sfârşit, descoperă de ce François şi ceilalţi şi-au dorit atât de mult autonomia, înţelege cum, în răstimpul a numai două generaţii, au putut să restabilească la timp un echilibru ecologic grav perturbat, înainte de a-şi asigura monopolul mondial al culturii stridiilor, prin salvarea şi dezvoltarea celor mai frumoase varietăţi, atunci pe cale de dispariţie: belonele, gravetele, buzigile, marenele… Au ştiut să utilizeze vânturile, mareele, soarele, obiceiurile şi tradiţiile, pentru a se consacra cu patimă tuturor sporturilor ce au o legătură cu apa şi cu vântul şi să-şi cristalizeze impulsurile creatoare în domenii atât de diferite, ca pescuitul, creşterea vietăţilor marine şi cercetarea ştiinţifică; specialişti în ecosisteme şi reţele alimentare, autori de descoperiri fundamentale în opoterapie şi în maladiile canceroase şi cardiovasculare, ca de exemplu extraordinara „ostreo-organoterapie a cancerului”, care le-a adus bogăţie şi

renume, locuitorii Golfului şi-au atins ţelul, și-au îmbogăţit regiunea pentru a-i consolida mai bine independenţa.

François priveşte cerul şi îşi încruntă sprâncenele.

— Norii aceştia vin din sud-vest, anunţă furtună. Trebuie să ne grăbim.

În minutele care urmară se agită între un bord şi celălalt pentru a reduce vela, apoi porni motorul. Când vorbeşte din nou, pasagera nu-i percepe nicio urmă de gâfâială în voce.

— Am intrat pe Râul Auray. Trebuie să fiu foarte atent acum, să evit puietul.

— Puietul?

— Da, larvele stridiilor… Suntem chiar în plină perioadă de pontă. E momentul când crescătorii instalează colectoarele ca să le adune.

Tăcu, absorbit de conducerea bărcii. Zgomotul motorului pare deodată amplificat. Cerul e deja acoperit în întregime. A început să plouă. Se face frig şi întuneric. Bătrâna doamnă îşi încheie vesta şi îşi strânge braţele încrucişate pentru a se încălzi. Tânărul observă; fără să piardă din ochi linia de navigaţie, scotoceşte într-o raniţă şi scoate un impermeabil galben, pe care i-l întinde fără să scoată o vorbă. El nu pare să sufere din cauza schimbării de temperatură; e nemişcat la cârmă, indiferent la ploaie şi la frig.

Cursul apei se îngustează puţin câte puţin, mărginit de pini şi de grozamă. Găurile din vegetaţie lăsau să se întrevadă pentru câteva clipe, ca pentru a răspunde loviturilor surde ale rafalelor de ploaie şi urletelor vântului, acoperişurile năruite şi zidurile mâncate de iederă şi de rugi ale vechilor reşedinţe de vară abandonate. La vederea ruinelor, a uşilor şi a ferestrelor sparte, la gândul că vilele acestea, altădată luxoase, sunt absorbite de o natură necruţătoare, bătrâna doamnă e cuprinsă de o panică de nestăpânit. Golful se transformă într-o entitate glacială şi malefică, asemănătoare unui mare vas-fantomă cu un sinistru pavilion negru, cu tunuri ameninţătoare, cu toate pânzele ridicate, ce apare brusc şi pare să se îndrepte spre ea înainte de a se pierde într-o ceaţă efemeră…

Viziunea n-a durat decât o clipă şi foarte repede muşchii i se destind, iar amintirea nepoatelor sale jucându-se în valuri o linişteşte, fără ca să dispară, totuşi, o senzaţie tulbure de îngrijorare. Ţinutul este atât de straniu şi încântător…

Însoţitorul ei tace tot timpul, fără să aibă cunoştinţă de gândurile care o agită. Ploaia s-a oprit. La est, o mare parte a cerului a redevenit albastră şi limpede. S-a ivit şi curcubeul pentru a lega orizontul de insulele cele mai apropiate. În mod inexplicabil, această prezenţă irizată o linişteşte; are deodată intuiţia că ceea ce a tulburat-o atât poate nu e nimic altceva decât perfecţiunea volumelor şi a formelor, sau echilibrul constant între apă şi cer, între ţărm şi insule, între reliefuri şi culori, între real şi vis. Furtuna a urmat caniculei, ploaia a înlocuit soarele, fără ca peisajul să fi pierdut cel mai mic element al constantei lui seninătăţi; arcul multicolor din cer este simbolul ei efemer... Angoasa şi frica sunt născute din ea şi numai din ea, zămislite dintr-un sentiment de vinovăţie care creşte, pe care ea este în sfârşit capabilă să-l înţeleagă şi să-l justifice. Exercitarea puterii mă fascinează. Binele poporului meu şi al ţării mele nu va fi niciodată decât un pretext, cancerul meu – o scuză meschină… Dorinţa ei este de a guverna cât mai mult timp posibil, mândră de puterea sa, sigură de capacitatea de a cataliza toate forţele contradictorii, gata să izbucnească pentru a face să explodeze societatea pe care o conduce, în ciuda certitudinii că secesiunea Golfului este primul simptom al unui proces ireversibil.

Vasul ajunse la marginea golfului, dar vântul de sud-vest, umed şi cald, care se pornise brusc, creând împreună cu valurile o ceaţă din ce în ce mai groasă, îi făcea apropierea dificilă. Şoimul Roşu porunci să se încetinească viteza şi să se înlocuiască velele, ordonând omului de veghe să supravegheze geamandurile şi brizanţii; se temea de primejdioasele stânci submarine, ele trimiseseră atâtea vase de pescuit pe fundul apei.

Încetişor, corabia trecu şenalul şi marinarii putură să distingă în ceaţă strălucirile nesigure ale luminilor din Arzon şi Locmariaquer.

— Iată, Bono, am ajuns.

Bătrâna doamnă nu poate să-şi reţină un surâs. Cu hainele ude şi cu părul aşijderea, ghidul ei pâre cu adevărat un pirat scăpat dintr-un naufragiu! Ea se simte în sfârşit uşurată, fericită că el ştiuse doar cu o privire să o aducă la realitate şi la soarele

din nou strălucitor. Descoperind satul, este surprinsă de numărul vaselor ce se legănă uşor de-a lungul calelor. Catargele îi par nenumărate, pădure de lăncii îndreptate spre bătrânul pod de fier care uneşte la înălţime malurile râului.

— Nu mă aşteptam să găsesc un adevărat port, aici, pe cursul ăsta mic de apă.

— Strămoşii noştri erau toţi piraţi în acest sat! Poate de aceea toate vasele cu două catarge pe care le vedeţi acolo sunt numite „corsare”!

Izbucneşte în râs şi adaugă cu calm:

— Orăşelul ăsta e principalul nostru centru de cercetări ostricole. De pildă, aici am reuşit să reconstituim „crassostrea angulata”, faimoasa stridie portugheză decimată de un parazit în anul o mie nouă sute şaizeci…

Un sfert de oră mai târziu, lasă în urmă străduţele cu căsuţe date cu var, pentru a urma o potecă strâmtă de pământ bătut, care îi duce spre o mare fermă pătrată, înconjurată de ulmi şi de castani. Înainte de a intra, François se întoarce spre însoţitoarea lui şi o priveşte insistent mult timp, fără a clipi, ca pentru a-i surprinde reacţia în ochii albastru-verzui.

— Cunosc adevăratul motiv al venirii dumneavoastră, doamnă… Ştiţi că noi nu vindem niciodată o organoterapie la întâmplare. Trebuie să ştim cu exactitate cine este persoana care ne solicită, atât pe plan psihologic, cât şi terapeutic. Fiecare formă de cancer e unică şi fiecare tratament reprezintă un caz particular; o maladie va implica alegerea unei organoterapii pe bază de „marene mărunte de crescătorie”, o alta pe bază de „belone”. Cât despre preţul vindecării dumneavoastră, el nu depinde numai de funcţia sau de posibilităţile materiale, ci, în primul rând, de propria voastră personalitate, de calităţile şi defectele dumneavoastră şi de ceea ce considerăm noi… Totuşi, dacă v-am condus până aici, am făcut-o pentru a vă arăta ceva mai important poate decât boala pe care o aveţi sau decât viitoarele relaţii dintre guvernul dumneavoastră şi Golful Morbihan al nostru. Urmaţi-mă…

La capătul unui coridor lung, pardosit cu cărămizi roz, tânărul împinge o masivă uşă blindată şi o lasă să treacă pe bătrâna doamnă, murmurându-i cu mândrie:

— Vă prezint „ostrea edulis gigans”… Sunteţi prima străină ce o contemplă, doamnă!

Deodată, se auzi o trosnitură teribilă. Surprinşi în greement, mulţi din oamenii echipajului fură aruncaţi în mare, urlând de groază. Vasul spintecat începu să se învârtă din ce în ce mai rapid, prins într-un vârtej înspumat, care îl trăgea irezistibil spre fund, unde eşuă repede, aproape delicat, iar în timp ce marinarii erau înghiţiţi unul după altul de falia strâmtă şi adâncă a cărei apariţie subită tocmai provocase fulgerătorul maelstrom, cadavrul căpitanului, înecat din primele clipe, se scufunda direct în perna moale a unei stridii uriaşe, smulsă din străfunduri de acest brutal capriciu al naturii.

Totul se linişti foarte repede. Ceaţa se ridică şi soarele încălzi din nou valurile. Sătulă, marea se închidea.

Monstruoasă, o stridie gigantică stătea pe fundul de nisip şi de calcar al unui mare bazin rectangular. Încrustate cu nenumărate colonii de moluşte şi de melci, neregulate, din cauza unor scobituri şi ridicături, enormele ei cochilii par străbătute de sclipiri violacee, sculptate de secolele de şedere submarină.

— În urmă cu aproape trei luni, una din echipele noastre de scafandri a dat peste această moluscă nemaipomenită sub epava aproape distrusă a unui vas de piraţi, eşuat aproape de coastele Renauldei, o insuliţă de la intrarea în Golf. Este descoperirea marină cea mai surprinzătoare, de la apariţia unui celacant viu în Oceanul Indian, în 1935. Căci monstrul acesta e viu! Să ne apropiem, o să vedeţi…

François ia vizitatoarea de braţ şi o conduce până la marginea bazinului:

— Poate nu ştiţi că, pentru a-şi procura hrana, fitoplactonul în principal, şi oxigenul de care are nevoie, o stridie filtrează un volum de apă considerabil, reţinând astfel toţi poluanţii pe care această apă poate să-i conţină. Paraziţi, viruşi şi bacterii se concentrează astfel în organismul ei şi se întâmplă adesea ca o stridie să fie de zece până la douăzeci de ori mai poluată decât mediul ei de viaţă, din care cauză o parte esenţială a muncii noastre constă în supravegherea de foarte aproape a salubrităţii parcurilor noastre…

Dar bătrâna doamnă nu-l mai asculta…

Cu ochii fixaţi pe stridia titanică, observa în linişte gura

nemăsurată care descoperea încet masa lăptoasă, vâscoasă şi opulentă a cărnurilor sale fremătătoare, sipet viu de unde ţâşneşte, puţin câte puţin, strălucirea cristalină a unei perle uriaşe. Minunat giuvaer, cu ape atât de limpezi, încât bătrâna doamnă poate admira în inima sidefului corpul uimitor conservat al unui pirat încremenit în moarte, în poziţia tipică a mumiilor incașe, cu braţele strânse în jurul picioarelor aduse la piept. Chip de dincolo de mormânt, cu tenul livid, cu expresia feroce, cu gura crispată într-o grimasă enigmatică, al cărui ochi, rămas deschis după moarte, învineţit şi crud, sclipeşte din afara timpului… În sala imensă, cu vaste bazine translucide, traversate de ţevi de toate formele, atmosfera s-a îngreunat brusc, punctată numai de bătaia regulată a motoarelor colosalului acvariu. Bătrâna doamnă nu poate să schiţeze nici cel mai mic gest; se simte deodată golită de putere. Durerea îi izbeşte din nou pieptul. Frica, încă o dată, o acoperă în vălul ei de mister şi de vis.

La contactul cu straniul organism, gigantica lamelibranhiată făcu apel la mecanismele ei imemoriale; îşi începu lunga şi perseverenta operă de absorbţie, dezvoltând pe firul secolelor o concreţiune sferică din ce în ce mai voluminoasă, pe măsură ce straturile concentrice de calcar şi de sidef, secretate ca reacţie la prezenţa parazitului nedorit, mascau corpul neînsufleţit al corsarului, prizonier pentru eternitate al inestimabilului său cavou.

După întoarcerea de la Bono, înfăşurată până la gât în vechiul impermeabil galben, în ciuda căldurii copleşitoare, bătrâna doamnă se cufundase într-o meditaţie pe care ghidul ei nu îndrăznise s-o întrerupă, ca şi când acesta presimţea cât de mult fusese tulburată pasagera lui de imaginea stridiei uriaşe şi de minunata ei perlă. Conducătoarea semeaţă pe care o întâmpinase cu o seară înainte nu mai este decât o bătrână deprimată şi tăcută: natura tocmai o zguduise în convingerile ei. Perla se dovedise a fi oglinda nemiloasă reflectându-i vârsta, faţa zbârcită, trupul vlăguit şi dureros, iar piratul mumificat în ganga de sidef i-a aruncat în faţă vanitatea Puterii şi Orgoliului fiinţei omeneşti.

— Încă nu știți, doamnă, dar am decis să vă acordăm

organoterapia și să oferim, de asemenea, guvernului dumneavoastră, „Perla Piratului”... La Luvru, între „Gioconda” şi „Venus din Milo”, va fi în tovărăşie bună, nu-i aşa?

Nepăsătoare la umorul lui însoţitoarea îl fixă ciudat, înainte de a-l întreba cu voce aspră:

— În schimbul a ce?...

Dar îşi dădu seama de îndată de gafă şi se grăbi să adauge:

— Oh! Scuză-mă, François!

Pentru prima dată după foarte mult timp, bătrâna doamnă se lăsase surprinsă de o reacţie de agresivitate necugetată. Totuşi, cum ar putea să şi-o reproşeze, când politiciana adăpostită în spatele fiecăruia din gândurile sale nu încetează să-i şoptească să nu creadă în farmecul mării şi al insulelor, în magia priveliştii, în realitatea culorilor, a mişcărilor şi a ritmurilor.

Întorşi în portul Vannes, bătrâna doamnă şi-a regăsit toată siguranţa. E destinsă, surâzătoare. De acum, e gata să-şi părăsească postul, să lase altora responsabilitatea viitorului, de parcă, în această lungă zi estivală, Golful i-a impus legea lui.

Mami, mami!

Bătrâna doamnă se întoarce brusc. Sophie şi Marie s-au ivit lângă debarcader. Sar cu sprinteneală din spatele cetaceului şi se reped râzând spre bunica lor; două puştoaice înalte şi plăpânde, ale căror trupuri gemene conturează o singură umbră pe sol. O îmbrăţişează pe bătrâna doamnă, o acoperă de sărutări, o scaldă în cuvinte:

— A fost formidabil!... Ştii, e fantastic să te joci cu orcile! Şi ne-am îmbăiat pe ploaie!...

Ochii le străluceau, radiau de fericire.

— Am colindat toate ungherele şi am vizitat o mulţime de insule; avem o grămadă de lucruri să-ţi spunem... Dar înainte ne-ar plăcea mult să facem un duş. Hai, mami, să ne ducem acum la hotel...

După ce-şi potriveşte hainele cu câteva gesturi precise, bătrâna doamnă se întoarce spre Golf şi îl contemplă îndelung, părând să urmărească sosirea în port a unui vas imaginar. Apoi întreabă cu blândeţe:

— Aş vrea să-ţi cunosc numele, François.

— Le Dantec, doamnă, François Le Dantec... Este un vechi patronim breton al unei străvechi familii din Bono... Ştiu că vă

voi revedea curând… aici… în Golf.

Dar ea se lăsă trasă de nepoatele ei fără să-i răspundă şi nu se întoarse.

E aproape ora opt. Se lasă seara. Luna e rotundă ca o portocală pe cerul turcoaz; sclipirea ei abia mângâie coama valurilor. La orizontul împurpurat, soarele asfinţeşte.

Traducere de FLORIN LEODOR DĂNILĂ

DANIEL PARIS

Funcţionar la Ministerul Tineretului şi al Sporturilor, născut în 1949, Daniel Paris publică nuvele SF de circa zece ani. La fel de discret pe cât de talentat, poate fi întâlnit uneori în sumarul unor cotidiane ori săptămânale („Le Vif” în Belgia sau „Liberation” în Franţa), reviste şi antologii, ca Mouvance.

Perla piratului face parte dintr-un ciclu de trei nuvele, toate situate într-un viitor apropiat, ceea ce ilustrează bine sensibilitatea ecologică a autorului. Golful Morbihan, la care face aluzie textul, este unul dintre cele mai frumoase locuri din Bretania. Această povestire e reprezentativă pentru stilul şi preocupările utopice ale lui Daniel Paris.

SORII NASHUEI

DANIELLE MARTINIGOL şi ALAIN GROUSSET

Soarele asfinţea foarte târziu în seara aceea.

Tuşa de mov, anunţată ca o particularitate a săptămânii, părea lungă la apariţie, iar temperatura rămânea anormal de ridicată. Or, erau deja opt săptămâni de când serile începeau de la ora 18. Supraintendentul Laffery nu-şi dăduse seama imediat de dereglarea climatică. Era o seară obişnuită în urma unei banale zi de lucru. Nu-şi făcuse timp să privească asfinţitul soarelui, când ştia că a doua zi vrafurile de dosare de pe birou nu-i vor lăsa niciun răgaz. Tocmai asta îl aştepta pe Laffery: cincizeci de centimetri de dosare de terminat neapărat înaintea sfârşitului de săptămână. Iată de ce, în timp ce mergea cu paşi repezi în direcţia apartamentului său, nu observă că soarele era încă sus pe cer, în spatele liniilor frânte ale blocurilor de locuinţe. Avea alte griji. Datorită propriei umbre, ce-i îndoi în unghi drept silueta lungă pe zidul din faţă, Laffery îşi dădu seama că soarele era evident foarte sus, prea sus pentru o seară a anotimpului prehibernal.

În calitate de supraintendent al Americanadei, Laffery avea o sarcină precisă pe Nashua: să facă pe intermediarul între eschimoşi şi Administraţia care îi adusese pe această gigantică staţie orbitală. Oficial, cu titlul de despăgubire pentru distrugerea din greşeală a teritoriului lor, ca urmare a lansării neprevăzute a două bombe cu fisiune aparţinând US Air Force. Neoficial, pentru a camufla ceea ce nu era un accident, ci un mijloc radical de recuperare a unui vast teritoriu care, datorită frigului său constant, permitea implantarea a noi centrale nucleare cu nuclee din ce în ce mai calde.

În nordul continentului american, mii de kilometri pătraţi nu mai erau accesibili pe viitor omului. Eschimoşilor supravieţuitori le fusese oferită posibilitatea de a-şi reface viaţa pe Nashua. Experţii în climatologie alaska formaseră deci staţia orbitală, dezafectată după ce resursele în minereuri ale celor mai apropiaţi asteroizii fuseseră epuizate. Se părea că eschimoşii aveau de câştigat. În timpul primilor ani totul mersese bine. Laffery, care întreţinea bune raporturi cu ei, nu avea de ce să se

plângă. Postul de responsabil al unei sferişoare pe care tehnicienii se străduiau s-o îngheţe cu conştiinciozitate îi convenea. Femeile eschimose, contrar a ceea ce-l lăsaseră să creadă, erau departe de a fi dezagreabile. Unele aveau chiar un farmec incontestabil. Se lăsase sedus puţin câte puţin şi se simţea bine pe Nashua. Până în urmă cu o lună.

Totul începuse cu o rarefiere bruscă a cârdurilor de foci. Indispensabile supravieţuirii eschimoşilor, făcuseră parte din migraţie. Aclimatizarea lor nu pusese nicio problemă, căci peştii se dezvoltaseră din abundenţă în lacurile artificiale de pe Nashua. Laffery ceru unei comisii veterinare terestre să vină să facă o anchetă asupra absenţei reproducerii şi preconiză importul urgent de noi specimene. Administraţia ripostă că răscolirea după rarele cupluri de foci supravieţuitoare de pe pământ şi costul transportului lor până la Nashua nu mai intrau în niciun cadru bugetar. Laffery trebuie să dea dovadă de multă diplomaţie pentru a anunţa această ştire delegaţilor comunităţii eschimose.

Pe viitor, vor trebui să se mărginească la raţiile alimentare în vigoare, la fel ca toţi funcţionarii americani de pe Nashua.

Dosarele îngrămădite pe biroul lui Laffery erau, marea majoritate, constituite din răspunsuri provenind de pe planetele federaţiei, susceptibile de a poseda o rasă animală echivalentă cu cea a focilor. Înainte de sfârşitul săptămânii, Laffery trebuie să verifice minuţios toată harababura asta de corespondenţă, pentru a putea da un răspuns delegaţilor eschimoşi ce-i vor pune întrebări la următoarea reuniune planetară a adunării administrative de pe Nashua. Aceasta urma să aibă loc lunea următoare, ca în fiecare lună, de şase ani.

Abia intrase supraintendentul în apartamentul său că şi sună telefonul.

— Da, mormăi el, vădit nemulţumit că nu îi fusese lăsat nici măcar timpul să-şi scoată vesta.

— Locotenent Tales. De la controlul climatologic.

— Probleme? întrebă Laffery, sperând în secret că răspunsul lui Tales să fie negativ.

— Da, domnule.

— Ce fel?

— Soarele.
— Ei bine, ce-i cu soarele?
— Nu vrea să asfinţească.
Laffery rămase tăcut o fracţiune de secundă, timp cât să-şi noteze undeva în memorie că trebuie să verifice starea mintală a locotenentului.
— Îşi baţi joc de mine?
— Deloc, domnule.
— Explică-te atunci!
— E ora 22 şi 10 şi soarele e tot în fază declinantă.
— Da, am văzut, ei şi…? Asta se cheamă crepuscul, nu?
— Domnule, la ora aceasta soarele ar trebui să fie în fază de extincţie.
— Asta înseamnă că ceva şchioapătă în circuite, bătrâne. Dă-mi amănunte.
— Am controlat deja totul, domnule. Nimic în ordinatoare nu indică vreun defect oarecare.
În stadiul acesta al conversaţiei, Laffery începu să bănuie că necazurile sale nu vor înceta o dată cu week-end-ul.

Laffery decise să se ducă la prietenul său Natae, şeful comunităţii eschimose. Dispariţia aproape totală a focilor şi acest astru artificial, stabilizat aproape de 15 ore într-un asfinţit permanent, nu păreau să răspundă nici unei logici ştiinţifice. Trebuia să liniştească urgent comunitatea indigenă.
Tractorul cu şenile îl lăsase la un kilometru bun de principalul sat eschimos. Printr-un fel de indiferenţă tacită, tehnicienii şi migratorii se evitau cât mai mult posibil; de altfel, Laffery veghea la asta. Ţinea să fie singura legătură între cele două grupuri pentru a preveni la maximum conflictele şi interferenţele dintre culturi. Acestea n-ar fi dus decât la un sentiment periculos de superioritate din partea „civilizaţilor”. Laffery dârdâia, în ciuda enormei haine de blană care îl acoperea. Pe mustaţa lui fină se forma gheaţă, ce sporea la fiecare expiraţie. Nu reuşea să înţeleagă cum putuse o rasă de oameni să supravieţuiască timp de mii de ani într-un climat aşa de ostil; lua cunoştinţă în acelaşi timp de fragilitatea compatrioţilor săi, incapabili să se adapteze la condiţii atmosferice, în fond, naturale.
De departe, satul semăna cu un decor de cinema. Casele de

lemn, pe jumătate îngropate sub o pătură groasă de zăpadă, păreau abandonate. Doar lătrăturile furioase ale câinilor pentru sănii dovedeau prezenţa omenească, semnalând în acelaşi timp şi venirea lui Laffery.

Natae, înconjurat de şaman şi de principalii şefi ai clanurilor, îl întâmpină în faţa casei lui. După saluturile tradiţionale, eschimosul îl pofti să între. Imediat, Khava, sora lui Natae, îi luă paltonul, mănuşile şi căciula. Îl fixă cu o privire plină de făgăduieli. La sosirea lor pe Nashua, ea fusese foarte tânără. Între ei se născuse o adâncă înţelegere. Apoi venise dragostea. Descoperea cu Khava ceea ce nu împărţise niciodată cu femeile din neamul lui.

— Noi, eschimoşii, te salutăm, şef al tehnicienilor.

— Îţi înapoiez salutul, Natae. Vizita mea nu are nimic de rutină. Am venit să stau de vorbă cu tine, ca şi cu ceilalţi şefi, despre problemele grave care ne privesc pe toţi…

— Vrei să vorbeşti despre Soarele care refuză să se supună legilor voastre? îl întrerupse şamanul.

— Ce vrei să spui?

— În ciuda eforturilor voastre de transformare a acestei lumi artificiale într-un surogat al mediului nostru milenar, n-ați putut să recreaţi în întregime condiţiile noastre de viaţă. Astfel, de exemplu, alternanţa de şase luni de zi şi apoi de noapte, care ne e proprie.

— V-am explicat deja de nenumărate ori imposibilitatea tehnică a realizării acestei dorinţe. Consumul de energie ar fi considerabil şi primejdios pentru o lumânare continuă timp de şase luni.

— Aşa încât Natura, mama noastră a tuturor, s-a însărcinat să îndrepte slăbiciunea oamenilor. Pe viitor lucrurile vor fi aşa cum a decis ea.

Toţi ceilalţi eschimoşi aprobară din cap, marcând astfel acordul lor cu ceea ce tocmai afirmase şamanul.

— Totuşi, mulţi dintre voi, chiar şi tu, Natae, aţi trăit lungi perioade în lumea noastră occidentală, aţi făcut studii înalte. Cum puteţi rămâne pasivi în faţa unor asemenea probleme?

Laffery îşi dădea osteneala să înţeleagă şi să-şi explice pasivitatea acestor oameni, întotdeauna gata să accepte extraordinarul. Aparent, pentru ei existau forţe supranaturale

inerente fiecărui fenomen fizic, nimic şi nimeni – mai ales omul – nu putea schimba hotărârea lor.

— Noi nu suntem „pasivi” începu şamanul.

Dar Natae, cu un gest rapid al mâinii, îi ordonă să tacă.

— Vezi, Laffery, replică şeful eschimos, tu raţionezi cu un bagaj cultural care te-a pătruns de la naştere. Atunci când, în faţa unei probleme care pune mijloacele voastre tehnice în pană, voi nu reacţionaţi decât prin forţă oarbă sau dezinteres total, eschimosul acceptă fără să caute să explice cu orice preţ; el preferă să între în armonie cu forţele care îl depăşesc.

O bună bucată de timp domni liniştea, întărind în fiecare dintre ei impresia că esenţialul diferenţelor dintre cele două rase era pe cale de a fi constatat încă o dată.

Şamanul interveni atunci cu o frază pronunţată într-un dialect pe care Laffery nu-l înţelegea. Apoi Natae se ridică şi cu aceasta întrevedea se sfârşi. Ieşiră toţi, mai puţin Laffery, care rămase o clipă singur în mijlocul camerei afumate de lămpile cu grăsime de focă. Apoi, supraintendentul se îndreptă spre bucătărie, unde îl aştepta Khava.

— Ai auzit tot ce am vorbit?

Khava dădu încet din cap.

— Vrei să-mi traduci fraza şamanului?

— A amintit ultima frază a unei legende celebre: „Când oul de fier va exploda, numai albul va rămâne, galbenul va fi de mult plecat.”

Privirea albastră a lui Laffery o fixă lung pe tânără. În cele din urmă păru să revină la realitate, îşi strânse umerii şi îi spuse dintr-o suflare:

— Voi reveni!

— Ştiu, vei reveni, răspunse ea ca un ecou.

Khava îl privi îndelung, prin geamurile rotunjite de chiciură, cum se îndepărtează, şi murmură din nou: „vei reveni!”

În şaptezeci şi două de ore, Laffery învăţă să-l cunoască pe locotenentul Tales. Fusese nevoie de această situaţie incredibilă pe Nashua pentru ca supraintendentul să-şi dea seama că avea în jurul lui un personal foarte puţin omogen. Mai mult de jumătate dintre oamenii din oraşul administrativ nu erau deloc neliniştiţi de situaţie. Trăgeau perdelele duble peste jaluzele

atunci când ceasurile arătau ora de culcare şi dormeau adânc. În jur de zece la sută din populaţia americanadiană, dimpotrivă, depusese o cerere urgentă de repatriere din cauza depresiunii şi insomniei! mai rămâneau toţi cei ce, presimţind pericolele spre care tindea să se îndrepte comunitatea în cazul când astrul artificial va continua să strălucească mereu, se agitau cât puteau pentru a găsi o soluţie. Printre aceştia erau, bineînţeles, specialiştii în controlul climatologic şi, în particular, Tales.

Nu avea decât treizeci de ani. Era primul său post extraterestru, un mijloc bun pentru a câştiga rapid bani.

Era căsătorit şi avea o fetiţă de doi ani, jos, în Americanada. Laffery începuse să-l simpatizeze pe tânăr, care, de trei zile, dormea pe un colţ de birou, făcea pe ştafeta între controlul climatologic şi biroul central, ronţăia din când în când un sandvici în grabă, nu-şi termina niciodată cutiile de bere şi repeta cel puţin o dată la fiecare jumătate de oră: „Există ceva care ne scapă.”

— Să fie acolo sus? întrebă supraintendentul, indicând reactorul geostaţionar care era soarele de pe Nashua, menţinut printr-un complicat echilibru de atracţii/respingeri ale câmpurilor magnetice.

— Încălzeşte periculos, domnule. E pe cale de a se autogenera. Dacă se va stabiliza la supragenerare autonomă, ne vom prăji ca nişte cârnaţi!

— Ce spune consorţiul Artisun?

— Aţi mai văzut un fabricant care să asigure o bună întreţinere după vânzare?

— Dar, Dumnezeule, este totuşi al treilea pe care l-am cumpărat pentru Nashua! Credeam că e o societate serioasă. Refuză să ne trimită pe cineva?

— Nu, nu, dar cargoul lor de depanare cel mai apropiat e ocupat să refacă soarele de pe Lagrange 4. Au de lucru cel puţin două zile.

— Până atunci?

— Aţi fost la catehism când eraţi mic, domnule?

— E atât de grav, Tales?

— Mă tem că da.

— Planul de evacuare?

— Ar fi desigur mai prudent.

— Cât timp ne dai?

— Cu toleranţă sau exact?
— Amândouă, locotenente.
Zâmbiră în acelaşi timp.
— Mini: patruzeci şi opt de ore. Maxi: patru zile.
Laffery apăsă pe butonul interfonului aflat în permanenţă la îndemână.
— Jane, îi spuse secretarei sale, convoacă-i pe toţi pentru o reuniune extraordinară a adunării plenare, în această noapte – dacă se poate spune aşa! — la ora două. Ai cinci ore să-mi organizezi asta. Vreau ca toată lumea să fie acolo, ai înţeles?
— Dar, domnule, cum îi vom preveni pe eschimoşi?
— Mă ocup eu. Pregăteşte-mi un aeromodul.
Întrerupse comunicarea.
— E nevoie de tine aici, Tales?
— Oricine poate pune, în locul meu, termometrul, din oră în oră, în fundul bolnavului nostru.
— Atunci însărcinează pe cineva să trimită şi să controleze sonda termică în locul tău. Te iau cu mine.

Aeromodulul se afla în centrul satului, la fel de translucid şi luminos ca enormii ţurţuri în formă de stalactite de sub streşinile caselor de lemn. Liniştea era impresionantă. În mod obişnuit, Laffery evita să vină până în sat cu un aeromodul. Respecta dorinţele lui Natae şi ale celorlalţi şefi, care doreau să-şi vadă copiii şi nepoţii crescuţi în tradiţia culturii lor, departe de tehnicieni. Dar, la dracu cu tradiţiile! De data asta trebuia să se mişte repede.
Niciun lătrat nu se interfera cu loviturile de bici ale vântului.
Dispăruţi! Dispăruseră! Toţi! Tinerii, bătrânii. Toţi… Chiar şi Khava.

Tales se lăsa când pe un picior, când pe celălalt, în mijlocul pieţii, în preajma aeromodulului. Evident, nu aştepta decât un gest pentru a se prăvăli în căldura protectoare a sferei de plasticlă. Laffery îi strigă:
— Tales, intră şi încearcă să prinzi oraşul prin radio, ca să ştim ce fac ei. Eu mai dau un tur prin satul ăsta fantomă. Trebuie să existe o explicaţie.
Laffery parcurse încă o dată cele câteva străzi ale satului, împingând la întâmplare câte o uşă, făcând repede turul

încăperilor în care intra. Nimeni nu răspundea la chemările sale. În a patra sală comună vizitată văzu jar, cald încă, în şemineul mare din capătul încăperii. Când intră în a cincea casă, remarcă iarăşi jăraticul, se apropie de vatră şi privi cu mai multă atenţie. Se arsese ceva în acest şemineu, ceva ce nu părea lemn. Cenuşa nu era aceea a buştenilor importaţi pe Nashua. Laffery luă vătraiul şi scormoni. Nimic. Ieşi şi reveni fugind în direcţia locului unde trona aeromodulul. Se repezi spre prima casă de pe dreapta şi împinse cu violenţă uşa, astfel încât canatul plesni cu putere cadrul. Ieşi aproape imediat pentru a intra în casa următoare, la fel de agresiv. Era cea a lui Natae. Se opri o clipă în prag. În cameră era ordine, dar îl izbi un amănunt: toate uşile camerelor erau deschise. Încăperi pe care nu le văzuse niciodată, în afară de cea a Khavei, se ofereau privirilor sale de jur-împrejurul sălii comune. Ansamblul respira ordine şi totuşi, uşile deschise trebuiau să aibă o semnificaţie. Laffery se apropie de şemineu şi luă vătraiul. Aici jăraticul era încă împurpurat sub neînsemnata pojghiţă gri şi neagră a cenuşii călduţe. Tija metalică agăţă ceva moale spre fundul vetrei. Laffery se aşeză pe vine, îşi ridică trofeul la capătul vătraiului şi-l examină. Era o bucată înnegrită şi parţial arsă, dar foarte uşor de recunoscut, de coardă cu împletituri bicolore.

Laffery aşeză încet vătraiul şi se ridică tot atât de încet. Aşadar, asta era…

Nu avusese ocazia să vadă o asemenea coardă în sat, decât o singură dată, în seara când Khava l-a condus în casa şamanului…

…Angakokul era întins pe masa lungă din mijlocul camerei. Pe scânduri fuseseră aşternute piei groase de focă pentru a modera colţurile. Bărbatul are ochii închişi, corpul îi e scuturat de tresăriri convulsive la intervale mai mult sau mai puţin regulate, membrele îi sunt încordate, spatele i se arcuieşte pe masă, degetele i se crispează şi unghiile sale smulg blana de lângă solduri. Ceafa e întinsă spre spate la limită şi buzele i se mişcă în mici tremurături spasmodice, care n-au nimic în comun cu limbajul articulat.

În jurul lui, la câţiva metri, stau membrii comunităţii, strânşi unii lângă alţii, abia murmurând din când în când. Toţi îşi privesc

şamanul.

— Zboară, îi spune Khava lui Laffery la ureche.

— Ce vrei să spui?

— E în transa zborului, în căutarea regatului zeiţei-mame Sila. Corpul lui se află aici, dar spiritul îi e pe calea căutării mistice, spre pământul de primire.

— Şi tu crezi asta?

— Cum să nu cred? Priveşte-l…

Într-adevăr, în urma explicaţiilor Khavei, Laffery interpretează diferit mişcările angakokului. Corpul se răsuceşte ca şi cum s-ar îndrepta când la dreapta, când la stânga, braţele parcă bat aerul din jurul lor…

Laffery îşi trecu mâna peste fata, apăsându-şi cu degetul mare şi cu arătătorul ochii dureroși. „Dumnezeule, o iau razna, nu vreau să cred în neroziile astea!”

Se întoarse spre Khava. Ochii tinerei sunt scânteietori din pricina înflăcărării.

Ea repetă cu voce vibrantă.

— Zboară… E plecat, e departe de aici.

Laffery îl priveşte din nou pe şaman, singur pe masă, cu bustul dezgolit, în faţa locuitorilor satului. Pe toate feţele se citeşte aceeaşi înfocare. Eschimoşii prezenţi nu vor să-l bage în seamă pe tehnician. Pentru ei, nu este asemeni celorlalţi. El e aproape gata.

Laffery priveşte din ce în ce mai impresionat scena la care asistă, conştient de privilegiul de care beneficiază la acest ceas important al comunităţii. Simte deodată recunoştinţă pentru tânără şi braţul său strânge puţin mai tare mâna subţire a acesteia, strecurată pe sub a lui.

Ea vorbeşte din nou:

— E plecat. Şi, deoarece numai spiritul lui pleacă, pentru a putea reveni printre noi ca să-şi regăsească trupul, este legat de picioare şi fixat de masă cu o frânghie…

Tales citi pe ecranul aeromodulului mesajul veni din oraş. Deschise uşa carlingii vehiculului şi-l strigă pe Laffery. Câteva clipe mai târziu, supraintendentul apăru în uşa casei unde intrase. Toată violenţa părea să-l fi părăsit şi pasul său era domol şi şovăitor în timp ce se înapoia la aeromodul.

Instalat la comandă, se întoarse spre Tales cu un aer

întrebător. Acesta îi spuse:

— Am primit un mesaj din oraş. Au luat contact radio cu cargoul de depanaj al Artisunului. Ţineţi-vă bine, şefule! După tipii de la Artisun, dereglarea soarelui n-ar proveni de la ei, ci de la noi. Băieţii au spus: „Avem cala plină cu sorii Nashuei!” Am încheiat citatul. Primii doi au fost schimbaţi atunci când erau pe punctul de a o lua razna. Se pare că a însemnat o adevărată şansă pentru noi faptul că vizitele de rutină au permis să se depisteze la timp anomaliile. Ştiaţi aceasta?

— Nu, credeam că au fost înlocuiţi deoarece erau epuizaţi. Nu cunosc mare lucru despre sorii artificiali, exceptând faptul că sunt scumpi şi departe de a fi eterni.

— Aparent, conducerea Artisunului se cam ferise să vă pună la curent.

— Corect. Tu însuţi ai spus-o, Tales, din moment ce ei vând…

— Dumnezeule, ce vor să spună afirmând că „asta“ provine de la noi? Doar nu că atmosfera de aici e diferită de altele şi sorii nu rezistă?

— Oarecum, da.

— Poftim?

— Nashua nu convine sorilor săi. Au dreptate.

— Glumiţi, domnule?

— Deloc. Sunt cum nu se poate mai serios. Gândeşte-te: din ce este compusă această staţie orbitală?

— Ei bine, dintr-o suprastructură metalică uriaşă şi dintr-un mediu terraformat.

— Şi încă?

— Eh… Noi?

— Şi…

Faţa lui Tales îşi schimbă expresia. Sprâncenele i se apropiară într-un semn evident dubitativ.

— Eschimoşii?

— Văd că ai înţeles. Nashua este „ei”, spuse Laffery, sau, mai degrabă, Nashua era ei.

— Era?

— Au plecat, şi-au luat zborul. Nu se vor mai întoarce.

Şi fără să se mai preocupe de mirarea profundă de pe faţa lui Tales, Laffery porni pernele de aer ale aeromodulului ce se ridică lin, ca o bulă, deasupra satului pe care supraintendentul nu izbutea să-l considere încă mort. Mai degrabă în aşteptare.

Aruncă o ultimă privire asupra căsuţelor presărate pe întinderea albă, ca nişte pete, înainte de a începe un viraj pentru o semi-întoarcere în direcţia oraşului.

„Vei reveni”, spusese Khava.

Tales îl scutură de umăr pe Laffery. Somnul îi fusese necesar supraintendentului. Se prăbuşise pe biroul său în urmă cu trei ore.

Se trezi cu greu, mulţumindu-i în minte lui Tales, care îi întindea un pahar de cafea.

— Cum stăm?

— În două ore, toată lumea va fi evacuată.

Laffery, tot sorbind câte puţin din cafea, îşi amintea de ultimele ore. Nu izbutea să uite imaginea acestor oameni, cu aerul mai mult sau mai puţin buimac, care se înghesuiau în diferitele culoare de îmbarcare, strângându-şi unicul bagaj de mână, ce conţinea, fără nicio îndoială, tot ce aveau mai preţios. Instinctul animalic de supravieţuire, pe care l-ai fi crezut profund îngropat în omul civilizat, părea să ţâşnească din privirile lor fugare. Nimeni nu-i pusese nici cea mai mică întrebare cu privire la salvarea eschimoşilor. Desigur, se putea crede că vor veni nave să-i caute şi să-i evacueze la alte platforme. Dar Laffery rămase convins că tehnicienii se purtau astfel din indiferentă.

— Tales?

— Da, domnule?

— Poţi să te duci la locul de îmbarcare; eu rămân. Locul meu este aici.

— E o nebunie! Totul riscă să explodeze dintr-o clipă în alta…

— Tales, aminteşte-ţi fraza şamanului: „Când oul de fier va exploda, numai albul va rămâne, galbenul va fi de mult plecat.” Eu voi fi albul!

— La dracu’! Doar nu vreţi să-mi jucaţi scena cu comandantul care se sacrifică rămânând pe vasul său pe cale de a se scufunda? Şi asta din cauza unei afurisite de legende!

— Şi plecarea eschimoşilor e tot o legendă? Tales primi lovitura fără să se lase impresionat. În ciuda explicaţiilor lui Laffery, nu putea să admită ceea ce se întâmpla. Subtilităţile şamanismului îl depăşeau.

— Înţelege-mă bine, Tales, continuă supraintendentul, nimic nu mă mai reţine în această lume… mai ales pe Pământ. Femeia pe care o iubesc e plecată, nu ştiu unde, departe de tâmpeniile

noastre tehnologice.

După o scurtă tăcere, timp în care îşi trecu mâna prin păr cu un gest ostenit:

— Şi apoi, dacă asta poate să te liniştească, nimic nu spune că explozia acestei cratiţe nu va transforma astronavele voastre de ajutor în mii de bucăţi!

Laffery ieşi cu inima uşurată din tractorul cu şenile, garat în faţa casei lui Natae. Urma să-şi petreacă ultimele ore ale vieţii sale în acest loc, şi valuri de amintiri îi inundau conştiinţa ca pe un dig, într-o zi de furtună. La uşă îşi scoase cizmele din piele de focă îmbibate de apă noroioasă, datorată topirii, de acum înainte ireversibilă, a zăpezilor de pe Nashua. Primul lui gest fu să se întoarcă în camera Khavei. Nu! Cu siguranţă, n-ar fi putut să se hotărască să piardă toate astea fugind spre Pământ. Privirea i se îndreptă spre micuţa noptieră înaintea căreia Khava se aşezase de nenumărate ori pentru a-şi despleti răbdătoare cozile lungi. Cu o mişcare din cap, lăsa să-i cadă părul negru ca o cascadă pe umeri. Îi plăceau aceste clipe acolo… Observă atunci diferitele obiecte de pe masă. Printre ele, două grupuri de pietricele albastre pe care tânăra le folosea de obicei ca să confecţioneze coliere. Erau aranjate într-o ordine precisă. Primul grup forma patru litere: „Sila”.

„Vei reveni”, spusese Khava. Era deci atât de sigură de el? Sila, zeiţa-mamă…

Laffery se adânci în contemplarea celui de-al doilea grup de pietre albastre.

Sila, pământul de primire…

Şi, în timp ce cuvintele Khavei îi reveneau în memorie, înţelese deodată că aranjamentul pietrelor nu putea să fie decât o imagine astronomică. Cea mai mare pietricică însemna oare planeta unde plecaseră eschimoşii?

Inima îi tresări atunci când zări o bucată lungă de coardă cu împletituri bicolore, răsucită în jurul ei însăşi şi aşezată pe un scaun lângă măsuţă.

Îşi manifestă toată bucuria printr-un veritabil mormăit de urs polar. Alegerea. Ea îi lăsase alegerea… iscusinţa tehnicianului sau puterea şamanismului…

Cu ochii înceţoşaţi de lacrimi, se duse în sala comună şi aprinse în grabă focul în şemineu. Când flăcările îi părură suficient de puternice pentru a o arde în întregime, aruncă în el

coarda şi îşi dezgoli bustul înainte de a se lungi pe masa mare.

„Sosesc!” A fost ultimul său gând înainte ca Nashua să explodeze.

Traducere de FLORIN LEODOR DĂNILĂ

DANIELLE MARTINIGOL

Danielle Martinigol, născută în Burgogne, regiune celebră pentru vinurile sale, este profesoară de franceză de peste zece ani, într-o localitate din apropierea Parisului.

A publicat dosare pedagogice despre SF şi a format studenţi şi bibliotecari specializaţi în SF. În 1989 i-a apărut un roman pentru tineri, intitulat L’Or bleu.

De câţiva ani scrie nuvele împreună cu Alain Grousset. Actualmente pregătesc împreună un roman.

CEA DE PE URMĂ MOARTE A LUI ALEXIS WIEJACK

CLAUDE ECKEN

Derivând pe fundalul stelelor, satelitul înfăţişă, cu vastele sale panouri în evantai, imaginea unei flori deschise. Din naveta care îl ducea, Alexis Wiejack privea imensul aparat cu reflexe metalice învârtindu-se în spaţiu. În jur, colegii săi se agitau deja, verificându-şi etanşeitatea căştilor, începând pregătirile obişnuite pentru o ieşire în vid. În cele din urmă se ridică şi el la rândul său, smulgându-se cu greu din scaunul confortabil, şi îşi închise combinezonul spaţial.

— Am ajuns, băieţi! se auzi o voce hârâită. Vom vedea ce nu merge pe afurisitul ăsta de satelit!

Câteva observaţii amuzante însoţiră această declaraţie, apoi oamenii se îndreptară spre sas, trăgându-şi câteva palme pe spate şi bruftuluindu-se.

Alexis Wiejack se ţinea la distanţă, puţin dornic să se amestece în grup, refractar la atmosfera de camaraderie care-i lega pe aceşti oameni. După părerea lui, nu era decât o atitudine înşelătoare, pentru a combate posomorala şi disperarea care îi stăpânea pe toţi. Râsetele constituiau un fel de măşti ascunzând adevăratul chip al sufletului lor.

Li se poate citi suferinţa în ochi, gândi Wiejack. Când se deschise uşa sasului, se aranjă în aşa fel încât să fie ultimul la ieşire.

Satelitul artificial era foarte aproape acum, uriaş şi înspăimântător. Îşi pierduse tot farmecul, iar corola sa metalică dezvăluia o încâlceală de table, de sârme şi de tuburi.

Cât timp vor pierde până să descopere pana în încurcătura asta de fier vechi şi de plastic? Wiejack prefera să nu se gândească la lucrul acesta, dar spera să nu stea prea mult în combinezonul care îl incomoda.

— Avem noroc, băieţi! răsună o voce în receptor. Pana e la fel de mare cât curul meu! Am nimerit chiar deasupra!…

Wiejack se strâmbă la auzul glumelor stupide şi grosolane care urmară… Nişte imbecili, iată ce erau! Nenorociţi care încercau să treacă drept oameni normali, sinucigaşi pe care-i mai anima şi acum dorinţa morţii! Alexis se simţea foarte diferit de aceşti bolnavi mintali şi nu voia să aibă nimic în comun cu ei.

Erau împreună de câţiva ani, fără a izbuti să se amestece în grupul lor. O legătură foarte puternică îi unea totuşi: cele două sinucideri ale lui!

Încercase să-şi pună capăt zilelor din multiple cauze: psihologice, familiale şi sociale. Se săturase să trăiască într-un univers unde numai competiţia şi speranţa unei promovări justificau raporturile umane, unde plăcerile erau stabilite prin ordinator pentru a satisface dorinţele cele mai profunde ale fiinţei, unde omul îşi regla viaţa după profilul psihologic al cartelei sale perforate. Sistematizând eficacitatea, umanitatea o ridicase la rangul unei monade insipide şi lipsite de sens. Perpetuarea speciei se continua pentru ea însăşi, fără alt scop în viitor decât perfecţionarea sistemului, eliminarea inutilului şi a prisosului. Pentru ca populaţia să poată trăi, poetul trebuia să moară.

Când soţia lui înnebunise, cenuşiul cotidian îi păru lui Wiejack şi mai monoton decât de obicei. Când medicii îl internară, se aşeză calm pe pervazul ferestrei, la etajul al cincisprezecelea… apoi sări.

Reveni în lume în durere. Realitatea, fantastic de prezentă, îl apăsa din nou, iradiindu-i corpul cu săgeţi zvâcninde.

La deşteptare, Alexis Wiejack scoase un urlet. Un medic în halat alb, cu mâinile în buzunar, îl privea dispreţuitor din toată înălţimea sa, impasibil, fără a schiţa măcar un gest pentru a-i uşura suferinţa, aşteptând ca el să facă un efort pentru a-şi reveni complet.

— Cum vă simţiţi?

— Rău! Mi-e foarte rău, gemu Wiejack schimonosindu-se de durere. Vocea interlocutorului său îi parvenea dintr-un loc îndepărtat, pierdut în ceaţă.

— E o durere normală, care va dispărea în două sau trei zile. Dar ce tâmpenie! Să vă sinucideţi! Ştiţi că legea pedepseşte sever acest delict!

— Nu mă gândeam să dau greş de la o asemenea înălţime, şopti Wiejack.

Când auzi vocea liniştită şi serioasă răspunzându-i, oroarea îl lovi mai tare decât durerea care îl sfredelea:

— N-aţi dat greş…

Wiejack nu ştiu ce să-i răspundă. Aştepta ca medicul să-i dea explicaţii.

— Vă imaginaţi, desigur, ca atâţia alţii, că pedepsele aplicabile acestui gen de delict nu se raportau decât la cei ce şi-au ratat sinuciderea! Gândiţi-vă că o societate capabilă să prelungească viaţa după dorinţă şi să oprească îmbătrânirea celulelor poate realiza multe alte minuni. V-am reînviat, domnule Wiejack! Şi putem să o facem de câte ori e necesar, dacă reîncepeţi! Ceea ce nu vă sfătuiesc, de altfel, căci pedepsele sunt din ce în ce mai grele, iar durerea creşte cu fiecare reanimare.

— Ce risc? se interesă Wiejack.

— Condamnările variază între cincizeci şi două sute de ani de muncă silnică. Dar văd că nu vă simţiţi prea bine, adăugă medicul cu o evidentă plăcere sadică. Sinuciderea dumneavoastră a atras atenţia mulţimii care se plimba. Dacă a provocat traumatisme, nevroze sau noi sinucideri, responsabilitatea vă va reveni, este sigur!

Tribunalul se arătă cu adevărat sever şi îl condamnă la o sută douăzeci de ani de muncă silnică într-o centrală nucleară. Îşi acceptă pedeapsa cu calm, fără niciun regret pentru lumea pe care o părăsea.

Primele procedee de prelungire a vieţii apăruseră în momentul naţionalizării medicinei. Guvernul rentabilizase cu rapiditate recentele descoperiri, instituind munca obligatorie sub controlul său – nici leneşi bogaţi, nici şomeri săraci! — în schimbul unui secol de retragere asigurată într-un mediu confortabil şi idilic. Sloganuri ca „O SUTA DE ANI DE MUNCĂ, UN SECOL DE FERICIRE” sau „VĂ OFERIM VIAŢA, DAŢI-NE MUNCA VOASTRĂ” accelerau punerea în aplicare a noului sistem. Refractarii nu beneficiau de prelungirea bătrâneţii, iar constelaţiile lor se stingeau o dată cu ei.

Părinţii se obişnuiră foarte repede ca la fiecare naştere „să facă un contract pe viaţă”, garantând că fiecare nou născut oferea un secol din existenţa sa statului. O ceremonie de confirmare se desfăşura cu puţin înaintea majoratului, când adolescentul reînnoia jurământul depus în copilărie, apoi se angaja în viaţa activă.

Cu toate acestea, situaţia socială nu înceta să se degradeze. Epidemia care lovise jungla umană era în creştere: depresiuni, nevroze şi sinucideri lipseau guvernul de o parte importantă a populaţiei active. Toate muncile grele fuseseră totuşi eliminate,

fiind încredinţate maşinilor sau deţinuţilor şi izolând astfel umanitatea în spaţiile mici ale diverselor birouri de administraţie. Telematica în exces şi hârţoagele pentru borderouri erau singura ocupaţie, şi nu necesita niciun efort fizic.

Totuşi, numărul sinuciderilor nu înceta să crească, iar guvernul sfârşi prin a lua măsuri severe, dar necesare, pentru a stăvili criza care îl ameninţa.

După reînvierea sa, Alexis Wiejack aplaudase ideea de a încredinţa muncile grele, degradante şi periculoase contravenienţilor legii. Avea, în definitiv, ceea ce merita. Dacă pedeapsa trebuia să uşureze oamenii fără probleme de sarcinile istovitoare, ea i-ar uşura în aceeaşi măsură inima rănită. Se întreba totuşi despre raţiunile de stat care interziceau divulgarea unei descoperiri atât de revoluţionare ca reînvierea, divulgare ce ar fi făcut un mare număr de sinucigaşi să-şi schimbe hotărârea – printre aceştia şi pe el. Dar statul avea motivele sale pe care cetăţeanul nu le cunoştea…

În inima centralelor nucleare, personalul uman ţinea locul roboţilor în sectoarele unde iniţiativele personale mai predominau. Alexis Wiejack se îmbolnăvi aici de două ori de cancer, îşi reluă apoi munca după eliminarea unui plămân şi a unei părţi din intestine. Sfârşi prin a muri, după puţin timp, din cauza primei supradoze de radioactivitate, pentru a se trezi dotat cu un corp în aparenţă nou, dar copleşit de durere.

Află în timpul acestei a doua treziri că reînvierea se făcea prin clonaj accelerat şi că faimosul „contract de naştere” nu constituia decât o manevră discretă din partea guvernului pentru a lua câteva celule din pielea bebeluşului. Restituirea amintirilor intervenea pe urmă, „chirurgii-diavoli” reuşiseră să reconstituie intelectul plecând de la câteva celule din creier şi reactivându-le după douăzeci şi patru de ore de la deces.

Alexis Wiejack se întrebă atunci care era soarta accidentaţilor, nenorociţilor asasinaţi ce nu ştiau că viaţa le putea fi redată. Întâmplarea îi furniză răspunsul în ziua în care s-a întâlnit pe un coridor cu o persoană cunoscută: decedase într-un accident de maşină, reînviată, încetase a-şi mai folosi contractul pentru un secol de servicii bune şi loiale. Află, de asemenea, că existau oameni cu minte deosebit de fecundă şi cu aptitudini inventive excepţionale care trăiau în mai multe exemplare răspândite în

laboratoare. De cât timp le era interzis să moară, pentru binele suprem al comunităţii?

După aceste descoperiri, Alexis Wiejack fu cuprins de mânie. Repeta cui voia să-l asculte că nedivulgarea procedeului reînvierii permitea statului să folosească, fără mari cheltuieli, condamnaţii la muncă silnică, deţinuţi pedepsiţi după legile pe care el le stabilise. Reacţia nu se lăsă aşteptată: l-au transferat într-un alt sector, şi mai periculos.

De trei ori, atomul îl radie din lumea celor vii. Wiejack vomitase întruna timp de câteva luni, crispat de durere în patul udat de vărsături, aşteptând jalnic moartea… şi renaşterea. A patra oară, chinuit de mutaţia celulelor sale, ros de răul ascuns, Alexis Wiejack avu un gest de slăbiciune. Pentru a alunga durerea, îşi grăbi moartea…

…regăsi suferinţa fizică la trezire; fiecare reînviere devenea mai dezagreabilă, era ca o maşină uzată, prea des reparată, care mai agonizează după repunerea în funcţiune.

— Această recidivă vă va costa scump, estimase medicul la căpătâiul său.

Tribunalul se arătă totuşi indulgent, luase în considerare boala ce îl rodea. Circumstanţele atenuante îi îngăduiră lui Wiejack să scape cu cincizeci de ani de prelungire a pedepsei, beneficiind în plus de o nouă slujbă, departe de infernul nuclear. Ca de obicei, judecătorul încheie amintind articolele principale din „LEGEA PRIVIND SINUCIDERILE”, în special articolul referitor la a treia tentativă consecutivă, în termenii căruia inculpatul pierdea definitiv orice ocazie de a-şi provoca moartea şi primea o pedeapsă exemplară. Alexis Wiejack se mulţumi să consimtă şi să noteze mental termenul „tentativă”, destinat populaţiei, care nu ştia nimic despre reînviere.

N-avea nicio idee despre natura pedepsei supreme, deşi fusese avertizat după fiecare din morţile sale. Tribunalul o menţiona întotdeauna în termeni voalaţi; se emiteau ipoteze printre colegii de suferinţă, citând câteodată exemplul vreunui recidivist pe care nu-l mai vedeau, dar al cărui nume, după cinci secole, nu era totuşi tăiat din registre. Supoziţii, mărturii şi legende se intersectau uneori, se amestecau adesea confuz şi se contraziceau frecvent, ascunzând totuşi adevărul, dar făcând să circule întotdeauna acelaşi mesaj: „Nu vă sinucideți a treia oară!”

Alexis Wiejack nu mai risca să se lase târât în comiterea unui act atât de nesăbuit, mai ales după mutarea sa. Câteva şedinţe subliminale şi hipnotice îi asigurară instrucţia de tehnician spaţial; un antrenament variat îi permise să înfrunte pericolele ce-l pândeau în vid. Peste unsprezece ani, Wiejack va cunoaşte în sfârşit odihna la care năzuia de secole. Nu-i mai rămânea decât să-şi îndeplinească sarcina cotidiană cu conştiinciozitate, gândindu-se la apropiata eliberare. Îşi evita semenii, căci nu dorea să fie amestecat, fără voia lui, într-o sinucidere colectivă sau în cine ştie ce situaţie care să-i aducă o prelungire a pedepsei: statul profita de toți paşii greşiţi pentru a păstra un maximum de mână de lucru ieftină.

Vorbe scrâşnite îl scoaseră din visare.

— Va trebui să înlocuim toate târfele astea de sârme smulse! Se întind pe kilometri în interiorul afurisitei ăsteia de cutii de sardele.

Un meteorit minuscul izbise partea inferioară a unuia dintre panourile solare, smulgând sârmele şi releul. Evantaiul nu se mai ţinea decât într-un fragment al armăturii.

Echipa se agita în jurul satelitului, reperând punctele de racord, identificând circuitele deteriorate, inventariind materialul şi uneltele necesare repunerii în funcţiune. Alexis Wiejack şi alţi câţiva începură să demonteze armătura; unele suduri necesitau o tăiere cu laser.

O placă din metal plutea în apropierea panoului solar, ca o pană ciudată care aducea un suflu misterios. Un muncitor, cu o încetineală calculată, se pregăti să sară în spaţiu, întinzând braţul spre obiectul ce se îndepărta. Îl prinse cu uşurinţă, urmărindu-i traiectoria, şi se agăţă de panou pentru a-şi opri elanul. Acesta din urmă cedă definitiv şi se răsturnă sub greutatea muncitorului. Toată scena se derula că într-un coşmar, cu o lentoare exasperantă, dar inevitabilă. Vastul evantai se năpustea asupra satelitului şi asupra oamenilor care se îngrămădeau acolo. Wiejack se trase înapoi cu uşurinţă, apoi îşi dădu seama că nu luase o distanţă suficientă pentru *a* se plasa în afara deschiderii panoului solar. Se repezi în spaţiu, smulgându-şi tălpile magnetice de pe suprafaţa satelitului, prea târziu totuşi...

Colţul panoului îl atinse în spate şi-i agăţă combinezonul spaţial. Wiejack abia simţi socul, atât de lentă era căderea. Se

răsturnase pe spate, tras de vârful evantaiului. Într-un ultim efort, se repezi înainte pentru a evita să fie turtit de satelit. Eliberându-se, Wiejack auzi desluşit zgomotul pe care-l făcea ruptura din spate. O clipă mai târziu, frigul îl paraliza şi oxigenul începea să se propage în vid.

Puţin înainte de a şaptea sa moarte, Alexis Wiejack regretă că nu-şi pierde corpul în spaţiu.

Ca de obicei, deşteptarea fu însoţită de dureri insuportabile. O dată cu viaţa Wiejack regăsi suferinţa. Din nou, teroarea îi scălda mintea conştientă de renaşterea sa. Ciclul provocat de călăii săi continua, în ciuda multiplelor sale morţi. Când raţiunea înfrânse groaza, Wiejack se întoarse spre medicul care aştepta revenirea lui la viaţă.

— E şi mai dureros decât în alte dăţi!

Medicul îi întinse un pahar plin pe jumătate cu un lichid lăptos.

— Ştiu, e reacţia… Beţi asta, vă va uşura pentru câtva timp.

Wiejack se supuse şi se lungi, aşteptând ca loţiunea să-şi facă efectul.

— Voi relua aceeaşi muncă, odată restabilit?

— Nu, pronunţă laconic medicul.

— Ah? se nelinişti Wiejack, încercând să găsească interes în conversaţie, pentru a uita zvâcniturile corpului său supus torturii. Dar, în realitate, nu-i păsa de ce-l aştepta… Mai mult de unsprezece ani! După atâţia ani de suferinţă, puteau să-l pună în orice serviciu, îşi va realiza sarcina fără a clipi. Eliberarea sa părea atât de apropiată!

— Ce vă aşteaptă e mult mai înspăimântător… Dar aţi fost prevenit: după trei sinucideri, vi se ia definitiv posibilitatea de a o lua de la început.

— Nu m-am ucis! urlă Wiejack, ridicându-se din pat, în ciuda durerii, copleşit de o spaimă bruscă. Nu m-am ucis!

— E evident, ripostă cu seriozitate medicul, accidentul pare foarte plauzibil. Dar iată: aţi fost singurul care a lucrat la piciorul panoului defect în sensul căderii sale, dacă ultimele legături se rupeau. Ancheta a arătat că aveaţi mult timp pentru a vă eschiva. Toţi camarazii dumneavoastră au depus mărturie în acest sens.

— Dar e o nebunie! N-am premeditat nimic! E o eroare!

— Calmați-vă! Oricum nu pe mine trebuie să mă convingeţi, ci

tribunalul care vă va asculta. Personal, mă mulţumesc să vă pun pe picioare pentru data procesului.

Când Wiejack se regăsi singur în cameră, plânse mult timp, convulsiv, ca un copil…

Niciodată nimeni nu-l crede şi, pentru el, partida era pierdută… definitiv.

CÂNDVA, NUMELE MEU ERA ALEXIS WIEJACK. DAR NU VOI ȘTI SĂ DAU O DATĂ PRECISĂ, NICI CHIAR SĂ EVALUEZ ACEST TRECUT ÎN ANI SAU ÎN SECOLE, ÎN MILENII POATE? NU MAI POSED NICIO CONŞTIINŢĂ A TIMPULUI. SUNT ÎN AFARA LUI; NEMURITOR PENTRU TOTDEAUNA. Şi aştept…

N-AM PIERDUT NUMAI NOŢIUNEA TIMPULUI, CI, ÎN ACEEAŞI MĂSURĂ, ȘI PE ACEEA A TOT CE MĂ ÎNCONJOARĂ. NU VAD, NICI NU ÎNŢELEG CE SE PETRECE ÎN ÎNCĂPEREA UNDE STAU VEŞNIC, NU CUNOSC NICI ALTE SENZAŢII, LIPSIT CUM SUNT DE CORPUL MEU. NU MAI DISPUN DECÂT DE CREIER, CARE ÎNOATĂ ÎNTR-UN VAS CU LICHID DESTINAT A-L FACE SĂ TRĂIASCĂ. PENTRU TOTDEAUNA. NU ŞTIU DACĂ STAREA DE ACUM SE NUMEŞTE A TRĂI, DAR GÂNDESC ŞI MĂ ÎNCEARCĂ, TOTUŞI, SENTIMENTE. Și aştept în nelinişte…

DIN MINE N-AU MAI RĂMAS DECÂT PROPRIILE GÂNDURI, CARE SE ÎMPRĂŞTIE ÎN NEANT ŞI CARE SE HRĂNESC NUMAI DIN FRUCTELE MEMORIEI MELE.

CREIERUL MEU SE LASĂ PRADĂ, UNEORI, ALTOR REFLECŢII, DAR RENUNŢĂ DE ÎN DATA, ATÂT DE MARE ESTE SPAIMA DE A REPETA FĂRĂ ÎNCETARE ACESTE SUBIECTE. PREFERĂ SĂ SE CRAMPONEZE DE AMINTIRILE SALE, RECIFE ALE JUDECĂŢII ÎNTR-UN OCEAN AL NEBUNIEI. SINGURUL CONTACT CU ALTCEVA DECÂT ŞUVOIUL GÂNDURILOR MELE SE PRODUCE FOARTE NEREGULAT, ATUNCI CÂND CEI CARE MĂ MANIPULEAZĂ BRANŞEAZĂ UNELE PRIZE LEGATE LA CUVA MEA ŞI LA CREIERUL MEU. ACEST ALTCEVA ESTE ALCĂTUIT DIN MII DE CREIERE ASEMĂNĂTOARE CU AL MEU ŞI DIN SUPERORDINATOARE CU CARE SUNTEM CUPLAŢI. Şi aştept în nelinişte, neputincios…

O MAŞINĂ NU POATE SĂ REZOLVE DECÂT PROBLEMELE ALE CĂROR DATE ŞI RĂSPUNSURI LE POSEDĂ, UNDEVA ÎN MEMORIA SA, NU ŞI PE CELE CARE FAC APEL LA IMAGINAŢIE, LA IDEILE ORIGINALE ȘI NEBUNEŞTI. SUNTEM MII DE CREIERE PE CARE MÂNA OPERATORULUI LE REUNEŞTE CONECTÂNDU-SE,

MILIARDE DE GÂNDURI ÎNTREŢESUTE, O MULTITUDINE DE IMAGINI ALE DURERII, ALE URII SAU ALE DISPERĂRII, ALE INFINITELOR FRAGMENTE DE VISURI UCISE, ALE DORINŢELOR EŞUATE. UN ASEMENEA AMESTEC DE PERSONALITĂŢI TULBURATE AMENINŢĂ INTEGRITATEA MEA MINTALĂ.

ÎNCERCAREA DEVINE DE FIECARE DATĂ MAI NEPLĂCUTĂ, MAI INSUPORTABILĂ.

ACEST AMESTEC DE GÂNDURI FĂRĂ SIR, INCOERENTE, FRAGMENTATE, SUPRAPUSE, MĂ UMPLE DE GROAZĂ, LA FEL CUM ÎI ÎNSPĂIMÂNTĂ PE TOȚI SEMENII MEI. ÎN ACEST INFERN PSIHIC, INFLUXURILE LANŢULUI DE ORDINATOARE SUNT TOT ATÂTEA PIŞCĂTURI ELECTRICE, CIOCĂNITURI DUREROASE. MAŞINA PREZINTĂ O PROBLEMĂ CARE ÎI PREOCUPĂ PE CĂLĂII NOŞTRI ŞI TREBUIE SĂ REZOLVĂM DIFICULTĂŢI DE ORDIN ŞTIINŢIFIC, POLITIC, ECOLOGIC SAU ALTELE... NOI NU NE GÂNDIM CU ADEVĂRAT LA ELE, DAR MAŞINA NE EXPLOREAZĂ INCONŞTIENTUL, NE VIOLEAZĂ CREIERELE, CARE CAUTĂ SOLUŢIA FĂRĂ VOIA LOR, ÎN COLTURILE INACCESIBILE CONŞTIINŢEI, CULEGE TOATE INFORMAŢIILE UTILE, LE ÎNGHITE ȘI APOI LE TRIAZĂ. DUPĂ UN TIMP – CÂT? O ORĂ, DOUĂ ORE?... MAI MULTE ZILE?

— GÂNDURILE NOASTRE NU MAI SUNT DECÂT ȚIPETE ISTERICE PE CARE NIMENI NU LE VA AUZI VREODATĂ. ŞI CONTACTUL ESTE TĂIAT. E NEVOIE DE MULT TIMP PENTRU CA, ÎNCĂ FREMĂTĂTOARE, MINŢILE NOASTRE SĂ REGĂSEASCĂ O OARECARE COERENȚĂ, PENTRU CA OROAREA CE NE-A ÎNECAT SĂ SFÂRȘEASCĂ PRIN A SE ÎMPUŢINA ȘI DUREREA SĂ SE ATENUEZE ÎN FRAGMENTE DE AMINTIRI NEPLĂCUTE. NU EXISTĂ SCĂPARE, NICI SPERANŢĂ. CHIAR FUGA SPRE NEBUNIE ESTE UN REFUGIU ZADARNIC, DEOARECE CĂLĂII NOŞTRI GĂSESC MULT PROFIT TOCMAI ÎN UTILIZAREA DE CREIERE DEBILE, ALE CĂROR FANTASME NU MAI CUNOSC PIEDICI.

CÂNDVA, NUMELE MEU ERA ALEXIS WIEJACK. DEŞI FĂRĂ CORP, GÂNDESC ŞI AM SENTIMENTE. NU SUNT DECÂT UN CREIER NEMURITOR, DE CARE DISPUN CEI CE M-AU ADUS ÎN ASEMENEA STARE. Mă tem de intervenţiile lor. Şi aştept în nelinişte, neputincios, ca mâna unui călău să apese pe butonul CONTACT.

Traducere de FLORIN LEODOR DĂNILĂ

CLAUDE ECKEN

Născut în 1954, Claude Ecken devine rapid un pasionat al Science-Fiction-ului şi al benzilor desenate. Primele sale apariţii în reviste profesioniste datează din 1976. Cel dintâi roman şi l-a publicat în 1984.

Astăzi îşi câştigă existenţa din talentul său de scriitor. Colaborează la numeroase reviste şi este unul din autorii care apar constant la Editura „Fleuve Noir”.

BANCHETUL CENTENARULUI

JACQUES BOIRKAU

O scrisoare:

Dragii mei,

Ce idee ciudată am avut să mă expatriez! Şi ce întâmplare afurisită m-a adus la Ferghan în ajunul ceremoniilor centenarului? În ajun?… Mă tem că sufăr de o uşoară tendinţă de a exagera: sunt deja şase luni de când mă aflu la post, în Uzgan, şi de când ocup glorioasa funcţie de instructor-adjunct. Şi ştiţi la fel de bine ca mine pentru ce mi-am părăsit patria-mamă.

Şase luni. Deja şase luni! Aceste şase luni, foarte reale totuşi, îmi par a fi durat doar o clipă! A trebuit să descopăr, să mă obişnuiesc, să mă instalez şi nu am avut răgazul să văd cum trece timpul. Mă complac în a cultiva nu numai hiperbola, dar şi gluma îndoielnică…

Trebuie. De două luni deja, suntem înhămaţi la pregătirea acestui blestemat de centenar. Şi câtă nevoie ai să cauţi motive de râs. Căci nu e de glumit cu centenarul.

Uzgan nu este desigur capitala, ci, cel mult, o modestă comună de drept civil, întinsă totuşi cât o jumătate de duzină din cantoanele noastre, ceea ce înseamnă, printre altele, că ea depinde de un administrator civil, şi nu de un militar, precum comunele aşa-zise de cantonament. Dar, chiar şi în cele mai modeste sate, uitate în străfundurile Ferghanului – şi numai Dumnezeu ştie cât e de întins Ferghanul! — evenimentul trebuie să fie pregătit.

Centenarul intrării noastre în ţară nu este un episod lipsit de importanţă. Nu am adus oare cu noi, prin forţă, e nevoie s-o recunoaştem, şi aici mă simt obligat să fiu de acord cu colegul meu ferghan (un terț ca mine, fie spus în paranteză), nu ar fi trebuit să folosim violenţa, căci cei care recurg la forţă se înjosesc pe ei înşişi; nu am adus noi, cu toate acestea, civilizaţia pe acest teritoriu dezmoştenit? Şi nu sunt eu aici, un modest terţ, fără nicio importanţă, pentru a instrui?

Trebuie s-o mărturisim, un individ răutăcios ar face observaţia

că în clasa mea nu am decât terţi tineri de la noi, copii ai colonilor. Iar colegul meu ferghan are foarte puţini elevi în raport cu populaţia autohtonă. La fel directorul meu, un el puţin cam autoritar, altfel om cumsecade, dar care, mă tem, exagerează un pic cu h'add-ul[2] – dacă e să judecăm după tenul lui, care nu e nici sănătos, nici natural.

Şi nu cele două ele însărcinate cu instruirea fetelor mă vor contrazice. Una este chiar soţia directorului. Ei l-au alungat pe terţul lor – pe el îl înlocuiesc eu. Nu mai vor, nici el, nici ea, să aibă copii. E mai bine aşa. Îi aud de la mine certându-se în fiecare seară, după lecţii, şi cu ce violenţă!

Această evocare mă face melancolic şi mă face să mă gândesc la ziua în care aţi hotărât să vă despărţiţi de mine şi la tristeţea noastră comună. Mă tem ca dragul, dar irascibilul meu director, să nu fi acţionat ca şi voi. Vă revăd plângând pe peron şi ştiu că, dacă asta n-ar fi fost absolut necesar pentru voi, nu m-aţi fi invitat să mă depărtez. Asta e soarta comună a „terţilor" şi trebuie s-o accept. Dar fiţi siguri că regret vremurile trecute şi pe voi doi…

Scuzaţi-mă că mă rătăcesc în acest labirint de paranteze, am prea multe de spus şi nu ştiu întotdeauna cum să procedez. V-am descris cumva Uzganul? Locuim în centrul civil, un târguşor pierdut printre ondulaţiile line ale platourilor, pe care nu îl observi decât în ultimul moment, când drumul unduieşte pentru a coborî în vale, unde se ascund casele.

În jur, copaci, deloc. Câmpuri de h'add, imense câmpuri de h'add, cât vezi cu ochii. S-au făcut defrişări, cerealele s-au retras până înspre pantele munţilor. Aveam motivele noastre pentru a acţiona astfel: Ferghanul este propice culturii h'add-ului, care cere mult soare. Dar uneori, când, în timpul unei plimbări de seară, contemplu câmpurile care, la începutul verii, devin portocalii, mă întreb dacă am procedat corect faţă de ferghani.

Căci religia ferghanilor le interzice h'add-ul şi ei ţin la credinţele lor! Prima dată când l-am invitat pe vecinul de vizavi, un terţ ferghan de treabă, i-am întins, cum se cade în societate, cutia mea cu h'add; m-a privit ca şi cum aş fi avut să-l insult cu

[2] h'add – drog, plantă din care se extrage drogul.

intenţie şi cu mare greutate m-am explicat şi mi-am justificat gestul!

Trebuie spus că credinţele ferghanilor sunt cel puţin surprinzătoare: nu-i consideră ei oare pe terţi, pe care, de altfel, nu-i numesc aşa, ca pe fiinţele cele mai importante ale creaţiei? Nu cred ei oare că nu trebuie să existe perechi, ci doar triade? Ceea ce explică proliferarea copiilor…

— Cum e posibil asta? l-am întrebat pe vecinul meu.

— La început era „Creatorul” (Terţul, bineînţeles), mi s-a răspuns, care l-a scos din neant pe „Născător” (primul El, deci) şi pe „Născătoare” (prima Ea). Asta se întâmpla la originea vremurilor. Cerul a fost primul „Născător” şi pământul prima „Născătoare”.

— Şi „Creatorul”? am întrebat.

— El e pretutindeni, a fost răspunsul lui.

Nu mă voi plânge totuşi de această situaţie. Nu mă respectă oare ferghanii mai mult decât directorul meu? Dacă au vreo problemă, pe mine vin să mă consulte, preferându-mă administratorului civil – în timpul liber îndeplinesc funcţia de adjunct al lui. Acest administrator este un el mai degrabă binevoitor, om cumsecade, moale şi burtos, a cărui principală activitate este să găsească pe cineva care să-l poată înlocui în deplasările lui pe teritoriile comunei: căci el detestă să încalece, ceea ce e mai bine: nu cunosc în Uzgan un cal capabil să suporte o astfel de greutate! Cred că în Uzgan colonii îl dispreţuiesc pe săracul om, chiar dacă nu-şi exprimă în cuvinte dispreţul. Am surprins la trecerea lui zâmbete ce nu înşală. Dacă el îşi dă seama de ele, asta nu-l impresionează în niciun caz…

Sunt, deci, apreciat de ferghani şi întreţin cu ei cele mai bune relaţii, deşi, uneori, am greutăţi în a-i înţelege. Dimpotrivă, colonii încep să mă trateze cu răceală. De mai multe ori am simţit că mă consideră prea familiar faţă de locuitorii ţinutului, care nu sunt pentru ei, la urma urmei, decât nişte inferiori. M-au făcut să pricep că nu de înţelegere au ei nevoie, ci de tăria pumnului. Le-am răspuns interlocutorilor că, după câte ştiu eu, garnizoana era suficientă pentru această sarcină de menţinere a ordinei şi că, în ce mă priveşte, am fost trimis aici pentru a educa, nu pentru a pedepsi. Colonii, mi-e teamă, socotesc inutilă educaţia, care e bună doar pentru copiii lor. Dar cum îi

vom civiliza noi pe ferghani, dacă nu vom încerca să-i educăm?

E drept că ferghanii, în afară de câteva rare excepţii, îşi provoacă decepţia: se agaţă de credinţele lor ridicole, se înmulţesc ca iepurii şi nu pot face faţă nevoilor pruncilor, sunt leneşi şi nu par a fi preocupaţi de a trăi decent. Uneori ai crede că ai de-a face mai degrabă cu animale decât cu oameni. Exagerez, bineînţeles; decepţia mă face să vorbesc astfel: la unii, elita, îşi face apariţia o oarecare demnitate.

Terţul vostru, care este aici un „creator”, vă va părăsi. Apropo de creator, dacă vreodată veţi reveni asupra deciziei, dacă dorinţa de a avea din nou un copil v-ar reveni, gândiţi-vă la prietenul vostru ce vă iubeşte.

Nu că aş fi nenorocit. Mi-e îngăduit să mă împreunez cu colega mea – nu soţia directorului! — care nu a cunoscut niciun „el“ de multă vreme, deşi administratorul şi, pare-se, chiar directorul însuşi, au urmărit-o cu insistenţele lor. Ea nu e în pericol de a aduce pe lume un copil, şi eu găsesc în raporturile noastre episodice şi discrete – căci aici, ca şi la noi, sunt rău văzuţi un terţ şi o ea unindu-se fără a avea ca scop procrearea – puţin calm şi pace, care îndulcesc suferinţa de a vă fi părăsit.

Ferghanii, o dată în plus, nu au aceeaşi părere ca noi despre relaţiile între terţ şi ea, dar, bineînţeles, părerea lor nu contează!

La revedere, prieteni, sper.

Fostul vostru terț afectuos, Vrăila

P.S. – Vă voi scrie după sărbători. Până atunci nu voi avea timp. Nu ezitaţi să-mi scrieţi măcar un cuvinţel. Vă rog.

Altă scrisoare.

Dragii mei,

În fine, a sosit timpul să vă dau veşti despre mine! Ceremoniile centenarului au luat sfârşit nu tocmai cum fusese prevăzut. Nu ştiu dacă trebuie să deplâng sau să mă bucur de acest lucru.

Aşa ceva merita să fie văzut. Bineînţeles, nu cunoaşteţi Uzganul cel de toate zilele. Imaginaţi-vă un târguşor, cel mai banal posibil, câteva străzi ce se întretaie în unghi drept, case fără niciun specific, de un ocru pal, toate asemănătoare, chiar şi ca mărime. Mai ales nu uitaţi praful, mult praf, atât cât puteţi

pune în acest tablou posomorât.

Primele au răsărit catargele care precedau cu puţin arcurile de triumf. Catargele în culorile ţării noastre, susţinând buchete de drapele. Arcuri de triumf împodobite la fiecare intrare a târgului. Pe scurt, tot ce este necesar celebrării demne a unui eveniment atât de prestigios.

Aveţi, fără îndoială, impresia că-mi bat joc. Nu. Intrarea noastră în Ferghan a fost un eveniment demn de un asemenea nume. Dar toate lucrurile, văzute din Uzgan, devin ridicole. Luaţi acest fenomen cum doriţi!

În al doilea rând, ne-am ocupat de anihilarea prafului. Nu-l putem mătura, vântul aduce imediat altul. Putem încerca să-l spălăm: asta am şi făcut, cu tone de apă, ceea ce poate şoca într-o ţară în care ea lipseşte aproape total.

Aţi ghicit, nu am apreciat prea mult ceremonialul, după cum nu îmi place nici Uzganul. Tot ce se face aici devine ridicol. Aceasta poate şi datorită personalităţilor – sau lipsei de personalitate a tuturor celor pe care comuna îi are mai reprezentativi, administratorul civil, cu şeful garnizoanei în frunte.

Oricum ar fi, în dimineaţa marii zile, târgul s-a trezit în sunetul trompetei şi al altor instrumente de suflat ale garnizoanei, care profita de primele ore ale dimineţii pentru o ultimă repetiţie.

În ce ne priveşte pe noi, instructorii, sarcina noastră era să-i adunăm pe toţi copiii şi să-i aşezăm de-a lungul cortegiului, după ce le vom fi distribuit pălărioare şi drapele mici în culorile patriei-mamă.

Când ne-am terminat misiunea, străzile erau deja negre de lume: Ferghani mânaţi din cele mai îndepărtate colţuri ale satelor, în costumul lor tradiţional atât de pitoresc, muzicanţi autohtoni cu instrumentele lor, flante stridente şi malvik-uri tânguitoare, călăreţi, oameni pe jos, militari, copii ce rupseseră rândurile. Apa cu care fusese de curând udată şoseaua se evapora deja: cisterna garnizoanei, urcată pe un car tras de două animale cornute, trecu încă o dată printre strigăte şi îmbrânceli.

O tribună oficială fusese ridicată în piaţa Uzganului, în faţa clădirii comunale. Pentru moment îşi aştepta oratorii, aşa cum

piaţa aştepta ca, o dată cu lăsarea serii, să se aranjeze mesele banchetului care trebuia să încheie serbările publice şi la care erau poftiţi toţi cei ce contau cât de cât în comună, începând (sau, mai degrabă, terminând) cu Vräila, instructorul terţ…

Cu timpul, se făcu o oarecare ordine. Copiii formau pe strada principală un gard dublu zgomotos şi-şi agitau drapelele scoţând strigăte şi urale când dascălii îi îndemnau. Micii ferghani, se înţelege de la sine, chiuiau de ţi-era mai mare dragul, de n-ar fi fost urechile.

Atunci s-a produs primul incident. Micii ferghani, deci, sub conducerea colegului meu indigen, strigau şi-şi agitau minusculele drapele când, de cealaltă parte a străzii s-a repezit o femeie, o scorpie înarmată cu o umbrelă, şi care s-a aruncai asupra celui mai apropiat mic ferghan. Într-o clipă i-a smuls drapelul. Şi, fără să-şi mai tragă sufletul, iat-o că se întoarce spre nefericitul meu coleg şi-i ţipă în faţă:

— Nu aveţi dreptul să ne profanaţi drapelul! Este drapelul nostru şi nu voi îngădui să-l atingeţi cu labele voastre murdare!

În acel moment am recunoscut în scorpie pe soţia lui Sianpäa, unul din cei mai mari coloni din regiune. Bietul meu coleg a încercat să mormăie ceva de genul: „Dar, doamnă, acestea sunt instrucţiunile…” În timp ce scorpia îl scuipa drept în faţă.

— Nu mă interesează! E drapelul nostru! Voi vorbi despre asta guvernatorului!

M-am apropiat pentru a încerca să-i despart, dar, cum puţin a lipsit să-mi pierd un ochi din cauza vârfului umbrelei (care avea culorile ţării, am spus-o oare?), am bătut în retragere cu repeziciune şi plin de curaj. Am revenit la locul incidentului însoţit de directorul meu, care a intervenit cu câteva secunde înainte ca nefericitul Anderan – aşa se numeşte colegul meu ferghan – să fie tras în ţeapă pe umbrela naţională şi răzbunătoare.

Acesta a ascultat cu complezenţă revendicările juste ale scorpiei şi a făcut dreptate, bineînţeles: micile drapele au dispărut din mâinile ferghane (spălate, totuşi, cu grijă înainte în cinstea evenimentului), la fel şi pălărioarele în culorile naţionale de pe capetele ferghane. Sensibilitatea doamnei fiind satisfăcută, în sfârşit, aceasta s-a retras.

Urmarea a fost mai tradiţională. Am asistat la o defilare a întregii garnizoane, cu trompetele în frunte şi cu tamburinele la coadă. Soldaţii reîmbrăcaseră uniforma strălucitoare de pe vremea cuceririi şi o emoţie puternică a străbătut mulţimea care s-a crezut dintr-o dată transpusă cu un secol în urmă. Şeful garnizoanei, în tot cazul, se credea cu siguranţă în plină epocă de glorie şi puţin a lipsit să nu treacă mulţimea prin sabie. Totuşi s-a stăpânit şi s-a mulţumit să-şi ţină întinsă arma care strălucea în lumina violentă a verii.

Era un spectacol de zile mari şi mulţimea aplauda cu înfocare. N-am avut timp să ne revenim din emoţii că deja urechile noastre fură sfredelite de fluiere şi de mavlik-uri ferghane, pe ale căror corzi muzicanţii păreau a cânta cu foc. Pe urmă, toate personalităţile de frunte, recunoscute ca atare, ale comunei au defilat cu mare pompă în mantouri colorate, pe cai cu valtrap.

Consecinţa a fost şi mai banală: instrumentele muzicale au tăcut, administratorul civil a urcat cu greutate treptele ce conduceau la tribună şi discursurile au început. Toate erau foarte frumoase şi foarte emoţionante. Dar nu am despre ele decât o amintire vagă: era vorba, între altele, despre gloria armelor noastre, despre opera civilizatoare a ţării noastre mari şi generoase, despre lumina ridicată în faţa obscurantismului şi despre alte lucruri minunate. Aplauzele n-au lipsit. Când discursurile s-au terminat, muzica a reînceput.

Totuşi, sub copacii din piaţă, ultimii din Uzgan au aranjat mesele pentru banchet. Soldaţii care nu erau invitaţi la petrecere au fost însărcinaţi să îndepărteze poporul de rând. Şi banchetul s-a pornit.

Eu am fost aşezat la o masă departe de oamenii cu adevărat importanţi, administratorul, şeful garnizoanei, directorul meu, strângătorul de biruri, câţiva coloni de vază, printre care şi faimosul Siampäa, însoţit de soţia lui, calmată, şi o mână de notabili ferghani, şefii triburilor mai importante din regiune şi câţiva clerici gata să-şi îndeplinească îndatoririle fată de administratorul civil. Nici un singur terţ, bineînţeles: e deja mare lucru că un creator putea lua parte la un banchet oficial. La noi, un astfel de lucru nu s-ar vedea. Terţii erau deci împrăştiaţi la celelalte mese şi repartizaţi în funcţie de subtilităţi ierarhice pe care n-am reuşit să le cunosc.

Vecinul meu din stânga era colegul meu ferghan, vecina mea

din dreapta, amanta mea ocazională, despre care v-am vorbit deja, cred. În faţa noastră stătea un cleric cu o faţă frumoasă şi serioasă, înveşmântat în costumul albastru al savanţilor.

Aici voi fi din nou obligat să fac o paranteză mare. Căci nu veţi înţelege nimic din povestea pe care am să v-o spun dacă nu vă voi da câteva puncte indispensabile pentru a explicita religia ferghană.

Şi religia ferghană este un lucru foarte complicat! Când suntem între noi, râdem de ea, dar ceea ce mă miră e faptul că administratorul o încurajează, nu sub toate formele, e drept, însă chiar în laturile ei cele mai rele! Nu înţeleg cum, ajutând superstiţiile cele mai ridicole, putem contribui la civilizarea Ferghanului…

La masă, omul pe care îl aveam în faţa mea era un cleric foarte respectat de către ferghanii cei mai evoluaţi, dar rău văzut de administraţie. Crima sa constă în faptul că are o concepţie mai degrabă filosofică şi, ca să spun drept, modernă, despre propria sa religie! Dimpotrivă, la masa principală tronau „udarikii”, care scot profituri din credinţele cele mai stupide. Să nu mai înţelegi nimic!

Un exemplu: în faţa casei mele trăieşte o triadă ferghană nu prea mizerabilă. El e angajat al comunei şi participă la întreţinerea străzilor, ea se ocupă de gospodărie şi terţul lor care are un post mic, nu ştiu ce exact, la garnizoană. Dar e destul de evoluat: ne cunoaşte limba şi ştie să citească şi să scrie.

Într-o zi, acest brav „creator” a venit să mă caute. La început nu am înţeles nimic din cuvintele lui încâlcite, în care era vorba de gentileţea, de calităţile mele şi de nenorocirea mea de a trăi aşa, fără triadă. În general, în Uzgan, când cineva se interesează astfel de soarta ta, vrea să-ţi ceară o favoare. Asta am crezut la început. Ei bine, nu! Dimpotrivă. Îi stârneam, într-adevăr, milă acestui terţ prea sensibil. Până la urmă mi-a spus:

— Mâine merg la Kalda lui Sta Urmeghan. Vrei să vii cu mine? Sta Urmeghan te va face să găseşti o triadă.

Sta Urmeghan este unul din cei mai reputaţi „udariki“ din comună. Vin oameni de foarte departe ca să-l vadă. Desigur, eu nu credeam în eficacitatea vrăjilor lui Sta Urmeghan şi nu

doresc să găsesc o altă triadă decât aceea pe care o formam cu voi, dar nu ştiu de ce, din milă pentru săracul terţ, de teamă de a nu-l decepţiona sau din simplă curiozitate, am acceptat.

A doua zi dimineaţa, am plecat, eu călare, tovarăşul meu pe un cornut – animal mai puţin rapid, dar de o mare rezistentă la orice încercare. Kalda lui Sta Urmeghan este foarte departe de târguşor, la marginea comunei, chiar la poalele munţilor.

Am mers prin câmpurile de h'add multă vreme. Am ajuns în sfârşit la pământurile aride unde sunt cultivate cerealele. Recolta era strânsă şi am putut-o lua de-a dreptul, pe mirişte, în direcţia conului alb, al Kaldei. (Kaldele sunt clădiri construite toate după acelaşi model. Doar mărimea diferă în funcţie de importanţa ocupantului. Toate-s alcătuite dintr-un cilindru, peste care se află un con ascuţit, iar casa, văruită în întregime, luceşte în soare.)

Omul cel cumsecade ne-a primit. Tovarăşul meu i-a expus cazul, nu fără a-i atinge cu veneraţie mâinile şi fruntea. Sta Urmeghan a ascultat cu atenţie şi a acceptat să se ocupe de problemele mele, deşi eu eram neîncrezător, în schimbul unei modeste sume… Am avut, deci, dreptul la binecuvântarea mâinilor lui şi, ca dar, la un săculeţ parfumat şi misterios. După care, cu un gest lent şi nobil, am fost invitat să mă retrag.

Nu m-am lăsat rugat: în interiorul Kaldei, a cărei singură deschidere spre exterior este uşa, domnea un miros nedefinit, dar, în tot cazul, neplăcut nărilor mele. Şi am aşteptat, aşezat pe o piatră, ieşirea tovarăşului meu, contemplând în depărtare coastele albe ale munţilor. De atunci încă nu am găsit triadă, e oare nevoie s-o mai precizez? Presupun că devotatul meu vecin crede că asta e din cauza neîncrederii mele; astfel, el e fericit că a acţionat pentru binele meu: a făcut tot ce era în puterea lui. Şi asta e bine.

Inutil să mai precizez că Sta Urmeghan era aşezat în loc bun la masa de onoare…

Să ne întoarcem la banchet. Nu din cauza lui Sta Urmeghan a avut loc al doilea incident. Să fiu cinstit, nu pot spune că clericul care se afla în faţa noastră, a lui Anderan şi a mea, ar fi responsabil de aceasta. Nu. Greşeala îi revine colegului meu. Desigur, incidentul a fost minor, dar pentru mine personal foarte jenant.

Trebuie să spun că Anderan este cel mai puţin ferghan dintre toţi ferghanii din Uzgan. Face fără încetare glume savuroase pe seama propriei sale religii. Se aştepta felul doi. Colegul meu se impacienta, atunci a scos din buzunar o cutie cu h'add şi mi-a întins-o. Am schiţat gestul de a-mi lua: h'add-ul de aici este de cea mai bună calitate. Contrariul ar fi de mirare, pentru că suntem în inima regiunii producătoare. Folosesc aşa ceva cu regularitate, dar cu moderaţie: asta mă ajută să-mi petrec lungile seri de singurătate. Se înţelege că eram tentat.

Însă chiar în momentul în care schiţam gestul, am remarcat privirea lui Anderan: nu mă privea pe mine, ci-l fixa pe vecinul nostru din faţă cu un fel de sfidare. Încerca să şocheze prin atitudinea lui un om, fără îndoială, demn de stimă. Nu puteam deveni complicele unei acţiuni atât de deplasate. Ştiţi bine câte griji mi-am făcut pentru ceilalţi.

Atunci, eu, care nu sunt ferghan, cu o mişcare a capului, am refuzat, în timp ce Anderan, ostentativ, cu o mişcare studiat de lentă, luă din cutie h'add şi-l duse la gură, neîncetând să-l fixeze în ochi pe cel din faţă.

Un foarte mic incident, îmi veţi spune. Aici, n-o cred. Şi am pierdut, dacă nu un prieten, cel puţin un tovarăş plăcut, refuzând să mă pretez jocului său nevinovat…

Ospăţul s-a prelungit până la căderea nopţii. Peste tot au fost aprinse torţe şi candelabre. Şi, la lumina tremurândă a flăcărilor, au fost rostite toasturile.

Administratorul civil a deschis seria, bând în cinstea misiunii noastre civilizatoare. Un colon a preluat ştafeta şi a ridicat paharul în cinstea „armatei noastre curajoase, care-şi îndeplineşte cu conştiinciozitate şi justeţe misiunea ei delicată.” Care? Misiunea civilizatoare, poate?

Raporturile între armată şi coloni mă lasă perplex. Dacă un colon vă întâlneşte în absenţa unui militar, nu încetează să se plângă de „oamenii ăştia care, pentru că poartă o uniformă, se cred îndreptăţiţi să se amestece în treburile altora.” Dar ei îi invită mereu pe şeful garnizoanei şi pe ceilalţi ofiţeri. Nu şi-i dispută, şi-i smulg! Şi nu pe mine mă cer…

Oricum, toasturile se ţineau lanţ. „Pentru legăturile strânse dintre cele două popoare ale noastre! În cinstea prosperităţii

Ferghanului!” etc.

Atunci, la sfârşitul banchetului, fără îndoială pentru că alcoolul (şi h’add-ul: mulţi se ridicau discret de la masă şi se pierdeau în întuneric. Ştiu că există nevoi naturale care nu pot fi stăpânite, dar aceste mişcări se repetau prea des pentru a se datora doua naturii...) dezlegase limbile, s-a produs ultimul incident, cel mai grav.

Colonii, primii, îşi pierduseră orice demnitate, trimiţându-şi de la o masă la alta glume savuroase, povestind întâmplări deochiate, unde, vai, ca de obicei, terţii ocupau locul de frunte, când faimosul Siampäa, soţul scorpiei cu umbrela şi cu steagul, s-a ridicat pentru a se lansa într-o poveste – adevărată, a precizat el – pe care o considera din cale afară de amuzantă. „Anul trecut, fac turul câmpurilor de h’add, chiar înaintea recoltei. Fructele erau bine coapte, portocalii, cât trebuie. Se apropia vremea recrutării muncitorilor. Eram mulţumit... Bun, călăream pe Tarnilä, cea mai bună iapă a mea. Şi ce observ, în mijlocul unui câmp, cel din vale, înţelegeţi? Două siluete, doi oameni aplecaţi, care încercau să se ascundă. Niciuna, nici două, dau pinteni calului. Bănuiam eu ce era: doi vagabonzi, doi oameni de nimic dintre ferghani, pe cale de a-mi fura fructele coapte, fără îndoială pentru a le vinde nu ştiu unde, unui traficant oarecare. Se prefac că fug, îi ajung din urmă, îi dobor – Tarnilä e inteligentă, e capabilă să vă dea de pământ fără a vă face nici cel mai mic rău –, mă dau jos, iau o funie de la oblânc, îi leg şi-i duc la moşie. Ştiţi cum sunt oamenii ăştia, nu au curaj: s-au lăsat duşi, numai că nu au întins mâinile... Îl chem pe administrator, îi spun: o să-i lăsăm să mediteze puţin în uscătorie. Mergem, îi târâm pe cei doi oameni, fixăm două funii groase de grindă şi, hop, îi atârnăm pe cei doi voinici ai noştri de picioare... Ei bine, mă credeţi dacă vreţi, în restul zilei mi-am văzut de treburi, mi-am terminat inspecţia, am mâncat, am coborât în târg să angajez muncitori, i-am adus cu mine, i-am instalat într-un hangar, am mâncat, mă pregăteam să mă duc la culcare, când deodată mi-am adus aminte! Cei doi hoţi ai mei! Dau fuga la uscătorie. Cei doi flăcăi erau tot acolo, desigur. Dar vineţi, ţepeni. Îţi dai seama ce lecţie!...”

Când povestea s-a terminat, s-au auzit câteva râsete discrete.

Pe urmă, linişte. Oamenii se priveau de la o masă la alta, cu un aer jenat. Apoi, la masa principală am văzut ridicându-se un om de vază, un şef de trib care nu a acţionat niciodată împotriva noastră. Părea impresionat, mâinile îi tremurau. Şi, într-o clipă, înainte ca să fi putut cineva interveni, şi-a vârât mâna sub manta şi s-a repezit asupra lui Siampäa; când s-a dat înapoi, celălalt zăcea la pământ, cu un pumnal în piept.

După aceea... după aceea a fost o harababură... ţipete, oameni care se ridică, care se reped, care se lovesc. Soldaţii intervin, îi separă pe combatanţi, îi iau pe ferghani, pe toţi, pe cei de vază, ca şi pe cei de rând (e momentul s-a spunem!). Mesele sunt răsturnate, se calcă pe cioburi de vase. Fiecare se întoarce acasă, cât mai repede.

Astfel s-a terminat banchetul centenarului.

Victima laşei agresiuni – aşa se vorbeşte acum despre episod – a avut noroc: lama a alunecat pe o coastă şi nu a atins inima. Siampäa se va vindeca, se pare. Ucigaşul său a fost spânzurat în piaţă, în faţa clădirii comunale, chiar pe locul mesei de banchet. Ceilalţi au fost eliberaţi. Sunt daţi uitării. Patrulele au devenit mai numeroase: comandantul garnizoanei trebuie să fie fericit. Colonii sunt la picioarele lui, mai mult ca niciodată. Viaţa şi-a reluat cursul. Dar, de atunci încoace, toți se privesc cu indiferenţă.

La revedere, prieteni. Scuzaţi-mă că am fost atât de vorbăreţ. Îmi face plăcere să vă prelungesc prezenţa prin intermediul scrisorii: nu vă puteţi imagina cât sunt de sigur. Mulţumesc pentru scrisoarea voastră lungă. Scrieţi-mi.

Al vostru plin de afecţiune
Vräila

O ultimă scrisoare.

Dragii mei dragi,

Nu am timp să vă scriu prea multe. Nu ştiu nici măcar dacă această scrisoare va ajunge la voi. Dacă vă parvine, cu siguranţă că ea va fi fost deschisă.

Uzgan s-a schimbat mult în ultimul timp. Mai întâi Anderan, care s-a închis în el. Nici vorbă să mai poţi discuta cu el. Nu-l vedeam decât în orele de lucru şi nu scotea o vorbă. Şi apoi, acum patru zile, nu a venit la servici: de atunci îl înlocuieşte un

terţ tânăr de la noi. Am aflat, dar nu ştiu dacă e adevărat – directorul meu nu-mi mai vorbeşte şi nici administratorul: am fost eliberat din funcţia benevolă de adjunct – că ar fi fost deportat în Pământurile Sudului, Pământurile Sării. Dacă e adevărat, e puţin posibil că-l vom mai revedea vreodată.

Alte persoane au dispărut: clericul pe care Anderan voia să-l şocheze, de exemplu. Fermele se fortifică. Nu e indicat să te plimbi singur pe dealuri. S-ar părea că există hoţi care-i atacă pe călători. Patrulele sunt tot mai numeroase. Garnizoana aşteaptă întăriri.

Directorul a cerut destituirea mea. Nu ştiu de ce. N-am făcut nimic, n-am spus nimic. Continui să educ terţi tineri, ca înainte. Se pare că plecarea mea a fost cerută de colorii. Ce le-am făcut? Ei spun că sunt un prieten de-al ferghanilor. Mi-ar plăcea asta. Nu înţeleg. În orice caz, că vreau sau nu, nu voi întârzia să mă întorc la nou Ce se va întâmpla cu mine?

Cu afecţiune, al vostru devotat

Vrăila

Traducere de CRISTINA TĂNASE

JACQUES BOIREAU

Autor al mai multor zeci de nuvele şi a două romane. Jacques Boireau este destul de cunoscut în Franţa pentru a fi publicat din când în când în reviste şi antologii, dar nu destul de productiv pentru a accede la statutul de autor profesionist.

Apreciat de amatori (a obţinut în 1981 premiul Rosny aîné pentru una din nuvelele sale), acest profesor de literatură de patruzeci de ani este unul din rarii specialişti naţionali ai ucroniei. Banchetul centenarului face parte din zona respectivă: plonjăm într-o situaţie colonială obişnuită şi asta ne face să ne gândim la războiul cu Algeria, rană niciodată cicatrizată în „ţâra drepturilor omului”!

Boireau este, înainte de toate, un povestitor: ştie să creeze un univers din câteva tuşe, pe jumătate umbrite, integrând adesea firului principal al naraţiunii unele digresiuni, niciodată inutile.

LECŢIA LUCRURILOR

COLETTE FAYARD

De ce nu i-a spus nimic Marei despre Xol? Până acum, Cecilia îi povestea tot: simpatiile, certurile, micile intrigi obişnuite între colegii de clasă, toată viaţa sa vioaie şi plăcută de la şcoala de nevăzători.

În timpul orei a fost distrată: de trei ori i-a răsunat în căşti zumzăitul de atenţionare; dacă mâine nu-şi majorează cu două puncte media testelor, Mara va fi prevenită – vai! chiar mâine când e lucrare de control la statistică, materie la care e cel mai puţin pregătită. Riscă şedinţa aceea groaznică de autocritică! Să-şi spună numele şi numărul matricol în faţa întregii clase, ca şi cum ceilalţi nu le-ar cunoaşte, iar după aceea să înşire calităţile Marei, mama sa adoptivă, directoare la STAK, cea mai importantă firmă de concepere şi fabricare a materialelor din telecomunicaţii; să spună cum ea, Cecilia, s-a arătat nedemnă de acest exemplu şi să-şi declare programul de studiu pentru luna viitoare, cu etapele de autoevaluare fixate de ea, până la următorul control general, când grupa-clasă va hotărî dacă şi-a spălat ruşinea. Cecilia învaţă bine, dar, ca toţi elevii, ştie că nu e scutită de o rămânere în urmă şi că această grijă, combinată cu un puternic simţ al datoriei, cultivat încă de când era mică, uşurează performanţele.

„Să ne grăbim”, îi spune ea lui James, care, simţind că devenise visătoare, încetinise mersul şi aproape că se oprise la marginea şoselei expres. Mulţimea, preocupată de eficienţă, trecea pe lângă ei şi-i ocolea, obişnuită cu slalomul prin densitatea sa constantă, însă privirile confirmau enervarea: să împiedici astfel fluxul, nu se face! mai întâi şcoala, acum strada… Nu se mai recunoaşte, ea, întotdeauna atât de ascultătoare şi recunoscătoare… În curând, casa… Cecilia presimte că şi acolo… Nu, n-o să-i vorbească nici azi despre Xol Marei.

Dimineaţa, se străduise să fie mai repede gata şi l-a scuturat pe James, „hai mai repede!”; câinele e programat să-şi asculte stăpâna, aşa că şi-a accelerat mersul, modulându-şi semnalul la frecvenţa înaltă a diapazonului de stimulare a fetiţei, iar apoi, progresiv, spre sunetele grave, pentru a o calma, până la

mormăitul blând care îi place cel mai mult: când îl aude zumzăind aşa pe credinciosul ei prieten, l-ar urma până la capătul lumii! Dragul de James… şi draga de Mara! Când împlinise doisprezece ani, mama sa adoptivă i-a oferit cel mai recent şi mai complex model de câine-robot pentru orbi. Ca şi cei dinaintea lui ştie să vorbească, să asculte, să citească informaţii şi să le păstreze în memorie, ştie să-şi moduleze semnalul de ghidaj în funcţie de dispoziţia pe care o simte în vocea stăpânului, dar, în plus, e dotat cu cele mai perfecţionate mecanisme de autoapărare, raza hipnotizantă, tentanizantă sau ilariantă, ba chiar ultimul tip de laser X cu ţeavă dublă. Mara, permanent îngrijorată pentru fetiţă, a dorit neapărat ca ea să fie astfel apărată, deoarece poliţia, de multă vreme depăşită, nu se mai interesa de delincventa urbană şi, în general, de viaţa oamenilor, ci se mulţumea să protejeze producţia şi randamentul, să împiedice tentativele de sabotaj şi spionaj industrial, monedă curentă în societatea dominată de hiperconcurenţă şi devenită de acum trei secole modelul universal. Cecilia ceruse ca James să aibă păr, ca animalele semisălbatice din rezervaţii. Mara i-a ales o îmbrăcăminte dintr-un material ignifug, adalergic, care se curăţă singur, foarte plăcut la pipăit. Cecilia ţine la James mai mult decât la toţi câinii-robot de până acum.

În dimineaţa aceasta a înţeles imediat că ea dorea să ajungă mai devreme ca de obicei la şcoală. Înaintea celorlalţi copii. Pentru a-l suna pe Xol. Ea ştie că Xol aşteaptă să-l cheme: îşi dăduseră întâlnire în ajun.

Fetiţa îşi ridică manşeta de la încheietura mâinii şi spune în faţă brăţării sale telecom: „Xol Tschinavat, Zanzibar d 23, Cecilia îl cheamă pe Xol”. Nu are mult de aşteptat. „Cecilia!” se aude strigând vocea în schimbare a unui băiat. Ea ştie că figura lui Xol a apărut pe cadran, dar nu-l va vedea niciodată, fiindcă la şase ani a contractat o boală îngrozitoare, keratita galbenă a lui Ashley-Mishof. Mara i-o dăruise cu o inconştientă cruzime, căci existau brăţări telecom fără ecran, numai că acestea sunt modele vechi, iar Mara vrea pentru Cecilia ce e mai nou şi mai scump. Hai repede, nu mai e mult până încep orele şi au atâtea de povestit din viaţa lor de copii, ea la Mwanza, el în Zanzibar.

— Mă chemi diseară?

— Nu, seara nu pot, trebuie să mă întorc acasă imediat după

ore, iar când Mara vine de la serviciu se face catleya, înţelegi tu.

— Ce se face?

— Catleya, ca şi mama ta…

Xol, însă, habar nu are, pentru că mama sa murise cu cincisprezece zile înainte de naşterea lui, infectată de un virus din Altaor. Nana, mama purtătoare, a acceptat să-i fie doică băieţelului şi s-a instalat în casa lui Oleg Tschinavat, unde, de altminteri, şi-a reluat veche meserie, iubindu-l numai pe Xol, dar plăcându-i grozav să fie gravidă, rotundă şi vioaie ca o planetă zâmbitoare. Şi lui Oleg, tatăl lui Xol, îi place s-o privească, deşi uneori e o prezenţă cam zgomotoasă şi stânjenitoare, căci e fascinat de tot ce se apropie de viaţa primitivă. De aceea, a devenit inginer ecolog, specialist în ecosisteme. Ce spunea Cecilia că face cu maică-sa?

— Sărutări, mângâieri, Mara nu suportă să întârzii, ţipă, vezi tu, e groaznic.

— Ce caraghios, tot timpul spui „vezi tu”… iartă-mă…

Aa, râsul Ceciliei! S-a terminat prea repede… La mai mult de o mie de kilometri, Xol a auzit soneria şcolii. Emiţătorul dăruit de Mara, ieşit nu de mult din uzinele sale, e într-adevăr un model grozav.

— Atunci, pe mâine?

— Pe mâine, o să mă grăbesc şi mai tare, ca să avem timp mai mult.

În restul zilei nu mai sunt singuri. Chiar şi dimineaţa e greu, pretutindeni, mereu, o mulţime de oameni, indiferenţi desigur, dar cum să nu ţii cont de ei, cum să spui tot ce-ai dori când îi simţi cum te ating? Iar acasă, Mara…

Dacă ar mărturisi imediat că a fost mustrată în timpul orei? Ar spune că se simte obosită, Mara i-ar da vitamine, ar mângâia-o o clipă şi poate că ar lăsa-o să se culce mai devreme. Cecilia n-are chef de catleya, nu, asta o agasează, Mara se enervează că micuţa e prea rece, atunci Cecilia, ca să-i facă plăcere, se preface că tremură şi de multe ori se întâmplă că mai întâi se preface, apoi coapsele încep să vibreze cu adevărat, urmează ţipătul ca de pasăre care-i place atât de mult Marei încât ţipă şi ea îi muşcă vârfurile întărite ale sânilor şi copilul o roagă să se oprească, fiindcă o doare şi Mara râde și-şi cere scuze. Xol n-are, într-adevăr, pe nimeni cu care să facă și el catleya? Nici cu Nana?

— La ce te gândeşti?
— La maică-ta, spune mica şireată.

De-acum, în fiecare dimineaţa, Cecilia aproape aleargă pe stradă, încrezătoare în ghidajul lui James, imprudentă, dar arzând de nerăbdare să-l audă pe Xol. Şi-au povestit totul, o iau de la capăt şi de fiecare dată se simt mai bine. Xol vorbeşte mult despre tatăl său pe care-l admiră şi-l iubeşte. În Zanzibar, toată insula e ocupată de laboratoarele unde savanţii studiază dezechilibrele ecologice şi caută factori de îndreptare: îşi programează ipotezele pe simulatoare, declanşează furtuni false, vânturi care mătură nisipurile, taie şi spânzură ca să se distreze… E o treabă serioasă. Oleg Tschinavat, Tehin-Tchin pentru prieteni, lucrează la un proiect de repunere în funcţiune al lui Rub'al Khali, din care vrea să facă un Paradis. El și echipa lui se ocupă de amenajarea părţii de nord a Republicii federale Bantu, până nu de mult o stepă devastată. Și-a dat seama de vocaţia sa când, foarte tânăr, zburând deasupra Europei n-a putut ateriza din cauza radiaţiilor. Niciun animal vizibil, o floră de o zadarnică splendoare, câmpii şi păduri ce înghiţeau oraşele pustii. Dezastrul acesta i-a apărut ca o sfidare, iar petele de calviție ale planetei erau pentru el ca nişte răni personale; spera să-i transmită fiului său pasiunea pentru apă, pentru aer, pentru pământ, plante şi animale. Da, spune Oleg Tschinavat, aici jos e bucuria, să nu mai fie nevoie ca surplusul de populaţie să fugă pe un satelit particular sau pe o insulă stelară, cum o fac, la preţuri exorbitante, bătrânii bogătaşi retraşi din afaceri! Prin profesiune, se simte părtaş la istoria Terrei şi nu are nevoie pentru a se încuraja să le dea copiilor săi prenume ieşite din uz. Fiul se numeşte Xol, după numele unui prieten nepământean.

Cecilia e avidă să afle tot: îl întreabă pe Xol, care, la rândul său, îşi întreabă tatăl, cum vei face să plouă şi ce va creşte după aceea? Oleg râde, ar vrea s-o cunoască pe micuţa curioasă… Prima dată când a intrat în legătură cu ea, lipsa privirii i-a provocat un şoc. Apoi, albul neted şi strălucitor al ochilor ei sticloşi, fără pupile, ca două migdale decolorate pe lângă pielea de culoarea pâinii arse, i s-a părut de o frumuseţe tulburătoare, aşa că se simţi imediat legat de copil. Cum a fost posibil aşa ceva? Cecilia îi povesti despre moartea bunicii care o crescuse, iar mai apoi îi vorbi despre Mara.

— Ne cunoşteam mai de mult. Ea venea deseori când ieşeam de la şcoală, îmi spunea că mă iubeşte, îmi aducea întotdeauna câte un dar, când m-am îmbolnăvit a venit să mă vadă la spital, spunea mereu că dacă ar fi ştiut… Eram mică, înţelegi, după moartea bunicii am uitat să fac două şedinţe de iradiere, m-am îmbolnăvit de keratită şi mi-am pierdut vederea. Atunci m-a adoptat Mara.

Oleg e indignat. Nimeni să nu se îngrijească de copil dintre profesorii de la şcoală, încă o dovadă a acestor vremuri de egoism! Ce flagel teribil ketatita galbenă a lui Ashley-Mishof! Primii colonişti întorşi de pe Mitra au adus pe Terra acest dar otrăvit al stelelor, nişte microorganisme care-şi depun ouăle sub piele sau sub cornee, apoi larvele, mâncărimile atroce şi ţesuturile distruse.

După o sută douăzeci de ani de cercetări, nu s-a găsit niciun remediu, doar posibilitatea de prevenire: şedinţe regulate de iradiere care omoară oul în evoluţie. Ca urmare a efectelor secundare, toţi oamenii şi-au pierdut părul, genele şi sprâncenele şi au făcut cancere cronice ale pielii, dar lipsite de gravitate, căci fiecare şedinţă repară urmările dăunătoare ale celei dinainte. Dacă ne gândim bine, e preferabil o populaţie slab iradiată decât o turmă de orbi. Cecilia îşi mărturiseşte recunoştinţa şi afecţiunea pentru Mara. Dar şi teama, fiindcă Mara e violentă uneori, geloasă pe bucuriile copilului, condusă de propria ei plăcere, din ce în ce mai des, din ce în ce mai puternic, ca şi cum ar fi ghicit că micuţa are şi alţi prieteni. Seara trecută, în timpul catleyei, Mara a leşinat. Cecilia s-a speriat foarte tare, ar fi crezut-o moartă dacă nu era horcăitul acela profund şi mişcarea coapselor ce continua în mod mecanic până şi în starea de inconştienţă. Xol, scârbit, are ochii plini de lacrimi. Oleg îi pune mâna pe umăr şi-i zâmbeşte, dar în ochi i-a apărut o sclipire dură, iar pumnul i se strânge. Încetul cu încetul, fără s-o sperie, o va face pe fetiţă să înţeleagă că nu toate mamele fac catleya cu copiii lor, că ei, Ceciliei, nu trebuie să-i fie frică să-şi păzească trupul, că, şi dacă e mică, ea nu trebuie numai să asculte şi să plângă, iar după aceea, mulţumesc pentru tot, că am fost primită, şi hrănită, şi copleşită de cadouri. Nu.

Într-o dimineaţă, Cecilia nu spune decât „nu mai pot”, apoi tace, cu ochii săi mari, lipsiţi de vedere, în ochii lui Xol. El caută

cuvintele potrivite pentru a o opri să plece, dar ea deja aproape nu mai e acolo, pe ecran e ca şi cum o fotografie veche ia locul unei fete adevărate, el strigă „aşteaptă!” şi aleargă să-şi caute tatăl. Oleg e în glisor, gata de plecare la lucru, dar e de-ajuns o privire aruncată băiatului ca să-şi dea seama că e ceva mai important decât cercetările sale. Oleg vorbeşte la rândul său. Îi spune: „Vino, Cecilia. Te aşteptăm. Mai întâi, vei merge la Victoria 3b, e departe, dar tu eşti curajoasă. Nu lăsa, mai ales, să se ghicească nimic, în seara asta supune-te pentru ultima oară, apoi totul se va termina. Totul va fi bine. Victoria 3b e o fermă integrată, pusă în funcţiune de mine, e foarte mare, se găseşte pe hărţile rutiere. Arată-i bine harta lui James. Fermierul îmi e prieten, o să-ţi spună ce ai de făcut în continuare. Îţi va da un monoportor, nu vei putea face tot drumul pe jos, fireşte! Imediat cum voi putea îţi ies înainte. Nu uita: Victoria 3b, harta, James…

La început, a fost ca o excursie cu clasa, dar fără clasă. Recunoştea foşnetul uşor al micilor şopârle jacanas alergând pe frunzele de nufăr, şi e capătul lacului, şi, deja, necunoscutul. Întâi nu-ţi dai seama că urci, atât e de uşoară şi de regulată panta, dar, la un moment dat, o simţi în rinichi şi în glezne, şi în zumzetul monoton al lui James, care spune că drumul e drept şi fără obstacole. Pe măsură ce se scurge dimineaţa, glisoarele se înmulţesc. Aerul deplasat de ele loveşte uşor faţa copilului, care-şi lasă pielea pradă acestei mângâieri.

— Spune, îi zice ea lui James.

— Ajungem la Victoria Cross, de unde se ramifică mai multe drumuri spre grupurile de ferme V1, V2, V3… de aici nu ne mai rămân decât 56 de kilometri până la V3b.

— Cât am făcut până acum?

— 15,6.

— Atunci trebuie să ne grăbim. Fii drăguţ şi spune-mi ce vezi, ca să uit că merg.

Şi James îi povesteşte despre marginea culturilor de zarzavaturi şi ecranul de forţă care le protejează de turmele pe jumătate sălbatice, dar că nu e o problemă să treci de el în acest sens, despre primii gnu ieşiţi la păscut în câmpie şi impalele aflate la adăpostul tufişurilor. Cecilia se pierde între toate aceste zgomote noi, dar se calmează la cuvintele câinelui său galben. În liniştea din jur, ascultă fâşâitul pantofilor săi de

sport şi cântecul molcom al roţilor lui James, îmbărbătată că sunt împreună. De altfel, e singurul lucru stabil în oboseala, în greutatea resimţită în coapse, în tendoanele întinse ale genunchilor, în ispita de a renunţa şi în hohotele de plâns la primul răget al serii.

— Conform atlasului tău, spune James, e un serval[3]; curând vor ieşi râşii pustiului; nu-s decât nişte pisici mari, nu mănâncă fetiţe!

— S-au terminat orele, ne caută...

Dintr-o dată, corpul Ceciliei e cuprins de moleşeală, de panică, de epuizare, de amintirea exasperantă a mângâierilor, ca o albină izbindu-se de geam, nu mai pot. James se întoarce spre micul trup prăvălit şi începe să-şi moduleze mormăitul până îi simte mâinile înfundate în blană, în sfârşit, destinzându-se. Ultimele glisoare îi ocolesc indiferente. Mara poate să tot întrebe, nimeni nu-şi mai aminteşte ce-a întâlnit în drum, nimănui nu-i pasă de nimeni...

Când James şuieră ca s-o trezească, Cecilia se miră ca aerul e altul.

— E încă noapte, fă un ultim efort. Ia o tabletă-prânz. James ştie că până la ferma prietenă mai sunt 33 de kilometri, dar nu-i momentul s-o spună: e programat să simtă şi aceste lucruri. Brusc, Cecilia aude, înaintea lui James, nişte zgomote în iarbă. Rămâne nemişcată, îngrozită, nu înţelege nimic din ce-i spune câinele: „Sunt nişte peşti.” În iarbă? Imposibil! Oricum, James e sigur că nu sunt agresivi. Urâţi, ciudaţi, dar nu periculoşi, ci mai degrabă comici, aşa cum îşi răsucesc burţile în praf, cu gurile căscate şi mustăţile în sus ca nişte radare!... Şi, ce noroc, un glisor-vagonet cu o încărcătură de zambile de apă, în pană la marginea drumului, căruia James îi dă o labă, muncitorii râd de gadget-urile lui, „e un model nou, ce nu se inventează azi, bine că eram aici, fiindcă noaptea aţi fi putut fi înhăţaţi de gărzi”. Hop, puştoaica pe genunchii unui muncitor, cu câinele strâns la piept, bineînţeles, toate aceste pământuri aparţin fermei V3b unde ei lucrează pentru Richard Mink, prietenul lui Oleg, acum e-n ordine? Sigură că totul merge bine, Cecilia n-ar fi recunoscut nici în ruptul capului că parfumul zambilelor îi face rău, de altfel au şi ajuns, Linda Mink a şi pus-o în pijama, iar atunci când mulţumeşte e pe jumătate adormită.

---

[3] Specie de pisică mare, tipic africană. (n. trad.).

Richard a scurtat legăturile, monoportorul se adaptează perfect spatelui îngust al Ceciliei. E prima lecţie. Nu îndrăzneşte să spună că-i e tare frică. În jurul taliei i se pune o centură magnetică pentru James.

— Nu-i bine aşa, spune câinele, nu voi vedea nimic în spate, cel mai bine ar fi pe umăr, Richard, dacă ai putea să-mi meştereşti ceva, destul de înalt pentru ca, dacă trebuie să trag, să nu cumva să stric propulsorul. E cam greu.

— Nu, spune Cecilia, o să meargă. Aşa, dacă vreau te pot lua de labă.

E îngrozitor, când eşti orb, să te deplasezi pe sus fără cochilia unui vehicul. În ce-l priveşte pe James, el trebuie să fie atent în toate părţile, sus, jos, să vadă în acelaşi timp obstacolele şi primejdiile, să fie atent, în cazul în care e nevoit să tragă, la gâtul fetei, la picioarele oblice care plutesc în spatele ei… Cecilia îşi întinde braţele, ar vrea să-şi reţină strigătul, dar e prea târziu, ce ruşine, să fii atât de puţin curajoasă!

— Asta e situaţia, îi spune Richard, trebuie să te obişnuieşti, e ca şi cum ai înota. Ai vreme, aici nu rişti nimic.

După o săptămână, îi povesteşte lui Xol despre progresele sale: în curând va putea pleca, nu-i mai e frică. Aproape. Uneori chiar i se pare hazliu să se creadă o pasăre. Aproape. Şi apoi, totul e atât de pasionant, viaţa de la fermă, toate mirosurile şi zgomotele sale, iar seara fiecare povesteşte ce-a făcut peste zi. În iarbă erau, într-adevăr, peşti, erau somni, James avea dreptate; se află aici un student în stagiu şi lucrează la un studiu despre modul lor de orientare spre pânzele de apă. Pentru aceasta se face desecarea artificială a eleşteului, lăsând în apropiere alte bălţi pline cu apă.

Eleşteul trebuia să se golească abia a doua zi spre prânz, fusese o greşeală. Studentul era furios că somnii migraseră fără el!…

— Cred că se va pleca mâine, e prea multă lume aici, nu se ştie niciodată, are atâţia bani la ea…

— Domnul Mink mi-a arătat drumul, spune James, am toate cotele în minte!

În prima zi, totul merge bine. La început e puţin crispată, apoi prinde curaj. E chiar plăcut, cu vântul în faţă. A doua zi plouă, dar nu contează, dimpotrivă, de pe pământ se ridică tot felul de mirosuri plăcute şi apoi salopeta o protejează atât de intemperii,

cât şi de variaţiile de temperatură. James e un pilot excepţional, un prieten de drum de nădejde: nu numai că o avertizează asupra obstacolelor, fixează direcţia, dar, în momentele mai uşoare de navigaţie, îi descrie peisajul, meandrele râurilor artificiale, să le fi făcut Oleg, oare? îi vorbeşte despre glisoarele peste care zboară, despre portoarele cu care se încrucişează, nu prea numeroase de altfel, deoarece pentru distanţe mari toată lumea preferă navetele. Îi vorbeşte şi despre apusuri, despre ceţurile matinale de pe câmpii. Dar nu-i spune nimic despre racheta care a ţâşnit la orizont, la mare înălţime şi a lăsat pe cer o imagine uriaşă a Ceciliei, având dedesubt un număr, un număr foarte mare; contururile imaginii încep să se destrame în vântul care alunecă pe lângă gât şi ciupeşte urechea… Să mergem în munţi, acolo sunt mai puţine riscuri de a întâlni pe cineva.

Totuşi, James e neliniştit, presimte un alt fel de primejdie.

— Am adulmecat ceva, tu nu auzi nimic?

— Vântul? Pietrele? De-a lungul pantelor muntelui Ngorongoro se desprind şi se rostogolesc în salturi blocuri de lavă, ţar în trecători sunt, de asemenea, prăbuşiri, trebuie să încetinim. În dorinţa de a ajunge mai repede, riscăm să nu mai ajungem niciodată.

Grozăvia, brutală, e aici, după o cotitură! Urlete de moarte, pietre izbite, fiinţe înfiorătoare, a căror urmă James n-o găseşte nicăieri în memorie! Ce să facă? Unde să se ascundă? E prea mult, chiar dacă şi-ar folosi toate razele, bietul câine tot n-ar scoate-o la capăt, sunt pierduţi! Repede înapoi, poate nu ne-au văzut încă! Cecilia îl imploră să-i spună ce e. Da, a auzit şi ea zgomotul, dar despre ce era vorba? James îi descrie creaturile care urlau, acoperite cu păr ca animalele, dar în două picioare ca oamenii, cu faţa neagră şi gura roşie, sigur nu sunt pământeni, dar unde le-o fi nava, mai sunt şi ceilalţi, aceeaşi faţă turtită şi plină de păr, acelaşi bot însângerat, dar cu trupul neted şi lung; aruncau cu pietre unii în alţii; la pământ, femele şi copii însângeraţi, alţii fug. Era…

— Ăsta e Oldoway! strigă Cecilia, bătând din palme şi râzând în hohote. Hai James, hai să vezi!

— Ai înnebunit, opreşte-te!

— Tu eşti un prost! Nu e decât Oldoway, muzeul Oldoway! Dragul meu, tu nu ştii să recunoşti o hologramă! La ce-ţi mai slujeşte să ai ochi?… Ăsta te face să râzi, chiar şi pe seama

credinciosului James… Când îşi vine în fire, Cecilia îi povesteşte despre situl preistoric reconstituit, lupta simulată dintre antropopiteci şi parantropi, aceştia din urmă au dispărut fără să lase urmaşi, în timp ce primii îl vor da pe homo erectus, iar apoi pe homo Sapiens; îi vorbeşte despre armele din os, beţele ascuţite şi pietrele cioplite, primele capcane, lupta pentru hrană, victoria carnivorelor asupra ierbivorelor; îi enumeră ipotezele referitoare la movilele de lavă în formă de semilună, ascunzătorile pentru vânat, rezervele de arme sau apărătorile de vânt. Cunoştinţele sale n-au nimic surprinzător: la şcoală se învaţă foarte devreme preistoria, e chiar o parte importantă din programă, iar în vacanţe, mii de navete duc grupurile în muzeele holografice, cum e cel de aici, sau mai la nord, pe malul lacului Natron, sau la Sterkfontein. Pentru o omenire obsedată de randament, care visează să-şi cumpere solitudinea pe o planetă particulară, la capătul unei vieţi de agitaţie şi nelinişte, istoria originilor este pământul sigur de unde îndrăzneşti să priveşti cum se răstoarnă stelele şi de unde mai poţi crede în progres, că să te întorci în cetate să construieşti imaginea victorioasă a viitorului…

James a înţeles, în sfârşit, că totul nu e decât o iluzie. Îl distrează ca, împreună cu Cecilia, să plutească prin mijlocul scenelor de luptă, să treacă printre trupurile monstruoase ale strămoşilor şi să ajungă chiar să-şi reţină un urlet când e lovit în spate de o piatră! Cu ajutorul auzului, Cecilia reperează secvenţele care se repetă şi critică lipsa de imaginaţie a realizatorilor.

— N-ai dreptate, spune James, e din economie. Mai departe sunt scene de vânătoare, Cecilia vrea să-i explice tot, guiţatul e al unui rozător ucis la ieşirea din vizuină, bocănitul, copitele unui căprior încolţit lângă un perete de stânci… Cât despre femela care mormăie aţâţător, îmbucătăţind un godac, e totuşi ciudat să te gândeşti că din aceasta se trage şi ea, Cecilia. Nici în treacăt nu-i vine ideea că strămoşul lui James e piatra cioplită ce slujeşte la tăierea cărnii.

Ameţiţi de vacarm, cei doi prieteni au găsit ieşirea din trecătoare şi se opresc la malul râului. Cecilia îşi scoate gluga, nu-i mai e frig, dar îi pune husa lui James ca să-l apere de umezeală. Numără pastilele-prânz, e-n ordine, se ghemuieşte între licheni. În depărtare, sideful trandafiriu al vârfului

Kilimandjaro. James nu crede că e cazul să-i descrie splendoarea.

— E o prostie, nu e grav, nu te nelinişti, e vina mea.
— Nu, Cecilia, era treaba mea să te ghidez.
— Dar e din cauza idiotului de flamingo roz… A atins-o când şi-a luat zborul; abia a atins-o, aproape că ea nu l-a simţit, dar s-a dat peste cap, o manevră greşită, cade, ia contact cu solul şi o rădăcină îi juleşte glezna. Nu-i nimic, zău, dacă-ţi spun că nu simt nimic. James insistă: dacă s-a infectat cu o micoză Barku? Sau cu ciuperca de pe Altaor? La oricare, urmarea e gangrena! Nu, trebuie să mergem la Arusha şi să găsim un Centru, de altfel, nu-i chiar un ocol.
La centrul de iradiere, Cecilia îşi spune numărul matricol şi se aşază la rând; din fericire, nu-i prea multă lume. A lăsat portorul, împreună cu James, la vestiar. Stând acolo, îşi reaminteşte de Mwanza. Se gândeşte la Mara. Mai întâi la furia, apoi la neliniştea şi la suferinţa ei. Cu siguranţă, după atâta vreme, mama sa adoptivă o crede moartă. Cât trebuie să fi plâns! Cecilia se vede din nou mică, bolnavă, cu ochii în flăcări, deja totul se tulbură în jurul ei, ca şi cum s-ar cufunda într-o baltă, cu trestiile ce alunecă atunci când vrei să le apuci, sau îţi taie degetele, strigătele înăbuşite, trupul moleşii, spasmele febrei tetanice, şi apoi trezirea la capătul nopţii, şi copilăria ei încheiată, poate. Cineva o ţinea de mână, îi cânta duios. Lipit de obrazul ei, un alt obraz. Apoi cuvintele. Care încetul cu încetul, zi de zi, îi atenuează spaima şi suferinţa de a nu mai vedea. E Mara. Iubirea Marei. Cum a putut să plece? Să o părăsească? Ea e acum bolnavă, bolnavă de teribila ei iubire, iar Cecilia a părăsit-o! Nedemnă! Pentru vecie, nedemnă! Ce mizerabilă! Să se infecteze rana, să ia micoza, foarte bine! Plângând şi bolborosind „mama, mama”, Cecilia iese din rând, fluture înnebunit sub lampă, dar o iau repede, e înscrisă şi tocmai i-a venit rândul să între în cabina de iradiere, pe aici, atenţie la scară, dezbrăcaţi-vă, vă rog.

La ieşirea din Centru, de îndată ce l-a regăsit pe James, Cecilia îl cheamă pe Xol. Vrea să-i spună că e foarte rău ce fac ei. James zumzăie ca un turbat cel mai dulce cântec-alinare, uluit s-o vadă plângând.

— Opreşte-te, mă enervezi! Bietul James face o cursă în cea mai mare viteză printre circuitele sale, apoi renunţă să mai găsească pista. La ce-mi mai servesc toate maşinăriile dacă nu reuşesc să înţeleg de ce plânge Cecilia.

— Oare ce se întâmplă? Nu reuşesc! James?

De trei ori îl cheamă Cecilia pe Xol, de trei ori crede că a obţinut legătura şi o pierde, într-o hărmălaie de paraziţi, unde vocea prietenului apare ici, colo, tremurată, deformată, caricaturizată.

— Spune, ce vezi pe ecran?

— Nimic, e bruiat, ba da, Xol, nu... S-a oprit brusc, ce nu-i în ordine, de ce nu spui nimic, vreau să ştiu!... E Mara.

În liniştea care urmează, deodată, vocea Marei, la fel de clară ca şi cum ar fi fost acolo.

— Scumpa mea, dragostea mea, ce ţi s-a întâmplat? Ţi-a făcut cineva vreun rău? Plânge şi râde în acelaşi timp: îşi dă seama că Cecilia e în viaţă şi pentru moment asta îi ajunge. Împietrită subit, Ceciliei i-a dispărut toată mila. Totuşi, Mara plânge, suspină, îi spune cât o iubeşte pe fetiţa ei dulce...

— Cum ai dat de mine?

— Prin fişierul central, bineînţeles. Nu prea erau şanse ca răpitorii tăi să se gândească la şedinţe de iradiere. Mulţumită cerului au făcut-o!

— Nu m-a răpit nimeni. Eu am plecat. Plec. James vede cum faţa Marei începe să se schimonosească. Cecilia îi aude vocea cum se deformează, cum tremură, cum se alterează. Nu legătura e proastă, ci Mara e cea rea, cea răutăcioasă, geloasă, Mara care o vrea pe Cecilia, Mara care urlă, ameninţă, imploră, scuipă, sughiţă, se încovoaie, şi geme, şi blestemă, iar Cecilia urlă şi mai tare ca să n-o mai audă, dar tot o mai aude şi atunci îşi smulge brăţara şi o aruncă de un zid – pe care nu l-a văzut- aceasta se sfărâmă şi totul se sfârşeşte.

— Foarte rău că ţi-ai spart brăţara! Acum nu mai putem vorbi cu Xol... Nu plânge, nu-i nimic, poate că e mai bine, ea ar fi putut intercepta mesajul, se afle unde mergem, acum nu mai e acest risc... S-o ştergem de aici... Sigur nu vrei să te întorci acasă?

— Niciodată, niciodată!

Cecilia a pierdut obişnuinţa zgomotelor oraşului. Pe străzile din Arusha, chiar şi la etajele inferioare, unde circulă mai puţină

lume, abia aude ce-i spune James şi de aceea trebuie să meargă mai încet, să reziste tentaţiei de a se năpusti în faţa unui glisor, a unui perete. Fii calmă, Cecilia, controlează-te, nu-ţi fie frică, atunci când vor apărea gărzile, noi vom fi departe.

De altfel, au ajuns în suburbii. James nu s-a înşelat, a ieşit pe la sud, după asta drumul până la mare e mai uşor, iar acolo, au scăpat!

Un râs galeş. Un alt râs, ca un scrâşnet. Deasupra, o voce de falset care cântă „Au Clair de la lune“ pe un ton fioros. Dedesubt, un strigăt de fiară. Şi aici, şi acolo… James nu distinge nimic, dar e cu toate antenele la pândă. Din nou râsul îmbietor, cel mai neliniştitor dintre toate. Sunt acolo, dintr-o dată, peste tot. N-au portoare, nici glisoare, sunt cu mâinile şi picioarele goale şi se agaţă de cele mai mici asperităţi ale zidurilor, mişună peste tot! Tipă „uită-te, uită-te!” şi îşi exhibează rânjind trupurile goale, pictate cu arabescuri fluorescente, îşi agită sexul flasc şi se scutură, apoi îşi dau seama că puştoaica nu-i vede. Nu-i prea haios, dar vor găsi ceva şi mai bun în ochii albi: teama. Agăţat de portor, trupuşorul e o muscă bună de prins, de dat jos, de strivit. Îşi trec unul altuia, pentru a le arunca asupra micuţei, toate gunoaiele găsite pe jos, iar în acelaşi timp o împroaşcă cu cele mai murdare vorbe. Dar deja primul, cel cu braţele încrucişate, se răsuceşte cu un răget strangulat pe stinghia unde se urcase şi cade, cu creierii împroşcaţi. Sub mâzgălelile cu care era acoperit, tovarăşul lui o încasează până pe coapse, păleşte şi, învârtindu-şi fanfaron pumnul în aer, o întinde. Un altul scoate un ţipăt înecat sub şuvoiul ce-l face să se cutremure. Altul cade peste el, exact pe cap, îi rupe vertebrele şi-i sparge ţeasta. Unul, roşu ca focul, pălmuieşte zidul. Încă unul îşi priveşte cu un aer tâmp gaura din piept. Mirosul devine insuportabil. Un ultim jet de acid, acela nu va mai vedea luna şi-o-ntindem! Dar James se bucură prea repede de victorie: e prins. Furişându-se, şeful bandei îl aşteaptă după colţ, îl smulge rapid de pe suportul magnetic şi-i blochează comenzile, te-ai jucat destul cu şmecheriile tale, micuţule!

— Fugi, Cecilia!

— James!

— Fugi!… După aceea, nimic, întunecimea, mirosul îngrozitor, liniştea, cartierele îndepărtate din centru cu zumzăitul lor

neruşinat. Cecilia pipăie zidul, cum să afle unde se găseşte, cum să ştie încotro să meargă? Fără James, fără brăţară… Se lasă la pământ, cu fruntea pe genunchi, nu credea să mai aibă atâtea lacrimi.

— Am întârziat destul, acum să ne grăbim!

— Oh, James! Le-ai scăpat! James, dragul meu tu eşti un, tu eşti un…

— Să mergem, o să-mi spui pe drum.

Pe pantele ultimelor contraforturi dinaintea câmpiei cresc păduri de arbuşti, arbuşti de opt metri înălţime, care în defilee aproape că-şi împreunează coroanele. Înaintarea e dificilă, e nevoie de multe precauţii, în orice moment există riscul să te agăţi, uneori e preferabil să mergi pe jos. James ar fi vrut să treacă mai aproape de Kilimandjaro, printr-o deschizătură mai largă, dar, după întâlnirea cu banda îngrozitoare din cartierele mărginaşe ale Arushei, Cecilia simte nevoia să se ascundă, să aibă deasupra capului cupola verde, de nepătruns. Nu face nimic, să mergem. De altfel, în curând ajung la câmpia cu plantaţiile sale bogate şi cu şosele mai accesibile. Cecilia e la fel de nervoasă. E nerăbdătoare să-l găsească pe Xol. Îl va găsi oare? Îi lipseşte teribil brăţara telecom. Oh, Xol! Xol! Parcă mizeria drojdiei societăţii din mahalalele Arushei ar fi spălat-o de amintirea Marei. Ca şi cum dorinţele animalice pe care le simţise strivindu-se de ea ar fi vindecat-o pe vecie de mila pentru Mara. De-abia azi pleacă într-adevăr. Chiar dacă n-ar trebui să-l găsească, oh, Xol! Chiar dacă nu reuşesc să te găsesc, eu am venit şi nimeni nu mă va mai lua, mai degrabă mor. James nu e în ordine. Şi lui i se trage tot de la Arusha, a apărut un sunet suspect şi are probleme de orientare: au urcat prea mult spre nord, iată din nou Senecia arborescente. Decât să ne mai rătăcim prin mozaicul pământurilor cultivate, mai bine să mergem la izvoarele fluviului Pangani şi să coborâm pe el până la mare. În faţă e Pemba, iar într-o parte, Zanzibarul!

La izvor, fac un popas. Aerul răcoros şi zgomotele înăbuşite o liniştesc pe Cecilia. Se apleacă deasupra apei, Narcis ignorându-şi imaginea. Îşi culcă obrazul pe muşchi. Se descotoroseşte de salopetă. James, până la gât în iarbă, lângă portor, îi descrie covorul moale al luminişului, unde nu e nicio primejdie. Fragilă

şi goală, înveselindu-se prin toţi porii, Cecilia face câţiva paşi, se învârte, sare şi râde, liberă, fără teamă, mâinile-i sunt ispitite să mângâie trupul şi ea roşeşte gândindu-se la mângâierile lui Xol. Un sunet sec şi slab ieşit de sub picioare îi smulge un strigăt, un fior, James? Ce-a fost?

— O plantă căreia i-ai spart membrana şi i-au sărit seminţele; sunt răspândite peste tot… Cecilia începe să se joace, călcând în picioare balsaminele coapte şi împroşcând în cascade exploziile minuscule.

E o pădure deasă, creată de ingineri între izvor ş vărsare, după modelul pădurilor tropicale care altădată mărgineau Rufiji şi Ruvuma mai la sud. Pangani a fost împărţit într-o reţea densă de canale înguste pe malurile cărora mişună o mulţime de piscicultori.

Trebuie să pluteşti pe deasupra canalelor strâmte, Ceciliei i-e teamă de apă, nu reuşeşte să se obişnuiască. Uneori mai uită, dar imediat aude clipocitul de sub ea şi se zăpăceşte. James se teme că ea şi-a pierdut puţin încrederea de când el nu mai e în stare perfectă. E adevărat că părea uşor să urmezi un fluviu până la vărsare, însă în toată reţeaua asta de canale… E foarte greu să te laşi la pământ, se poate întâmpla să cazi sau să te agăţi de ceva, aici ca şi în tufişurile uriaşe, ba chiar să te îneci. Pescarii nu sar să te salveze, în plus vor protesta că deranjează peştele! Ea nu îndrăzneşte să aibă încredere totală în ei, în indiferenţa lor, se teme de spioni, privirea Marei şi aici, nu cutează să spună unde merge, să întrebe dacă mai e mult, dacă e pe drumul cel bun. Când James face o mică eroare, ea îi reproşează, apoi se dă bine pe lângă el ca s-o ierte, ca şi cum ar fi viu, şi plânge când îşi aminteşte că e doar un mecanism. Bietul James! Chiar dacă se strică de tot, nu-l va arunca niciodată, niciodată! E foarte atentă să nu se ude, îl ţine la piept când doarme.

Şi iată că, într-o dimineaţă, îi opreşte un pescar: „Nu cumva te cheamă Cecilia?” Ea strigă „Nu, nu!”

— Îmi pare rău, e aici un tip din Zanzibar care caută peste tot o fetiță de vârsta ta, oarbă ca şi tine, mă rog…

— Unde e?

— Tu eşti Cecilia?

— Spuneţi-mi, vă rog, unde e?

— O să-l anunţăm. Aşteaptă aici… Ea râde, dansează, se rostogoleşte pe mal cu James, atenţie la stropi, o să-mi uzi toate circuitele, ea scoate ţipete ascuţite de pasăre nebună, e minunat, e minunat… dar, deodată, nu mai crede, e clar, e Mara, e o capcană, trebuie să plec, nu, spune James, cu atât mai rău dacă mă părăseşti, plec singură, mai bine să mor, bineînţeles că plecăm împreună, dur să ştii că eşti nebună.

Merg toată noaptea. Ea a uitat să-şi ia ultimele tablete, i-e foame, seara e şi mai rău. Nu poţi lua un peşte decât din vârşe, însă paznicii stau gata să tragă la cea mai mică alarmă. Până la urmă, mirosul e prea ispititor: când Cecilia întinde braţul, simte o mână pe umăr, totul s-a sfârşit!

— Nu-ţi fie frică, ţi-am luat urma, de ce-ai fugit? Nu mai tremura, nu-mi recunoşti vocea? De atâta vreme încerc să te chem!…

De atâta vreme încât nu mai pare adevărat. Ceciliei îi e atât de frică încât nu mai are puterea să reziste. Îi trebuie ceva timp ca să-şi dea seama că James nici nu s-a clintit, nu şi-a scos laserele şi razele perfecţionate şi că-şi mişcă frenetic toate antenele în chip de bine v-am găsit.

— Când s-a întrerupt legătura cu tine, Xol era înnebunit. M-a chemat. Eu mă aflam la Rub’al Khali, a trebuit să-mi prelungesc şederea şi a trebuit să găsesc un înlocuitor, din clipa când am putut, am venit… Din fericire, în meseria mea îţi faci prieteni, oameni pe care tu îi crezi cam demodaţi! Fără ei nu te-aş fi găsit niciodată… Fiorul care străbate fetiţa îl face să-şi regrete cuvintele. Dezleagă curelele ponorului, le potriveşte pentru proprii săi umeri, reglează puterea pentru noua greutate, îl pune pe James în sacoşă şi o ia cu blândeţe pe micuţă în braţe.

— Mergem acasă, draga mea. În insulă eşti aşteptată de toţi prietenii mei. Mai e şi Nana. Şi Xol… Nu vom lăsa pe nimeni să-ţi mai facă vreun rău, niciodată. O să vizitezi crescătoriile mele de viermi de pământ, de furnici şi de buburuze. Numai furnici am 350 de specii diferite: cele de arbori, ştii, sunt uluitoare! O să poţi mirosi crinii de pădure: aproape că au dispărut, dar am mai salvat câteva seminţe şi Xol îţi va descrie cum arată floarea, e foarte frumoasă şi fragilă. Ce ai după ureche? Şi tu îmi aduci o sămânţă? O specie care trebuie salvată? Nu, e o balsamină, cred, da, asta e, i-a mai rămase o bucată din păstaie… Îşi dă seama că fetiţa a adormit dar nu îndrăzneşte să se oprească! de

teamă că tăcerea ar putea-o trezi şi, o dată cu ea, şi toate temerile. Biata micuţă! Din când în când mai e străbătută de câte un fior... Îi trece prin gând că ea nu va vedea niciodată marea şi o strânge şi mai tare la piept.

Traducere de BEATRICE STANCIU

COLETTE FAYARD

Provenită din teatru (piesele i-au fost jucate la „Petit Odéon” din Paris şi citite la posturile de radio „France-Culture” şi „Radio Suisse Romande”), Colette Fayard s-a ivit ca un meteor în SF-ul francez, unde s-a impus rapid. După ce apare pentru prima dată în 1983 în revista „Imagine...” din Quebec, scriitoarea publică peste treizeci de povestiri, cele mai multe dintre ele în reviste şi antologii din Franţa şi din Québec. Culegerea Les chasseurs au bord de la nuil (Denoël, „Présence du futur”) obţine în 1990, pentru povestirea cu acelaşi titlu, Marele Premiu al SF-ului francez. Primul său roman, Par tous les temps (aceeaşi editură), e primit elogios de critică.

Tânăra autoare în vârstă de cincizeci de ani (!), ispitită uneori de experimentele literare, dar care dă dovadă de un surprinzător simţ al povestirii, după cum se poate constata şi în Lecţia lucrurilor, a renunţat la învăţământ pentru a se consacra exclusiv scrisului.

VALEA TIMPULUI PROFUND

MICHEL JEURY

Uneori, cu inima plină de speranţă nebună, coboram în vale cu câinele meu Cezar, un iscoditor ce cunoştea secretul universului mai bine ca un profesor de greacă de la Sorbona. Alergam repede în acele timpuri. Aveam zece ani… dacă aceste cuvinte au un sens. Mă refer la cuvintele „an“ şi „timp”. Dar puţin contează! Cel mai des, Cezar ţâşnea spre vale atât de brusc, încât nu aveam nicio şansă să mă ţin după el. Atunci, aşteptându-l să se întoarcă, mă aşezam pe o piatră netedă, întotdeauna aceeaşi, şi priveam vasele şi remorcherele plutind în timpul profund, împinse de câini ori trase de şerpi. Siluetele lor erau alungite şi deformate de refracţie la traversarea suprafeţei timpului. Îţi trebuiau ochi tineri şi o privire bine antrenată pentru a distinge jocurile de umbră şi de lumină printre frunze sau printre nori. Dar ce spectacol exaltant pentru micul ţăran ce voia luna de pe cer! Visam la infinit, la eternitate, cum alţii visau vacanţa ce se apropia.

Zece ani. Doar zece ani şi eram pe punctul de a nu mai avea vârstă. Niciodată. Dar eu nu-mi dădeam seama. Bunul meu Cezar mă lăsa ţintuit locului atunci când ţâşnea la vale, luându-mă prin surprindere, cu viteza unui glonte de corsar. Văzuse un şarpe în curentul temporal care mergea de-a lungul pârâului. Aproape reuşisem să-l ajung în vale, când începu să alerge pe cărare. Da, aproape… La urma urmelor, întotdeauna ajungeam cu o secundă prea târziu acolo unde pârâul cotea, unde se pierdea fără să lase cea mai mică urmă, nici măcar o trestie tremurătoare, ca şters de mâna Domnului. Dar ştiam că mâna Domnului nu ajunge acolo.

Cezar dispărea în timp. Ca toţi copiii ţăranilor, ştiam că şerpii călătoresc spre viitor. Cred că, într-un fel sau altul, aşa scrie şi în Biblie. Câinii merg în derivă spre trecut, dar pot să-i urmărească pe şerpi în viitor şi să creeze o vâltoare, care îi absoarbe pe oameni cu maşini cu tot. Cel puţin unii câini… Şi Cezar al meu, ce minune, era, în acelaşi timp, derivor, împingător şi adulmecător: de aceea oamenii timpului au vrut să mi-l ia. Cezar era încă plecat în acea lume pe care doream atât

s-o cunosc. Aşteptam la cotul potecii, un minut sau cinci, obosit şi frustrat, dar cu speranţa în suflet. Apoi reveneam, căci ştiam că micuţul meu tovarăş de joacă se va întoarce în celălalt capăt al văii, 150 de metri în amonte, câteva minute mai târziu, sau poate o jumătate de oră, dacă se plimba mai mult prin eternitate. Ţâşnea din neant de-a-ndărătelea , ceea ce-mi stârnea râsul. Îmi băteam joc de el: era un fel de răzbunare a mea, a celui care întotdeauna rămânea la mal. Aerul său demn de milă îmi stârnea verva. Uneori cădea pe spate, aproape de picioarele mele. Mă privea de parcă ar fi vrut să-mi spună: „M-am lăsat antrenat, dar am înţeles: nu mă mai întorc niciodată acolo jos. E atât de bine aici!” Îi ciupeam urechile, îl băteam amical peste bot şi îl făceam alergător temporal. Îl cunoşteam. Ca şi mine, uita imediat promisiunile înţelepte făcute cu câteva clipe înainte şi, cu prima ocazie, o lua de la început. Legătura noastră a durat întreaga vară. Am avut parte de o scrie de eşecuri, în stare să-l facă pe oricine să-şi piardă răbdarea, nu însă şi pe cineva care visa la lună. Dar m-am încăpăţânat şi mi-am jurat că voi trece de partea cealaltă, înainte de a începe şcoala.

În cele din urmă, într-o seară, Cezar reveni cu un aer jenat şi triumfător în acelaşi timp, trăgând după el un capăt de lesă de o jumătate de metru, fixat de o zgardă de argint. Zgarda căzu la atingerea mea şi Cezar tremură de bucurie. Lesa părea împletită din fire foarte fine, foarte dure, foarte reci şi aproape transparente; în razele soarelui, devenea, practic, invizibilă. „Ia spune, ai tras, nu glumă, de chestia asta, ca s-o rupi!” Cezar lătră mulţumit de el. Îi citeam gândurile, de parcă ar fi fost scrise cu majuscule: „Cezar, câinele tău, e puternic, ce credeai!” M-am hotărât să păstrez obiectul, fără să mai spun nimic. Oricum, nu vorbesc despre timp în faţa celor mari, după mine prea puţin interesaţi de lumea reală. Iar prietenii mei ar zice că le povestesc un serial de la televizor!

Meritam acest dar al destinului. Îmi spuneam că-mi va folosi la ceva. Chiar dacă nu ştiam încă la ce. N-am reuşit să pun zgarda la gâtul lui Cezar. Am îndesat-o în buzunar, alături de comorile găsite pe malul râului, printre care şi o lanternă-brichetă stricată. Apoi a venit o seară când, sub soarele asfinţitului şi pe urmele lui Cezar şi ale şarpelui, a suta sau a mia oară, fugeam cu aceeaşi sprinteneală şi încredere

dintotdeauna. Mânat de un reflex ori de o intuiţie sublimă, mâna mi se înfundă în buzunar şi scoase zgarda şi lesa de argint. Am simţit ceva ca o descărcare electrică în braţ, dar n-am lăsat din mână talismanul. Şi nu m-am înmuiat deloc. Doamne, ştiu bine că nu e momentul să mă opresc acum! Cezar era la mai puţin de un metru în faţa mea. Puţin mai departe, un şarpe lung şi verde se unduia ameţitor în aer. Fascinat, n-am văzut cotitura potecii ce urma îndeaproape pârâul. Era să cad în apă. Când mi-am dat seama, am închis ochii şi mi-am zis: „Ia-ţi zborul, Pierre Martin, zboară!” Şi am fost primul din familia mea schimbat în pasăre.

Am plutit o vreme deasupra ierbii, am trecut pe lângă un fluture şi pe lângă o stea căzătoare. Dumnezeu ştie ce căuta o stea căzătoare în plină zi... Am ajuns încet pe partea cealaltă, pe o sfoară erau întinse la uscat câteva rufe. La câţiva zeci de metri mai încolo era o cabană acoperită cu tablă ondulată, cu un coş strâmb, din care ieşea fum sumbru şi puturos. Nişte boemi, mi-am zis. O trăsură, oprită puţin mai departe, îmi confirma impresia. Şi, mai jos, în câmpie, se puteau vedea barăci, trăsuri, cai, corturi şi caravane... Bine. Toată lumea ştie că boemii călătoresc în timp; cu câinii şi şerpii – la fel ca toată lumea.

Am mers o vreme de-a lungul taberei şi i-am salutat pe toţi boemii întâlniţi în cale. Îmi plăceau acei oameni, dar îmi făceau şi puţină frică. I-am văzut ducând câinii legaţi cu o lesă de argint, alţii trăgeau năpârci verzi ori negre pătate cu galben, legate cu inele de cupru roşiatic. Unii strigau nume de copii sau de animale, cu mâinile împreunate la gură, ca portavoce şi asta mi-a dat curajul să-l strig pe Cezar. „Cezar, Cezar, vino aici, Cezar!” Mă simţeam idiot, repetând mereu litania aceasta. Dar nimeni nu-mi dădea atenţie. Aveau de furcă destul cu animalele lor, care visau păşuni şi tufişuri, cu şerpii care nu erau deloc fericiţi în prezent... Cine este fericit în prezent? Am spus că aveam zece ani? Am uitat, căci timpul mă poartă şi nu mai am vârstă.

Cezar apăru când îmi pierdusem orice speranţă de a-l revedea. Alerga parcă lipit de pământ, cu urechile lăsate jos, cu labele din spate atingându-le pe cele din faţă la fiecare salt. Întoarse de câteva ori capul pentru a vedea dacă este urmărit. „Nicio grijă, bătrâne”, am gândit, „ai scăpat şi acum!” Am alergat în calea lui. Din nou am avut impresia că sunt mai uşor

ca timpul şi mi-am luat zborul. Am deschis ochii şi i-am închis imediat. Cezar plutea lângă mine, într-o postură ridicolă, pe spate, pedalând în gol, purtat de-a-ndărătelea de curentul temporal care ne atrăgea pe amândoi până la capătul văii. „Bătrâne Cezar!” am strigat, aşezat pe iarba umedă. El îşi lingea burta, ceea ce mă făcu să mă gândesc că avusese o aventură amoroasă. Data viitoare poate că va veni şi rândul meu. Brunetele boeme îmi plăceau destul şi avusesem uneori dorinţe ce-mi depăşeau vârsta, în aşteptarea clipei când nu voi mai avea vârstă deloc! Şi Cezar mă privea cu o mutră… sigur că da, o mutră complice, ca şi cum ar fi gândit: „Aha, te-ai hotărât până la urmă. Acum să vezi ce-o să ne distrăm!” A doua oară, m-am folosit de lesa de argint, apoi m-am obişnuit să sar în timp cu ochii închişi, fără să mă mai folosesc de ea. Am învăţat să mă las purtat de curent, ca un tânăr boem. Dar, desigur, aveam nevoie de un şarpe şi de câinele meu pentru a merge în viitor şi numai de câine pentru a mă întoarce înapoi. Se pare că furnicarul şi ornitorincul sunt călători temporali la fel de buni. Şi noi, bieţi bipezi ce ne intitulăm regii creaţiei, suntem buni numai să stăm cu fundul pe ziua de azi. Poate părea uimitor pentru Homo Sapiens, dar cred că infirmitatea noastră este legată de vreo prostie a strămoşilor în grădina Edenului.

La cea de-a doua călătorie am întâlnit o boemă micuţă şi am trăit fericit cu ea într-o livadă de portocali… Am spus că asta se petrecea peste treizeci de ani, sau peste cinci sute de mii şi că, atunci, portocalii, bananierii şi mangotierii creşteau la noi ca pirul şi murele? La a treia călătorie, căutându-l pe Cezar, am descoperit un fel de staţie-service temporală, unde se vindeau alimente pentru câini, ambalate în cutii şi saci, precum şi lapte şi animale mici predigerate, în celofan, pentru şerpi… Apoi, ceea ce mă interesa cel mai mult, raţii energetice pe bază de ciocolată, pentru călătorii umani! Tânăra vânzătoare de la stație îşi petrecea aici vacanţele. De fapt, studia limbile moarte într-o facultate din anul 17000 şi ceva. A fost încântată să vorbească franceza cu mine. A primit cele două sau trei monezi galbene ce le aveam prin buzunare, două agate şi o bucată de sfoară pentru legat finul, pe care o numi „epoca înaltă”. În schimb, mi-a dat o provizie de raţii energetice şi m-am hotărât să mă energizez pe loc. Dumnezeu ştie ce mă mai aşteaptă în eternitate. Tocmai voiam să plec, când am auzit un lătrat

plângăreţ şi provocator. „Cezar!” am strigat. Şi Cezar mi-a răspuns aruncându-se asupra gratiilor cuştii de argint în care l-au închis. Tânăra vânzătoare păru stingherită: „Ah, e câinele tău? Ce adulmecători, ce împingători câinii ăştia din epoca înaltă. Mi-ar plăcea să-l am în echipajul meu. Sau...” Manevră, cu un aer încruntat, un fel de calculator. „Dar legea din 42 brumar 11301 este categorică: trebuie să ţi-l înapoiez.” Aşa se şi făcu.

Ţinta mea mă aştepta le cea de-a cincea călătorie. Prostul de Cezar a căzut din nou într-o capcană. Fugind după el, am ajuns aproape de un cub imens de sticlă albastră înconjurat de arbori galbeni. Din motive necunoscute, locul mi se păru imediat suspect. L-am ocolit prudent şi am reuşit să-mi găsesc câinele, mai jalnic ca niciodată, în spatele unui perete transparent, întovărăşit de o jumătate de duzină de javre câtuşi de puţin plăcute la vedere. Toate aveau zgardă de argint în jurul gâtului... Cum să-l eliberez pe Cezar? Ar fi trebuit să invoc legea din 42 brumar, dar am uitat anul. În plus, nu era nimeni în jur. Am trecut de câteva ori prin faţa unei uşi mari, care se deschise parcă invitându-mă să intru. Dar un instinct ascuns mă făcea să mă abţin. Printre numeroasele inscripţii în limbile cunoscute, am găsit una în franceză, cu un conţinut neliniştitor: Şcoala centrală pentru călătorii temporali. „Oh, mi-am spus, trebuia să se întâmple şi asta!” Un asemenea gen de aventură îl presimţeam încă de la început. Dar nu mă puteam resemna să-l abandonez pe Cezar.

După o ezitare lungă şi dureroasă, m-am fofilat cu capul plecat, prin uşă... Şi iată! Eram în curtea şcolii timpului. Ştiam că va fi pentru multă vreme. Nu sunt mai prost decât copiii boemilor, în fine, nu cu mult. Mi-am făcut studiile de călător temporal fără să repet decât un an din cei nouăsprezece. Am primit o diplomă frumoasă din piele de şarpe şi am devenit navigator temporal. Cezar a murit la optzeci de ani, plus-minus 10; o vârstă frumoasă pentru un câine de ţăran.

Când trec prin valea timpului profund, o sută ori o mie de ani înainte de construirea casei mele natale, sau treizeci de secole după dispariţia ei, o nostalgie dulce-amară îmi taie, o clipă, respiraţia. Şi plec, cu ochii aţintiţi pe comenzile echipajului meu de şapte animale (patru câini şi trei şerpi).

Am spus că mă plimb prin cronos de circa două sute şaptezeci

şi cinci de ani şi că asta începe să-mi placă?

Traducere de CONSTANTIN COZMIUC

MICHEL JEURY

Născut în 1934, Michel Jeury este deosebit de sensibil la noţiunea de putere, şi mai ales de totalitarism, fie că el se exersează „în numele poporului”, fie că este produsul insidios al stăpânirii subterane de către societăţile transnaţionale. Le temps incertain, care se înscrie în această tematică, este considerat de către critică drept un roman majorai genului. A obţinut în 1974 Marele premiu al SF-ului francez şi este mereu reeditat.

Creator al „cronolizei”, călătorie temporală de origine psihosomatică sub controlul ordinatoarelor, o idee pe care a utilizat-o în toate lucrările anilor şaptezeci, Jeury a fost de asemeni unul din primii autori francezi ai SF-ului care a integrat aporturile novatoare ale literaturii generale, îndeosebi tehnica „noului roman”.

Jeury a publicat mai multe zeci de romane şi peste o sută de nuvele, din care La valée du temps profond, marcată de dorinţa de întoarcere la pământ şi la copilărie, este destul de reprezentativă pentru producţia sa mai recentă. La mijlocul deceniului opt a decis să părăsească (provizoriu?) SF-ul pentru a se întoarce cu succes la literatura generală.

Unul din romanele sale cele mai recente, Poney-Dragon (care pune în scenă un dictator temporal numit... Joseph!), este în curs de traducere şi va apărea curând în România.

CÂRTIȚA

PIERRE GIULIANI

Cârtiţa era grasă, albicioasă, cu riduri ce băteau în cenuşiu. Tot ce avea subţire erau buzele, iar gura ei era aspră. Reflexia soarelui pe nisip ţi rănea ochii. Şi-i proteja cu ajutorul unei enorme perechi de ochelari negri. Cârtiţa conducea buggy-ul cu o mână fermă.

Attica, o tânără înaltă şi brunetă, sprintenă şi tenace. Omucidere. Treizeci de ani. Sing-Sing, un mic chinez din Frisco, sfrijit. Escrocherii, tăinuire, afaceri. Expulzare. Alcatraz, un certăreţ vlăguit şi noduros, negru la păr, la ochi şi la piele. Atacuri înarmate. Crimă. Celula condamnaţilor la moarte. Aveau picioare bune. Alergau în urma buggy-ului şi a remorcii sale. Trei lopeţi, trei cazmale, două fierăstraie pentru metale, o maşină de găurit manuală, un troliu, cabluri, o cutie mare de scule.

Cârtiţa avea un automat şi multă muniţie. Attica, Sing-Sing şi Alcatraz nu ştiau că ea deţinea şi o carabină Winchester. Winchester-ul aparţinuse unuia dintre gardienii penitenciarului. Gardienii fugiseră din prima zi. Cârtiţa îi luase pielea, arma şi Dodge-ul ultimului dintre ei. Era mult de atunci. Cârtiţa avea un dar infailibil de a recunoaşte prizonierii certaţi cu regulamentul. Mai întâi o recrutase pe Attica, ce rătăcea pe nisip cu ucigaşul soţului ei pe urmele sale ca o veche gumă de mestecat. Apoi, pe rând, pe Sing-Sing şi pe Alcatraz. Dodge-ul nu era practic deloc. Îl ucisese pe proprietarul unui buggy care încerca să ajungă în Exterior. În anii care au urmat, Cârtiţa a deţinut un loc important în economia de contrabandă. Şi astăzi încă e cea mai bună scormonitoare a Deşertului.

Cârtiţa vibră ca un magnet. Simţea prezenţa metalului sub picioarele sale chiar dacă mai mulţi metri de nisip o separau de maşini. Atunci oprea buggy-ul şi striga:

— Săpaţi!

Se întreba de ce ceilalţi trei i se supuneau. Automatul… nu ar fi fost greu să o atace prin surprindere, acum, că nu se mai putea mişca. Dar, fără ea, cum să adulmece metalul?

— Săpaţi!

Ei se înarmau atunci cu lopeţi şi, încet, se afundau spre vehiculul sursă de bogăţii. Cârtiţa devenise atât de obeză încât

forma un singur corp cu buggy-ul. Imposibil să iasă din maşină fără nişte eforturi care nu meritau osteneala. Şi cum ar fi putut ea continua să ascundă carabina? Un sistem de oglinzi retrovizoare o ţinea informată cu ce se petrecea în spatele ei şi pe laturile buggy-ului. Era puţin paranoică.

— Săpaţi!

Când remorca era plină, Cârtiţa lua direcţia trenului. Încărcătura urma să fie depusă de-a lungul drumului cu însemnele ei. Contravaloarea în bani era achitată în contul său de la Check Point Charlie. Unele obiecte puteau fi negociate cu alţi scormonitori în schimbul cărnii uscate, al tutunului, al apei sau al alcoolului, al medicamentelor sau al unui drog oarecare.

Calea ferată a scormonitorilor se întindea pe trei sute cincizeci de kilometri şi ducea direct la Check Point Charlie. Se zvonea în Deşert că scormonitorii care încercaseră să ajungă la Check Point Charlie cu mijloace proprii se expuseseră celor mai nefericite întâmplări. Deşertul era bogat în fantome şi în osândiţi.

Cârtiţa menţinea o viteză medie de douăzeci de kilometri pe oră. Ceilalţi trei o puteau urma fără prea mult efort. După harta veche, urmau să întretaie în curând un drum de o anumită importanţă. Doar dacă… Mirosul metalului. Câteva emanaţii, direcţia era bună. Cârtiţa acceleră puţin, obligându-i pe ceilalţi să fugă. Metalul lovi din plin. Cu o astfel de intensitate încât trebuia să fie vorba de mai multe maşini bară la bară. Sau de un autocar! O mică depresiune făcu să apară vârful unui stâlp electric ros de vreme. Mormanul de metal era atât de impresionant că trebuia să fie un veritabil osuar de maşini, poate o staţie service.

— Desprinde remorca, îi ordonă ea lui Alcatraz.

Cârtiţa conducea buggy-ul în cercuri concentrice din ce în ce mai mici şi deodată, se opri cu nările palpitânde.

— Săpaţi!

De fiecare parte a excavaţiei se ridicau pereţi de nisip auriu, aruncat de lopeţi. Cârtiţa îşi stăpânea cu greu nerăbdarea.

— Am reuşit, urlă Attica ceva mai târziu.

Cârtița era torturată, intoxicată de o supradoză, ca şi cum nasul i-ar fi fost lipit de un bloc de oţel. Ciudată însuşire! Ea a băgat-o la închisoare: preţioşii dolari de argint. Lucrurile

merseseră prea repede şi prea departe. A trebuit să-i lichideze pe cei doi bătrâni. Şi pe unul dintre poliţai. Această amintire nu i-a venit întâmplător. Mirosul argintului şi, pe lângă el, acela mai subtil al aurului care înţepa ca un acid. Aurul! Recompensa atâtor ani de scormoneală. Aur şi argint... Beţia îi trecu dintr-o dată Cârtiţei. Şi ceilalţi trei erau pe cale să-şi piardă minţile. Ea degajă milimetru cu milimetru patul Winchester-ului.

Jos, nisipul se prezenta atât de compact că a trebuit să fie folosită cazmaua. Vârful uneltei răsună pe capota vehiculului.

Cârtiţa ţinea carabina în mână. Pentru un moment mirosul cuprului îi pluti pe la nări – o uşoară furnicătură a unui gust asemănător oţelului. Mult mai puţin plăcut decât mângâierea puternică a argintului sau arabescurile volatile ale aurului.

— Nu este tablă, constată Sing-Sing cu ciudă, cazmaua nu o străpunge.

Un furgon blindat. Un furgon de transportat bani. Lingouri frumoase, aliniate în ordine, bine stivuite. Însoţitori care au încercat, fără îndoială, s-o şteargă cu comoara lor. Cârtiţa lăsă să-i scadă încordarea. Ar fi fost imposibil să atace furgonul altfel decât pe dedesubt, ar fi trebuit zile întregi. Foarte lung, prea lung, timpul constituie cel mai bun „îngrăşământ“ al ideilor de trădare. Apoi puteai pune rămăşag că însoţitorul sau însoţitorii fuseseră înarmaţi. Aceasta însemna că şi Attica, Sing-Sing şi Alcatraz vor fi când furgonul va fi forţat. Cârtiţa nu mai ucisese de mult. Ea îşi păstra toate şansele de a fi cea mai bună datorită Winchester-ului.

Sing-Sing se enervă. De mai multe ori cazmaua lovi capota furgonului. Figura îngrijorată a lui Alcatraz apăru afară din gaură...

— E blindat, s-ar spune...

— Urcaţi toţi trei, spuse Cârtiţa ascunzând Winchester-ul. Dacă cuvântul blindat nu trezea în ei nicio idee însemna pierderea speranţei în natura umană.

— Ascultaţi, băieţi – ea spunea întotdeauna băieţi ca şi cum Attica n-ar fi avut sex – cred că ştiu despre ce este vorba.

Ea le-o spuse, dar lăsă doar să se întrevadă că prada va fi mai interesantă decât de obicei. Să-i stimuleze puţin.

— Dacă am avea exploziv, am putea rezolva repede problema, continuă ea aruncându-i o privire duşmănoasă lui Alcatraz, care folosise ultimele batoane de dinamită la o

vânătoare „patetică” de coioţi. Furgonul trebuie degajat complet şi atacat pe dedesubt. Era singura soluţie.

Trei zile şi jumătate. Practic fără odihnă. Câteva ore de somn pe noapte, din momentul în care era prea întuneric până în momentul în care se făcea lumină. Săpaseră o pâlnie cu o circumferinţă de mai multe zeci de metri. În fundul gropii, furgonul semăna cu un scarabeu mare, mort. Încă vreo câteva ore de lucru şi Sing-Sing, cel mai subţire din grup, va putea să se strecoare sub vehicul.

Cârtiţa ştia acum precis ce va face. Va trebui de bună seamă să sacrifice viaţă unuia din cei trei tovarăşi ai săi. Puţin îi păsa de asta. Din punct de vedere moral. Practic, însă, perechea de braţe dispărute putea să se dovedească necesară. Cârtiţa se gândise la o a doua problemă. Nici vorbă să lase prada depozitată de-a lungul căii ferate. Nici chiar s-o încredinţeze personalului trenului. O singură soluţie: să ajungă direct la Check Point Charlie, cu mijloacele sale proprii şi evitând să trezească cea mai mică curiozitate. Cârtița se întreba cu ce putea să se asemene acum orașul-frontieră. Mai bine de un an de când nu mai pusese piciorul acolo. Odată ajunsă, vor fi alte probleme, alte dificultăţi pentru negocierea metalului la cel mai bun preţ. Mai rău decât dificultăţile, poate chiar suprimarea pur şi simplu a vânzătorului…

Câteva secunde Cârtiţa îmbrăţişă ideea de a trece cu metalul în Exterior. Dar ce erau pentru ea aurul şi argintul? Ce puteau face împotriva obezităţii sale şi a ochilor săi bolnavi? Nu mare lucru. Nu, viitorul său, bogat sau sărac, puternic sau obscur, rămânea de partea aceasta a frontierei. Un aranjament cu Carlton Smith Geronimo, stăpânul lui Check Point Charlie, i-ar permite poate să-şi dobândească propria sa feudă. Putea să-şi imagineze că-l lichidează pe Carlton Smith şi că pune mâna pe oraş… Să-şi imagineze, nu încă…

…Ba da! Bineînţeles! De acum înainte, asta se va strădui să facă, spre asta va tinde: să-l înlăture pe Carlton Smith Geronimo şi să-i ia locul. Să angajeze aliaţi şi să-i concedieze pe cei ai lui Carlton. Totul era posibil…

Attica veni să caute cutia cu scule în lada minusculă din faţă a buggy-ului. Ochii săi străluceau de o lăcomie fără margini. Mai mult decât culoarea simplă a speranţei. Exaltarea Cârtiţei scăzu

de îndată parcă sub efectul unei vrăji rupte. Şi Attica, ea conta pe metal pentru a începe o viaţă nouă. O merita, fină şi frumoasă cum era încă, în ciuda rigorilor şi privaţiunilor deşertului. Dar va trebui să se grăbească, se gândi Cârtiţa cu cinism. Frumuseţea sa risipită…

— Cobor uneltele la Sing-Sing, spuse Attica, avea o voce pe care aurul o făcea să tremure, poate să se strecoare dedesubt acum.

— Goliţi şi rezervorul. Vom avea nevoie de toată benzina pentru a ajunge la Check Point Charlie. Nici vorbă să arătăm aurul băieţilor de la tren. Îl vom negocia noi înşine cu Geronimo.

— Bineînţeles. Nu m-am gândit la asta, murmură Attica.

— Prea ocupată să te gândeşti la Exterior, rânji Cârtiţa.

Timp de trei ore, Cârtița urmări cu urechea eforturile tovarăşilor săi de a înlătura plăcile de oţel care constituiau fundul lăzii blindate. Strigăte de durere alternau cu exclamaţii de entuziasm. Loviturile încetară. O linişte seacă precum deşertul.

— Iată! Liniştea, din nou. Apoi, Attica: „Dumnezeule”, Sing-Sing: „De necrezut”, Alcatraz: „Toate astea”.

Am reuşit, îşi spuse Cârtiţa. Conduse buggy-ul în afara bătăii unui revolver sau a unui automat, se opri la limita bătăii Winchester-ului. Primul care-şi va scoate capul afară din pâlnie va fi sacrificat. Cârtiţa îşi dori să nu fie Attica.

Attica îşi scoase capul afară din excavaţie. Instinctiv se retrase când observă că buggy-ul dispăruse. Cârtiţa nici nu avusese timp să ochească. Dar ştia că va reuşi.

Se auzi vocea lui Alcatraz, fermă, dar mirată.

— Cârtiţo! Cârtiţo! striga Certăreţul cât îl ţinea gura, Cârtiţo! mă auzi?

Niciun răspuns.

— Da, mă auzi? Cei doi paznici erau înarmaţi. Avem două revolvere. Tu ai unul. Noi suntem trei. Tu eşti singură. Aici sunt tone de aur… fără să mai vorbesc de lingourile de argint… Mă auzi?

— Aveţi două revolvere? Foarte bine! Eu îl am pe al meu. Nenorocirea pentru voi e că sunteţi în groapă. Nu-i uşor să tragi, aşa-i? Suntem deci aproape la egalitate… Metalul este al meu. Eu l-am găsit. Nu încercaţi să mă duceţi. Şi, de altfel, sunteţi foarte siguri că acele revolvere mai funcţionează?

O detonaţie, ca un foc de avertisment, tocmai demonstră că cel puţin una din arme funcţiona perfect. Doar mâna lui Alcatraz se arătase. Trăsese în direcţia ţintei. Glonţul făcu să apară un gheizer mic de nisip la mai puţin de cincisprezece metri în faţa buggy-ului şi în stânga lui.

— Nu vrem nimic mai mult decât partea noastră, reluă Alcatraz, care părea că dirijează operaţiunile, de data aceasta nu o vei avea decât pe a ta. Nu mai mult de un sfert.

Nu mai mult de un sfert? Era grotesc. Cârtiţa strânse mai tare patul puştii. Nu mai mult de un sfert. Într-adevăr, o nimica toată. Îşi aşeză degetul pe trăgaci. Nu mai mult de un sfert. O să vedem noi.

— Te-ai aşezat la distanţă, continuă Alcatraz, instigator probabil al răzvrătirii. Vocea sa era puţin forţată. Bănuiai că însoţitorii erau înarmaţi. Dar nici tu nu ne poţi atinge şi nu ne poţi lichida pe toţi trei deodată: cineva va trebui să urce aurul.

Capul lui Alcatraz apăru. Primi un glonte între ochi. Acum Cârtiţa îşi putea dicta condiţiile.

O linie subţire, neagră bara orizontul ca şi cum ar fi trebuit să sublinieze unirea albastrului, cerul, şi a galbenului, nisipul, sau, dimpotrivă, să le despartă.

Trenul scormonitorilor.

— Cârtiţo! Cârtiţo! strigă Sing-Sing cu vocea sa de acordeon sfâşiat, se vede trenul. Drept în faţă.

Cârtiţa aruncă o privire pe hartă. Nu corespundea exact. Harta sau busola ar avea nevoie de o afurisită de revizie.

— Trenul? Vezi trenul?

— Nu trenul. Calea ferată.

— Bun. Dar trenul?

Attica şi Sing-Sing scrutară orizontul metru cu metru, de la un capăt la celălalt al câmpului vizual. Adeseori linia neagră dispărea în spatele unei dune. Dar apriori:

— Nu. Trenul nu e aici. Linia e lungă…

— Şi îngrămădiri? Se văd?

Câteodată, de-a lungul liniei, ridicături întunecate care puteau să nu fie mai înalte decât excrementele de muscă păreau aşezate ici şi colo.

— Sunt. S-ar spune…

— Atunci să mergem, hotărî Cârtiţa şi băgă în viteză,

smulgând din nisip buggy-ul.

Trebui o eternitate până ce linia ferată şi ridicăturile s-au apropiat.

Şi, când ajunseră foarte aproape, Cârtiţa şi ceilalţi doi nu fură convinşi că îşi atinseseră ţinta, deoarece, datorită acumulării ciudate de senzaţii, liniştea, imobilitatea aerului şi a cerului, apăsarea nisipului, aspectul şinelor, părea că linia ferată era nefolosită de mult, dezafectată. Cât despre grămezile de obiecte heteroclite cu steguleţ în vârf, păreau sortite mai devreme sau mai târziu cangrenei timpului şi nisipului.

Ceva nedefinit arăta că niciun tren nu trecuse pe linie de foarte mult timp. Şinele erau acoperite de nisip în nenumărate locuri, deşi nicio furtună nu avusese loc de luni de zile. Buruieni putând atinge mai multe zeci de centimetri înălţime creşteau între traverse. În linişte. Liniştea însăşi avea o sonoritate neliniştitoare, ca şi când ar fi fost ațipită, retrasă, fără nicio teamă de a fi tulburată în somnul său, sfâşiată de furia pistoanelor, hărţuită de răgetele maşinii, nimicită de şuierături.

Era la fel cu piramidele de obiecte. Obosite să aştepte, nisipul începea să le facă un giulgiu auriu. Cârtiţa conducea buggy-ul atât de aproape de sine că, aplecându-se, putu să pună mâna pe una dintre ele. Mirosul metalului era puternic şi rece. Un miros de morgă. Metal stins, abandonat, liber. Totul indica, şi intuiţia celor trei o confirma, că linia era închisă, că trenul scormonitorilor ţinea de acum înainte de trecutul desertului. Prin ce mister informaţia nu ajunsese niciodată la Cârtiţă? Şi ce făceau ceilalţi scormonitori pentru a remedia asta?

Attica, parcă neglijând aspectul neliniştitor al situaţiei lor, se apropie de ridicătură de obiecte ce se înălţa nu departe de buggy. Vârful piramidei etala o valiză urâtă de carton din care ieşeau o mulţime de ţesături în culori pestriţe. Tânăra femeie îşi vârî mâinile şi braţele în ea, până la umeri, jucându-se cu pliurile, culorile, tuşeurile diverse ale hainelor. În cele din urmă, îşi scoase o rochie cu trenă lungă, de voal roşu, pe care o desfăcu. Rochia era în stare bună. Attica o contemplă cu admiraţie, cântărind greutatea şi pliurile ţesăturii în palme, lipindu-şi de corp haina în toată supleţea ei. Fără să ezite, se dezbrăcă. Cârtiţa mângâie cu ochii săi obosiţi spatele, rinichii, fesele brune şi rotunde, talia subţire şi coapsele perfecte. În ciuda murdăriei, corpul îşi păstra intactă puterea de seducţie.

Aici era secretul cel mai secret al Cârtiţei.

Sing-Sing nu manifesta nicio emoţie deosebită. De la moartea lui Alcatraz o avea pe Attica doar pentru el. Pata roşie se însufleţi. Attica schiţă un pas de dans. Rochia roşie. Vechile timpuri. Exteriorul. Rochia cea roşie semnase sentinţa la moarte a lui Sing-Sing. Trebuia să dispară şi corpul său trebuia să putrezească pe nisip şi sub soare, ca şi cel al lui Alcatraz, smuls bucată cu bucată de coioți. Trebuia să dispară şi să putrezească înainte de Check Point Charlie, pentru că acolo vor fi prea multe de făcut.

Fără să fie conştientă de aceasta, Attica nesocotise unul din tabu-urile cele mai rigide ale societăţii scormonitorilor. Îşi însuşise un obiect protejat de o marcă. Nici Cârtiţa, nici Sing-Sing nu reacţionaseră. Nu posesia aurului şi argintului îngăduia această îndrăzneală, ci convingerea că nu mai exista niciun tren şi că nu va mai fi niciodată. Lumea scormonitorilor se risipea. Lumea lor se prăbuşea, regulile sale lăsate la voia întâmplării, codurile anulate.

Cârtiţa îi ordonă lui Sing-Sing să facă plinul maşinii. Attica exersă câteva poante şi sărituri timide, pe şine, făcând rochia roşie să danseze. Fredona refrene potrivite pentru a-i ghida paşii sau doar pentru a-i ţine companie în acel moment de veselie. Le potrivea pe o melodie care nu ţinea de ceva anume. I’m singing in the rain, în Dublin fair city where girls are so pretty, good morning – good morning it’s good to speak the night through, forget your trouble come on get happy…[4]

— A cui era? întrebă Cârtiţa, arătând rochia.

Sing-Sing flutură un fanion.

— E marca Vulturului Pleşuv, răspunse el, rânjind prosteşte.

— Vulturul Pleşuv… Cârtiţa scuipă.

— Aveam şi eu una aproape la fel, continuă Sing-Sing şi ridică un triciclu care cunoscuse zile mai bune. E atât de mult de atunci… Înainte de toate astea…

Oftă şi, aplecat asupra jucăriei pe care o pusese la loc, mângâie ghidonul. Degetul său mare acţionă soneria.

Attica tresări parcă la chemarea unei amintiri funeste. Refrenele sale se stinseră. Chipul se întunecă. Picioarele ei se

---

[4] Eu cânt în ploaie, în frumosul oraş Dublin, unde fetele sunt atât de drăguţe, bună dimineaţa — bună dimineaţa, e plăcut să vorbeşti toată noaptea, uită-ţi necazul, haide, fii fericit…

imobilizară.

— Sing-Sing, spuse Cârtiţa, ne vom îndrepta spre Check Point Charlie acum… Dar tu rămâi aici!

Chinezul înţelese şi urlă. Chiar dacă picioarele sale îl îmboldeau să fugă, găsi o soluţie. Apucă repede triciclul pentru a-l arunca în capul Cârtiţei. Aceasta fu mai promptă. Sing-Sing se prăbuşi peste triciclu.

Driiiiing.

Attica urlă.

— Să mergem! strigă Cârtiţa, astfel trebuiau să se termine lucrurile, nu?

Cârtiţa socotea că nu vor ajunge la feuda lui Carlton Smith Geronimo în mai puţin de o săptămână. Nici apa, nici carnea uscată nu vor lipsi deloc. Din altă parte se vor ivi cele mai mari riscuri. De la dezafectarea trenului, cea mai mare parte a scormonitorilor trebuiau să ajungă cu mijloacele proprii la Check Point Charlie, aşa că, probabil, cu cât se apropia mai mult de acesta, cu atât mai mult risca Cârtiţa să se întâlnească cu alţi scormonitori. Nu toţi erau la fel de bine echipaţi şi buggy-ul putea stârni pofte aprige. Fără a mai vorbi de aur… Şi Attica era o pradă deloc de neglijat. Cârtiţa îşi reproşa lichidarea prematură a lui Sing-Sing…

O siluetă pe care căldura o făcea să tremure se îndrepta spre întâlnirea cu buggy-ul, urcând calea ferată. Cârtița opri maşina şi aşteptă ca necunoscutul să ajungă la înălţimea sa. Era singur, dar dunele din imediata apropiere îngăduiau toate vicleniile. Când nu mai fu decât la o distanţă de vreo zece metri, străinul, înalt şi slab, îmbrăcat în negru, cu faţa ascunsă de umbra unei pălării mari, negre, se opri. Avea o traistă mare de-a curmezişul pieptului şi ţinea un baston gros şi noduros.

— Ce vrei? strigă Cârtiţa.

— Nimic. Să trec.

— Ei bine… Ce aştepţi? Cârtiţa se asigură că lingourile erau bine ascunse sub prelată.

— Nu pot… străinul ridică braţele. Nu mai avea mâini. Faţa i se descoperi puţin, roasă, arsă, ca mâncată de ceva.

— Un iradiat, gemu Attica. Cârtiţa simţi un frison de dezgust trecându-i prin grăsimea spinării.

— Ocoleşte! ordonă ea cu o voce duşmănoasă.

— Nu. Știi că tu trebuie să te dai la o parte! Eu am privilegiile mele, un drum drept dinspre viaţă spre moarte.

— Buggy-ul e uzat, nu pot manevră…

— Atunci coboară!

— Sunt bolnavă… Ocoleşte şi vei avea puţină apă.

— Am toată apa de care am nevoie.

— Puţină carne.

— Ani ce-mi trebuie.

— Bani.

— Câţi?

— Cinci dolari din Exterior.

— De acord…

— La câți kilometri de Check Point Charlie suntem?

— De… Ce?

— Suntem departe de Check Point Charlie?

— Nu ştiu despre ce vorbeşti. Aici nu suntem nici aproape, nici departe de nimic.

Era un nebun! Radiaţiile nu atacau doar carnea.

— Unde este Carlton Smith Geronimo?

— Tot nu ştiu despre ce vorbeşti. Aici e deşertul, tu eşti o scormonitoare… Despre ce vorbeşti?

— Nu ai auzit niciodată vorbindu-se de Check Point Charlie? Nu ai fost acolo niciodată? Nu-i cunoşti pe Carlton Smith? urlă Attica la rândul ei, enervată, neliniştită.

Iradiatul rămânea tăcut. Cangrena feţei nu lăsa să se ghicească nimic din gândurile lui.

— Nu, spuse în cele din urmă, n-am auzit niciodată vorbindu-se de astfel de lucruri. Ba da… la Berlin, e atât de mult de atunci. Eram soldat pe vremea aceea.

— Nu vom scoate nimic de la el. Dă-i banii.

— Să-i dau? Un iradiat… protestă Attica.

— Du-te, îţi spun.

— Nu!

Cârtiţa se răzgândi. Obosită şi preocupată să menajeze bunăvoinţa tinerei femei cu corp subţire şi brun, cu piept greu şi cu talie fină.

— Aruncă-i atunci.

Iradiatului îi trebui mult timp să găsească moneda în nisip şi s-o recupereze cu ajutorul mâinilor sale stricate. Se ridică în sfârşit şi rămase nemişcat.

— Ce-i? strigă Cârtiţa, care se temea că înţelege.
— Mai vreau una.
Cârtiţa făcu un efort să-l privească fix pe iradiat. Nu-i găsi ochii. Un imbecil terminat, ce voia să-i dicteze legea sa, fără să fie capabil de aşa ceva.
— Şterge-o!
— Aici nu e decât deşert. La fiecare din extremităţile căii ferate şi la infinit. Doar deşert. Şi voi veţi putrezi, amândoi.
— Ticălosule! zbieră Cârtița. Îl doborî. Corpul iradiatului căzu între şine. Cadavrul unei păsări moarte de mai multe zile îi ieşi din traistă.

— Attica!
Era sarcina ei să prepare cafeaua.
— Attica!
Avea somnul greu.
— ATTICA!
Dar răspundea întotdeauna la a doua chemare… Cârtiţa, cu ochii deja bolnavi de soare şi de lumină, făcu turul oglinzilor retrovizoare. O bucată de prelată dispăruse. Probabil că şi câteva lingouri… Trădarea Atticei, fuga ei, Cârtiţa nu-şi putea reveni. Să se fi gândit ea că, bag seamă, Cârtița nu voia să împartă? N-ar fi trebuit să-l omoare pe Sing-Sing atât de repede. Tinerei i se făcuse frică. Şi iradiatul, pedeapsa acelui şantaj jalnic era disproporţionată. Dar Deşertul nu cunoştea nicio normă. Cârtiţei îi trebui mult timp până să reacţioneze, deznădejdea o costă mai multe ore.
A urma calea ferată o expunea pericolului, dar putea de asemenea să-i permită s-o ajungă pe Attica, iar ea se îndrepta cu siguranţă spre Check Point Charlie. Cârtiţa ezită câteva momente şi se hotărî să efectueze o buclă peste dune, fără a se îndepărta niciodată prea mult de şine.
Cuptorul de nesuportat al soarelui topea totul în aceeaşi confuzie. Amintirile despre Attica şi despre Check Point Charlie aparţineau deja aceluiaşi trecut. Timpul nu mai avea nicio realitate, nu mai mult decât un pumn de nisip curgând printre degete. Între nisip şi soare, timpul se dizolvase.
Convinsă că nu se mai afla decât la douăzeci sau treizeci de kilometri de Check Point Charlie, Cârtiţa se lăsa copleşită de visurile ei de bogăţie şi de foarte noua sa foame de putere. Să

domneşti peste un oraş şi nu peste un tripou de ocnaşi! Febra aurului… O febră, da. O blestemată de febră. Nu era un clişeu pentru un moralist leneş sau pentru un aventurier naiv. Era un cancer de miliardar, total, indestructibil, care transforma arşiţa soarelui în sclipirea aurului fin.

Cârtiţa îşi spori vigilenţa. Toate simţurile în alertă, toate armele sale la îndemână. Încercă să devină atentă la o mie de mici indicii care trebuiau să ateste, logic, prezenţa apropiată a unei aglomerări. Dar încă nu era nimic. Un spaţiu cu dune numeroase şi înghesuite o obligă pe Cârtiţă să se piardă în cotituri La capătul acestui slalom şi, pe când în faţă buggy-ului se deschidea o suprafaţă vastă, dreaptă, care se întindea până la orizont, Cârtiţa îşi dădu seama că se apropiase simţitor de calea ferată. Departe, în faţă, drept înainte, se ridicau două blocuri sumbre de formă piramidală, de-o parte şi de alta a şinelor.

Check Point Charlie!

Cele două piramide se apropiau foarte încet, crescând aproape imperceptibil. Cârtiţa fu atât de mirată că nu vedea alţi scormonitori, încât uşurarea pe care o simţea în privinţa securităţii lingourilor nu putea rezista unei spaime surde. Trebuiau să fie şi alte vehicule, sigur că deşertul o fi cunoscut o anumită animaţie. Nu era nici măcar un coiot. Nu era nimic. Nimic. Cârtiţa alunecă fără reţinere din angoasă în panică. Nu putea fi altceva decât Check Point Charlie! Dar ce era cu acel Check Point Charlie?

Cele două piramide creşteau ceva mai repede. La jumătatea drumului dintre cele două blocuri apăru un stâlp enorm, care le domina de la mare înălţime. După încă puţin, Cârtiţa îşi dădu seama că era vorba despre macaraua cea mai fantastică pe care o văzuse vreodată. La picioarele macaralei, minuscul, strivit, trenul.

Era chiar Check Point Charlie… Liniştea şi imobilitatea persistau. Un deşert în deşert.

Cârtiţa trecu furioasă într-o altă viteză şi, cu aceeaşi mânie, acceleră, ca şi cum prin acel gest violent ea ghicea un mod de a-i reda Check Point Charlie-ului puţin din animaţia lui trecută.

Nările sale captară primele emanaţii, numeroase, pestriţe, unduitoare, care se suprapuneau unei simfonii de culori, de asperităţi, unui relief anarhic pe laturile piramidelor. Se

precizară forme, subliniate de culori. Tot ce echipele de scormonitori smulseseră deşertului de luni, de ani, zi după zi… Totul coabita în îngrămădiri enorme, disparate. De la cele mai mari, maşini, frigidere, un papuc zburător chiar, mobile, o cabină telefonică, motociclete şi biciclete, o aripă de avion şi, mai departe, carlinga, o uşă de biserică… De la cel mai mare la cel mai mic: cu sutele, cu miile, lăzi, cutii, valize legate cu sfoară, la repezeală, haine cu grămada, televizoare şi radiouri, unelte, instrumente diverse, cărţi, ustensile de bucătărie sau de fermă, maşini de scris, jucării, piese desprinse de nu ştiu unde, plăci de tablă, pneuri, fier vechi, resturi de săli de clasă, de camere de hotel sau de spital, orologii, scaune, baterii, cratiţe, ţesături, lemn, fier, plastic, sticlă, cutii de conserve, un filtru mare de cafea, un tonomat, un scaun de dentist, saltele, o masă de biliard, un mapamond, ornamente pentru şemineu, o arbaletă veche, animalele dintr-un manej, colivii de păsări, clădirea unei săli de cinema, cărucioare de copii, o pompă de benzină, maşini unelte… şi macaraua care atârna peste toate astea, cu aroganţă, cu insolenţă, cu o rigiditate de cenzor, sau de călău, sau de cadavru.

Toată bogăţia deşertului, un cap de ren canadian, împăiat, toată averea scormonitorilor, o pereche de schiuri, tot comerţul lui Carlton Smith Geronimo, o pasarelă mobilă de aeroport, toată vocaţia Check Point Charlie-ului, un flipper… Ce era farsa asta?

Privirea Cârtiţei trecea atât de repede peste piramide încât formele, culorile, reliefurile ajunseră să nu mai formeze decât un terci gros, o colică, diareea zilelor trecute… Ce era farsa aceea?

Trenul mort, o fantomă acoperită de nisip. Oraşul mort, invizibil, îngropat sub nisip? Demontat piesă cu piesă? Împrăştiat pe sau sub piramide? Nici chiar fantoma unui oraş fantomă. Şi Geronimo? Şi el fantomă?

Cârtiţei îi veni să moară de o deznădejde fără margini. Toate astea pentru nimic şi nimicul acestora îi tăie net elanul. Nu avu forţa să caute în ea un nou curaj. Renunţă zdrobită.

Se gândea la cuvintele obscure sau imbecile ale iradiatului. Check Point Charlie?

— Nu cunosc.

Carlton Smith Geronimo?

— Nu cunosc.

Singura realitate a deşertului era deşertul însuşi. În faţă, în spate, peste tot, doar deşertul.

Mirosul vagoanelor şi al locomotivei, cel al macaralei, mai ales, o asaltară pe Cârtiţă ca o furtună. Se clătină. În acel moment de renunţare buggy-ul fu lăsat la voia întâmplării. Acesta derapă, o deviere bruscă îl conduse pe dună. Fu respins, devie, îşi ieşi din minţi, parcurse zece metri nebuni şi se năpusti în locomotivă din plin. Violenţa şocului o smulse pe Cârtiţă din toropeala ei. Vehiculul se răsturnă, aruncând-o pe Cârtiţă din habitaclu. În spate, remorca se răsturnă şi ea, împrăştiind lingourile.

Neputincioasă, infirmă, Cârtița nu realiză amploarea dezastrului decât încercând să se ridice. Energia pe care trebui să o consacre acestui unic efort spunea mult despre şansele sale de supravieţuire.

Attica! O foarte slabă speranţă şi ultima... Dar poate trecuse deja. S-o fi întors în deşert... Sau, mai mult, va refuza să-i vină în ajutor.

Sacul cu carne uscată, ploştile cu apă, armele. Pe pipăite, le va găsi până la urmă. Mergând, căţărându-se, târându-se, va reuşi. Din străfundul goliciunii sale urca o nouă vigoare. Balansierul se îndepărtase prea mult, acum revenea aducând forte noi.

Macaraua nu prezenta nici cel mai mic plan înclinat. Rămâneau piramidele. Cârtiţă spera să se poată ridica acolo pentru a zări undeva rochia roşie a lui Attica. Sau un vehicul. Un alt oraş. Adevăratul Check Point Charlie. Ar trebui să se caţere sus, şi mai sus, foarte sus, deoarece cât de departe se putea vedea cu ochii nu era decât deşert şi părăsire.

Cu durere, târându-se, trăgându-se, împingându-se, încovoiată sub propria-i greutate, Cârtiţă se transportă la picioarele uneia dintre piramide. Deasupra, macaraua atingea cerul. La crepuscul, umbra sa trebuia să se întindă până în Exterior. Ce observator minunat...

Mult mai târziu, frântă de oboseală, ruptă de durere, Cârtiţă zări rochia roşie. Atât de departe, o minusculă floare pe nisip, încât nu strigă. Aşteptă pur şi simplu ca pata roşie să dispară. Crepusculul sosi, iar Cârtiţă nu avu răgazul de a arăta interes pentru umbra macaralei. Îi fu frig cea mai mare parte a nopţii şi se trezi devreme, chiar fără ajutorul cafelei sale infecte.

Luptă atât de bine împotriva disperării, că, puţin câte puţin, dădu înapoi şi leşină.

Mâini şi coate, genunchi şi picioare lovite, Cârtiţă se înverşuna să înghită centimetrii. Douăzeci dintr-o singură mişcare uneori, savura acest miracol ca pe o mare victorie. Vârful. Speranţă absurdă. Vârful. Cârtiţă nu mai ştia de ce. O idee fixă devenită scopul şi sensul înverşunării sale. Macaraua îşi bătea joc de ea, dispreţuia eforturile sale de broască ţestoasă. La fiecare oprire, după fiecare metru, Cârtiţă scruta orizontul. Nisip, nisip, nisip.

Se căţăra cu tenacitatea unei furnici, cu imbecilitatea unei furnici. Vârful. Moartă de oboseală, se agăţă de uşa unui frigider pe care nu mai rămăseseră decât două litere de plastic, ac, de la Pontiac sau Cadillac. Se urcă pe metalul cu miros de timp vechi. Piramida se deschise şi Cârtiţa se răsturnă, aruncată înăuntru. Cu privirea rănită de soare, Cârtița se zbătu mult şi atât de bine că dezrădăcină complet frigiderul. Acesta se răsturnă, antrenând în urma sa o avalanşă nemaipomenită. Mişcarea crease o breşă în profunzimea piramidei şi Cârtiţa fu prinsă de ea. Paralizată, înţepenită, căzu. În jurul ei pluteau mirosurile ameţitoare ale metalului. Cârtiţa era mult prea beată ca să se mai îmbete. Un fel de landou era blocat la câţiva zeci de centimetri deasupra Cârtiţei. Întinse mâna, dar nu reuşi decât să prindă roata. Aceasta sa învârti şi Cârtiţa îşi pierdu din nou echilibrul. Breşa se închidea puţin câte puţin în faţa presiunii obiectelor ce continuau să alunece. (Cârtiţa întrevăzu momentul în care aceasta va fi complet închisă. Curgerea vechiturilor progresa implacabil. Din surpări în prăbuşiri, ceva masiv cobora deasupra Cârtiţei şi ajunse să astupe deschizătura. În întuneric, Cârtiţa cunoscu teroarea şi îşi pierdu simţurile în vârtejul nedefinit al mirosurilor metalice.

Calmată, atât de puţin, odihnită, atât de puţin, dând târcoale frontierelor nebuniei, Cârtiţa mai încercă să se ridice. Inutil. Căzu iarăşi, şi din nou greutatea sa zdruncină echilibrul giganticei adunături de lucruri de ocazie. O alunecare venită din adâncurile grămezii o făcu să se clatine. O masă enormă, a cărei cădere era însoţită de o simfonie discordantă de scârţâituri, de şocuri, de rupturi. Un miros persistent, greu, puternic, de tablă şi oţel. O maşină. Alunecarea luă sfârşit şi vehiculul apăsă pieptul Cârtiţei. Imposibil să-l dea la o parte. Presiunea accentuându-se, o asfixia pe Cârtiţă, care trebuia să găsească

repede o altă ieşire.

Pe întuneric, îngrozită, în beţia de mirosuri amestecate, tablă, aluminiu, fier, zinc, cupru, cositor, plumb, Cârtiţa se agita, se mişca, se răsucea. Greutatea maşinii se redusese, dar Cârtiţa se înfundase şi mai tare în pântecele piramidei. Să fie atentă, să nu se îndepărteze prea tare de aerul liber, să nu crape în mijlocul muntelui de murdării, ca un şobolan mare şi bolnav, ca un vierme mare, ca o mare larvă de rahat.

Cârtiţa se gândi la corpul Atticei şi o invidie. Se gândi nu la plăcerea pe care o încercase întotdeauna, ci la subţirimea sa, la supleţea sa. Attica… Ea ar fi ieşit din această albie în câteva zeci de minute. Câteva zeci de ore ar fi suficiente? Cârtiţa ştia că era în stare să îndure foame şi sete mai mult decât oricine. Mai mult, nu întotdeauna. Ştia şi cum se va termina: slăbiciunea o va împiedica să-şi sape galeria. După slăbiciune vor veni tulburările vasomotorii şi trezirea vechilor infecţii; apoi autodistrugerea corpului şi dezordinea psihică; în fine, moartea, prin cangrenă, putrezire, stop cardiac, necroză… Va economisi această oroare. Mai întâi va veni asfixia.

Cârtiţa! Dacă ar fi putut ghici cei care au poreclit-o astfel în bătaie de joc pentru privirea ei bolnavă, pentru fata sa lividă şi moliciunea corpului său prea rotund. Dacă ei ar fi ştiut, ar fi izbucnit în râs, se gândi Cârtiţa, plină de mânie.

Se temea să schiţeze cea mai mică mişcare. Totul putea să contribuie la a o înfunda şi mai mult în beznă. Totuşi o mână se ridică, un braţ, până la o cutie din carton gros. Degetele ei se agăţară de ea şi Cârtiţa încercă să caute un sprijin pentru a se ridica. Asta îi lipsea: un punct de sprijin. Restul era chestiune de prudenţă.

Cartonul se rupse şi zeci de bibelouri îi căzură pe faţă şi pe umeri, ceva o răni la ochi. Strigă de mânie. Căderea bibelourilor eliberă spaţiul ocupat mai înainte de carton şi obiectele care o acopereau se prăvăliră în pasajul astfel degajat. Urmând acelaşi drum, aterizară pe obrazul Cârtiţei. Un obiect greu îi răni fruntea şi Cârtița simţi căldura lipicioasă a sângelui răspândindu-i-se pe faţă. Sângele o îngrozi, semnal, simbol şi chemare a sfârşitului. Urlă de mai multe ori, îndelung. Epuizarea o făcu să tacă. Nu mai îndrăznea să se mişte deloc, ameninţată în fiecare moment. Totuşi…

…mâna îi lunecă pe o bucată de lemn rotund, putea să fie

piciorul unui scaun. Riscând totul, Cârtiţa trase o lovitură puternică. O a doua, mai tare. A treia… Prinse curaj şi se agăţă cu disperare de rădăcina providenţială. Mirosurile metalice mai puţin dense indicau direcţia aerului liber. Cele mai puternice, adâncimea piramidei. Probabil. O ipoteză. Un pariu.

Curajoasă, Cârtiţa se apucă de lucru.

Se înşela în privinţa direcţiei. Asemeni unui animal orb, se înfundă în cărările întunecoase ale vizuinii sale.

Traducere de CRISTINA TĂNASE

PIERRE GIULIANI

Teoretician al SF-ului, Pierre Giuliani a publicat numeroase articole privind evoluţia genului, atât în reviste şi în antologii specializate, cum ar fi „Fiction” sau „Univers”, cât şi prilejuite de dosare speciale, ca în „Change” sau „Europe”. I-au apărut în jur de douăzeci de povestiri, dintre care una, Les hautes plaines, a obţinut în 1980 Marele Premiu al SF-ului francez, precum şi două romane. Unul dintre ele, Les frontières d’Oulan-Bator, a fost tradus în germană.

De altfel, Pierre GIULIANI mai e specialist şi în film. Despre care a publicat deja mai multe cărţi şi căruia i se consacră aproape în întregime. În detrimentul unei opere SF aflate în hibernare. Originalitatea unui text post-cataclismic, cum e Cârtiţa, ne face să regretăm acest lucru.

TRECUTUL CA UN LAŢ ÎN JURUL GÂTULUI

RICHARD CANAL

În cursul nopţii se pornise o aversă cu larve şi cizmele grele ale lui Jéremie Blum zdrobeau formele vâscoase cu chiorăituri ce îi întorceau stomacul pe dos. De la începutul rondului său, tânărul încerca să se concentreze asupra umbrelor stratificate pe care agricultorii le abandonau mlaştinilor vălurite de briză, în fuga lor spre vest. Oboseală gratuită. Spiritul se consacrase auzului, dar greaţa nu dispărea. Pe solul îngheţat ca sticla, sârma ghimpată desena parcă nişte muşte gri, pierdute pe firele anoste, pe care uneori larvele le înglobau în corpul lor flasc şi translucid. Oamenii nu alegeau, striveau plăcile albe agăţate de solul scorojit, umbrele cenuşii, grămezile gelatinoase şi diafane. Agită în treacăt mănuşa când trecu de primul turn de observaţie. Apoi, fără să ridice capul, se îndepărtă în direcţia santinelei următoare.

În stânga sa, câmpul se trezea în ceaţa gălbuie a dimineţii. Barăcile joase fremătau de o activitate neîntreruptă, în timp ce primii Segresi, îmbrăcaţi în uniforma neagră-înstelată a miliţiei penitenciare, invadau aleile de nisip îngheţat. Ura străveche pe care o nutreau împotriva Volkesilor făcea din ei paznici nemiloşi: nu a fost nevoie de alt motiv pentru a-i determina să emigreze din stepa lor arsă până în inima taberei de internare. Siluete în bluzoane albastru închis se adunau încetul cu încetul, cu lentoarea ireală specifică oamenilor de la munte. Prima dată când Jéremie a dat ochii cu prizonierii, şi i-a frecat energic, crezând că i-a fost afectată cumva vederea. Dar, ridicându-şi pleoapele, cadenţa nu s-a schimbat cu nimic, aşa că a învăţat să lungească timpul, pentru a pătrunde precizia extraordinară a gesturilor lor. Dar abia după multă vreme a început să aprecieze frumuseţea de nedescris a încetinelii mişcărilor, parcă supunându-se unui ritual estetic. Pe atunci îl irita comportamentul haotic al Segresilor, animaţi continuu de o mişcare imprevizibilă, fără să-şi dea seama că, faţă de compatrioţii săi pământeni, trăia şi el sub influenţa unui ceas organic prea iute. Conştiincios, începuse să elimine gesturile vieţii zilnice, optimizând plecările şi sosirile membrilor grupei sale, într-o încercare ratată de a imita perfecţiunea Volkesilor.

Nu reuşise decât să atragă dezaprobarea camarazilor săi, care îl porecliseră în batjocură Grăbitul.

— Psst! Şuieratul menit să-i atragă atenţia venea din interiorul taberei. Întoarse capul, continuându-şi mersul prin valurile de ceaţă.

— Psst! Străine! O femeie în bluză albastră, cu un copilaş, îl chema din cealaltă parte a gardului triplu de sârmă ghimpată. Îngenunchease pe nisip şi copilaşul se agăţase cu o mână de gâtul ei lung.

— Ce-ţi trebuie? Se opri, intrigat şi prost dispus, apoi aruncă două ochiade scurte spre vârfurile turnurilor de pază din apropiere înainte de a privi către indigenă. Pe pielea capului, nestrăpunsă vreodată de fire de păr, se putea vedea o cicatrice de forma semilunei. Una din mâinile copilului se ţinea de o umflătură pe care o mângâia cu o încetineală fascinantă, aproape supărătoare.

— De ce m-ai strigat? insistă el morocănos, aranjându-şi cureaua laserului care îi tăia umărul.

— Am primit nişte imagini… sunt pentru tine, spuse ea schiţând un gest în aer.

— Nu înţeleg ce vrei să spui. Iritarea nu-l părăsise pe Jéremie. Cuvintele interlocutoarei erau rapide, dar mişcările erau lente, parcă închistate într-un cerc de o frumuseţe magică.

— Măcar mă cunoşti?

— Da. Tu eşti străinul a cărui inimă se goleşte cu timpul. Tresări, atins în plin. Aluzia era prea directă pentru a fi gratuită. Ochii săi limpezi erau fixaţi asupra braţului atrofiat, care îşi încetă mişcarea de pliere, şi a palmei întinse spre el.

— Copilului îi este foame şi eu nu am forţă să-l hrănesc. Vrei să-l laşi să moară?

— În fiecare zi bărbaţii noştri sunt sfârtecaţi de tunurile voastre şi tu îmi ceri să salvez această sămânţă de războinic? Bombănind, Jéremie se căută prin buzunare. În cele din urmă scoase o bucată de ciocolată, pe care o lăsă jos, şi se aplecă pe vine. Staniolul mototolit prinse razele soarelui roşu şi umbrele apărute pe folia boţită îi sugerară un ciudat câmp de luptă, infestat de o epidemie de cratere.

— Ce-mi ceri în schimb? Mâna rămase întinsă şi încrezătoare. Cea a copilului continua să se joace cu umflăturile de carne mortificată, iar a sa frământa ciocolata pe iarba umedă.

— Ţi-am spus deja. Nişte imagini care vor împiedica inima să se sfarme…

Privirea îi alunecă de la creştet până la ochii purpurii ai femeii, în speranţa că va descoperi în ei vreun mesaj. Degeaba. Nu insistă şi goni imaginea monstruos deformată de pe foiţa fragilă ce învelea ciocolata. Fără a se gândi, cu o mişcare a braţului pe care o exersase îndelung, făcu să zboare dreptunghiul argintai până la extremitatea aleii de nisip dintre al doilea şi al treilea gard de sârmă ghimpată. Hrana era la îndemâna indigenei, dar ea o atinse abia după ce lăsă să treacă un timp.

— Mulţumesc, Deresh. Astfel îi numeau uneori Volkesii pe invadatorii Imperiului, dar nimeni nu putea spune ce sensuri ascundea cuvântul. Mâna întinsă se retrase cu încetineală şi se opri în altă poziţie.

— Îţi voi da ceea ce ţi se cuvine. Nu pleca! Am nevoie de puţin timp.

— Femeie, timpul meu este măsurat. Dar voi aştepta, căci inima mea, sau sufletul, nici eu nu ştiu care, are nevoie de ceva de care să se sprijine. Jéremie surâse uşor, Volkesa reuşise să-i câştige încrederea.

— Nu vei fi dezamăgit. Unghiile coborau spre nisip cu maiestuozitatea liniştită a unei navete spaţiale. Clipele treceau, încărcate de o tensiune palpabilă. Chiar şi copilul se opri din explorarea tranşeii unei cicatrici şi, cu o mişcare perfectă a torsului său căzut, era pe punctul de a se întoarce spre Jéremie. În cele din urmă, degetele crispate înşfăcară o larvă plină de grăunţe de nisip.

— Priveşte-mă, Deresh! Tonul prizonierei deveni autoritar şi tânărul, subjugat, deveni prizonierul fantelor purpurii ale ochilor femeii.

— Uneori, rănile nu se închid până când nu sunt cauterizate. Nu uita că durerea este doar o simplă treaptă în calea mântuirii. Ia ce ţi se cuvine şi fugi!

Înainte de a fi înghiţit de fluviul informaţiilor transmise de femeie, Jéremie avu timpul să capteze privirea prietenoasă a copilului, care îşi răvăşea părul, ca şi cum ar fi căutat o cicatrice prost închisă, sufocată de firele blonde.

Ploaia bolborosea liniştit pe dalele de beton ale aleii. Dincolo

de tabără, uruitul unui motor se întări, înainte de a se opri într-un scrâşnet de frâne. O clipă se auzi rumoarea unei discuţii, apoi un sunet ascută de paşi marcă sosirea unui personaj în câmpul său vizual. Era o femeie tânără, îmbrăcată într-o pelerină de ploaie de un verde crud, cu o valiză din plastic mat în mâna stângă. Pletele ei lungi şi blonde, apăsate de gulerul ridicat al impermeabilului, desenau un coc în ceafă. În ciuda beretei largi, câteva şuviţe ude atârnau jalnic pe frunte şi apa îi şiroia pe obrajii pătaţi cu umbre roşii. Nasul era asemeni unui jgheab, pe lângă care apa nu se sfia să curgă în voie. Ansamblul feţei, în ciuda unei frumuseţi senine, părea a curge ca o mască de ceară încălzită. Ca şi cum ar fi realizat ridicolul înfăţişării sale, fata schiţă un pas rapid şi tocurile reflectară ecoul acestei grabe. Observatorul urmări silueta verde ce urca aleea, păstrând în vedere şi casa cu pereţi de sticlă afumată care oglindea goana norilor întunecaţi pe cerul ca de bronz. Ajunsă sub protecţia verandei, fata puse valiza jos şi scoase o batistă albă din buzunar. O despături, îşi şterse faţa de apa ce se încăpăţâna să curgă din părul ud. Când batista se udă, o puse în buzunar, apoi se îndreptă spre interfonul încastrat în sticlă. Închise ochii şi începu să vorbească în faţa ţesăturii de fibră sensibilă:

— Jéremie, Jéremie, sunt eu, Patricia.

Casa se încăpăţână să rămână mută. Fata deschise ochii şi clipi fixând poarta blindată de care îşi rezemase umărul, ca şi cum s-ar fi ferit de propria reflectare a siluetei sale, în timp ce pereţii i-o trimiteau multiplicată nemilos.

— Hai, Jéremie, nu fi copil. Hai, deschide.

Vocea răguşi de emoţie. Muţenia ce o întâmpina era fără răspuns.

De parcă ar fi părăsit-o puterile, tânăra se aşeză pe jos, îşi îmbrăţişă genunchii şi îşi lăsă capul în leagănul astfel creat. Ploaia parcă plângea pe acoperişul de sticlă sub care și-au găsit refugiul o valiză mată şi un ghemotoc verde tremurând. Poate de frig, poate de ură, sau poate chiar din cauză că se simţea înşelată.

Zgomotul unor paşi grei şi apăsaţi răzbătu o vreme în afara taberei, apoi decorul dispăru în ceaţă.

Larva cânta murind, sugrumată de strângerea nemiloasă a

degetelor Volkesei. Era o succesiune de note fierbinţi, la fel de impersonale ca ţipetele disperate ale unui albatros în pericol, dar impregnate cu o tristeţe de nepătruns. Jéremie îşi aminti că legenda susţinea că norii erau fecundaţi de melodie şi că purtau în pântecul lor de ceaţă umedă promisiunea ploii următoare. Niciun pământean nu a mai auzit până acum acest cântec de moarte şi Jéremie nu-şi putu îndepărta privirea de lacrimile de chihlimbar de începeau să se desprindă din protoplasma larvei. Când ultima notă vibră în aer, vraja se rupse şi Jéremie întoarse spatele scenei, nu înainte de a remarca surâsul amar întipărit pe fanta bucală a femeii şi care s-a întins în mod straniu asupra bebeluşului. L-a lăsat indiferent când, în cursul rondului, cizmele striveau câte o larvă, nu auzea decât bolboroseala unei piftii fără suflet pe care o zdrobeşti. Nu-i este dat oricui să facă larvele să cânte. În capul său, trecutul reveni ca o povară, adus de imaginile oferite de Volkesă, şi acum căuta să extragă din ele pansamentul care să-i înveleascǎ rănile sufletului.

— Nu mai ştiu unde sunt. Alcoolul nu-i fusese de niciun ajutor. Dimpotrivă, cuvintele se înghesuiau la poarta buzelor.

— Jéremie, nu te mai înţeleg. Purtarea ta frizează incoerenţa. Mai spune-mi o dată ce ţi-a scris soţia. Bătrânul Skaar îi scutura prietenos umărul.

— Mi-a spus că s-a întors acasă, dar a găsit uşa închisă. Îţi dai seama, Skaar? Nu mai voia să mă părăsească. Era gata să ia totul de la început. Jéremie îşi clătina capul deasupra halbei de bere.

— Ar fi trebuit măcar să încerc să o văd înainte de a mă angaja. M-am purtat ca un ticălos.

— Nu te mai chinui. De ce gemi, când puteţi să vă refaceţi viaţa împreună? Nu mai ai de stat decât şase luni în gaura asta putredă. N-ai decât să-i dai o veste. Curierul va pleca cu naveta următoare şi ea te va aştepta la cosmodrom.

Jéremie îşi înăbuşi un zâmbet amar şi răspunse mult mai răutăcios decât ar fi dorit:

— Nu te băga în asta, bine? Dacă ar fi fost aşa de simplu, nu ţi-aş mai fi spus nimic.

Între pământean şi venusian se lăsă liniştea. În jurul mesei lor, gălăgia părea o fiinţă vie. Cănile se mai goliră, apoi Jéremie continuă:

— Iartă-mă, sunt răvăşit. Hai să vorbim despre altceva, bine? Povesteşte-mi despre Volkesi. Îi cunoşti cel mai bine din tabără.

— Nu sunt decât doctorul acestei cloace. Singurele lucruri pe care le ştiu le-am cules de ici, de colo în cursul câtorva experienţe personale.

Jéremie surâse în sinea lui la auzul acestui eufemism delicat. Circulau nenumărate zvonuri după care laboratoarele lui Skaar erau mai curând camere de tortură. În orice caz, era sigur că numărul de prizonieri ce intrau în baraca însemnată cu un cerc roşu era întotdeauna mai mare decât al celor care ieşeau. Skaar era un monstru, nimeni nu se îndoia de asta, dar, sub acoperirea autorităţii imperiale, devenea un simplu exobiolog, ce contribuia cu forţele sale la victoria taberei sale. Văzut sub alt unghi, putea chiar deveni un erou dacă, printr-un noroc fericit, reuşea să neutralizeze forţa Volkesilor ce ţineau în şah trupele Imperiului. De când a sosit în tabăra din Arvenhalt, Jéremie fusese fascinat de acest personaj ieşit din comun. Deşi condamna fără să ezite acţiunile venusianului, îi căuta tovărăşia. Îl copleşea ideea că, în profunzimile fiinţei sale, zăcea totuşi sământa binelui. Nimic nu este numai negru sau numai alb. Lumea-i făcută din nuanţe subtile de gri. Avea ocazia nesperată de a-şi testa teoria şi nu a lăsat să-i scape. Niciun cobai n-ar fi putut avea ascunzişuri atât de sumbre.

— De fapt, ce te interesează? Dacă au un suflet? mormăi Skaar.

— Nu, nu.

— Dacă cimpanzeii au un suflet, atunci putem spune că şi Volkeşii au. Doctorul continuă, fără a ţine seama de împotrivirea interlocutorului său:

— Şi cum încă nu s-a dovedit că maimuţele au…

— Lasă filosofia, doctore! i-o tăie Jéremie. Vorbeşte-mi mai bine de puterile lor.

— Ai idee unde se află localizată forţa lor? întreabă Skaar. În timp ce îşi răspundea singur, îşi mângâia creştetul capului:

— Dacă nu și-ar fi dezvoltat câteva facultăţi speciale ale creierului, ar fi devenit jucării în mâna Imperiului… cu condiţia ca bandiţii ăştia de Segreşi să nu le fi exterminat înainte rasa. De fapt, se admite că, într-un anume spectru, materia ascultă de impulsurile creierului lor. Am obţinut rezultate uluitoare în laborator. Faţa răvăşită deveni avidă.

— Durerea îi poate face să producă miracole. Dacă ţi-aş spune că unii din protejaţii mei au reuşit să emită şi din spital!?

— Îţi baţi joc de mine, bătrân nebun. Cel mai neghiob dintre noi ştie că în interiorul acestui triplu ecran electric toate facultăţile lor sunt inoperante.

— De cincisprezece ani nu mai e aşa, Crede-mă! Skaar se apropie de Jéremie şi, în harababura sonoră ce-i înconjura, îi şopti:

— Îţi dai seama că am lucrat cam dur şi a trebuit să-i trepanez puţin.

Văzând expresia plină de oroarea feţei lui Jéremie, se grăbi să adauge:

— Nu-ţi fie frică, n-au pierdut nimic din calităţile lor. Gesturile şi-au conservat precizia şi acea perfecţiune divină pe care le-o invidiem amândoi. Era singurul lucru care îi apropia pe cei doi şi singura faţetă curată pe care Jéremie a putut să o găsească în universul gândirii acestui medic blestemat.

— Mi-aş da viaţa să descopăr secretul acestei eleganţe supreme, dar dacă ar trebui să o distrug pentru a-i pătrunde misterul aş abandona imediat.

— Aici sunt de acord cu tine. Ai eliminat subiecţii experienţelor tale? se nelinişti tânărul.

— Mă iei drept un înapoiat mintal! Ei sunt dovada indiscutabilă că sunt pe drumul cel bun. Oh, dar sunt liberi. Reuşesc cu greu să ridice la distanţă o foaie de hârtie. Nu-i niciun pericol. În mai puţin de trei luni, cred că voi putea ca dintr-o singură tăietură de bisturiu să-l fac pe oricare din ei inofensiv, fără ca magia gesturilor lor să fie afectată câtuşi de puţin.

Tonul bătrânului umanoid se încălzea şi, în aburii alcoolului, Jéremie întrezări un şir nesfârşit de Volkesi înlănţuiţi, înaintând spre lama argintată a venusianului, apoi se îndepărtau, pasivi ca o turmă de oi, spre orizontul unde apunea un soare roşu… Iar jos, legiuni de Segreşi îi aşteptau să-i extermine într-o pădure de tăişuri însângerate. Tresări şi reîncepu să vorbească:

— Se poate ca unul din ei să implanteze imagini în mintea unui pământean?

Doctorul izbucni într-un râs zgomotos, care atrase privirile curioase ale vecinilor. Înghiţi o gură copioasă de bere şi începu să contemple bulele de gaz ce luptau fără probleme cu

greutatea. Apoi, brusc, se aplecă peste masa care gemu sub greutatea sa, prinse pumnul lui Jéremie între degetele sale aspre şi îl strânse cu o violenţă neaşteptată.

— Ai întâlnit-o pe Shaina! strigă el. Credeai că-l poţi păcăli pe bătrânul Skaar. Ea ţi-a arătat-o pe soţia ta, mărturiseşte! Naveta nu a mai venit la noi de trei săptămâni; mi-ai fi vorbit de scrisoarea aia mai înainte.

— Lasă-mă, mă doare, gemu Jéremie. E adevărat, o Volkesă mi-a implantat imaginile în creier, dar nu-i ştiu numele. Venusianul slăbi strânsoarea, dar nu-l lăsă.

— Căţeaua! Şi doar i-am zis să nu facă paradă cu forţele ei.

— Copilului îi era foame, interveni timid Jéremie, pentru a o scuza. Apoi îi povesti doctorului incidentul.

— Asta nu-i dă dreptul să facă aşa ceva, mormăi Skaar. Ea este împlinirea artei mele, înţelegi. Sălbatica asta e un miracol. Zici că eraţi unul de-o parte şi celălalt de alta a barierei de energie! E fantastic.

— Poţi să afirmi că viziunile pe care mi le-a provocat nu erau rezultatul amestecului imaginaţiilor noastre? interveni Jéremie.

— Poţi să mă crezi, băiete. Skaar slăbi strânsoarea şi Jéremie profită pentru a-şi retrage mâna cu un gest brusc.

— Ea nu cunoaşte minciuna şi nu a făcut decât să transmită o scenă derulată la ani-lumină de acest glob pierdut în spaţiu.

Am reuşit să o fac să traverseze spaţiul şi timpul. Dar cu ce preţ! Se opri brusc, lăsând fraza să moară.

Jéremie nu insistă. Prefera să nu ştie ce preţ a plătit nefericita doar pentru a-şi recupera o parte din puterile pe care le-a avut înainte.

— Dacă ea te-a făcut s-o vezi pe soţia ta întorcându-se acasă, asta înseamnă că s-a întors, întări venusianul.

Discuţiile din jurul tânărului soldat se transformară în răpăituri turbate de tobe şi cuvintele păreau că se lovesc cu zgomote surde între pereţii craniului său, ca şi cum toată energia cheltuită pentru a menţine bruma de intimitate între el şi doctor ar fi dispărut brusc. Skaar continua să vorbească, dar nu-l mai auzea. Şi-a lăsat fruntea în palma fierbinte şi lacrimi de bucurie porniră să şiroiască printre ţepii bărbii nerase. Îi era proaspătă în minte cicatricea de pe bărbia Patriciei, felul cum se curba ea urmărindu-i buzele în timp ce-i jura că nu-i va mai călca pragul casei. Nu a schiţat nicio mişcare şi a rămas mut, până când ea a

ieşit din casa de sticlă. De îndată ce a trântit uşa grea, a sărit din fotoliu şi s-a repezit spre peretele de sticlă fumurie, urlându-i numele. I-a urmărit silueta din ochi până în josul aleii, lovind sticla fără încetare cu pumnii. Spera că se va întoarce cel puţin o dată şi că îi va fi milă de insecta prinsă în picătura aceea de chihlimbar. Apoi ea dispăru, fără ca el să se hotărască să iasă din capcana în care singur s-a închis. În aceeaşi seară, după ce zadarnic încercase să alunge amintirea Patriciei în flacăra alcoolului şi a unui amor plătit, şi-a înscris numele în josul unei foi albe, sub un drapel ornat cu coroana de stele a Imperiului. A doua zi fusese teleportat pe Roehn, unde i se încredinţă paza lagărului Arvenhalt. De atunci, remuşcările i-au ros fără încetare inima slăbită şi nici măcar o clipă nu a încetat să-şi reproşeze laşitatea, atunci când ar fi fost destul să întindă o mână, să spună un singur cuvânt pentru a arunca o punte peste prăpastia creată de mândria lui între ei. Dar Patricia a revenit.

Întorcându-se spre baraca sa, se opri câteva minute pe terenul de manevre. Proiectoarele îi aruncau umbra multiplicată pe ceaţa ce se năştea din pământul îmbibat de apă, pe care frigul începea să-l întărească. Pe linia orizontului, siluete imense se decupau cu precizie pe aura nefirească difuzată de mlaştinile invadate de larve fosforescente. Deodată, o formă îşi luă zborul, o formă neagră pe un fond luminos, şi Jéremie crezu că vede un călugăr grăbit ce alerga păşind pe apă, cu mantia fluturată de credinţă, în timp ce fraţii săi, încremeniţi într-o expectativă dureroasă, păreau că se roagă pentru reuşita înălţării sale. Când pasărea uriaşă părăsi solul şi bătăile aripilor sale de piele au devenit mai puţin spasmodice, Jéremie avu impresia că inima sa o urma în drumul ei şi izbucni în hohote de fericire, ca şi cum ar fi câştigat unul din acele pariuri pe care le închipuie copiii, ca să mai creadă încă puţin că întâmplarea nu există. Mai presus de toate, Patricia s-a întors şi atât de mult şi-a dorit acest lucru, încât avu convingerea că a forţat mâna destinului.

Doar frigul a fost acela care l-a adus la realitate, între rupându-i declaraţiile de paiaţă la lumina lunilor ce-l vegheau nepăsătoare. Ajuns în camera să, se simţi destul de limpede pentru a-şi aşterne sentimentele pe hârtie. Când se aruncă îmbrăcat în pat, podeaua era plină de hârtii mototolite, dar primele luciri ale soarelui roşu dezvăluiră un plic închis, pe el era scrisă adresa părinţilor Patriciei. Pe masa de lucru trona un

cub în care plutea o faţă de femeie. Bărbia avea o cicatrice de forma unei flori de crin.

La apelul de dimineaţă, sirenele urlară, alungând păsările din bălţile învecinate. Când Jéremie, cu ochii încă lipiţi de somn, ieşi din cameră, tabăra se afla în fierbere. Prizonierii erau împinşi fără menajamente spre barăci şi loviturile plouau pe bluzele lor albastre, căci ei nu ştiau ce este graba. Segreşii o făceau cu dragă inimă, zdrobind sub măciucile lor anii în care s-au supus cu teamă poporului munţilor. Jéremie a trebuit să intervină de mai multe ori, în drumul său spre locul de păstrare a armelor, pentru a le mai modera zelul. Nu îndrăznea să-şi imagineze ce va deveni planeta după ce forţele Imperiului se vor retrage. Echilibrul fusese rupt pentru totdeauna, iar consecinţele asupra relaţiilor dintre cele două rase erau incalculabile.

O jumătate de oră mai târziu, după raport, Jéremie se înfundă în zona mocirloasă cu încă o santinelă, în urmărirea prizonierei dispărute în cursul nopţii. Era singurul, în afara blestematului de Skaar, care putea explica semnificaţia picăturilor de sânge descoperite pe câţiva ghimpi ai sârmelor sub tensiune. Acum se îndoia că preţul exorbitant plătit de femeie pentru a deveni puţin din ceea ce fusese înainte de debarcarea Imperiului merita într-adevăr. Ce înseamnă cinci sute de volţi pentru o făptură ai cărei centri de durere sunt excitaţi în permanenţă? Evadarea făcea parte dintre minunile pomenile aseară de bătrânul ticălos. Dar nu era genul de acţiune la care s-ar fi gândit. Dacă l-ar fi avut pe venusian în cătarea armei, nu ar fi ezitat să-i zboare creierii. Avea o convingere clară: unele creaturi nu merită niciun pic de milă. Domeniul lor este răul, iar neantul trebuie să le fie destinaţia. Prea des oamenii au dat drumul la lesă acestor Hitleri plini de putere. Mai bine i-ar fi spânzurat cu ea!

Marşul se dovedi greu pe terenul îmbibat cu apă. Jéremie invidia zborul navetelor ce zburau fără încetare deasupra lor. Trestiile sălbatice le sfâşiau uniforma cu o uşurinţă dezarmantă, iar putoarea ierburilor şi a lemnului în descompunere le agresa nările. Uneori călcau peste pungi de gaz ascunse de vegetaţia luxuriantă şi vapori acizi le atacau ochii, înceţoşându-le vederea minute în şir. Volkesa părea că nu lăsase nicio urmă, cu excepţia sângelui de pe sârma ghimpată, iar câinii îi însoţeau fără a manifesta vreun semn că au dat de ceva. Jéremie avea o

idee despre direcţia fugarei, dar tăcu. Aştepta o ocazie favorabilă pentru a-şi verifica intuiţia.

Imediat ce caporalul ordonă oamenilor să părăsească formaţia de coloană şi să se împrăştie în evantai, Jéremie îşi sesiză norocul şi se înfundă în hăţişuri. Putea oricând să pretindă că s-a rătăcit. În ciuda mocirlei, care adesea îi trecea de glezne, se adaptă de la început la un marş forţat. Îi trebui puţin timp ca să-şi dea seama că această cadenţă nu era potrivită cu terenul: uneori, câte un picior îi rămânea prins în mocirla lipicioasă şi se lungea în ierburile putrezite, alteori călca pe o pungă de gaz şi trebuia să se oprească să-şi şteargă lacrimile. Adoptând cadenţa curgătoare a localnicilor, simţi o plăcere difuză, ca şi cum ar fi fost o piesă ce şi-a găsit locul într-un joc de puzzle. După câteva întâmplări neplăcute, învăţă să repereze locurile unde putea călca fără grijă. Atunci, eficacitatea gesturilor şi precizia lor se aliară cu încetineala relativă pentru a-l face să înainteze mai bine. Drapelul înstelat ce flutura deasupra taberei îi servea de busolă. Încă puţin şi se va găsi în dreptul terenului de manevre, unde cu câteva ore în urmă lăsase să-i curgă lacrimile în faţa lunilor şi versurile de îndrăgostit în transă. Retrăi cu o precizie diabolică zborul păsării a cărei umbră se profilase pe ceaţa luminoasă a bălţilor. Era indiciul nesigur ce-i dirija paşii. Pasărea aceea nu era una de noapte şi-i trebuia un motiv serios ca să-şi ia zborul în întuneric: de pildă o Volkesă ce-şi croia drumul printre trestii. Lipsa odihnei îi îngreuna anormal paşii şi era nevoit să lupte fără încetare cu somnolenţa ce-i dădea târcoale. I-ar fi plăcut să se culce în leagănul moale al pământului umed, ca să uite, să uite cele două cicatrici ce îl legau de această dragoste improbabilă, din partea cealaltă a universului. Dar timpul era legat de prizonieră şi fugea şi el. Nu trebuia să se dea bătut, căci avea ocazia să-şi plătească datoria pentru ceea ce i s-a oferit: ai lui aveau ordin să tragă în plin şi el voia să evite o moarte impersonală. Devenise periculoasă acum, când forţele ei, amplificate de Skaar, nu mai erau sufocate de reţeaua triplă. De asta îşi dădea seama poate mai puţin decât ceilalţi, dar era convins că ea îl va recunoaşte şi îl va cruţa; picioarele îi funcţionau ca nişte pistoane suple. Goană superbă, dar inutilă. O înţelese curând, când la câţiva metri deasupra capului trecu o navetă şuierând, însoţită de uruitul reactoarelor. Sunetul

armelor automate care urmă nu-l surprinse, îşi continuă mişcarea de robot, ca şi cum de asta ar fi depins viaţa sa. Armele începură din nou să răpăie, apoi se lăsă liniştea, lovită de gloanţe.

Tânărul soldat, în pragul epuizării, se clătina, când auzi din spatele unui tufiş cu frunze tăioase ca briciul un geamăt ascuţit. Îşi înteţi cursa şi traversă vegetaţia fără să simtă lamele ce-i brăzdau carnea. Culcat pe burtă, copilul plângea şi fanta care îi închipuia gura era plină de pământ. Avea sânge pe umăr, dar nu era al său. Jéremie îi şterse faţa şi îl strânse la piept, murmurându-i fără încetare cuvinte dulci. Formele ciudate ale trupului micului Volk îl deranjară la început, apoi îşi adaptă poziţia braţelor la această nouă morfologie şi nu se mai gândi la ea. Fără să-şi dea seama ce face, îşi reluă mersul înainte, spre agitaţia ce se năştea în spatele tufişurilor etajate.

La câţiva metri mai departe o descoperi pe mamă. Nu ajunsese primul şi corpul îi fusese întins pe o targă, înconjurat de un câmp de forţă şi păzit de trei soldaţi. Cearşaful maroniu care o acoperea până la gât era pătat de sânge vermillon, acea culoare neobişnuită pe care Jéremie o asocia cu greu fluidului organic ce curgea din răni. Copilul se agita violent în braţele sale şi trebui să-i apese capul de ţesătura aspră a uniformei ca să-i calmeze tremurăturile nervoase. Dar, îndată ce-şi slăbi strânsoarea de-a lungul gâtului prelung, ochii roşii ai puştiului se întâlniră cu cei ai mamei.

Soldaţii, în aşteptarea navetei ce urma să ducă rănita în lagăr, le întoarseră ostentativ spatele şi fumau nervoşi ţigară după ţigară. Fiecare muc ce cădea ondulând suprafaţa apelor părea că aprinde noi remuşcări între buzele lor. Liniştea apăsătoare a scenei se deosebea profund de cea din timpul urmăririi, dar se arăta nu mai puţin înfricoşătoare.

— Deresh!

Vocea era slabă, dar Jéremie tresări. Ceilalţi trei s-au întors şi ei şi gesturile lor sacadate le trăda nervozitatea. Surpriza era cu atât mai mare cu cât nici corpul, nici ochii nu se mişcaseră. Într-o clipă, Jéremie ştiu că lui i se adresează.

— E pentru mine, băieţi. Vorbise în şoaptă, dar soldaţii înţeleseră şi se îndepărtaseră câţiva paşi.

— Apropie-te.

Păşi spre ea. Părea că nu-l vede.

— Mai vrei şi alte imagini, Deresh? Acum, Jéremie fu sigur că îl recunoscuse. În spatele câmpului de forţă portativ, cicatricea pulsa, enormă şi obscenă, aşa cum pulsase o altă cicatrice, minusculă şi încântătoare, pe o bărbie, cu câteva secole-lumină mai devreme şi mai departe.

— Nu te obosi, Shaina. Vor veni. Vei fi salvată.

— Trebuie să trimit femeia ce plânge în neant? Oricum, durerea este sora mea şi vom merge împreună spre mântuire. Fă-mi un cadou şi voi vorbi inimii tale. Vocea deveni insistentă, în ciuda fragilităţii ei. La limita rupturii, Jéremie îşi scotoci buzunarele, dezorientat de această noţiune sacră a schimbului, care i se părea deplasată în aceste condiţii. Căută cu disperare, dar erau goale. Atunci, cu gestul unui om de la munte, luă copilul de subsuori şi îl depuse în câmpul de forţă. Pentru a-l aşeza, alese suprafaţa de cearşaf cea mai puţin pătată, lângă braţul drept al rănitei. Copilul gânguri de plăcere şi se lipi de pântecul mamei sale.

— Mulţumesc… Poţi să închizi ochii. Imaginile sunt destul de puternice ca să zboare spre tine.

Şi Jéremie fu înţepat de o aşchie a trecutului.

Ploaia şi casa de sticlă îl aşteptau la întâlnire. Pe verandă, o valiză de plastic şi o formă verde, chircită. Ca fond sonor, un plânset scurt şi limpede, întrerupt de paşi grăbiţi ce făceau apa să clipocească. Un bărbat înalt, cu aspect distins, cu tâmplele argintate, intră în câmpul vizual.

— Nu-i nimic, Patricia. E inutil să suferi aşa. Ţi-am spus să mă laşi pe mine să mă ocup de asta. Îşi trecuse braţul peste gâtul tinerei şi îi vorbea cu o voce dulce şi blândă. Era ca şi cum ploaia s-ar fi îndepărtat şi o rază de soare s-ar fi pogorât asupra celor doi. Probabil că Patricia era sensibilă la această schimbare de atmosferă, căci ridică încet capul şi spuse:

— Ai dreptate. Sunt o proastă, Cheamă-l.

— Eşti sigură că e bine?

— Da, da. Du-te şi vorbeşte-i; trebuie să termin odată. Se ridică încet, ca o convalescentă.

Bărbatul se apropie de interfon şi vorbi clar şi puternic:

— Domnule Blum, sunt Norbert Ellaüs, avocatul doamnei Blum. Vă rog să deschideţi. Doamna doreşte să-şi ia câteva lucruri personale. V-aş fi recunoscător dacă aţi da dovadă de

înţelegere.

Viziunea păru că se clatină, ca şi cum ploaia ar fi udat obiectivul camerei de luat vederi. Apoi totul redeveni normal.

— Nu vă foloseşte la nimic să vă împotriviţi atât de copilăreşte. Vom reveni. Bărbatul se întoarse spre tânăra care stătea acum dreaptă şi severă în faţa geamului. Ochii păreau în stare să pătrundă secretul polarizării.

— Poate că nu-i acasă. Eşti palidă, să ne întoarcem. Ea încuviinţă cu o înclinare a pleoapelor şi amândoi întoarseră spatele bulei de sticlă, liniştită şi goală. Umezeala reveni în forţă şi apa turna din cer cu plăcere, spălând şi respălând aleea şi sticla, ca şi cum ar fi vrut să şteargă pentru totdeauna sentimentele ce au rămas agăţate de ele.

Cele două capete se întoarseră şi fixau cu încăpăţânare trunchiurile copacilor. Două mâini îl priveau. De pe unghiile celei mai mari se scurgeau rămăşiţele unei larve sfârtecate. În cealaltă, mică şi fragilă, se ghicea o strălucire de argint, ca aceea a steluţelor din pomul de Crăciun de altădată, învelite în staniol.

Cu un nod în gât, Jéremie se înfundă în umbra năclăită a mlaştinii. Pentru Shaina şi ai ei, el nu va fi niciodată altceva decât un Deresh cu inima zdrobită.

Traducere de CONSTANTIN COZMIUC

RICHARD CANAL

Născut în 1953, Richard Canal a trăit mai mulţi ani la Casablanca. Profesor de informatică, a predat la Universitatea din Dakar, apoi la Yaoundé, în Camerun.

Autor a numeroase nuvele, printre care şi Etoile, care a obţinut în 1988 Marele Premiu al SF-ului francez.

Primul său roman – La Malédiction. A urmat o trilogie, intitulată Animamea. Ultimul său roman. La Guerre en ce jardin, a fost publicat la Editura „Fleuve Noir”.

CLAUDIUS ȘI MILEA

DANIELLE FERNANDEZ

Milea se apropie de fereastră şi se apleacă uşor: nimic important, doar un accident banal, aşa cum se petrec zilnic în intersecţia asta. De la primul etaj se vede totul, intersecţia şi accidentele. Uneori, dacă stai mai mult timp la geam, asişti la accident, ba chiar la mai multe în aceeaşi zi, „problemă de obişnuinţă”, îşi spune Milea: mai întâi scrâşnetul frânelor, apoi zgomotul impactului, fugi, te apleci, vezi… „mereu acelaşi lucru”. De fiecare dată te grăbeşti, câteodată Milea aleargă „ca să vadă”. Se comentează gravitatea ciocnirii, starea răniţilor, se aşteaptă sirena salvării sau a maşinii poliţiei… Oamenii întreabă ce s-a întâmplat, de fapt aici, în afară de accidente…

O, dar nu se poate! E mai serios decât s-ar fi crezut, există un rănit. Nu grav, dar, oricum, rănit… Milea se apleacă să vadă mai bine. S-au oprit şi câţiva trecători, cei mai mulţi privesc scena de pe trotuar, unii fac aluzie la necesitatea unui semafor sau a unui stop. La ferestre apar capete, se joacă mereu acelaşi scenariu, de care par să nu se sature. „Rănitul” sângerează la frunte, la început s-a crezut că toată faţa… dar e numai la frunte, lovit de parbriz sau de tabloul de bord. Pare zăpăcit de tot, nu înţelege ce s-a întâmplat, o clipă de neatenţie, un reflex pe capotă, se gândea la altceva când a intrat în intersecţie şi maşina cealaltă… Zgomotul frânelor… Sirena…

Soseşte o maşină a poliţiei, o fi chemat-o cineva, Milea nu face asta niciodată, nu-i place să-şi spună numele, în asemenea situaţii îţi spui numele, nu? Când nu e sigură, nu sună, se găseşte întotdeauna cineva s-o facă. Cine? Poate vecinii din faţă, n-ar fi de mirare, se bagă mereu în toate. În sfârşit, acum totul e în ordine, alteori însă… Ia te uită, îl urcă pe rănit în camionetă, totuşi nu pare să fie serios atins, îl vor pune sub observaţie la spital, da, nu-i rău, nu se ştie niciodată…

Camioneta merge deja de două ore şi Claudius nu înţelege de ce durează atât şi care este destinaţia. E întins pe targă, însoţitorii săi tac, atunci când încearcă să se ridice e împins la loc cu brutalitate, bărbaţii în uniformă au o înfăţişare ciudată, dar Claudius nu spune nimic, nu îndrăzneşte să facă nimic, cei trei îl neliniştesc, nu-şi dă seama pentru ce, nu se gândeşte

decât că au „o înfăţişare stranie” şi aşteaptă să se petreacă ceva.

Claudius se uită la ceas: 20,00; se încruntă, apoi încearcă o explicaţie logică. Probabil că în momentul ciocnirii s-a dereglat mecanismul. Zâmbeşte la gândul că s-au inversat cifrele, căci ar trebui să fie în jur de ora două, deci 02,00. Da, aşa trebuie să fie…

Dar de ce îi iau ceasul? Se ridică pe jumătate să întrebe „de ce?”, însă unul dintre bărbaţi îl împinge înapoi, apăsându-i gâtul cu braţul. Omul se uită la el cu mare atenţie, cu o privire lipsită de expresie şi îşi menţine presiunea privirii până ce Claudius cedează, se relaxează, poate se teme… Acum îi e frică de această privire, de priviri. Sunt aceleaşi oare? Nu vede decât una singură, aceeaşi transparenţă, aceeaşi lipsă de expresie, toţi trei au o singură privire… Poate că visează, închide ochii şi-şi spune că visează. Zgomotul motorului devine lin, oboseala… şi ora, oare cât o fi ceasul? După toate câte au fost, ce nevoie mai are să ştie cât e ceasul? După… Vom ajunge undeva…

Milea nu se poate opri să nu se gândească la omul acela, la „rănit”, la cel abia rănit. Imaginea lui o urmăreşte când ia un obiect în mână, când dă drumul la apă în baie, când îşi caută o ţigară sau îşi aprinde bricheta, o imagine la fel de limpede şi prezentă ca focul, ca muzica, răspândindu-se în tot apartamentul. Un contrast. De ce acest accident şi nu altul? Revede sângele de pe faţă, batista, petele întunecate, privirea pierdută, pasivă, da, omul ridicase capul, se uita fără să vadă. De ce o interesa acest accident mai mult decât altul? Nu, n-o interesează, nu se gândeşte la asta; gândul îşi croieşte drum fără voia ei… Devine obsesie. Milea se hotărăşte să facă o plimbare cu maşina, timpu-i frumos, aproape cald, păcat să stai în casă. I-ar plăcea o şosea pustie, fără obstacole. Iese din oraş, se angajează pe un drum şerpuit, habar n-are unde merge, e mulţumită să rătăcească o bucală de vreme, convinsă că va găsi o autostradă sau ceva asemănător. Se simte bine. Ascultă muzică, soarele străluceşte, imaginea rănitului, însă, o obsedează, e ca un fior, dar nu-i nimic, mai bine decât să stea acasă, afară totul e mai uşor de suportat. E frumos, pentru că, pur şi simplu, e afară. Trebuie să meargă mai departe, indiferent unde, nu există panouri indicatoare, nu contează:

imediat o să întoarcă, o să regăsească drumul. Întotdeauna revenim pe drumul bun, nu ne pierdem cu adevărat, doar ne rătăcim puţin. Milea ştie că e pe punctul de-a se rătăci, dar îşi spune că e destul să întoarcă pentru a ajunge acasă. Şi iată, în faţa şoselei drepte, complet libere, imaginea rănitului dispare. Carosabilul străluceşte şi ea are impresia că urmează un reflex care o atrage mereu mai departe. Muzica seamănă cu acest reflex: limpede şi pătrunzătoare, te face să aluneci în uitare.

Ce curios, îşi spune Milea, ce curios că noaptea a venit dintr-o dată. Să nu fi fost ca atentă? N-are ceas, atunci de unde să ştie? N-a băgat de seamă că, brusc, s-a oprit şi muzica. În jur e noapte, iar pe şoseaua întunecată, reflexul… Când o fi aprins farurile? Un gol total în memorie. Milea crede că e victima unei amnezii. Curând se va lumina de ziuă, nu era mai mult de ora două… Deocamdată e întuneric. Cât să fi mers astfel? Crede că s-a îndepărtat mult, ori poate s-a întors, sau nu s-a întors?…

Încetineşte, şovăie, nu se hotărăşte să oprească, ca şi cum în profunzimea fiinţei sale ar exista nevoia de a merge mai departe. La capăt trebuie să fie ceva. Pentru că niciodată nu te rătăceşti. Şi dacă tot trebuie să continui, atunci mai bine să faci ceva decât nimic. Ca şi cum ai fi obligat să crezi că impulsurile sunt semne adevărate pe care nu trebuie să le respingi. Ca şi cum n-ai mai vrea, n-ai mai şti să gândeşti. Nimic.

În camera 105 nimic nu pare să-l deranjeze pe rănit, cufundat într-un somn adânc. Se notează observaţii. Într-o încăpere învecinată se consemnează datele encefalografice, se ajunge la concluzia că totul merge bine, rănitul doarme, se odihneşte. Se mai notează şi o ameliorare a climatului viselor: la început, imaginile mentale ce impresionaseră filmul erau parţial suprapuse, aşa că nu se putea trage o concluzie precisă. Pe deasupra, se constată apariţia frecventă a unui chip de femeie. Pe fondul de umbră se conturează o figură clară, cu privirea pătrunzătoare, având un oarecare vid în expresie. Repetarea imaginii nu era ceva semnificativ.

Luat „în observaţie” pentru câteva zile, Claudius se trezeşte într-o cameră neutră şi sobră de spital: pat, masă, noptieră, un fotoliu, pereţii zugrăviţi în crem, iar plafonul în alb… Se răsuceşte în pat, mirat, uşurat, cu capul greu de prea mult somn. E mirat că se află acolo. Uşurat, că e undeva într-un pat.

Îşi spune că visele sunt idioate, că doreşte foarte mult să bea o calea neagră, fierbinte, foarte fierbinte, şi să mănânce un corn sau două, după care să-şi regăsească luciditatea, când visele se vor fi şters. Să nu se mai gândească la ele. Să se lase în grija timpului. Încetişor. Patul e moale, temperatura din cameră, ideală. Să bea o cafea! Să sune.

Claudius vede pe noptieră o cutie albă, o cutioară cu un buton deasupra. Apasă. Aşteaptă. Se deschide uşa, un om apare în prag. Interesant omul… Înaintează şi-l priveşte de la piciorul patului. Ciudată privirea lui… Claudius are impresia că e acelaşi, că singura diferenţă constă în îmbrăcăminte: adineaori – când, însă? — uniforma de poliţist; acum un halat alb, iar privirea de o limpezime insuportabilă devine locul ameţitor unde visul, în parte risipit de ideea că nu era decât un vis, se instalează din nou prin străfulgerări confuze. Are tot timpul impresia că e aceeaşi privire, acelaşi om. Şi gândul că omul acesta îi e gardian, că încăperea e o celulă, că nimeni, nimeni nu ştie unde e…

Un alt bărbat în alb aduce o cană de cafea cu câteva felii de pâine cu unt. Îi spune:

— Aici n-avem cornuri.

După ce a pus platoul pe genunchii lui Claudius, părăseşte încăperea.

— De mâine veţi avea o masă, adaugă primul bărbat şi iese.

Claudius e străbătui de un fior. „Sosii? Gemeni?” Începe să tremure. Câteva picături de cafea curg pe tavă, alunecă şi sunt gata să se verse pe pat. Maşinal, Claudius îndreaptă tava, nu mai cade nimic, cearceafurile albe, foarte albe, rămân imaculate. Ca halatele, ca plafonul, ca… Nu, nu e o celulă, de ce-ar avea gardienii halate?

Claudius priveşte tava, cana cu cafea aburindă, feliile de pâine cu unt. Priveşte zăpăcit şi în auz îi persistă vocea care spunea: „Aici n-avem cornuri”… De unde ştia? Nu, nu putea fi decât o coincidenţă. De unde să fi ştiut omul acela că el dorise cornuri? Apoi, ca şi cum s-ar teme de o altă coincidenţă, închide ochii şi caută cu mâna dreaptă urma lăsată de ceas, dar încheietura stângă e netedă, complet netedă. Se uită la ea: netedă şi goală, nu se mai vede nici urma lăsată de curea. Nimic.

Brusc, acest nimic îl scoate din minţi pe Claudius, care se

ridică grăbit şi se îndreaptă spre uşă. Uşă? Nicio clanţă, nimic de care să te prinzi. Cum or fi intrat cei doi? Probabil că există un mecanism electronic. Negreşit şi fără speranţă. Claudius se duce spre ceea ce crede că e o fereastră: un dreptunghi luminos pe peretele din faţa uşii. Loveşte, loveşte din nou, îşi pierde puterile şi ajunge din nou la „nimic”. Fereastra nu-i fereastră, dreptunghiul nu se deschide spre lumină, ci este lumină, dură, atât de dură de trecut prin ea…

Claudius se prăbuşeşte pe pământul negru. În tulburarea sa distinge reflexe pe sol, vede lumina farurilor, o maşină mergând în noapte. În ameţeala de care e cuprins conduce o maşină îndepărtată al cărei retrovizor îi trimite imaginea unei femei ce stă la fereastră… Ea l-a văzut, da, această femeie e singura persoană care l-a văzut înainte…

Camera 105, etajul întâi, aripa vestică; bolnavul emite semnale de spaimă. Pe tabloul de control apar înregistrările electrice.

În acelaşi timp, apare şi evoluţia imaginilor mentale: o şosea şi femeia a cărei figură devine clară. Se ia notă de o scânteie de speranţă atunci când bolnavul se gândeşte la ea.

În încăperea vecină e urmărit traseul femeii. Pe un tablou electronic apare imaginea vibratorie a unui drum pe care se deplasează o singură maşină. Sub imagine, pâlpâie o frază: „TELEGHIDAJ CORECT”.

Se fac pregătiri pentru faza următoare a operaţiunii.

Şosea lungă, pare interminabilă. Sau noaptea-i dă această impresie? Milea conduce mai departe, zicându-şi că va găsi un indicator sau vreo informaţie referitoare la locul unde se află sau direcţia în care merge. Poate ar fi mai înţelept să se întoarcă? Imediat… Milea are senzaţia că a mers foarte mult, că e atât de departe de casă. S-a şi înnoptat, iar noaptea nu îndrăzneşte, de frică, desigur, de frică să nu tulbure o ordine bine instituită. Noaptea, Milea nu îndrăzneşte să acţioneze, să aibă iniţiative, nimic. Noaptea înspăimântă. Într-un fel, ea produce spaimă, pentru că pătrunde totul, pentru că te poate prinde în cursă, iar pe vreme de noapte nu e timp…

— Sunt o proastă că mă gândesc la toate astea… îşi spune ea cu voce tare, ca pentru a dovedi realitatea unui sunet în spaţiul

vid.

Încearcă să prindă o emisiune la radio. Niciun rezultat. Nici măcar paraziţi. Doar liniştea şi bătaia motorului pe care din obişnuinţă nici nu-l mai aude. Încearcă să nu se mai gândească, să fredoneze ceva în surdină. Bate ritmul pe volan. Îşi face curaj: trebuie să ajungă undeva. Dintr-o dată, observă că şoseaua nu mai e luminată decât de farurile sale. Totuşi, la început era lumină de la lămpile de pe margine. Ele existau, dar nu şi lumina. Milea nu şi-a dat imediat seama, „probabil că s-au stins pe rând”... Nu-şi explică asta, nu găseşte nicio explicaţie, îşi spune doar că s-au stins pe rând...

Dar iată că se luminează, da, e bine dimineaţa pe sosea, cu copaci în jur; apare şi orizontul. Totul redevine normal. În curând va ajunge. Vede de pe acum zidurile puternice ale bazei, e sigură că va recunoaşte locul şi că ar ajunge acolo cu ochii închişi. Şoseaua continuă drept înainte dar Milea o ia pe un drum de ciment ce face o cotitură mare şi ajunge la intrarea principală. Paznicii o văd şi cu siguranţă că o recunosc, deoarece bariera se ridică şi Milea trece de ei. Le simte privirile în spate. Nu crede că i-a văzut vreodată, dar ei au recunoscut-o. Asta e important, nu? O ia de-a lungul aripii sudice a clădirii în formă de cruce, îşi spune că „e aripa sudică”, încetineşte, apoi îşi reia drumul pentru a se opri în faţa intrării de pe partea vestică. Fără să se uite în jur, coboară din maşină şi intră cu pas hotărât în clădire. Ajunge în mijlocul unui hol mare. În dreapta e un ghişeu de primire sau de informaţii, însă acolo nu e nimeni. Trece în spatele ghişeului şi trage primul sertar, din care scoate un caiet, întoarce câteva pagini şi privirile îi cad pe un nume şi pe numărul unei camere. „Primul etaj, îşi spune ca în timp ce urcă scara, primul etaj, a cincea uşă”.

Se opreşte câteva secunde în faţa uşii, apoi intră fără să mai bată.

Claudius o vede când intră şi o recunoaşte imediat: s-a gândit atâta la ea! îi recunoaşte privirea luminoasă, aproape verde, nu se mişcă, rămâne aşezat pe pat şi aşteaptă ca femeia să facă ceva. Îi vorbeşte? Da, o să-i vorbească, deocamdată zâmbeşte uşor, puţin jenată sau poate tulburată, el nu-şi dă seama. Ea înaintează puţin, nu îndrăzneşte, îşi pleacă privirea, se întoarce

spre el, de data aceasta pare decisă. Spune:

— Am găsit ceva la ghişeul de primire.

Scotoceşte în buzunar şi scoate un ceas.

— E al dumitale?

Privirea e întrebătoare, ca şi cum în acel moment când se hotărâse să vorbească ar fi fost cuprinsă de îndoială. Claudius se ridică, apucă ceasul, îl răsuceşte şi aprobă surâzând.

— Da, e ceasul meu, l-am pierdut în timpul accidentului.

— A, da?

— Nu mai ştiu cum s-a întâmplat… vi se pare „ciudat”, nu?

— O, aici totul e posibil. Deci, aţi avut un accident?

Vocea tinerei e blândă şi pare atât de interesată, încât Claudius se simte încurajat să continue. Va vorbi mult, va spune că nu ştie, că aici e bine, mai ales cu ea… ea… cum, deja? A, da, Milea… E foarte atrăgător aşa, în totala lui neştiinţă privind cauza celor întâmplate. Crede că, la început, e mult de atunci, îi era teamă, dar acum nu-i mai este. Nu, acum nu.

Ea ascultă fără să manifeste oboseală şi pare să viseze atunci când el îi vorbeşte de un vis: o fereastră întunecată unde apărea ea altădată… îşi aminteşte? Îi ascultă în continuare vorbele, ca şi cum l-ar auzi din spatele liniştii. Se gândeşte: „mă simt perfect cu tine”. Nu ştie de ce, dar asta e. Se aude apoi spunând: – Ar trebui să dormi… avem şase ore pentru somn.

El va spune:

— Da, trebuie să dormim.

Pe urmă:

— Copilul nostru se va numi Cronos…

— Ca Dumnezeu?

În încăperea vecină se aprind luminile, se aranjează materialul, curând totul va fi pus la punct, clasat, decupat, înregistrat în imagini-sunet. Inutil să se mai supravegheze desfăşurarea evenimentelor, totul se va petrece bine, totul va fi înregistrat, toată noaptea. Există convingerea că va merge bine şi că, după aceea, Milea şi Claudius vor putea fi retrimişi în timpul lor.

Se iese din laborator, ca şi cum filmul ar fi fost gata. Se trece pe lângă camera 105, nimeni nu se gândeşte la ce se petrece acolo, un lucru neobişnuit, necunoscut la bază. Un simplu obiect de studiu, ceva care permite în condiţii mai bune invazia în

timpul oraşului.

Ca şi cum filmul ar fi fost terminat.

La zgomotul produs de accident, Milea se repede la fereastră. Nimic serios: i se citeşte pe faţă. Un rănit? Da, dar foarte uşor, puţin sânge pe faţă, nu-i grav. Însă, când priveşte acea imagine, ca într-un vârtej, Milea are sentimentul de „déjà-vu”... E o tâmpenie, crede că e o tâmpenie, deşi nu reuşeşte să se desprindă de spectacolul oferit de accident, ca şi de acea ciudată impresie... Nu, nu-l ştie pe bărbat. Să recunoaştem că a văzut atâtea accidente în intersecţia asta! mai târziu, se va gândi la accident, la bărbat, cu sentimentul ciudat de aici, din golul stomacului... Aşa că, pentru a medita la altceva şi pentru că azi e tare frumos afară, se va hotărî să facă o plimbare cu maşina. Va alege o sosea netedă şi dreaptă, va uita de accident, va conduce repede şi foarte departe, foarte repede şi foarte departe, fără să-şi dea seama. Va zâmbi în sine gândindu-se „ca într-un film, am impresia că mă aflu într-un film...”

Genericul alunecă pe faţa ei deja, ca o rază uşoară de soare înaintea întunericului dintr-o sală de proiecţie.

Traducere de BEATRICE STANCIU

DANIELLE FERNANDEZ

Născută la Oran în 1952, Danielle Fernandez s-a impus din 1978 până în 1984, data morţii sale, ca una din vocile cele mai originale ale SF-ului francez contemporan. De o cultură şi o inteligenţă ieşite din comun, acumulând diplome universitare (doctorat în filosofie), personalitatea Daniellei Fernandez se poate rezuma în trei cuvinte: intelectuală, feministă şi artistă.

A încercat întotdeauna să conjuge căutarea şi expresivitatea, feminismul şi universalitatea, avangardismul şi simţul narării, inteligenţa şi sensibilitatea. Temele sale preferate sunt mecanismele de recuperare şi de manipulare, strategiile de claustrare şi rolul locurilor închise, în mod deosebit cele urbane. Pentru Fernandez, „SF-ul este un mijloc de a visa treaz, o cale a criticii şi a vigilenței”.

Vreo treizeci dintre povestirile sale au fost publicate în reviste şi antologii, în Franţa şi în Quebec, dar şi în cotidianul „Liberation”. Multe nuvele inedite se ivesc încetul cu încetul, iar prima sa culegere, Le Grand Voyant, va vedea lumina tiparului

în iunie 1992, la editura Phénix.

NICI TINEREŢEA NU-I VEŞNICĂ

CHRISTINE RENARD

Soarele de iulie era din cale-afară de arzător şi maşina ridica un nor de praf pe drumul nepietruit. Peste tot ruine şi pământuri necultivate… peisajul de după Marea Distrugere.

De la începutul călătoriei lor disperate, Pierre şi Anette nu întâlniseră niciun vehicul. Zăriseră uneori pietoni, alteori biciclişti şi acceleraseră, deveniţi prudenţi în urma unor experienţe dureroase.

— Vom ajunge noi undeva, zicea din când în când Anette, o să găsim noi o casă, o casă…

Nu mai ştia nici ea dacă credea ce spune. Până aici nu văzuseră decât locuri devastate de jefuitori. Singurele case locuibile erau deja ocupate şi preferau să moară decât să mai treacă o dată printr-o experienţă ca şi cea care-i aruncase afară din casa lor. Poate că mai erau undeva oameni inteligenţi, organizaţi şi pe care Marea Distrugere nu-i transformase în barbari.

— Îi vom găsi, îi vom găsi, repeta Anette ca pe o litanie.

Ea nu spunea ce vor face dacă nu-i vor găsi, dacă, dimpotrivă, ar fi fost atacaţi de o hoardă pe jumătate dementă. Se sprijinea mai tare pe Pierre, simţea în buzunarul lui forma dură a revolverului. Era o jucărie şi amândoi ar fi fost morţi înainte de a fi prinşi de asaltatori; aceştia ar putea atunci pune stăpânire pe maşină, pe puţinele lor provizorii şi poate pe revolver, dacă ar avea cumva muniţii, căci nu mai erau decât două gloanţe, unul pentru fiecare inimă.

Pierre luă un viraj greu, în ac de păr, prăpastie în stânga şi povârniş în dreapta; mai departe câmpurile reîncepeau.

Dar nu va mai exista mai departe.

Căci ei erau acolo.

O haită de lupi tineri şi de lupoaice tinere cu trupuri subţiri şi suple, cu păr lung, cu ochi lacomi. Acestora nu le va fi milă. La cinci sute de metri în spatele lor, o casă, foarte mare, foarte frumoasă, o fermă minunată, mărginită de două turnuri. De jur-împrejur, pământul părea cultivat şi pe păşuni păşteau animale. Ăsta era fără îndoială bârlogul lor şi ei ştiuseră să-l apere. Îngrămădiseră, pentru a tăia drumul, carcase de maşini pe

jumătate arse, pe ai căror proprietari îi exterminaseră de bună seamă. Şi, desigur, era mai bine să nu le lase această grijă. Ei fugeau acum în întâmpinarea lor, siguri pe ei, încrezători în puterea lor. Unii purtau arme de foc, alţii ciomege. Erau, poate, doisprezece sau cincisprezece.

— Vrei să strivesc câţiva? întrebă Pierre.

— Nu, zise ea, serioasă. Nu, nu-i omorî. Vezi bine că sunt tineri. Trebuie să aibă şi ei o şansă.

Pierre opri maşina.

— Draga mea, am fost atât de fericiţi.

Se sărutară lung, în timp ce primul glonte traversă inima Anettei. Pierre o îndepărtă cu greu de el pentru a îndrepta arma înspre pieptul său. Amândoi erau morţi când primii tineri sosiră lângă maşină. Auziseră cele două împuşcături şi presimţiseră adevărul. Înainte chiar de a deschide portierele, ştiau că nu vor găsi decât nişte trupuri.

— Pentru numele lui Dumnezeu! exclamă primul care-i văzu, erau bătrâni!

Scoaseră cu greu cadavrele, pentru că erau strâns îmbrăţişate.

— Romeo şi Julieta, rânji o fată.

— Ce vorbeşti, trebuie să aibă pe puţin optzeci de ani!

Un băiat îi întrerupse.

— Potoliţi-vă! Ce facem cu ei? Ca de obicei?

Ceilalţi încuviinţară. Scotociră buzunarele, dar nu găsiră decât o batistă şi câteva fotografii. Luară revolverul şi cele două corpuri fură azvârlite în prăpastie. Mai departe se vor ocupa câinii sălbatici de ei.

— Totuşi, ce nenorocire, exclamă un băiat. Bătrâni! Dar ce i-o fi apucat?

— Nemernicii! Să ne facă asta! Tocmai ce ne trebuia. Un bărbat şi o femeie.

— Femeia, mai ales. Ce i-a apucat? Recunosc că poate nu avem un aer prea primitor, dar totuşi!…

O fată îi întrerupse arţăgoasă:

— N-o să ne văicărim ceasuri întregi. Poate că erau la fel de nefolositori ca şi bunicuţa cea grasă pe care am aranjat-o.

— De aranjat, ăştia s-au aranjat singuri!

Vorbind aşa, înconjurau maşina, o examinau uimiţi, zicând că era o maşină frumoasă şi că ar trebui să şi-o însuşească înainte

de a o face alţii.

Dar cine o va conduce?

Se iscă o mare hărmălaie în care revenea numele de Fred. Un băiat înalt, roşcat se lăsă cu bunăvoinţă împins pe scaun. Puse mâinile pe volan, privi tabloul de bord cu ochii întredeschişi, apoi privi podeaua.

— Nu râdeţi, băieţi, zise el cu ciudă, nu e ca aia pe care am văzut-o data trecută. Cealaltă nu avea decât două pedale şi nu avea manetă aici, adăugă el, cu mâna pe schimbătorul de viteză.

La aceste cuvinte i se răspunse printr-un cor de proteste. Îl făcură laş, îl somară să încerce. Să pună numai maşina în mişcare şi vor vedea ei.

Fred oftă plictisit, învârti cheia de contact şi apăsă pe accelerator, deblocând frâna de mână. Motorul zvâcni şi se opri, în timp ce maşina cobora la vale cu spatele.

— Opreşte, opreşte, frânează! urlară ceilalţi.

Când vehiculul se opri, roata stângă din spate era la câţiva centimetri de prăpastie.

— Uf! făcu Fred, cu piciorul încă pe frână, m-au trecut toate apele. Trase frâna de mână şi ridică cu precauţie, puţin câte puţin, piciorul de pe pedală.

Toţi începură să strige deodată; voiau să ştie ce s-a întâmplat. Fred răspunse morocănos că nu avea nici cea mai mică idee.

— Cealaltă aşa mergea, explică el, dar asta! Cu blestemata de pedală din stânga, care nici măcar nu ştiu la ce serveşte…

— Dar nici n-ai încercat, zise o fată pe un ton furios. Doar n-o să lăsăm aşa o maşină aici, ca s-o fure primul venit.

— Îi doresc din suflet plăcerea asta, i-o întoarse Fred, şi dacă vrei s-o-ncerci, drăguţo, n-ai decât, îţi las locul. N-am chef să-i întâlnesc pe cei doi bătrânei, acolo jos.

Coborî şi contemplă spaţiul care separa roata de prăpastie.

— Ei, întrebă el, niciun amator? Cine vrea să încerce pedala din stânga?

În acel moment apăru un biciclist. Pedala repede şi nu-şi încetini mersul când îi văzu.

Îndată lăsară maşina şi se grupară în mijlocul drumului. Încetul cu încetul, silueta deveni mai clară şi ei putură să-i distingă faţa. Era aceea a unei femei foarte în vârstă.

— Cu siguranţă, azi e ziua bătrânilor!

Începură să râdă, veseli, zgomotoşi.

— Ce ţanţoşă e bunicuţa, uită-te un pic la ea cum pedalează!

— Dacă ar şti ce o aşteaptă, ar face cale-ntoarsă.

— Nu, s-ar arunca în prăpastie.

— Să ştii! I-ar face chiar plăcere.

În acest timp, bătrânica se apropia. Părea viguroasă şi urca panta cu toată viteza. Fără şovăială, ea se îndreptă spre grup şi coborî de pe bicicletă.

O înconjurară şi o examinară tăcuţi.

Era înaltă, foarte dreaptă şi slabă. O faţă din cale-afară de zbârcită, tăbăcită de soare. Ochii îi avea ascunşi după nişte ochelari negri şi părul, prins în coc, era alb de tot. Purta un pantalon gri, un fel de bluză largă cu mâneci lungi, tot gri.

— E cald, zise, nu cumva aveţi ceva de băut?

Era, într-adevăr, foarte îndrăzneaţă şi o priviră cu respect.

Un băiat începu să vorbească cu mare amabilitate.

— Bineînţeles! Vedeţi casa aceea? Ei bine, e a noastră. Se cheamă Cele Două Turnuri. Puteţi să vă instalaţi acolo confortabil, să beţi şi să vă odihniţi; în schimb vă cerem să fiţi şoferul nostru.

Ea examină tăcută vehiculul, apoi arătându-l cu bărbia:

— Asta-i trăsura?

Ei încuviinţară.

— Ce are? De când e în pană?

Se făcu o linişte stânjenitoare.

Bătrânica se apropie mai mult, văzu poziţia roţii şi îi privi furioasă.

— Cine a pus-o aşa?

Fred înaintă.

— N-am condus niciodată o chestie de asta, Bunico, dar dumneata trebuie să ştii. Trebuie să mai fi existai aşa ceva pe vremea când erai tânără…

Fără să răspundă, ea se instală la volan.

— Puteţi să ne-o scoateţi de acolo? întrebă o fată, plină de speranţă.

Mai mulţi strigară că nu trebuie s-o lase să plece singură. Era în stare să le fure maşina.

— Hai, urcaţi odată, zise cu amabilitate bătrânica.

Întregul grup se dădu înapoi.

Ea râse veselă.

— Haideţi odată! Vă e frică.

Fred se desprinse din grup, merse să se aşeze lângă şofer.

— Bine, zise el cu un entuziasm forţat, pentru că eu am pus-o aşa…

— Nu-s alţi amatori? strigă ea prin portieră.

— Ba da, noi!

Un băiat şi o fată înaintară împreună.

— Drăguţ din partea voastră, zise Fred, vom muri, poate, toţi împreună, dar în niciun caz nu mă voi lăsa răpit. La drum!

— Bun! făcu cea de la volan, cu o jumătate de surâs. O să vă explic ce e un schimbător de viteză.

Nu închisese portiera şi se adresa întregului grup.

— Vedeţi maneta asta. Când apăs pe pedala din stânga, pot să-i schimb locul, de exemplu pot s-o pun în marşarier, aşa!

— Aţi pus maşina în marşarier? urlă fata care voise să urce.

— Da, micuţo, făcu bătrâna pufăind. Nici nu ar fi nevoie, pentru că suntem în pantă, dar, în sfârşit, vom merge mai repede. Acum, răspundeţi-mi, bandă de abrutizaţi, reluă ea schimbând tonul, voi putea sau nu să plec după ce vă duc maşina asta, dacă accept s-o fac?

— Vă ţineţi tare, comentă Fred, dar asta nu ne displace. Să plecaţi, continuă el cu un râs încurcat, nu se va putea în niciun caz. Adevărul e, vedeţi, că avem mare nevoie de o bătrână.

În bucătăria mare de la ferma Cele Două Turnuri, bătrâna bea suc de fructe de dinaintea Marii Distrugeri. Stătea dreaptă şi părea încordată, pândind totul în jur. Toţi tinerii erau în jurul ei, aşezaţi sau în picioare, şi o priveau. Mai avea încă ochelarii ei negri, nepotriviţi în încăperea aceea, mai degrabă întunecată, şi asta îi dădea o privire oarbă care deranja.

Acceptă o ţigară de porumb şi cineva îi întinse o brichetă cuplată la un transformator.

— De-astea am luat o grămadă din maşini, explică un băiat. Cu ele economisim chibriturile.

— Bineînţeles, chibrituri avem, o rezervă bună, adăugă altul, dar, în sfârşit, ea nu va ţine o veşnicie. Plecăm în expediţie din când în când şi şterpelim tot ce putem, mai ales din rezervele magazinelor. Dar nu suntem singurii care facem asta. Oricum, pentru moment avem destul fier, sârmă de cupru şi lămpi, ceea ce e esenţial. Nu putem fabrica totul.

— Dacă înţeleg bine, totul merge strună, întrerupse bătrânica.
— Adică…
Deodată, se simţiră încurcaţi. Ar fi vrut să-i poată întâlni privirea.
O fată se hotărî:
— Am putea avea o mulţime de lucruri de mâncat, Bunico, dar nu ştim cum să facem.
Fără niciun menajament, bătrâna ceru să i se dea explicaţii. Ei se întrebau dacă ea începea să înţeleagă şi nu le displăcea să-i povestească viaţa grupului, pentru că, la urma urmei, erau mândri de ce realizaseră în câteva luni.
Toţi studenţi înainte de Marea Distrugere, ei ştiuseră să-şi folosească cunoştinţele. De altfel, locul îi ajutase. Astfel, îşi fabricau electricitatea cu ajutorul torentului care curgea în spatele casei şi putuseră să restabilească apa curentă datorită puţului, a unui motor şi a vechilor canalizări. Culturile şi creşterea vitelor mergeau, de asemenea, bine, mai mulţi dintre ei lucraseră în timpul vacanţelor într-o fermă agricolă. Şi, fără să o spună explicit, reieşea că, într-un fel sau altul, îi eliminaseră pe cei a căror pregătire nu le putea servi. Toţi locuitorii de la Cele Două Turnuri aveau un bagaj fie ştiinţific, fie tehnologic. Celelalte discipline nu serveau la nimic. Nu spuneau totuşi cum se adunaseră, nici cum au pus stăpânire pe această fermă, dar strigau în gura mare că nu erau nici drogaţi, nici debili, nici leneşi. Cei care nu putuseră ţine pasul nu mai erau acolo pentru a o spune, asta e. Dar nu mergea totul ca pe roate, cum tocmai a sugerat-o Bunica, deoarece nimeni din grup nu ştia cum să folosească produsele alimentare pentru a le face comestibile. Aşa că, într-o fermă unde domnea abundenţa, ei erau obligaţi să se mulţumească cu conserve şi acestea începeau să se împuţineze.
Începură să vorbească toţi odată, întrerupându-se unul pe altul.
— Gata cu puiul înăbuşit cu ciuperci.
— Dar puii adevăraţi, cum se mănâncă, cu atâtea pene pe ei?
— Aproape terminate, ouăle în aspic…
— Sunt găini care ouă, dar nu le folosim, pentru că…
— Nu mai mâncăm iepure cu măsline; din cei adevăraţi avem din belşug, dar…
— Făină este multă, pentru că am dat lovitura la o moară, dar

ce să facem cu ea?

— Gata cu laptele concentrat…

— Gata cu musacaua de cartofi…

— Nu mai avem ulei…

Litania continua. Bătrâna asculta cu atenţie. Ei contau pe ea; erau siguri că va rezolva toate problemele lor.

De la Marea Distrugere, circulau multe legende despre bătrâni. Se spunea că ei îşi aminteau de vremurile în care fiecare familie îşi pregătea singură hrana şi în care femeile ştiau să gătească, în loc să comande mâncarea pe ordinator şi să vadă sosind cutii termice conţinând alimente elaborate, cu un aspect ce nu mai avea nimic comun cu produsul de origine. Dar mulţi bătrâni, odată puşi la treabă, se arătau incompetenţi, fie pentru că au uitat, fie pentru că nu au ştiut niciodată. Atunci soarta lor era repede pecetluită, pentru că tinerii nu aveau nici chef, nici timp să fie miloşi. Bătrâna o ştia. La asta se şi gândea în timp ce-i asculta, în timp ce-i privea. Aveau toţi o înfăţişare viguroasă, erau toţi frumoşi. Ochi vii străluceau sub părul vâlvoi. Un grup dinamic, făcut pentru a reuşi. Dacă ar fi fost printre ei şi slabi, n-ar fi supravieţuit şi prăpastia nu era departe. Cei care rămâneau puteau învăţa, nu cereau decât asta, dar sarcina era grea. Între cei ce nu văzuseră niciodată un cartof şi cei ce credeau că brânza se face cu ouă şi făină, aveai de ce să intri în panică. Dar bătrâna văzuse multe.

Ea îi înfruntă, dispreţuitoare, agresivă.

— Şi dacă vă spun că nu ştiu nici eu mai mult decât voi?

Urmă o scurtă tăcere, pe urmă se auzi vocea unui băiat:

— Atunci, cu atât mai rău, cu atât mai rău pentru noi.

— Şi, mai ales, cu atât mai rău pentru dumneata, zise un altul.

Bătrâna le aruncă un zâmbet ambiguu, se ridică.

— La treabă! Aveţi noroc, mi-am petrecut viaţa într-o fermă autonomă.

Uşurarea tuturor fu abia perceptibilă.

Tăcu câteva momente, apoi reluă, cu o voce seacă, neplăcută:

— Mai întâi, am să vă învăţ să vă folosiţi resursele. O să mâncăm acum produse proaspete şi vom face conserve pentru iarnă şi pentru schimb. Dar cu o condiţie. Vreau o cameră doar a mea. N-am chef să văd tinere domnişoare râzând de pielea mea

bătrână. Dacă nu sunteţi de acord, bună seara. Îmi iau bicicleta şi vă las în neputinţa voastră.

Niciunul nu protestă. Erau gata de concesii. O dată au capturat şi ei o femeie ce părea capabilă şi voiau s-o păstreze. Ea îşi va avea camera ei. O cameră frumoasă, cu o fereastră mare, o chiuvetă şi o uşă care se închide bine.

Atunci cineva îndrăzni s-o întrebe de ce şi-a păstrat ochelarii când nu era aşa lumină înăuntru.

Ea răspunse brutal că nu dădea socoteală nimănui şi că ei ar face mai bine să n-o întrebe. Ochelarii nu şi-i părăsea niciodată, punct, asta e tot.

Ei spuseră, de acord, foarte bine, nu vom mai vorbi de asta, cu sau fără ochelari, tot ce voiau era să-i scoată din încurcătură şi încă repede.

Îşi terminau omleta cu ciuperci, când unul din băieţii care făceau de pază sosi într-un suflet în bucătăria de la Cele Două Turnuri. Trebuiau să vină toţi şi încă repede şi cu arme; o maşină îşi făcuse apariţia.

Cinci minute mai târziu, părăsiseră cu toţii bucătăria, lăsând-o pe Bunică singură. Din prag, ea îi privi plecând, închise uşa şi se duse să pună un lemn în soba imensă, deoarece era frig pentru luna octombrie. Pe urmă mestecă în tocana de cartofi şi deschise cuptorul să vadă dacă pasărea se frigea cum trebuie. Cu mirare, constată că puţină făină căzuse pe sobă; Iotuşi ea nu făcuse prăjitură în ziua aceea. Să fi vrut unul dintre ei să încerce? Nu ar fi de mirare dacă te gândeşti bine, pentru că tinerii de la Cele Două Turnuri, inteligenţi şi îndemânatici, învăţaseră cât ai bate din palme să folosească resursele. Ar fi putut face singuri pâinea, dulceţurile, brânza, orice, dar ea era cea care conducea. Ei rămâneau ajutoarele sale. Dar dacă la început erau serviabili şi ascultători, acum începuseră să-şi schimbe atitudinea. Deveniseră agresivi, chiar duşmănoşi. Închizând cuptorul, îşi zise că puţin îi pasă. Ce are a face, cămările-s pline, conserve au din belşug, iar iarna se anunţă bună.

Şi ea încă avea frâiele în mână.

Începu să cureţe legumele pentru supa de seară. Era îndemânatică, iute. Când ei intrară, îmbujoraţi de frig şi de agitaţie, oala fierbea pe foc.

Nu trebui să le pună întrebări. Ardeau de nerăbdare să

povestească. „Inspectaseră” o maşină mare şi frumoasă, şi acum ocupanţii erau în prăpastie, iar maşina cu încărcătura ci – în hambar.

— Păcat, comentă un băiat, individul era medic.

— Ce? strigă bătrâna, şi voi l-aţi azvârlit jos! Dar e o nebunie! Dacă ar fi fost aici un medic zilele trecute, Dorian nu ar fi murit. Sunteţi nebuni sau ce?

Scandalul fu mare. De ce-şi băga nasul Bunica? Ea nici măcar nu ştia ce se întâmplase.

— Hai, gata! strigă un băiat cu o voce de bas care-i făcu să tacă, e normal să zbieri când afli că i s-a făcut de petrecanie unui doctor. Oricine ar face la fel.

Se auziră câteva râsete batjocoritoare.

— Natural, iată-l pe Eric care sare în ajutorul Bunicii. Trebuia să ne gândim la asta.

El răspunse calm că nu primeşte lecţii de la nimeni şi că-i trimite pe toţi la plimbare Apoi, întors către bătrână, începu să-i explice:

— Dacă ar fi fost singur, ar fi fost norocul nostru, dar avea cu el pe nevastă-sa cu un copil în braţe. Plus pe bătrânii lui în spate. Bătrâni nu ne mai trebuie acuma, iar o femeie cu un ţânc, nici atât. S-a hotărât că nu vor fi bebeluşi înainte de primăvara viitoare, aşa că nu era să-i ia pe ai altora.

Totuşi, dacă omul n-ar fi ţinut să-şi apere familia, ar fi aici, iar bătrânii şi femeia cu copilul ar fi putut pleca, fără maşină, dar întregi. Din păcate, omul n-a vrut să se despartă de tribul său, şi a atacat primul. Arma lui s-a blocat şi bătrânii, din spate, au vrut să-l ajute; dar tremurau atât de tare că toate focurile lor mergeau alături. Un adevărat masacru, la urma urmei, dar era din cauza lor.

Aşa, vorbind, se aşezară la masă. Bătrâna adusese tocana de cartofi şi îi servea. Le era foame şi, o vreme, mâncară în linişte. Apoi, discuţiile reîncepură. Încărcătura maşinii cuprindea de-ale gurii, arme, ceea ce nu punea nicio problemă, şi medicamente, care puneau mai multe.

— Eu aş arunca toate astea în aer, zise o fată pe un ton categoric. Ai cu ce le otrăvi.

— Totuşi, nu e rău să ai antibiotice, nu se ştie niciodată.

— Nu e rău, când ştii să te serveşti de ele.

Începură să vorbească toţi odată, unii considerând

medicamentele produse periculoase, alţii voind să le utilizeze. Îi luară în primire pe un băiat foarte tânăr şi foarte timid, pentru că începuse medicina, şi pe o fată foarte frumoasă, pentru că făcuse doi ani de farmacie înainte de Marca Distrugere.

Dar şi unul şi altul se apărau, spunând că nu ştiu nimic.

După cartofi, mâncară brânză cu felii mari de pâine cu unt. Se trăia bine la Cele Două Turnuri. Pe urmă, o fată se ridică, ieşi din bucătărie şi reveni cu o plăcintă cu mere.

— Ce e asta? întrebă bătrâna cu suspiciune.

— Asta e o plăcintă cu mere, zise fata cu o voce suavă.

— Văd bine, dar cine a făcut-o?

— Eu! E interzis?

Se făcu linişte în timp ce ea tăia prăjitura şi împărţea bucăţile. Pe urmă începură să mănânce fără să se privească.

— Teribilă! zise în sfârşit un băiat. Formidabilă!

— Te-ai descurcat de minune!

— N-am mâncat niciodată o prăjitură aşa de bună.

Bătrâna nu zicea nimic, şi nimeni nu-i putea ghici privirea din spatele ochelarilor ei negri.

— Ce părere ai, Bunico? murmură o fată cu gura plină.

Ironici, nemiloşi, ei aşteptau ca bătrâna să se hotărască să răspundă.

— Nu e rea, zise ea într-un târziu. Desigur, ar fi trebuit adăugată o aromă, cel puţin asta aş fi făcut eu. Dar, în fine, încheie ea cu un surâs, pentru început, e foarte bine.

Şi, cum terminase, se sculă şi nimeni nu mai spuse niciun cuvânt.

Îi masacraseră pe ocupanţii unei maşini, dar prima prăjitură care nu a fost făcută de Bunica era singurul lucru care le ocupa gândurile.

Era târziu şi, la Cele Două Clopotniţe, toți se culcaseră, singuri sau perechi sau în grupuri. Bătrâna mulţumită că era liniştită, se închisese în magazie pentru a verifica proviziile şi a planifica mesele următoare. Îi plăceau aceste ore liniştite, după agitaţia de peste zi. În timp ce scria cifre pe o tăbliţă, se gândea la Eric. Cu cine era oare în noaptea asta? Nu părea ataşat de nicio fată în mod special. Se gândea aşa cu creta în mână, când uşa se deschise şi el intră. Înalt, blond, cu părul pe umeri, cu barba ca paiul şi frumos şi tânăr, să nu-ţi vină să crezi.

— M-am gândit că sunteţi aici, zise el aşezându-se pe o ladă.
Ea surâse şi luă ţigara de porumb pe care el i-o întindea.
Nu era pentru prima dată că venea astfel s-o întâlnească la o oră târzie, momente privilegiate, de neînlocuit.
— Sper că nimeni nu va şti că suntem împreună aici, zise el încet, m-am săturat de comentariile lor.
Ea ridică din umeri.
— N-ai decât să-i laşi să vorbească. Ce importanţă are?
El îi aruncă o privire rapidă.
— Nu zic chiar că mă culc cu dumneata, dar unii încep s-o creadă. Se distrează pe seama mea şi asta mă doare.
Ea făcu un gest dezinvolt.
— Să râdă! E normal, nu? O jumătate de secol diferenţă e mult.
— Mă enervează, zise el pe un ton posomorât, dar e altceva mult mai grav.
Ea îşi aprinse din nou ţigara ce se stinsese; mâinile zbârcite îi tremurau.
— Mai grav, da, reluă el, şi să nu-mi spuneţi că nu ştiţi.
— N-am să ţi-o spun, începu ea cu o voce de contralto pe care el o găsea atât de emoţionantă. Ei nu mai au nevoie de mine, nu-i aşa?
El dădu din cap şi ea continuă cu amărăciune:
— Nu ştiau ce e aia un cartof când am venit eu. Acum ştiu să facă totul: pâinea, uleiul de floarea-soarelui, conservele, lichiorurile, şi să toarcă lâna oilor, şi să facă untul şi brânza. Au de toate din abundenţă, pentru consum şi pentru schimb, şi vor să mă arunce afară, şi asta în pragul iernii.
El păru nefericit, dintr-o dată ghemuit pe lada lui.
— Pentru că sunteţi ministru de Interne de prea multă vreme, zise el repede; sunt mulţi şi mai ales multe care vor să arate ce ştiu.
— „Să frământe ele aluatul”, trebuie s-o spunem, zise ea râzând. Mă întreb când a făcut plăcinta cu mere fetişcana aia! În timp ce eram la lăptărie, de bună seamă.
— Asta dovedeşte că ea arde de nerăbdare şi că nu mai vrea să fie simplu ajutor.
Ea mergea de-a lungul şi de-a latul fumând.
— Se poate ca asta să fi avut o importanţă, zise în sfârşit, dar nu e singurul motiv, nu-i aşa?

El îşi întoarse privirea.

— Pentru că, dacă aş avea douăzeci de ani, continuă ea, ministru de Interne sau nu, nimeni nu s-ar gândi să mă elimine. Dar vârsta mea îi sperie, nu-i aşa? Se tem că va trebui să îngrijească o infirmă peste puţin timp.

El păru uşurat.

— Pentru că aţi ghicit... Cred, reluă el, ezitând, apăsând pe cuvinte, cred că trebuie să luaţi o hotărâre foarte repede, în noaptea asta, dacă e posibil.

— Ce hotărâre?

El ridică din umeri, cu un aer nefericit, cu un aer chinuit şi îi spuse că o ştia şi ca foarte bine.

— Crezi că ar trebui să plec pe ascuns în noaptea asta?

El nu răspunse şi, tulburată de tăcerea ce se prelungea, ea ridică deodată vocea.

— De ce? Care sunt intenţiile lor?

Cum el tot nu răspundea, ea se lăsă pe o altă ladă în faţa lui.

— Ştiu prea multe despre Cele Două Turnuri, nu-i aşa? şopti ea. Le-ar fi frică să mă lase să plec. Asta e?

— Da, zise el, animându-se dintr-o dată. V-au văzul la treabă, înţelegeţi. Toţi cred că sunteţi de temut; vă cred capabilă de orice.

— De exemplu, de a aduna un batalion ca să vin să atac Cele Două Turnuri.

— De exemplu.

El se ridică şi ea îl imită. Stăteau acum în picioare, unul în faţa celuilalt, foarte apropiaţi. Ea era aproape tot atât de înaltă ca şi el, şi el regreta că nu poate să-i întâlnească privirea în spatele ochelarilor fumurii.

— Aş vrea să vă văd ochii, murmură el, aş vrea să vi-i văd înainte să plecaţi.

Ea se dădu înapoi şi mâinile sale se ridicară cu un gest repede până la ochelari, ca pentru a-i proteja.

— Bun, să nu mai vorbim despre asta, reluă el descumpănit. Era doar o idee, aşa. Nu sunteţi supărată, Spuneţi-mi? Nu sunteţi supărată pe mine?

Fără să răspundă, ea se îndepărtă înspre uşă.

— Mă duc să-mi fac bocceluţa, anunţă ea cu o voce neutră.

— Voi trece îndată, să vă iau din cameră, rosti el cu o voce gâfâită. O să vă ajut să luaţi una din maşini şi provizii. Mâine voi

încerca să ascund plecarea dumneavoastră cât mai mult timp posibil şi, când o vor observa, veţi fi departe.

— De acord, zise ea surâzând. Şi te asigur că nu voi avea deloc scrupule să iau cea mai bună maşină şi cele mai bune provizii. Am meritat-o şi sunt mulţumită, ah! da! de a păgubi banda asta de mici haimanale care şi-au pus în gând să mă lichideze după tot ce am făcut pentru ei.

El făcu un pas spre ea.

— Nu sunteţi prea indulgentă, Bunico, nu sunt răi, dar…

Ea îl întrerupse cu brutalitate:

— Starea lor sufletească nu mă interesează. E foarte posibil să revin cu întăriri pentru ca să le-o spun. Şi afirm că au dreptate că vor să mă omoare. Vor regreta că nu au făcut-o. Nu din răzbunare. Nu-mi pasă de asta, ci pentru că îmi place la Cele Două Turnuri, e o fermă frumoasă şi nu am chef să rabd de foame şi de frig la iarnă.

Cum el rămânea tăcut, ea reluă cu un surâs cald:

— Dar dumneata, dar dumneata, de ce m-ai prevenit? De ce îmi propui să mă ajuţi?

El îşi trecu o mână pe frunte, o privi, total descumpănit.

— Bacă aş şti, murmură el, dacă aş şti…

Ea ajunsese la uşă şi era cu spatele spre tânăr, cu mâna pe clanţă.

— Eric, zise vocea de contralto, Eric, pleacă cu mine.

Când intră în camera Bunicii, Eric repetă că va merge să scoată maşina, că va reveni pe jos, că o va ajuta să încarce proviziile, că…

— Închide odată uşa aia, zise ea.

El o ascultă, se sprijini cu umerii de uşă, privind-o, contemplând-o, simţind că înnebuneşte, pentru că îi recunoscuse vocea.

Ea râse şi el îi recunoscu râsul.

— Ei bine, strigă ea, voiai să-mi vezi ochii, îi vezi.

Da, îi vedea. Nişte ochi minunaţi, albaştri ca un cer de vară şi-i vedea buzele roz, tenul luminos, şi era frumoasă şi tânără să nu-ţi vină să crezi.

El zise „De ce?” El zise „Cum?” Şi, din nou, ea râse şi din nou el îi recunoscu râsul.

— De ce? Păi, pentru că o femeie în vârstă, pe drumuri, are

mai multe şanse de a se descurca decât una tânără. Şi pentru că, în privinţa bucătăriei şi a folosirii resurselor în general, ştiam tot atâta cât o bătrână. Dar dacă aş fi spus-o, nimeni nu m-ar fi crezut. Nu am decât douăzeci de ani.

El repetă după ea.

— Numai douăzeci de ani, numai douăzeci de ani.

— Da, ca tine, ca voi toţi. Numai că acum e prea târziu să le-o spun. Ei nu m-ar accepta. Nu, după tot ce s-a întâmplat, după ce au hotărât să mă omoare. Bocceaua mea e gata.

El stătea cu spatele la uşă, zicând, repetând că era imposibil, imposibil, imposibil.

— Şi de ce? zise ea cu nerăbdare. E mai uşor să te îmbătrâneşti decât să te întinereşti. Ridurile mele erau o plastomască. Acelaşi lucru pentru mâini. Aveam o soră actriţă, ea mi-a dat toate astea. Dar mă bucur că am scăpat de ele, pentru că, deşi sunt analergice, aerisite şi toate celelalte, te simţi totuşi mai bine fără ele şi mă bucur că mă vezi aşa.

— Mânecile lungi, ochelarii, de asta erau?

— Bineînţeles. Ochii nu puteam să mi-i arăt. Dar acum tu îi vezi.

El încuviinţă, gâtuit de emoţie. Ea se ocupa de bagajul ei şi el avu timp să observe lenjeria de dantelă. Ea mai puse peruca ei albă, ochelarii ei coloraţi şi o cutiuţă plată, zicând că aceea era plastomasca şi i-ar mai putea servi.

— Le vei spune la revedere din partea mea, spuse ea încet. Pentru că, nu-i aşa, te vei întoarce pe jos, după ce-mi scoţi maşina. Le vei cere scuze din partea mea pentru că i-am lipsit de mica lor sărbătoare. Nu numai unul, şi mai ales una, s-ar fi bucurat foarte mult la gândul că-mi taie gâtul şi că-mi aruncă bătrâna carcasă în prăpastie. Săracii, va trebui să găsească altceva. Şi le vei mulţumi pentru şuncă, pentru borcanele cu ciuperci, pentru pâine, pentru conservele de carne, păturile de lână şi armele pe care le voi lua.

— Ascultă, zise el cu reţinere. Nu încerci să înţelegi. Dacă nu ai fi jucat rolul ăsta, dacă ai fi fost una dintre noi, ai fi făcut la fel. Ai fi ca noi, şi una dintre cele mai puţin tandre.

Ea făcu un gest de nepăsare.

— De bună seamă. Tu ai avut întotdeauna prostul obicei de a-ţi face probleme şi de a vrea să cunoşti stările sufleteşti ale celorlalţi, încât mă întreb cum de ai putut supravieţui. Dar eu nu

sunt aşa. Nu, cu nu sunt indulgentă, continuă ea, legându-şi bocceaua. Nu, eu nu mă pun în locul altuia. Niciodată. Nu, de la Marea Distrugere. N u, de când jefuitorii m-au alungat afară din casă. Aceia nu s-au întrebat ce gândeam eu despre ei. Şi aveau dreptate. A-i înţelege pe ceilalţi e un lux pe care nu ţi-l poţi plăti. Eu nu mi-l permit. Vino. O să încărcăm maşina asta. Apropo, mă cheamă Isabelle.

Ea îi oferi atunci un surâs minunat şi el o urmă fără să spună un cuvânt.

La Cele Două Turnuri, a doua zi dimineaţa, primii sculaţi se mirară că nu au găsit-o pe bătrână ca de obicei la cratiţele ei.

Nu înţeleseră decât mai târziu şi observară în acelaşi timp că şi Eric dispăruse.

De data asta, nimeni n-a mai râs, mai ales când au văzut că maşina cea mai bună, cele mai bune provizii şi cele mai bune arme lipseau.

Cum erau inteligenţi şi voiau să supravieţuiască, începură să fortifice ferma.

Traducere de CRISTINA TĂNASE

CHRISTINE RENARD

Decedată în 1979. Christine Renard a lăsat zeci de nuvele, precum şi câteva romane şi culegeri care se împart în egală măsură între SF şi fantastic. Şi-a făcut o intrare postumă, dar remarcabilă în „Présence du futur”, una din cele mai bune colecţii din Franţa, cu À la croisée des paralèles.

În cazul Christinei Renard trebuie să nu băgăm de seamă aparențele: grija faţă de personaje, rigoarea narativă şi simţul finalului nu pot ascunde reflecţia umanistă mai profundă. După Michel Jeury, „eroii Christinei Renard fac faţă cu greu, căci nu ştiu cum. Şi dacă reuşesc, provizoriu, este poate din întâmplare şi pleacă, puţin mai departe, cu îndoielile şi ignoranţa lor”. Chiar şi excepţiile, cum ar fi Isabelle din Nici tinereţea nu-i veşnică (excepţie derizorie), confirmă regula.

Da, într-adevăr, „povestirile Christinei Renard seamănă cu viaţa, nebuneşte şi în disperare”!

CARNIVORUL CU UN PICIOR

RAYMOND MILÉSI

Editura ORBITALĂ Departamentul
Culoarul Delta, 73 Recepţie – Expediere
Sectorul Vigor F/REA
V/Ref:
N/Ref: ZQD/3012 B
(de rechemat/mulţumesc) Vigor pe REA, 7 oct. 2011

Stimate Domn,

Prin prezenta confirmăm primirea micro-manuscrisului dumneavoastră, intitulat „Paloarea Pământului”.

Numărul său de înregistrare este: M 232/014.

Bineînţeles, ne-am grăbit să-l prezentăm comitetului nostru de vizionare şi vă vom indica, într-un interval de şase până la opt luni, urmarea pe care intenţionăm să i-o dăm. Acest răgaz este strict necesar datorită numărului mare de micro-manuscrise pe care le primim.

Vă rugăm să acceptaţi, Domnule, cele mai sincere sentimente planetare din partea noastră.

pentru Direcţia necomercială,
Ataşata Departamentului de lectură,
Golba d’Asturie

Sammy dElrinio
Pătratul Bulelor Mov, 12
Culoarul de Consum
Compartimentul CB 26 – FRANŢA NORD-EST
V/Ref: ZQD/3012 FNE, 19 nov. 2012
către Editura ORBITALĂ

Stimată Doamnă Ataşată a Departamentului de lectură,

Am onoarea a vă adresa aceste câteva rânduri privind micro-manuscrisul meu Paloarea Pământului, roman speculativ cu tendinţă oarecum literară, pe care am avut plăcerea să vi-l expediez spre lectură acum aproximativ un an.

Confirmarea dumneavoastră de primire, la vremea aceea, vorbea de un răgaz necesar răspunsului de „şase până la opt luni”, de aceea îmi permit astăzi să vă întreb, cu toată modestia, dacă ar fi posibil să-mi trimiteţi concluziile comitetului

dumneavoastră de vizionare.

În speranţa unui răspuns în această problemă, vă rog să primiţi, stimată Doamnă, garanţia sentimentelor mele cele mai cordial planetare.

Sammy dElrinio

Editura ORBITALĂ Departamentul
Culoarul Delta, 73 Recepţie – Expediere
Sectorul Vigor F/REA
V/Ref: mesajul din 19 nov. 2012
N/Ref: ZQD/0097 E
(de rechemat/mulţumesc) Vigor pe REA, 20 nov. 2012

Stimate Domn,

Cu regret vă înapoiem, prin curier special, micro-manuscrisul intitulat Paloarea Pământului, pe care ni l-aţi trimis. Comitetul nostru de vizionare nu a considerat că e cazul să ne recomande programarea lui.

Această lucrare, care prezintă, de altfel, numeroase calităţi, nu se încadrează, din nefericire, în sfera actuală a preocupărilor noastre editoriale.

Vă rugăm să acceptaţi, stimate Domn, cele mai sincere sentimente planetare din partea noastră.

pentru Direcţia necomercială,
Ataşata Departamentului de lectură,
Golba d'Asturie

Sammy dElrinio
Pătratul Bulelor Mov, 12
Culoarul de Consum
Compartimentul CB 26 – FRANŢA NORD-EST

FNE, 23 ian. 2013

Doamnei Golba d'Asturie, Ataşata Departamentului de lectură
Editura ORBITALĂ

Stimată Doamnă,

Îmi permit să vă trimit micro-manuscrisul unui roman intitulat Carnivorul cu un picior, care zugrăveşte înaintarea lentă a unui grup uman în căutarea răbdătoare a propriei identităţi, în ultimii ani ai secolului trecut. Paralel, încerc să arunc o privire critică asupra societăţii contemporane, pe de o parte analizând cauzele profunde ale mutaţiilor sale interne, pe de altă parte utilizând

procedeul „proiecţiei înainte”, cu ajutorul unui stil câteodată jurnalistic.

Nu ignor nici greutăţile pe care le cunoaşte publicarea în general, în această perioadă de recesiune, nici amploarea sarcinii dumneavoastră, de aceea vă adresez anticipat mulţumirile mele cele mai vii pentru munca de lectură şi vizionare de care aţi acceptat să vă ocupaţi, oricare ar fi, bineînţeles, decizia dumneavoastră finală.

Primiţi, vă rog, stimată Doamnă, expresia sentimentelor mele cele mai planetare.

Sammy dElrinio

....

Editura ORBITALĂ Departamentul
Culoarul Delta, 73 Recepţie – Expediere
Sectorul Vigor F/REA
V/Ref:
N/Ref: ZQD/1084 Y
(de rechemat/mulţumesc) Vigor pe REA, 24 ian. 2013

Stimate Domn,

Prin prezenta confirmăm primirea micro-manuscrisului dumneavoastră intitulat Carnivorul cu un picior.

Numărul său de înregistrare este: B 294/701.

Bineînţeles, ne-am grăbit să-l prezentăm comitetului nostru de vizionare şi vă vom indica, într-un interval de opt până la zece luni, urmarea pe care intenţionăm să i-o dăm. Acest răgaz este strict necesar datorită numărului din ce în ce mai mare de micro-manuscrise pe care le primim.

Vă rugăm să primiţi, stimate Domn, sentimentele noastre cele mai planetare.

pentru Direcţia necomercială,
Ataşata Departamentului de lectură,
Golba d’Asturie

BANDA EXPRES 16 APR. 2013
PROV. SHAKESPEARE III
EDITURA ORBITALĂ DELTA VIGOR F REA
SERVICIUL PROGRAMARE
REF. ÎNREGISTRARE B 294/701
CORESPONDENT SAMMY DELRINIO
GARANŢIE PENTRU POSIBILITATE DE REDACTARE – REMANIERI

NECESARE CA URMARE A LIMITĂRILOR HOTĂRÂTE ANTERIOR – INTERVENŢIA FACTORILOR COMERCIALI PREDOMINANŢI – PROPUNERE PENTRU O NOUĂ FORMULARE CONFORMĂ CU CRITERIILE IMPUSE – COORDONATE LA DISPOZIŢIE – A SE CONTACTA DIRECŢIA NECOMERCIALĂ – MULŢUMESC…

Sammy dElrinio
Pătratul Bulelor Mov, 12
Culoarul de Consum
Compartimentul CB 26 – FRANŢA NORD-EST V/Ref: BE din 16 apr. 2013 FNE, 16 apr. 2013 Doamnei Golba d'Asturie, Ataşata Departamentului de lectură

Editura ORBITALĂ

Stimată Doamnă,

Tocmai am primit o Bandă Expres care mă lasă puţin nedumerit. S-ar părea (deoarece referinţa semnalată e identică) că e vorba de micro-manuscrisul meu Carnivorul cu un picior.

Înţeleg că ar fi necesare unele remanieri. Mi se cere, de altfel, la sfârşitul benzii, să contactez „Direcţia necomercială" unde anumite „coordonate" ar fi la dispoziţia mea.

Aţi avea amabilitatea să-mi daţi unele precizări cu privire la acest subiect?

Oricum, sunt fericit că romanul meu a reţinut, în sfârşit, atenţia unui editor, chiar dacă îmi este recomandată o oarecare reformulare.

În privinţa acestui ultim punct, sunt gata să refac unele pasaje dacă lucrul acesta este de dorit, când voi şti mai multe despre cerinţele dumneavoastră. Îmi dau foarte bine seama că mai am de făcut progrese în domeniul scrisului.

Primiţi garanţia sentimentelor mele cele mai planetare.

Sammy dElrinio

……………………………………………………………………

Editura ORBITALĂ Departamentul
Culoarul Delta, 73 Recepţie – Expediere
Sectorul Vigor F/REA V/Ref: mesaj din 16 apr. 2013 N/Ref: ZBH/0210 Y
(de rechemat/mulţumesc) Vigor pe REA, 20 apr. 2013

Stimate Domnule dElrinio,

Aş dori mai întâi să vă felicit pentru calitatea micro-manuscrisului dumneavoastră. Am remarcat, deja, cu ocazia

lucrării trimise de dumneavoastră anterior (Paloarea Pământului), toate bogăţiile embrionare care îşi găsesc aici confirmarea. Posedaţi, lucru evident, un adevărat talent narativ, aflat în serviciul unei imaginaţii creative. Ne propunem să vă ajutăm să le dezvoltaţi.

Comitetul nostru de vizionare a recomandat, după expertiză, programarea Carnivorului cu un picior pentru eventualul „aviz" al lui SHAKESPEARE III, ordinatorul nostru sfătuitor. Acesta din urmă a dat un verdict favorabil, sub rezerva unor modificări benefice. Concluziile lui SHAKESPEARE III sunt în general urmărite de către serviciile noastre, care au astfel garanţia, graţie datelor introduse prealabil în a sa Evaluare/Tratare de Texte, de a propune publicului un produs/lectură care să corespundă cât mai exact cererii observate.

Mai precis, ordinatorul a acceptat fără problemă linia narativă a romanului dumneavoastră, exprimând o părere ceva mai puţin pozitivă asupra a două sau trei puncte, precizate în anexă.

Suntem convinşi că veţi ajunge uşor să vă acomodaţi cu acestea şi să ne trimiteţi o versiune definitivă, în stare să ne aducă satisfacţie reciprocă.

În aşteptare, vă rog să primiţi, stimate Domnule dElrinio, sentimentele noastre cele mai planetare.

pentru Direcţia necomercială,
Ataşata Departamentului de lectură,
Golba d'Asturie

Anexă la mesajul de referinţă ZBH/0210 Y. Pentru informare personală şi decizie.

SHAKESPEARE III REF. B 294/701 ELEMENTE NECONFORME

INDICAŢII PENTRU REFORMULARE DUPĂ PROGRAM PERSONAJE

ESTELLE DEJANIS / SEXUALITATE DEBORDANTĂ / A SE TEMPERA EXCESUL DE CUVINTE ŞI GESTURI / ÎN SPECIAL FILELE 37–112–127–132–215–217–299–240....................

HAMILCAR ZERNOD / PARTENER AL PERSONAJULUI PRECEDENT CU EXCEPŢIA EXPERIENŢELOR ÎN GRUP / A SE SUPRIMA TENDINȚELE MASOCHISTE/A SE LIMITA POZIȚIILE ALESE PENTRU ACTUL SEXUAL / ÎN SPECIAL FILELE 37–112–127–132–215–217–229–240. MAI MULTĂ EXPERIENŢĂ SOLITARĂ FILA 262 / OPINII EXCESIVE ÎN LEGĂTURĂ CU CEI DE LA PUTERE / SFĂTUIM A SE

PRELUNGI MAI DEGRABĂ REVERIA OSTILĂ EXPERIENŢEI SOCIALISTE DE LA SFÂRŞITUL

SECOLULUI ĂL XX-LEA

PARTICIPANŢII LA REVOLTA HORNOD PLOCHT / CASIMIR HENE / DELPHINE SORIANO / A SE EVITA CUVINTELE NECUVIINCIOASE FILELE DE LA 72–89 LA 97–103 ŞI PARTICIPAREA LA ACTUL SEXUAL ÎN GRUP FILELE 127 LA 132 / CONSIDERAŢII ATEE INUTILE ÎNAINTĂRII NARAŢIUNII FILELE 150–151

EXPRIMARĂ

A SE REFORMULA ENUNŢAREA GENERALĂ / CU EXCEPŢIA INTRODUCERII ȘI A CAPITOLELOR 3–4–5–8 / A SE EVITA FOLOSIREA DE CUVINTE NOI (V. NORMELE DE VOCABULAR) / A SE LIMITA ALEGEREA TERMINOLOGIEI LA LEXICUL ALDEMAR 3E / LAROUSSE 19E / HIARD 2E / A SE LIMITA EXPERIENŢELE LITERARE CU FLASH BACK / A SE TERMINA FRAZELE TRUNCHIATE / RECURS LA POEZIA LIBERĂ PROSCRIS CAPITOLUL 9 / A SE EVITA SCRIEREA VERTICALĂ ŞI PROCEDEUL ASOCIERII PSIHANALITICE A IDEILOR CAPITOLULUI 12 / A SE EXPLICA SITUAŢIA INIŢIALĂ ÎNAINTE DE ÎNCEPEREA ACŢIUNII / NU DUPĂ.

ELEMENTE NARATIVE

ACCEPTATE CU EXCEPŢIA ANALIZEI RĂZBOIULUI CIVIL 2004 FRANŢA NORDEST NECONFORMĂ / A SE

VEDEA INDICAŢIILE OFICIALE / INSERŢIA OPINIEI ŞI A EVENIMENTELOR FICTIVE RISCĂ SĂ JENEZE CITITORII ÎN PROPORŢIE DE 37 ȘI SĂ LIMITEZE VÂNZĂRILE / A SE ELIMINA DESCRIEREA ALEGERILOR DIN 2005 NECORESPUNZĂTOARE.

CALIBRARE

A SE SUPRIMA 23 700 SEMNE (±3 000 SEMNE) / FĂRĂ INTERES PENTRU CITITORUL MEDIU / A NU SE DEPĂŞI TOLERANTA MAXIMĂ / MULŢUMESC.

Sammy dElrinio
Pătratul Bulelor Mov, 12
Culoarul de Consum
Compartimentul CB 26 – FRANŢA NORD-EST
V/Ref: ZBH/0210 Y   FNE, 22 apr. 2013
Doamnei Golba d’Asturie,
Ataşata Departamentului de lectură
Editura ORBITALĂ

Stimată Doamnă,

Vă mulţumesc pentru scrisoarea dumneavoastră explicativă din 20 aprilie. Am luat notă de ea, ca şi de Anexă.

Am studiat cu atenţie propunerile dumneavoastră, am cercetat problema în toate sensurile şi am ajuns întotdeauna la aceeaşi concluzie: e practic imposibil!

Nu să mă supun exigenţelor formulate de bravul dumneavoastră dobitoc de ordinator. Dimpotrivă, e foarte posibil: mi-ar ajunge să-mi consacru acestei munci câteva luni. Dar nu văd deloc cum să împac aceste modificări cu proiectul meu iniţial! Ce ar ieşi ar fi un nou roman drăguţ şi lipsit de asperităţi, dar fără mare legătură cu precedentul, veţi fi de acord. Schimbând într-atât forma, se schimbă implicit şi ideea! După câte ştiu, amândouă sunt legate una de alta!

Iau această decizie fără nicio plăcere, o, nu! credeţi-o, dar prefer să retrag cererea mea privind Carnivorul cu un picior.

În schimb, termin în momentul de faţă un nou roman care ar trebui să se numească Citadela hipermetropă şi, cum stilul său mi se pare tocmai dintre cele mai clasice, ar putea poate să vă convină. Aţi îngădui să vă trimit un exemplar îndată ce va fi terminat?

În speranţa că veţi accepta, vă rog, stimată Doamnă, să primiţi expresia sentimentelor mele puternic planetare.

Sammy dElrinio

Editura ORBITALĂ

SERVICIUL COMERCIAL – PRIORITATE Comunicat intern 29 apr.2013

Către Serviciul de Lectură / Direcţia necomercială

Stimată Doamnă d'Asturie, Ataşată a Departamentului de lectură,

Ca urmare a publicării şi analizei cifrelor de vânzare pe primul trimestru 2013, s-ar părea că introducerea a trei sau patru noi semnături în colecţia dumneavoastră se arată a fi de dorit. Comunicare pentru a fi pusă în aplicare.

A se supune propunerea în termen de trei săptămâni pe cale ierarhică.

DESTINATAR: 1 Direcţia serviciu necomercial
2 Biroul de studii şi sondaje
3 Direcţia programare SHAKESPEARE III

4 Serviciul întreţinere SHAKESPEARE III
5 Serviciul Lectură / Vizionare
6 x Interesată

pentru Direcţia Comercială,
Adjunct contabil,
John F. MULLIGAN

Editura ORBITALĂ Departamentul
Culoarul Delta, 73 Recepţie – Expediere
Sectorul Vigor F/REA V/Ref: mesajul din 22 apr. 2013 N/Ref: CTT/2401 H
(de rechemat/mulţumesc) Vigor pe REA, 30 apr. 2013

Dragă prietene,

Regretăm profund hotărârea de a vă retrage micro-manuscrisul Carnivorul cu un picior, pe care ne-ar fi făcut plăcere să-l publicăm, respectând, e de la sine înţeles, alegerea dumneavoastră în materie.

Pentru moment, abundenţa de lecturi/vizionări care ne sunt încredinţate ne determină să nu dorim să primim micro-manuscrise suplimentare. Vă rugăm să ne credeţi că suntem dezolaţi că trebuie să emitem acest aviz, dar circumstanţele ne constrâng realmente la aceasta.

În schimb, îmi permit să subliniez încă o dată toate calităţile de exprimare pe care am avut plăcerea să le constatăm la lectura materialului dumneavoastră. În această privinţă, aţi putut observa că, bazându-se pe datele ce îi sunt furnizate, ordinatorul nostru reacţionează întotdeauna foarte favorabil la scenele pur narative, arătându-se mai puţin entuziast în faţa pasajelor, să spunem, de studii sociologice sau de căutări formate şi chiar avangardiste. Să precizăm că SHAKESPEARE III, pe lângă funcţia sa de evaluare, pur critică, este de asemenea programat pentru a rescrie el însuşi la cerere capitolele al căror stil e fie imperfect, fie cu un aspect neconform aşteptărilor publicului.

În atare situaţie, şi întrucât chiar dumneavoastră subliniaţi dificultăţile unui astfel de lucru, veţi accepta oare să-l lăsaţi pe SHAKESPEARE III să se ocupe de modificările dorite? Acestea, în cazul în care sunteţi de acord, ar putea fi realizate pe loc (câştig de timp pentru toată lumea) şi trimise dumneavoastră pe Bandă Expres, prin poştă, iar versiunea definitivă a romanului înainte

de publicare ar depinde de aprobarea dumneavoastră sub forma unui „bun de tipar”.

Vă atrag atenţia asupra faptului că, dacă în realitate această eventuală formă renovată nu mai corespunde exact proiectului dumneavoastră original, ea vă va asigura, datorită drepturilor de autor, venituri infinit superioare faţă de ce aţi fi putut spera înainte, graţie grijii lui de a respecta cât mai exact dorinţele clientului. La fel, veţi dobândi o notorietate mult mai mare, ceea ce nu poate decât să favorizeze cariera dumneavoastră ulterioară.

În cazul în care intenţionaţi să continuaţi colaborarea cu noi, alătur scrisorii mele o schemă literară ce indică direcţiile de lucru pe care sperăm să le vedem urmate de autorii noştri, în perioada actuală, ca şi domeniile a căror explorare ne pare de un interes mai mic.

În aşteptarea răspunsului dumneavoastră, vă rog să acceptaţi, dragă prietene, sentimentele mele cele mai planetare faţă de dumneavoastră.

Cu toate încurajările mele personale,

pentru Direcţia necomercială,
Ataşata Departamentului de lectură,
Golba d’Asturie

P.J.: O schemă literară – Anii 2012–2013
Editura ORBITALĂ
SCHEMĂ LITERARĂ – INDICAŢII DE SCRIERE

Observaţie: Aceste sfaturi diverse sunt susceptibile de a suferi unele modificări punctuale, datorate evenimentelor exterioare. Nu ezitaţi a ne consulta direct (Biroul de Studii şi Sondaje / Direcţia necomercială).

Opţiuni favorizate:

— *A se păstra UN personaj principal, prezent de la un capăt la altul. Personajul „simpatic” este votat prin plebiscit. Se preferă personajul confruntat cu dificultăţi mari şi foarte mari, şi care sfârşeşte prin a le învinge. În caz contrar (eşec / moarte / decădere / etc.), a se doza un paliativ pentru a evita orice sentiment de insatisfacţie finală. Identitate / Naţionalitate: de ales din ţara de vânzare originală (a ne consulta), cu posibilitate de a modifica în funcţie de traduceri.*

— *Prezenţă dorită a UNUIA sau a DOUĂ personaje „asociate”*

primului (prieten, anturaj, duşman etc.). Cel mai bine e să se păstreze o structură de pereche BĂRBAT / FEMEIE.

— Ca regulă generală, în privinţa personajelor principale cu care cititorul ajunge să se identifice, este indicat să fie păstrate normele constatate. Din punct de vedere fizic, bărbatul va avea vreo zece centimetri mai mult decât femeia. A se insista asupra trăsăturilor tipic virile pe de o parte, feminine pe de alta. Reproduceri (desene / holografii) stau la dispoziţie: a se aduce, pe ici-pe colo, uşoare modificări. Alegerea caracterelor este relativ liberă, cu condiţia ca ele să fie bine realizate şi uşor de recunoscut de către cititor, care trebuie să fie scutit de orice efort obositor (de exemplu, „a caracteriza " fiecare individ prin câteva elemente de limbaj reluate mai des.) Cât despre vârstă, să se prefere perioada primei maturităţi, în jurul a treizeci de ani. Să fie respectată celula familială tip: un cuplu cu bună educaţie şi doi copii (un băiat, o fată, ea putând fi cea mai mare).

— Copiii şi bătrânii, în afară de excepţii (a ne consulta), vor păstra un rol secundar şi nu vor interveni, pe cât posibil, decât episodic, ca elemente de situaţie.

— Locurile. Se constată o întoarcere netă a dorinţei de evadare. Dacă prezenţa elementelor familiare este indispensabilă (cadru de viaţă obişnuit) şi favorizează abordarea textului de către client, este de asemenea important să se introducă, în număr suficient, elemente de decor exotic. A se da iluzia realităţii, totuşi fără a se „forţa" prea mult.

— Mediul uman ales va putea fi foarte divers, eliminându-se totuşi exagerarea, într-un sens ca şi în celălalt (sunt proscrise astfel: mizerie sau bogăţie excesivă). Încă o dată, idealul se situează într-o medie decentă: clasă relativ înstărită, astfel încât să fie eliminate problemele băneşti, puţin stimulatoare. Această remarcă priveşte evident numai personajele principale.

— Personajelor secundare, necesare intrigii, li se vor putea atribui unele tare fizice sau morale şi pot să se afle deci în afara normelor, în limitele bunei cuviinţe (să fi recurs astfel, în limitele rezonabile, la furt, omor, trădare etc.). A se feri de noţiunea de pedeapsă finală.

Opţiuni de evitat:

— Violenţa dincolo de un anumit punct. Descrierea unor scene va putea fi avantajos înlocuită prin povestirea succintă a

unui martor.

— Scenele erotice dincolo de necesar, homosexualitatea şi, în general, orice deviaţie abuzivă de ordin sexual. Perechile vor sta de preferinţă într-un pat. Descrierii îngăduitoare să i se prefere sugestia. Pentru aceste două puncte din urmă, a se respecta Legea din 24 ianuarie 2002 relativ la limitarea violenţei şi a pornografiei în literatură.

— Un glosar al cuvintelor şi al expresiilor de evitat este disponibil la cerere (cu sinonimele preconizate).

— Referinţele explicite la Guvern, la Miniştri şi, ca regulă generală, la rolul Administraţiei şi al Puterii în funcţie, în afara constatărilor oficiale. A se face referiri la discursurile semestriale ale Preşedintelui şi la comunicatele date periodic în presă şi în mediile de comunicare, care indică în modul cel mai clar tendinţele precum şi terminologia ce trebuie favorizată.

Stil:

— A se respecta lungimea medie cerută. Pentru colecţia în discuţie, această lungime este de 380 000–420 000 DE SEMNE:

— A se scrie la persoana întâi sau a treia singular: a se opta pentru o persoană care nu va fi schimbată pe parcursul povestirii.

— A se evita cu orice preţ digresiunile de ordin personal şi consideraţiile marginale. A nu se întrerupe continuitatea acţiunii.

— A se veghea să nu se ajungă la o cădere. „A se rezolva“ înainte de sfârşit toate problemele „puse” în timpul povestirii. A nu-l lăsa pe cititor cu o întrebare fără răspuns. A nu se propune (sau a nu lăsa să se subînţeleagă) mai multe interpretări ale aceluiaşi fapt.

— Alo! Centrala Rotii Orbitale?…

— Aici Centrala REA, da. Cu cine doriţi?

— Vigor F, Culoar Delta, 73, Editura ORBITALĂ.

— Editura ORBITALĂ, aveţi legătura…

— ’Alo! Editura ORBITALĂ?

— Aici Editura ORBITALĂ, Bună ziua! Ce serviciu doriţi?

— Hm… Cred că Direcţia necomercială… Doamna Golba d’Asturie…

— Mmh… Direcţia necomercială, spuneţi? Asta-i chiar în spate! Aşteptaţi puţin…

....

— ...Spuneţi! Aveţi un Departament precis cu care să luaţi legătura? pentru că acolo…

— Ei bine… Direcţia necomercială, ataşata Departamentului de lectură, eu nu ştiu… Ah, ba da: Departamentul Primire – Distribuire. Vă convine?…

— Perfect! Departamentul Primire – Distribuire. Îl aveţi…

....

— Departamentul Primire – Distribuire. Bună ziua! Cu cine doriţi?

— Bună ziua… Aş dori să vorbesc cu Doamna Golba d'Asturie, Ataşata Departamentului de lectură…

— N-o ştiu… La ce serviciu?

— Păi… Cred că la Direcţia necomercială…

— Necomercială? A, da, da, înţeleg. Rămâneţi la aparat!

....

— Da, alo?

— Doamna Golba d'Asturie?

— Da, eu sunt. Despre ce este vorba?

— Ei bine, aici e Sammy dElrinio… Noi am schimbat mai multe mesaje în ultima vreme. Ei… Spuneaţi printre altele că…

— O, îmi amintesc perfect! Bună ziua, dragă prietene! Ce e? Ce nu merge?

— Bună ziua. Nu tocmai… Vreau să spun: înţeleg bine tot ce mi-ați scris, dar… Tocmai despre asta…

— Da?…

— Pe scurt, dacă am înţeles bine, dumneavoastră îmi propuneţi, în mare, să semnez un roman din care o bună parte a fost redactată de un ordinator? Aşa e?

— Ah! Privit din acest punct de vedere, da! Dar va fi după directivele iniţiale: o remaniere în funcţie de criteriile noastre pre-integrate…

— Bun. Dar care e interesul, de fapt? Câştigaţi timp? Sau e pentru că v-am spus că nu vreau să mă ocup de asta?…

— Pentru că, da, astfel se câştigă timp, evident. Dar, de asemenea, trebuie să precizăm, avem siguranţa că e o lucrare scrisă conform gusturilor clienţilor. Să spunem că, în acelaşi timp, respectăm gustul publicului şi să dăm dovada de realism! După primul – şi cu totul normal – veţi avea surpriza, veţi vedea că această formă de colaborare poate să se dovedească infinit

mai stimulatoare şi, cine ştie, să vă deschidă orizonturi noi!

— Dar dumneavoastră sunteţi la Direcţia „necomercială”?

— Da.

— Atunci care este motivul „necomercial“ pentru care ţineţi atât de mult ca autorii dumneavoastră să se bazeze pe gusturile publicului?

— …E o formă de respect!

— Ah… Şi dacă refuz, al meu…

— Nicio problemă. Vă vom înapoia micro-manuscrisul. Dumneavoastră decideţi, stimate Domn! Aveţi şi alte edituri în vedere?

— Păi… Adică, pentru viitorul apropiat, nu tocmai… Luasem legătura cu câteva mai înainte… Îmi rămânea mai ales să văd editura REA. Pe dumneavoastră, Cosmica şi pe celelalte…

— Da… Înţeleg foarte bine… Şi ştiu bine cât de neplăcute sunt aceste căutări, domnule dElrinio. De aceea, de altfel, m-am angajat să vă fac această propunere. Sincer, este foarte avantajos pentru dumneavoastră. Foarte avantajos! E un noroc, credeţi-mă! Şi cine riscă să nu fie publicat atât de repede!… Acceptaţi doar acest principiu – ca mulţi dintre confraţii dumneavoastră – şi este poate începutul reuşitei! Vă imaginaţi *succesul,* Domnule dElrinio?

— Ei bine… reuşita, nu am nimic împotriva ei în principiu! dar… nu astfel vedeam eu lucrurile… Eu… Mă gândeam să-mi scriu romanul şi, bun, eventual să refac ce trebuie să fie îmbunătăţit, de acord, asta o înţeleg foarte bine, dar exprimându-mă în întregime pe mine… Să-mi redau ideile, ce mai! Înţeleg perfect că trebuie respectat cititorul – şi nopţile petrecute la maşina de scris mă ajută mult, v-o jur! —, să ţii cont de gusturile sale într-o oarecare măsură, da, e un punct de vedere logic, dar dacă îi oferi până şi virgula la care se aşteaptă, atunci nu văd unde mai e creaţia! Prefer chiar să-i trimit o maşină de scris: aşa, da, ar fi mai interesant!

— O, dar noi nu ne gândim să-i oferim ce aşteaptă „cu virgule cu tot”, dragă Domnule! Romanele pe care le edităm abundă în situaţii neverosimile, în surprize dozate cu măiestrie, în elemente noi, şi asta, încă o dată, datorită imaginaţiei unor autori de talent care acceptă colaborarea cu SHAKESPEARE III! Inserăm foarte adesea programe noi, inspirate de creatori ca dumneavoastră, care posedă un spirit de invenţie fertil, fără ca,

pentru aceea, să refuze… progresul. Nu e deloc sfârşitul creaţiei, ci, cel mult, expresia ei modernă!

— Hm… Dacă înţeleg bine, de fapt nu de scriitori aveţi dumneavoastră nevoie, ci mai degrabă de scenarişti. De ouătoare bune, ce mai!

— Ar însemna că mergem cam departe! Să spunem că privilegiem anumite forme de scriere, pentru a răspunde cererii…

— Daa… Spuneţi în mesajul dumneavoastră că ordinatorul poate foarte bine rescrie anumite pasaje în locul meu…

— Da! E programat pentru punerea în formă a oricărei intrigi, a oricărui element narativ. E un instrument foarte perfecţionat. Aţi putea să vă serviţi de el dacă doriţi!

— Ajunge să-i dai un scenariu, personaje, situaţii oarecare, şi el vă debitează un capitol complet? Terminat?

— Bineînţeles! Cu datele multiple de care dispunem, SHAKESPEARE III poate chiar, dacă se prezintă ocazia, să programeze el însuşi elementele sale de bază şi…

— A, bun!! Dar atunci de ce nu i se cere direct să scrie un roman, dacă tot se pricepe?

— Dar, dragul meu Domn, această posibilitate există deja de multă vreme!… Totuşi, hm! introducerea unor elemente noi ni se pare necesară periodic şi… Vedeţi dumneavoastră, dacă aţi accepta să vă reconsideraţi atitudinea, aţi putea să ne fiţi de un ajutor preţios… şi, de asemenea, în ce vă priveşte pe dumneavoastră, să găsiţi în această nouă formă de lucru o cale deosebit de rodnică… Foarte RODNICĂ!…

— Foarte rodnică… Da… Spuneţi-mi, există o Lege care să definească cu precizie limitele creaţiei literare pe ordinator, nu?

— Desigur! Bineînţeles! Noi o respectăm cu stricteţe!! De ce această întrebare? Toate romanele noastre sunt semnate şi oricine poate să-i întâlnească pe autorii noştri oricând!

— Nu mă îndoiesc… Bun, ei bine, eu…

— Ascultaţi, dragă prietene! Vă înţeleg surprinderea: dar dumneavoastră ignoraţi mai multe aspecte ale problemei. Ce aţi zice dacă v-aţi acorda câteva zile de reflecţie? Sunt convinsă că vă vor fi de o mare utilitate! În zilele următoare, voi face să vă parvină un extras din contractul pe care îl propunem autorilor noştri: veţi putea astfel judeca „pe viu“ dacă să intraţi sau nu, chiar pentru o încercare, în afacerea noastră. Cu toată

sinceritatea, aş dori din suflet să vă număr printre colaboratorii noştri, asta în interesul nostru comun. Ce ziceţi?

— Nimic deosebit.

— Atunci ne-am înţeles! Contez pe răspunsul dumneavoastră în cursul săptămânii. Pe curând, dragă prietene!

Editura ORBITALĂ Departamentul VÂNZĂRI
Culoarul Delta, 73 Sector Vigor F/REA
Domnului Sammy dElrinio
FRANŢA NORD-EST

MESAJ OPTIC SCRIS TEMPORAR
(Legea din 2 febr. 2001)
durata razei optice după deschidere:
22 minute
remanență: Ø

CARACTER CONFIDENŢIAL
EXTRAS din CONTRACTUL TIP AUTOR/
EDITOR / Informaţie personală

Opţiunea A

„Autorul va adresa Editorului înainte de... un scenariu ce nu va depăşi 5000 de semne. Eventualele recomandări suplimentare vor putea face obiectul unei comunicări particulare nedepăşind 1500 de semne.

Acest program-hrană, după garanţie pentru conformitate, va fi primit de SHAKESPEARE III care îi va da forma unui roman de minimum 380000 de semne şi de maximum 420000 de semne, repartizate într-un număr de capitole intitulate sau nu şi cuprinse între 12 şi 20 inclus, după indicaţiile preferenţiale, dar nu imperative ale autorului.

Intervenţia lui SHAKESPEARE III nu va fi cunoscută decât de Editor şi de Autor, care va fi declarat singur creator şi responsabil al operei. Nerespectarea acestei clauze de către una din cele două părţi ar atrage întreruperea imediată a prezentului contract.

Autorul va percepe, ca preţ al cedării dreptului de editare, un procent din preţul de vânzare al fiecărui exemplar al lucrării, calculat după cum urmează:

— 2% din primele 80000 exemplare vândute,

— 3% din următoarele 80000,

— 5% din cele ce depăşesc 160000 exemplare vândute.

La colaborarea următoare (v. Dreptul de preferinţă), se cuvine să se adauge acestor cifre 1% cu ocazia fiecărei noi lucrări puse în vânzare, cu un maximum de 10%.“

Opţiunea B

„Editorul va furniza la... ale lunii, începând cu... Autorului, originalul unui roman de 380000 de semne minimum şi 420000 de semne maximum, produs de SHAKESPEARE III.

Autorul se angajează să semneze acest roman şi să declare că l-a scris în totalitate.

Autorul va percepe, ca preţ al cedării dreptului de editare, un procent din preţul de vânzare al fiecărui exemplar al lucrării, calculat după cum urmează:

— 6% pentru primele 80000 de exemplare vândute,

— 8% pentru următoarele 80000,

— 10% pentru cele peste 160000 exemplare vândute.

În caz de colaborare următoare (v. Dreptul de preferinţă), se cuvine să se adauge acestor cifre 2% cu ocazia fiecărei noi lucrări puse în vânzare cu un maximum de 24%.“

..

Comun Opţiunilor A şi B

„Autorul se angajează să posede o perfectă stăpânire a operelor semnate de el, încât să participe în deplină cunoştinţă, după acord mutual, la diferite acţiuni de promovare (dedicaţii, târguri de carte, emisiuni literare etc.), organizate de Editor.

Editorul se angajează să-i dea Autorului pentru lectură lucrarea cu prioritate şi să i-o comunice cu cel puţin... săptămâni înainte de prima sa publicare.”

..

Un exemplar al Contractului integral este la dispoziţia Autorilor, după semnătura de protocol de acord A sau B.

Sammy dElrinio
Pătratul Bulelor Mov, 12
Culoarul de Consum
Compartimentul CB 26 – FRANŢA NORD-EST

FNE, 7 mai, 2013

Doamnei Golba d’Asturie, Ataşata Departamentului de lectură
Editura ORBITALĂ

Stimată Doamnă,

Din celula mea terestră, consider eu, Pierrot visătorul, reflexul luminos al minunatei dumneavoastră staţii orbitale ca o rază de speranţă, la jumătatea drumului între Pământ şi Lună.

Uit că e vorba pur şi simplu doar de o oglindă şi că viaţa la bordul ei nu face decât să o repete pe a noastră, fie că greutatea este sau nu este aici artificială.

Al dumneavoastră „Extras de Contract”, adevărată bucată de antologie a cărei logică de nezdruncinat trebuie subliniată, s-a șters cu scrupulozitate la capătul a douăzeci şi două de minute, şi încă o dată bravo pentru precizia tehnică!

Odată primele semne trecute, când, trebuie s-o mărturisesc, dincolo de calmul meu legendar, aş fi strâns de gât bucuros orice fiinţă ce mi-ar fi ieşit în cale şi aş fi distrus cu lovituri de topor orice maşină ce amintea mai mult sau mai puţin de un ordinator, am revenit la o atitudine mai conformă cu ceea ce suntem în drept să aşteptăm de la demnitatea umană. Ha, ha!

Vă mulţumesc, deci, pentru că v-aţi îngrijit să-mi „hrăniţi” experienţa cu aceste elemente, la urma urmei, pasionante, care ar fi avut meritul de a-mi aminti o oarecare realitate a lumii contemporane. Câştigăm întotdeauna, mi-am zis, confruntându-ne cu semenii noştri. Cu nesemenii noştri, de asemenea. Dacă nu ar fi decât posibilitatea valorizatoare de a-ţi spune că, în fond şi în ciuda lipsurilor alarmante ale situaţiei tale bancare, de fapt nu e chiar aşa de rău, dacă te compari cu cei care jonglează (din „respect”, bineînţeles) cu masele şi pulsul lor.

Mulţumesc, de asemenea, cum mi-ați propus atât de amabil, că-mi veţi trimite micro-manuscrisul Carnivorul cu un picior: reproducerile costă mult. Acesta va continua să-şi trăiască buna sa viaţă neînsemnată de micro-manuscris, la dispoziţia editorilor. Călătoriile îndepărtează praful.

Cât despre celelalte, nu vă temeţi, mai ales, că voi întrebuinţa (observaţi clevetirile!) recentele mele informaţii confidenţiale şi biodegradabile (ce informaţii?) pentru a face din ele obiectul vreunui roman răzbunător şi defulatorie editat pe cheltuiala autorului. Nu-s nebun! Am deja destule greutăţi în a-mi prelungi rezervele financiare până la sfârşitul lunii şi în a-mi decupa un mic pătrat de azur cenuşiu! În fond, panaşul nu-mi sade prea bine. E un lux de care mă voi lipsi. Îmi voi urma, pur şi simplu, amărâtul meu drum literar deschizând ochii şi închizând gura. Ah! suverana putere a creatorului retras în turnul său de fildeş,

cu un sandvici cu caşcaval fără înlocuitor de unt şi cu tapetul care se dezlipeşte!

Totuşi, lectura uneia dintre revistele dumneavoastră (foarte frumoasă fotografie în relief pe copertă şi o publicaţie remarcabilă de la fila 1 la fila 138) mi-a inspirat începutul unui scenariu din cale-afară de ispititor, pe care vi-l prezint în continuare:

„Gaétan Delabarre este un doctor tânăr de treizeci şi unu de ani şi de un metru optzeci, căruia i se anunţă un viitor strălucit; el debarcă într-o bună dimineaţă (soare, parfum) din navă, de la clasa întâi, în insula Bagabatu, într-un costum albastru deschis de cea mai bună croială. O pramatie de doisprezece ani şi jumătate, cerşetor chior şi şchiop, în zdrenţe şi nici măcar spălat, îi fură geanta din piele de crocodil în care se găsea, printre altele, eşantionul unui vaccin contra leucemiei tropicale. Ajutat de fata Guvernatorului insulei, Lohanna Valparaiso, douăzeci şi cinci de ani, blondă, foarte drăguţă, un metru şaizeci şi şapte plus cinci centimetri de tocuri, un surâs capabil să facă să păcătuiască un sfânt, Gaétan se lansează în urmărirea hoţului său şi descoperă o sectă (în zdrenţe, peste şaizeci de ani, murdari, neraşi) de Martori ai Ultimei Zile, ostili limitării deceselor...”

Urmarea ar încăpea uşor în 5 000 de semne. Într-un mare elan altruist, îmi permit să vă ofer acest embrion de scenariu, a cărui originalitate o veţi remarca, în semn de cadou de adio.

Acestea fiind spuse, vă rog să credeţi, stimată Doamnă Ataşată, în asigurarea sentimentelor mele definitiv planetare.

Sammy dElrinio

P.S. Ce credeţi, când va răspunde SHAKESPEARE III în locul dumneavoastră?

Vigor / Réa, 8 mai

Către Editura COSMICĂ Marcel,

Dacă primeşti un micro de la un imbecil numit Sammy dElrinio, aruncă-l la coş! Trimite-l la alţii.

Sărutări.

Golba

P.S. Sâmbăta viitoare este un cocktail la editura Macinstrad, ne vedem?

Traducere de CRISTINA TĂNASE

RAYMOND MILÉSI

Născut în 1947, profesor de literatură, Raymond Milési s-a făcut cunoscut prin editarea, împreună cu Bernard Stéphan, a antologiei tematice anuale Mouvance (cu subtitlul „SF-ul şi puterea). Are la activ Marele premiu al SF-ului francez, precum şi două premii Rosny Aîné (unul din ele pentru Carnivorul cu un picior, povestire aflată în cuprinsul acestui volum); în plus – o critică unanim elogioasă. Majoritatea textelor selecţionate au fost, de altfel, reluate în diverse culegeri.

Raymond Milési a colaborat la „Fiction” cu o cronică dedicată SF-ului francez, L’image et la trame, rămasă până astăzi o imagine a travaliului critic. Neobosit, a organizat a 17-a convenţie naţională a SF-ului. De atunci a fost însărcinat cu urmărirea acestei manifestări anuale din partea biroului asociaţiei profesioniştilor SF-ului francez, l’Infini.

După ce a editat câteva nuvele în „Fiction” şi „Univers”, caracterizate prin împărţirea între un filon intimist şi povestirea umoristică (de pildă Carnivorul cu un picior), Milési a publicat Extra-Muros (la editura L’Aurore), o culegere a cărei nuvelă cu acelaşi titlu obţine Marele premiu al SF-ului francez în 1991. Primul său roman vede lumina tiparului în toamna anului 1991, în scria „Anticipation” a editurii Fleuve Noir.

VENIŢI ÎN PALATUL MEU…

JEAN-CLAUDE DUNYACH

— Când ai de gând să mori, Eric?

Câteva clipe, totul amuţeşte. „Punct ochit – punct lovit”, izbucneşte Delise bătând din palme. Ceilalţi invitaţi părăsesc mesele încărcate de băutură şi mâncare pentru a se strânge în jurul gazdei.

— Dacă înţeleg bine, asta e o provocare în toată regula, dragul meu Sorge.

— Nu, câtuşi de puţin. („Ba da, un duel, un duel!” exclamă două-trei tinere femei, dar, la încruntarea însoţitorilor, îşi înghit repede cuvintele.) Nu sunt nici şase săptămâni de când m-ai spintecat – artistic, recunosc – şi n-am mai avut ocazia să mă antrenez de-atunci.

— Ai la dispoziţie oricât timp doreşti, Sorge, apoi poţi veni să-ţi verifici reflexele. Îmi va face o deosebită plăcere să te ajut.

Îşi însoţeşte spusele cu un gest neglijent al mâinii spre galeria de trofee. Corpul îmbălsămat pe care Eric îl expusese la locul de onoare este chiar cel al precedentei sale reîncarnări. Lovitura mortală îi tăiase o rană adâncă de-a lungul abdomenului. Eric, cu un atât de personal simţ al umorului, desfăcuse plaga şi îi fixase buzele în cleme de aur, că un autopsier conştiincios care ar prepara cadavrul unui client de marcă.

Simţindu-şi sufletul dezbrăcat, Sorge îşi priveşte măruntaiele expuse atât de indecent. Roşeşte, iar mâna i se crispează. Cu toate acestea, nu-i va arunca mănuşa amfitrionului. Noul său corp este atât de neîndemânatic încât n-ar face faţă onorabil „invincibilului Eric”. Adică lui „Eric cel neînvins”, rectifică mental. Situaţia aceasta durează însă de prea mult timp ca să mai poată diferenţia noţiunile. Ca şi cum i-ar citi gândurile, Eric înalţă cupa în direcţia sa şi ţine un toast ironic:

— Beau, scumpe prietene, pentru delicateţea cu care eviţi să nu aglomerezi colecţia cu alte exemplare ale trupului dumitale. Te-am ucis în cam toate felurile şi repetiţia duce la monotonie. Câte trofee figurează deja în galeria mea? Douăzeci şi cinci – treizeci? Prea multe, orișicum!

Ca să fiu sincer mi-e frică de un nou duel între noi. Nu mă atrage deloc ideea de a te înfrunta. Nu că m-ar speria talentul

dumitale de luptător, dar nu-mi pot imagina ce rană să-ţi mai fac. Poate-mi dai vreo idee!

Spectatorii aplaudă apatic. Sorge tace, dar un sprijin neaşteptat îi vine din partea Delisei, cea care fusese de mai multe ori prietena sa. Tânăra femeie se apropie de Eric strecurându-şi mâna după braţul său.

— Nu joci strălucit cu nefericitul Sorge. Astă-seară a reuşit pentru prima oară să-ţi zgârie armura. Încearcă să parezi această lovitură nouă care te-a zdruncinat. Întrebarea rămâne totuşi aceeaşi: când ai de gând să mori?

— Păi, niciodată! Sau chiar mâine, astăzi, peste o oră, de îndată ce unul dintre aceşti nobili luptători prezenţi aici mă va învinge. Ce-aş putea face eu mai mult când chiar dânşii pun atât de puţină râvnă?

Delise se îndepărtează furioasă. Mângâindu-şi cicatricea de pe obraz, el o priveşte cum despică mulţimea.

Discuţiile se reiau, dar fiecare evită să amestece numele lui Eric, al Delisei sau al lui Sorge în frazele neutre ce se schimbă. Orchestra cântă mai însufleţit, dansatorii piruetează cu eleganţă, se iscă un duel faţă de care amfitrionul este ţinut cu grijă deoparte. Lucrurile decurg cât se poate de normal. Totuşi, primii invitaţi pleacă curios de devreme, iar alţii îi urmează la intervale din ce în ce mai scurte. Totul se petrece ca şi cum întrebarea lui Sorge ar fi pus în mişcare un mecanism ascuns, un artificiu al scenariului ignorat chiar şi de actori.

Presimţind că prologul dramei abia urmează să se joace, Eric se retrage în intimitatea apartamentelor sale pentru a medita la posibilele urmări ale situaţiei. Important este să fii mereu pregătit şi să ai asul în mânecă pentru a contraataca.

Următoarea mutare a partidei este vizita căpitanului Demaria a doua zi dimineaţa. Mişcare ingenioasă, dar nu imprevizibilă. Eric îl primeşte în sala de antrenament. Intrarea sa coincide cu finalul Kata pe care Eric tocmai îl repetă. Se salută: Demaria, amical, uşor neatent; Eric, respectând uzanţele, cu picioarele paralele şi cu o înclinare rapidă a bustului către observatorul imaginar, apoi cu o ieşire cu spatele de pe tatami. Îşi scoate kimonoul şi îngenunchează în bazinul cu apă rece ce ocupă un colţ al sălii lângă peretele exterior al cupolei. Pentru a-i vorbi, Demaria se aşază aproape de marginea bazinului.

— Pari în mare formă, Eric.

— Nu pot spune acelaşi lucru despre dumneata, căpitane. Îţi neglijezi exerciţiile zilnice. Răsuflarea ţi-e scurtă, ai început să te rotunjeşti. Dacă o ţii aşa, curând va trebui s-o iei de la zero.

— Ştiu, dar n-am timp să mă îngrijesc. Extinderea cupolei bate pasul pe loc şi avem din nou probleme cu recolta de muguri de si'ang.

Îi arată mareea de vegetaţie agitată care se întinde în afara cupolei ca o furtună de nisip şi funingine. Lianele ofilite, lipsite de culoare, freamătă continuu. Pe cerul cenuşiu, nori lenticulari trec la joasă înălţime, proiectând umbre uniforme pe sol. Când acestea întârzie mai mult în acelaşi loc, lianele lipsite de lumină se prăbuşesc şi mor, eliminând un nor de spori. Apoi, în secundele următoare apariţiei soarelui, covorul de lăstari cicatrizaţi se reface.

Pentru cei doi, freamătul gri al vegetaţiei este un spectacol familiar. Cu câteva secole înaintea creării cupolei, ecosistemul planetei a constituit obiectul unor studii complete. Încă de atunci a fost cunoscut, explicat, disecat. Aceasta, însă, nu-l împiedică să fie un pericol mortal; dar, bineînţeles, într-o manieră previzibilă.

Singura fiinţă umană a bazei ce n-a fost încă sortită să înfrunte pericolele exteriorului este Eric. Tocmai acesta este şi motivul pentru care Demaria a venit să-i vorbească, iar el o ştie. Aşteaptă, spărgând luciul apei cu degetele de la picioare. De mult timp simpla vedere a propriei imagini îl indispune.

— Ce te frământă, de fapt, căpitane?

— Dumneata, Eric. E timpul să-ţi faci datoria.

Demaria suspină, conştient de slăbiciunea sa în faţa acestui om cu profil de statuie, al cărui punct vulnerabil nu este niciodată perceptibil.

— Cupola este în pericol. Inelul de protecţie pe care l-am defrişat nu mai are decât vreo zece metri lăţime, vegetaţia se apropie din ce în ce mai mult de perete. Încarnările pe care le trimitem în exterior sunt incapabile să supravieţuiască acolo mai mult de un sfert de oră. Nu reuşim să distrugem lianele suficient de repede, iar mugurii de si'ang sunt din ce în ce mai greu de găsit. Recolta e compromisă. Începe să ne fugă pământul de sub picioare.

— Utilizaţi laserii mari ai bazei!

— Nu fi stupid, Eric. Plantele astea adoră energia. Ne golim bateriile înainte de a obţine cel mai mic rezultat. În plus, credem că sunt pe cale să se adapteze armelor biochimice.

— Interesant.

Eric iese din baie şi se şterge cu mişcări energice, apoi îmbracă un halat, legându-şi cordonul în jurul şoldurilor.

— Ai vrut să-mi arăţi partea urâtă a lucrurilor, căpitane. După cât te cunosc, ai deja soluţia la propriile noastre întrebări. Hai să n-o mai lungim: ce-mi ceri, de fapt?

— Moartea, Eric, moartea! Fără să fie nimic personal şi chiar dacă te îndoieşti de asta, este indispensabil să fii omorât în cel mai scurt timp. O singură dată va fi suficient. De chestia asta depinde supravieţuirea coloniei.

— Noroc că te cunosc foarte bine, căpitane. Din partea altcuiva aş fi considerat-o provocare în toată regula. Aştept explicaţii mai detaliate.

Corpul lui Eric emană un uşor miros de sudoare, în parte mascat de parfumul discret ce impregnează halatul. Amestecul este până la urmă dezagreabil şi bizar-excitant, o armă subtilă căreia Demaria nu-i poate face faţă decât umezindu-şi nările cu puţină apă.

— Gândeşte-te la situaţia noastră: suntem un mic grup de oameni închişi la adăpostul unei cupole infinit extensibile, pe suprafaţa unei planete pierdute. În jurul nostru, un ecosistem complex, format din mai multe varietăţi de plante ucigaşe, mai puţin si’ang-ul, care ne furnizează substanţele necesare longevităţii.

În vremurile bune am fi distrus orice urmă de viaţă, astfel încât cupola ar fi putut să crească fără risc, extinzându-se peste toate pământurile acum înecate de vegetaţie. Aici, însă, lucrul acesta nu este posibil. Nu putem elimina plantele acestei planete fără să renunţăm la nemurire.

Mijloacele de forţă, bombele, toate aceste arme teribile ale arsenalului sunt inutilizabile aici. Singura luptă posibilă cu această junglă este cea corp la corp.

Timp de un secol, ne-am gândit la asta, observând adversarul, apoi, în mare parte sub conducerea dumitale, am devenit luptători. Mai exact, dumneata ai devenit luptător, iar noi ne-am străduit să fim ceva mai mult decât nişte învăţăcei. Duelurile noastre, morţile noastre succesive ne întăreau, eram

capabili să supravieţuim din ce în ce mai mult în exterior. Adesea lupta cu lianele se termina în avantajul nostru, eliminam speciile cele mai periculoase, iar cupola se extindea.

În tot acest timp, fiecare din noi a căutat o cale de a te învinge. Nu am găsit-o niciunul.

— Ai fost la un pas, căpitane.

Zâmbind nostalgic, Eric îşi mângâie cicatricea. A refuzat totdeauna să şteargă semnul acesta ce-l leagă de Demaria.

— Ţi-ai pierdut îndemânarea şi îmi pare rău. De câtva timp duc lipsa unui adversar de valoare.

— Nu mă amăgi. Ştii bine că a doua oară nu s-ar mai întâmpla. Nu laşi pe nimeni să te egaleze. De fiecare dată când unul dintre noi înaltă capul să-ţi ameninţe poziţia, îţi reiei antrenamentul şi-ţi recâştigi avantajul.

— Şi ce te-a împiedicat să mă imiţi? Aveai toate condiţiile.

Demaria ridică din umeri. Încă o dată atacul său a fost deviat, iar riposta a urmat necruţătoare. La remarca lui Eric, sufletul i-a fost năpădit de păreri de rău. Ar fi putut şi el să fie un luptător, dar povara îndatoririlor şi lipsa de încredere în sine l-au împiedicat. Acum, distanţa dintre ei a devenit prea mare, de nerecuperat. Reia, cu o voce până la urmă fermă:

— Am învăţat încetul cu încetul să urâm omul arogant care ai devenit. Ai exacerbat această ură cu mania de a colecţiona trupurile noastre în chip de trofee. Foarte inteligent jucat. De-a lungul timpului ne-am antrenat, am exersat cu furie, iar întrupările au lucrat eficient în exterior.

Apoi lucrurile s-au schimbat. Hotărât, erai prea puternic. Doar un inconştient te-ar mai fi provocat. Şi cum niciunul dintre noi nu ţinea să ocupe, cocoţat pe un piedestal şi cu rănile bine evidenţiate, locul de onoare la seratele dumitale, jocul şi-a pierdut puţin câte puţin din interes. Sălile de antrenament sunt aproape goale. Întrupările noastre nu mai sunt suficient de rezistente ca să combată lianele, iar cupola a încetat să crească.

— Există o soluţie, am discutat-o de mii de ori până acum. Folosiţi propriile mele întrupări.

— Dezolat, dar răspunsul va fi mereu nu, Eric. Legea este foarte strictă în privinţa asta. Aş putea să-ţi enumăr toate articolele pe care le-am încălca, dar, vorbind cu cărţile pe faţă, aş prefera să nu las pe această planetă o armată de Erici al cărei şef nemuritor să fii.

— N-aş şti ce să fac cu atâta putere, căpitane.

— Rasa umană a trebuit să treacă prin două revoluţii sângeroase ca să se convingă de contrariu. Legea e dreaptă. Prin durata mai mică de viaţă şi prin incapacitatea de a se reproduce natural, o întrupare este controlabilă. Dumneata nu eşti şi nici nu vei fi vreodată. Atâta timp cât prima dumitale existenţă nu s-a sfârşit nu pot risca să te multiplic.

— Să zicem. Deci n-am rezolvat problema.

— Deloc. Înţelege acum că moartea dumitale este soluţia dificultăţilor noastre. Dacă unul din noi ar reuşi să te elimine, primul loc devenind accesibil, jocul şi-ar recâştigă interesul. Sunt sigur că antrenamentele ar reîncepe. Mai mult chiar, aş putea trimite un contingent al întrupărilor dumitale să defrişeze împrejurimile cupolei.

Urmează să punem la punct o armă selectivă care ar trebui să distrugă lianele cele mai periculoase. Din păcate, folosirea acesteia este dificilă. Numai pe dumneata te văd în stare.

— Interesant, căpitane. Vorbeşte-mi despre arma aceasta.

— Funcţionează în doi timpi: întâi se pulverizează un nor de picături de apă şi apoi se declanşează o rază luminoasă. Se produce astfel un curcubeu care durează aproape un minut. Acolo unde umbrele colorate sunt proiectate de rază, plantele mor.

Am încercat şi cu o prismă, dar fără rezultat. E nevoie de un curcubeu natural. De ce? Nici cei de la laborator nu ştiu întotdeauna să explice. Ce părere ai despre principiu?

— Interesant… deşi cam poetic pentru gustul meu.

În liniştea ce urmează, cei doi se iscodesc având în ochi mai mult de patru secole de experienţă.

— Îmi ceri să mor. Ce se va întâmpla dacă refuz?

— Nimic. Vom muri noi în locul dumitale şi, mai devreme sau mai târziu, cupola se va sufoca sub mareea de plante. Ştiu că este indestructibilă, dar mă întreb cât timp te-ai simţi capabil să rătăceşti pe culoare pustii, iar în loc de cer să nu vezi altceva decât un cuib de şerpi?

— Mult mai mult decât ai crede, dar, în fond, ai dreptate. Pe de altă parte n-aş mai avea ocazia să cuceresc noi trofee pentru galeria mea, nu-i aşa?

— Nu fi cinic. Ea singură ocupă deja aproape un sfert din suprafaţa de care dispunem. Mă îndoiesc că vrei s-o mai

mărești.

— Aici greșești, căpitane. Dar nu mai insist. Să presupunem, subliniez, să presupunem că m-aș resemna cu ideea morții. Puteți să-mi propuneți o modalitate care să-mi satisfacă amorul propriu?

— Da. De mai multe luni, sublocotenentul Weiss exersează în secret manevrarea laserilor. Cu acest tip de armă, majoritatea rănilor sunt mortale. Iar el pare îndemânatic. Dă-i ocazia să te provoace.

— Un moment, căpitane!

— Poftim?

— Cine e acum partenera lui Weiss?

— Cred că Delise. De ce?

— Eram doar curios. Promit să reflectez la propunerea dumitale, căpitane. Cu toată seriozitatea.

Ușa se închide cu zgomot. Cu fața la perete, Eric privește colcăitul lianelor pe care într-o zi va trebui să le distrugă cu lovituri de curcubeu. Un zâmbet fugar îi iluminează fața. Pe urmă își desface halatul și-și reia antrenamentul fără să-i pese de kimonoul îmbibat de sudoare.

Serata lui Sorge pare să se termine repede. Veștile proaspete, amplificate și vehiculate fără încetare, sunt în mijlocul tuturor discuțiilor. Ieșirea din acea dimineață a fost un eșec total. Niciunul din cei șaisprezece cloni nu a rezistat mai mult de trei minute în exterior, iar suprafața defrișată e nesemnificativă. Datorită rezervelor scăzute de si’ang, numai peste câteva zile se vor mai putea reanima cloni. Nimeni nu încearcă să mimeze entuziasmul, muzicienii mecanici și-au închis instrumentele. Se bea mult și spiritele se încing.

Liniștit, Eric se plimbă de la un grup la altul, prinzând din zbor câte o vorbă, dar neintervenind niciodată în discuție. S-ar crede că el e gazda, atât de mult se fâțâie de colo-colo, cu un zâmbet amabil în colțul gurii, agățat de buzele sale ca o bucată de carne în botul unei fiare.

Ținuta sa este de o sobrietate neobișnuită: nu poartă nici costumul de culoarea cărnii, ornat cu cicatrice, nici costumul anatomic imitând un corp cu organele interne atârnând ca niște ceasuri care ticăie în ritmul inimii sale. În această seară, Eric a preferat simplitatea. Poartă un costum ninja de un alb imaculat,

cu mănuşi asortate. Demaria, care-l studiază dintr-un ungher al încăperii, nu îndrăzneşte să recunoască în asta un semn favorabil şi ochii lui îi caută în permanenţă pe cei ai lui Weiss, ascuns de câţiva interlocutori.

Puţin câte puţin, tensiunea urcă, savant dirijată. Spre regretul său, Sorge se ţine deoparte, acaparat de îndatoririle sale de gazdă. La ora Z, el este în celălalt capăt al salonului şi trebuie să dea din coate ca să ajungă în apropierea lui Eric şi a lui Weiss.

Pentru a-şi provoca adversarul, acesta din urmă n-a găsit nimic mai bun decât să-i arunce un pahar de băutură în faţă. Gestul fusese stupid, dar necesar; cuvintele, chiar şi cele mai dure, ricoşau din carapacea de indiferenţă a luptătorului. Lichidul şi-a ratat ţinta, dar, ca un al treilea ochi în mijlocul frunţii, o singură picătură maculează albul banderolei din părul său. Surâsul s-a stins şi o umbră imperceptibilă dăinuie o clipă în colţul buzelor, dispărând apoi atât de rapid încât Demaria, care-l observă, începe să se îndoiască de ceea ce a văzut.

— Eşti întotdeauna atât de neîndemânatic, Weiss? Descurajant.

— Pot să-ţi dovedesc contrariul unde şi când vei dori.

Mulţimea răsuflă uşurată. Provocarea a devenit oficială.

— Chiar? A, da, mi s-a vorbit de nemaipomenita dumitale îndemânare în ce priveşte laserii. Din păcate, cred că în aceste circumstanţe o luptă între noi n-ar fi deloc echitabilă.

— Îţi este teamă cumva?

Weiss ezită înainte de a pronunţa aceste cuvinte. Când era vorba de Eric, ideea părea atât de… ireală. Chiar şi Demaria tresare la auzul râsului puternic al luptătorului.

— Teamă, mie? În niciun caz. Sunt doar obosit de aceste victorii facile în faţa unor începători mândri de cele câteva săptămâni de antrenament. Vorbeşte-mi de secole sau măcar de decenii de antrenamente dacă vrei să mă înfricoşezi.

Îl măsoară pe Weiss, care încă ţine în mână paharul gol.

— Primesc provocarea cu următoarea condiţie: înainte de luptă Demaria îmi va face o injecţie ca să-mi paralizeze picioarele. Şi, bineînţeles, voi fi neînarmat.

Linişte.

— Îți convine aşa sau preferi să-ţi ceri scuze?

— Eşti nebun, dar accept. Mâine la prima oră îţi trimit martorii.

— Inutil să mai aşteptăm, pleacă să cauţi un laser. Căpitane, poţi să aduci de la infirmerie o injecţie paralizantă? Dragul meu Sorge, nu-i aşa că o să ne împrumuţi o sală liberă? Minunat. Cât despre mine…

Desface banderola pătată şi o aruncă într-un colţ.

— Sunt gata.

Roboţii lui Sorge au golit un salon încăpător, aproape de spaţiul rezervat petrecerii şi au instalat oglinzi speciale în locul a trei dintre pereţi. Invitaţii adunaţi în sălile învecinate nu vor pierde niciun moment al luptei, fără a-şi pune însă viaţa în pericol.

Weiss a îmbrăcat un costum de luptă, cu laserul agăţat de centură, la spate. Astfel echipat, seamănă cu soldatul unui război imaginar, rătăcit la o recepţie de stat major. Delise se ţine de braţul său şi, cum îi stă bine prietenei unui viitor erou, e puţin palidă. Ştie ce-l aşteaptă în caz de eşec, dar nu se nelinişteşte. De data asta, luptătorul a mers prea departe, nimic nu-l mai poate salva. Totuşi anxietatea i se cuibăreşte în suflet. Eric nu are reputaţia unuia care face concesii, poate doar dacă urmăreşte un plan mai amplu, pe care numai el îl cunoaşte. Şi acea unică pată de lichid pe fruntea sa fusese prea simetric aşezată…

Agasată, îşi dă seama că şi prietenul ei e agitat, iar această nervozitate e un handicap serios în faţa unui adversar cu sânge rece ca Eric. Ar vrea să-l încurajeze, dar Weiss se îndepărtează deja cu paşi mari şi cu o expresie concentrată pe chip. Cu inima îndoită, femeia se apropie de oglinzile în faţa cărora sunt aşezate scaunele.

Salonul s-a scufundat în întuneric. Eric a îngenunchiat în mijlocul încăperii, cu faţa spre intrare. Mâinile sale se odihnesc pe coapsele temporar paralizate. Cu ochii goi, el pare să mediteze la moartea sa iminentă şi la consecinţele ei. Când, anunţând apropierea atacului, gongul răsună, el îşi aruncă cu indiferenţă mănuşile.

Uşa se deschide încet. Weiss intră cu o rostogolire elegantă, care îl proiectează în celălalt colţ al încăperii. Trage două focuri la înălţimea unui stat de om. Înainte de a se pierde în lemnăria ignifugă, razele şuieră pe la capul lui Eric, care nici nu se clinteşte.

Riposta nu vine. Uşor nedumerit, Weiss se ridică, ţinând laserul în mână ca pe o jucărie inutilă. Cu mâna stângă îşi aranjează mecanic pantalonii şi apoi ia poziţia de atac, cu picioarele depărtate, cu umărul spre adversar. Arma se înalţă încet, ţintind silueta îngenuncheată la vreo zece metri. Arătătorul se încordează, dar, când ţâşneşte fascicolul luminos, Eric se lasă pe spate. Lovitura este ratată.

Weiss înaintează cu prudenţă. E pe cale de a deveni ridicol în ochii spectatorilor pe care îi ghiceşte atenţi îndărătul peretelui de sticlă mată. Îl cuprinde o furie rece. Privirea i se încrucişează cu a lui Eric. Trage din nou, dar nu suficient de rapid pentru a-şi nimeri ţinta; aceasta, bătându-şi joc de el, se unduieşte ca o liană.

Se opreşte la trei paşi distanţă şi ridică arma cu ambele mâini, hotărât să apese pe trăgaci până îşi va despica adversarul. În secunda de dinaintea focului, Eric ridică însă palmele deschise în care strălucesc, încrustate în carne, două oglinzi rotunde. Reflectată cu precizie, raza mortală sfâşie pieptul lui Weiss; iată-l că se prăbuşeşte mort la picioarele lui Eric.

Nemişcat, acesta aşteaptă sosirea spectatorilor şi a lui Demaria, ca să-l pună pe picioare. Ridică laserul scăpat de Weiss în cădere. Nu se ştie niciodată.

Apoi, tot restul seratei se plimbă printre invitaţi cu Delise la braţ, conform regulii pe care el însuşi o fixase cu ani în urmă. Prietena învinsului aparţine învingătorului atâta vreme cât întruparea defunctului nu este reanimată. Roboţii au ridicat corpul care spurcase locuinţa. A doua zi, ultima sa ipostază va fi îmbălsămată pentru galeria de trofee. Eric flecăreşte despre asta cu Delise, şoptindu-i la ureche cele mai ciudate idei, doar de dragul de a vedea născându-i-se pe buze un rictus de scârbă. Când invitaţii încep să dea semne de plecare, cu o bătaie din palme opreşte orchestra, atrăgând atenţia asupra-i.

— Prieteni, obiceiul cere ca supravieţuitorul unui duel să organizeze o petrecere. De această dată ea va fi dublă. Nu plecaţi. Invitaţia mea nu e una obişnuită. Nu vă cer să asistaţi la o recepţie oarecare în cinstea ultimului meu trofeu. Vă propun ceva mult mai vesel: moartea mea.

Alunecă cu privirea peste asistenţa înmărmurită şi îşi dă seama de neliniştea Delisei. Se apleacă şi o sărută, muşcându-i

în treacăt buza răsfrântă.

— Am nevoie de timp ca să mă pregătesc. Invitaţia devine valabilă peste exact o lună. Din acest moment nu voi mai accepta nicio provocare şi niciun duel, nici măcar amical. Ne vom mai întâlni la ultima mea serată şi vă însărcinez să daţi de ştire despre asta în toată cupola.

Şi acum... continuând pe un ton amuzant, aş vrea să-ţi vorbesc, căpitane Demaria.

În săptămânile care urmează, vestea recepţiei preocupă pe toată lumea. Circulă cele mai nebuneşti ipoteze: va pleca oare să înfrunte lianele? Are cumva de gând să ne provoace la un duel colectiv la sfârşitul serii? Întrebat, Demaria refuză să răspundă. Expresia de furie de pe chipul său ia pofta de a continua a celor ce întreabă. Delise, care s-a întors acasă după o singură noapte petrecută la Eric, arc ochii cerniţi şi o mină îngrozitoare. Învingătorul nu i-a făcut onoarea de a o păstra în preajma sa. Un asemenea afront adus frumuseţii sale i se pare intolerabil, cu atât mai mult cu cât o împiedică să afle mai devreme decât alţii ce se pune la cale.

Furtuna de întrebări iscată de invitaţie a spulberat îndoielile şi neliniştile privitoare la cupolă. Odată activitatea reluată, se poate opri avansarea lianelor. Chiar dacă următoarea ieşire nu este un succes total, cel puţin seamănă cu o victorie. Experienţele cu noua armă au dat rezultate încurajatoare: umbrele multicolore ale curcubeelor au îndepărtat liziera vegetaţiei ucigaşe.

Totuşi, arma nu e fără risc. Două întrupări au făcut greşeala de a privi prea mult, cu ochiul liber, curcubeul strălucitor cu nuanţe de vitraliu pe care l-au generat. Iar asemenea greşeli nu se iartă. În adâncul sufletului, toţi ar fi dorit ca Eric să-i însoţească la următoarele ieşiri, pentru a le împărtăşi din inestimabila sa experienţă.

Numele său e pe toate buzele, dar el rămâne invizibil, iar accesul în apartamentele sale e interzis.

În ziua fixată, toată lumea se înghesuie în saloanele recepţiei. Mulţi au venit înarmaţi pentru a se apăra în cazul în care Eric s-ar decide să-i provoace pe toţi la o ultimă şi decisivă bătălie. Însă, pe măsură ce petrecerea înaintează, această eventualitate

pare din ce în ce mai puţin plauzibilă.

Invitaţii se grupează în jurul meselor încărcate de băuturi sau pornesc prudent în explorarea apartamentelor gazdei. Galeria trofeelor e închisă, dar piesele cele mai frumoase sunt răspândite prin sălile invadate de lume. Multe din ele se află la vedere pentru prima dată.

Ingeniozitatea lui Eric şi ciudatul său simt artistic au reuşit să transforme aceste cadavre groteşti în veritabile opere de artă. Toţi cei prezenţi l-au provocat cel puţin o dată. Sub acoperişul vast al cupolei, morţii sunt mai numeroşi decât cei vii. Mai devreme sau mai târziu, fiecare se confruntă cu propria imagine, păstrată în răşină rozalie şi translucidă, fixată pe panoul unei mobile-sarcofag sau expusă ca un bibelou pe şemineu.

Unele corpuri au fost aduse la dimensiunea unei păpuşi, iar importanţa rănii ucigaşe e subliniată prin mărimea sa naturală. Altele sunt jupuite. Rulată ca un papirus, pielea îşi exhibă cu amabilitate vânătăile şi rănile armonios repartizate. Un alt tip e dotat cu sertare pentru organele esenţiale ori cu uşiţe care se deschid spre misterul măruntaielor.

Cadavrul lui Weiss are parte de un tratament special. Subţire ca un voal după mai multe laminări, carnea sa se desfăşoară la nesfârşit dintr-un generator imens de ţesut. Derulând vreme îndelungată cu ambele mâini, gura cusută şi ochii miraţi apar la fereastra generatorului. Înainte de a se aşeza, Weiss însuşi se distrează un moment. Tocmai a părăsit matricea şi picioarele îi tremură încă.

Eric se iveşte în compania lui Demaria şi toţi cei prezenţi se înghesuie în jurul lor. Cu o mişcare a mâinii, respinge întrebările:

— Aveţi răbdare, serata abia a început. Vă spun tot peste două ore, dacă mai trăiesc până atunci.

Oare sub câte dintre aceste zâmbete se ascunde dorinţa de crimă? Din păcate, privirea inamicilor săi nu-i mai trezeşte frisonul familiar între omoplaţi. Are dintr-o dată poftă să-i insulte, să-i provoace până la ultimele consecinţe, conştient că vâlvătaia de ură care-i încălzeşte acum nu este în stare să le cuprindă sufletul pentru prea multă vreme. Grimasa lui nu trece neobservată şi Sorge, care s-a aventurat să-l întrebe, primeşte un răspuns derutant:

— Nu mă urâți destul, domnilor. Vă daţi silinţa, bănuiesc, dar

asta nu e o scuză. Vă daţi seama că aţi reuşit să mă învingeţi prin inerţia voastră? Nu mai am niciun chef să mă lupt cu voi.

Scrutează figurile din jurul său, fără să citească în ele altceva decât o atenţie încordată şi cute de îngrijorare. Stăpân, dacă acum ar fi dat semnalul aplauzelor, s-ar fi prăbuşit sub ovaţii. Cui ar putea să-i pese de asemenea adversari? Deodată, moartea îi apare ca singura retragere posibilă: murind, dormind, s-ar fi trezit poate într-o Walhală populată de războinici asemenea lui. Da, sosise momentul să dispară pentru totdeauna. Decizia luată este corectă.

Clinchetul unui robot îl trezeşte din visare. Mesajul pe care-l primeşte e clar şi concis: totul e gata.

Mai târziu, când tensiunea atinge paroxismul, vocea lui Eric se înalţă din nou, amplificată de microfoane nevăzute:

— Vă voi părăsi curând, dar permiteţi-mi să vă precizez diferitele etape ale morţii şi învierii mele. Peste câteva momente voi înghiţi de bună voie otrava care va duce la bun sfârşit ceea ce armele şi îndemânarea dumneavoastră n-au fost în stare. Mâine, galeria mea va număra un trofeu mai mult. Mă veţi ierta, sper, că nu-mi voi face seppuku, conform tradiţiei, dar am oroare să văd sânge pe covoarele mele.

Linişte. Fiecare e în acelaşi timp atent şi uşurat de rolul de spectator pe care Eric i l-a impus.

— Moartea mea nu e decât începutul bucuriei, dacă pot spune aşa. În momentul când inima mea se va opri, şapte din întrupările mele vor deschide ochii. Nu vor fi nişte nou-născuţi şovăitori cu reflexe incerte, ci şapte atleţi bine antrenaţi, şapte dubluri în cea mai bună formă a mea.

Fiecare se va trezi în altă parte a cupolei. Va trebui să scape de capcanele ce i-au fost întinse şi să înfrunte ceilalţi şase adversari. Doar unul singur va supravieţui pentru a-mi lua locul şi el va fi cel mai puternic, cel mai viclean, cel mai bun. Căpitanul Demaria, care mi-a făcut onoarea de a mă seconda în preparativele mele, va veghea să nu se producă incidente.

Veţi urmări derularea luptelor pe ecranele de control. Din această clipă nu veţi putea părăsi apartamentele până când succesorul meu nu vă va elibera. Îşi va face apariţia prin galeria de trofee, primiţi-l bine, o merită. Şi începeţi să vă temeţi de el. Nu cred că va fi un adversar mai slab decât mine.

Sub ochii invitaţilor strânşi în jurul lui, ridică paharul oferit de un robot. Lichidul emană mirosul caracteristic al extractului de liane. Prima înghiţitură îi taie picioarele, dar are încă timp pentru o a doua înainte de a se prăbuşi cu un fir negru de salivă în colţul gurii.

Servitorii poartă trupul spre locuinţele lor, unde îl vor îmbălsăma pentru a-i reda aparenţa vieţii. Nimeni nu se mai preocupă de el. În sălile încărcate de trofee, ecranele s-au luminat la momentul fixat.

Îmbrâncind în trecere câteva persoane cărora nu le acordă nicio atenţie, Sorge se apropie de Demaria.

— Şapte întrupări deodată şi încă antrenate. Asta e absolut ilegal! Şi, fără îndoială, a epuizat pentru mai multe săptămâni rezervele noastre de muguri. Cum aţi putut fi de acord?

— N-am avut de ales. Eric n-a acceptat să moară decât cu această condiţie.

— Aţi fi putut refuza, aţi fi putut să-l omorâţi când nu era atent, simulând un accident.

— Şi cine ar fi încercat asta? Dumneata? Şi acum tăceţi, vreau să urmăresc spectacolul.

La rândul său, Sorge se lasă furat de imagini, încă prizonier al plasei cvasi-hipnotice aruncate de Eric înainte de a dispărea.

Întrupările se trezesc în acelaşi timp. De cum au deschis ochii, reacţionează identic, rostogolindu-se într-o parte pentru a ieşi din coşciugul protector. Al doilea e în urmă cu câteva fracţiuni de secundă, iar firul electric care se abate asupra sa îi anulează orice șansă de supravieţuire. Numărul lui se stinge pe grila de control din josul fiecărui ecran.

Se pun deja pariuri. Nimeni nu joacă pentru bani, care nu circulă în interiorul cupolei, pentru onoruri sau pentru a evita corvoadele. Se mizează pe dreptul de a fi primul la înfruntarea întrupării lui Eric.

Din locurile unde au fost lansate, întrupările se lansează în căutarea unei arme. Trei dintre ei au avut ideea să pună mâna pe plasa electrificată, decuplând mai întâi firele ucigaşe. Un altul a ales un levier metalic, ieşit dintr-o uşă, iar ultimii doi înaintează cu mâinile goale, umbră din umbră, prin labirintul străzilor.

Situaţia evoluează prea puţin în următorul sfert de oră. Ericii

se apropie cu precauţie de locul recepţiei, evitând orice confruntare. Niciunul n-a încercat să facă rost de o armă mai puternică în stare să-l avantajeze la momentul oportun. Atitudinea lor, amestec de surpriză şi prudenţă exagerată, îi enervează pe observatorii obişnuiţi cu eficacitatea metodică şi lucida temeritate a originalului.

Doi Erici pătrund în acelaşi timp pe o stradă şi se îndreaptă cu prudenţă unul spre celălalt. Desenând o scrie de figuri hipnotice, cel care are o bară de metal o învârte ca pe o sabie. Celălalt îşi desfăşoară plasa, gata s-o arunce. Ia naştere astfel un balet complex şi fascinant, în care protagoniştii se apropie un pas, pentru a se îndepărta apoi fără să depăşească vreodată zona de siguranţă. Încet, încet, jocul încremeneşte, cei doi sfârşind prin a rămâne nemişcaţi. Pentru o secundă s-ar crede că se vor arunca în luptă, dar niciunul nu se hotărăşte să facă primul pas. Apoi, prudenţi, se retrag pentru a se topi în umbra cupolei.

Invitaţii n-au timp să-şi exprime dezamăgirea: imaginea se opreşte la o nouă înfruntare. De data aceasta două întrupări atacă o a treia. Atacatul, lipit de un zid, se apără cu îndârjire. Zâmbetul este demn de Eric în marile sale momente. Fentează la dreapta şi, cu o lovitură de călcâi, zdrobeşte genunchiul primului adversar, iar apoi evită cu succes plasa celui de-al doilea. Aruncă, la rândul său, reţeaua metalică în capul dublurii sale, profitând de retragerea precipitată a acesteia şi-l dă gata pe celălalt cu o lovitură de cot care-i zdrobeşte fragilele cartilaje ale gâtului.

Un al patrulea clon, atras de zgomotul luptei, e gata să intervină din umbră oricând i s-ar ivi ocazia.

Incomodat de cadavrul aliat la picioarele sale, atacatul se poticneşte. Inamicul său aruncă o dată plasa, de data asta spre picioarele mai puţin protejate. Dezechilibrată, întruparea nu mai are timp să se ridice.

Ericul ascuns în întuneric consideră mai prudent să nu se arate. Îl lasă pe învingător să se îndepărteze, fără să-şi părăsească ascunzătoarea, şi aşteaptă apoi mult timp până să ridice arma învinsului.

Mai multe minute nu mai apare nimic interesant pe ecran. Invitaţii schimbă amabilităţi sau pornesc după un alt pahar. Deşi spectacolul pus în scenă de Eric nu e la înălţimea aşteptărilor, vicleşugul şi resursele sale sunt de aşa natură încât nimeni nu

îndrăzneşte să spună cu voce tare că locul său va fi uşor de preluat.

Puţin câte puţin, razele invizibile ale soarelui albastru transformă eşichierul străzilor într-o arenă deschisă unde nicio ascunzătoare nu mai e posibilă. Rând pe rând, cei patru supravieţuitori se descoperă unul pe celălalt şi se îndreaptă cu toţii spre esplanada de piatră care dă spre intrarea apartamentelor lui Eric.

Se opresc la câţiva metri unul de altul. Privirea lor se plimbă de-a lungul trăsăturilor repetate ale corpului lor, în căutarea unei fisuri, a unei imperfecţiuni care să trădeze oboseala sau frica. Apoi, convinşi că fiecare este reflexia perfecţiunii celorlalţi trei, ochii lor se caută, se întâlnesc, fără a se mai părăsi.

N-a fost nevoie de mare lucru pentru ca Ericii să-şi arunce armele, să se dezbrace şi să se pipăie cu mâinile deodată devenite mesageri ai păcii. Cercul pe care-l formează e străbătut de o tensiune tăcută şi spectatorii izolaţi dincolo de ecrane o percep cu o intensitate nebănuită. În saloanele ticsite, murmurele încetează.

Alianţa acestor luptători ar fi cea mai primejdioasă ameninţare pe care locuitorii cupolei ar înfrunta-o vreodată. Invitaţii ezită cu mâinile pe mânerul armei; ar fi mai bine, poate, să-şi deschidă drum din capcana apartamentelor zăvorâte ca să nimicească apoi cu lovituri de laser Ericii supravieţuitori. Dar secundele trec şi nimeni nu se hotărăşte să acţioneze.

Atacul îi surprinde pe toţi prin neprevăzutul său. Într-un gând, cele trei întrupări înarmate cu plase se aruncă asupra celei de-a patra. Aceasta n-are timp să pareze atacul cu levierul său. Se prăbuşeşte. Arma năclăită de sânge se rostogoleşte cu zgomot metalic pe pavaj. Cei trei supravieţuitori îşi reiau dansul morţii, fără să le pese de corpul întins ca o umbră la picioarele lor.

Momentul de groază care a precedat ultimul asalt le-a reamintit spectatorilor cât de periculos poate fi Eric singur sau multiplicat. Petrecerea s-a spart. Cei ce se bucuraseră că au pariat pe numărul unuia dintre supravieţuitori speră acum ca acesta să piară, pentru ca să nu fie cumva primii care vor înfrunta întruparea învingătoare.

Cu toate acestea, toţi invitaţii ştiu că ceva din mecanismul implacabil al luptătorului s-a prăbuşit. La imaginea unui Eric rănit, învins sau mort, aura sa de invincibilitatea s-a destrămat.

Cel care va supravieţui îşi va fi dovedit valoarea, dar cele şase cadavre semănate în urmă vor fi tot atâtea breşe în armura sa. Va fi provocat mereu, fără încetare. Toţi se vor strădui să-i ia locul în vârful piramidei.

Fără să aibă habar de gândurile ce-i animă pe spectatori, întrupările se pregătesc pentru înfruntarea finală. Trei nu este o cifră favorabilă combatanţilor de forţe egale: prea stabilă, prea statică, ea evocă un armistiţiu continuu, în timpul căruia orice ofertă de alianţă este din start suspectă. Cine îşi va asuma riscul de a ataca primul, ştiind că ceilalţi doi se vor alia împotriva sa? O lovitură rapidă şi decisivă este în afara oricărei discuţii, cei trei luptători cunoscându-se prea bine. Pat.

O lampă stinsă ceva mai devreme începe să clipească din nou pe grila de control. Clonul căzut nu murise. Incapabil să se mişte, el îşi adună puterile încet-încet. Pleoapele i se deschid, iar degetele se întind spre bara abandonată la îndemâna sa.

Va pune mâna pe ea, până când, întrerupându-şi dansul, unul din Erici îi va da lovitura de gratie. Cu un zgomot de fierăraie ce răsună ca o alarmă, bara se desprinde din pumnul strâns. Luptătorul o apucă şi se rostogoleşte pe esplanadă pentru a scăpa de plasa aruncată asupra sa. Prea târziu însă.

Vârful cizmei rămâne prizonierul ţesăturii metalice. Trage cu violenţă, profitând şi de elanul rostogolirii. Adversarul, surprins, îşi scapă plasa. Dezarmat, el devine o pradă uşoară pentru al treilea Eric, care urmărea din apropiere desfăşurarea luptei.

Pe tabloul de afişaj mai sunt doar două cifre. Un oftat străbate mulţimea invitaţilor; se simte apropierea deznodământului. Zarurile sunt aproape aruncate. Reuşita proiectului lui Eric depinde de acest moment: în funcţie de cum se va purta, succesorul său va fi primit fie de aplauze, fie cu surâsuri provocatoare. Viitorului învingător îi rămâne sarcina de a adăuga acest ultim capitol la propria sa legendă, de a-şi pune parafa însângerată pe pielea dublului său, pentru ca apoi să se alăture seratei.

Inutile, armele sunt abandonate: înfruntarea va avea loc cu mâinile goale. Faţă-n faţă, reflex contra reflex, luptătorii se afundă într-un vârtej de lovituri prea greu de urmărit din afară. Fără fente savante, fără prea mult spectaculos, aceasta e doar confruntarea a două forţe la fel de puternice, care se macină reciproc, într-o strânsă înlănţuire.

Nimeni nu poate explica de ce s-a prăbuşit una dintre siluete. Fisura apărută în monolitul acum prăbuşit va rămâne pe veci neştiută. Învinsul îşi întinde gâtul gol pentru a primi lovitura de graţie. Apoi se lasă linişte, ca după ultima bătaie a unui orologiu ale cărui secunde sunt secole.

Înainte de a ieşi din raza camerelor de luat vederi, Eric îşi salută alter-ego-ul cu aripi frânte, apoi deschide uşa apartamentelor sale private şi dispare de sub privirea invitaţilor. Ecranele se stâng unul după altul, iar orchestra mecanică îşi reia cântecul în surdină.

Întruparea traversează culoarele şi pătrunde în sala de antrenament, scufundată în penumbră. O voce binecunoscută îl paralizează:

— Mai avem de rezolvat o mică problemă, frăţioare.

Luminile se aprind brusc. La celălalt capăt al tatami-ului, Eric (originalul) se ridică în poziţie de luptă.

Mai târziu, un zgomot de paşi răsună în galeria de trofee. Supravieţuitorul trece în revistă trupurile expuse pe piedestaluri tăiate în formă de lupă; admiră jocul de membre şi organe pe jumătate reconstituite, figurile deformate de grimase postume şi le atinge în chip de salut. Nimeni nu are o colecţie comparabilă cu a sa. Şi ăsta e doar începutul.

Curând, duelurile se vor relua. Ştie că, de cealaltă parte a uşii, toţi îl aşteaptă pentru a-l provoca din nou, ca altădată. Se simte în stare să le întreţină ura încă mulţi ani înainte ca ci să renunţe să-l mai atace. Întrupările sale succesive vor contribui la extinderea cupolei, permiţându-i să-şi mărească galeria cât va dori, căci în curând locul va fi insuficient.

Încetineşte pasul şi surâde în timp ce-şi mângâie cicatricea. De ce n-ar visa la o planetă întreagă transformată în muzeu privat? Timp are nemăsurat şi e atât de uşor să-i faci pe cei din jur să te creadă vulnerabil până la momentul atacului. „Pofteşte în palatul meu”, îi zice păianjenul muştei. La nevoie îşi va sacrifica un braţ, în timpul unei serate ca şi cea de acum, iar apoi îşi va face o mănuşă pentru a-şi provoca adversarii. Cine ar putea să spună „nu“ provocării unui infirm?

Se opreşte înaintea unei nişe secrete, care îşi aşteaptă ocupantul. Fizionomia celui de aici nu va fi alterată, niciun semn particular, nicio glumă macabră nu-i vor modifica privirea. În ea,

Eric se va regăsi ca într-o apă neagră. În faţa piedestalului îşi reaminteşte acest ultim şi decisiv duel.

Singura necunoscută a carierei sale de luptător a fost această moarte insinuată între ei, confruntarea fundamentală de care s-a ferit mereu, dar care a fost esenţa întregii sale vieţi. Până în această zi, moartea a fost ceva rezervat doar celorlalţi.

Experienţa renaşterii, eliberându-l de teamă, secătuise oare clonul de ultimele sale puteri, de acele puteri ce ţâşnesc în momentele limită, depăşindu-i îndoielile şi făcându-l de neînvins? Sau mai degrabă moartea, cu cortegiul său de revelaţii, era cheia care-i lipsea pentru a merge până la limitele fiinţei sale? Bătălia a luat sfârşit aşa cum o doriseră Ericii. Învingătorul ştie că singur răspunsul a meritat toată această punere în scenă.

Îşi întoarce privirea şi porneşte încet spre sala de recepţii, fără să se mai preocupe de trofeele ce-l înconjoară. Încordându-şi auzul, el poate auzi deja ovaţiile viitoarelor sale victime.

Traducere de ANCA ALADGEM
şi DAN GEORGESCU

JEAN-CLAUDE DUNYACH

Descoperit în 1982 de către Alain Dorémieux, care l-a publicat în „Fiction”, Jean-Claude Dunyach, născut în 1957, s-a impus ca unul din autorii SF cei mai originali ai generației sale. Stilist admirabil, constructor riguros de universuri (îşi datorează acest talent meseriei sale de inginer informatician!), Dunyach ascunde în spatele unei răceli aparente a naraţiunii o reluare modernă a marilor teme umaniste: timpul care se scurge implacabil, singurătatea, moartea şi arta ce sfidează orice învingător.

Volumul său Autoportrait (Denöel, „Présence du futur”) şi cele două romane (Fleuve noir) au confirmat talentul unui autor deja recompensat în 1984 prin Marele premiu al SF-ului francez şi pe care critica şi cititorii îl aşteaptă mereu cu nerăbdare.